

ЦЕНТР ПРОГРЕСИВНОЇ ОСВІТИ «ГЕНЕЗУМ»

*Збірник матеріалів Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

«РОЗВИТОК ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В СИСТЕМІ РОБОТИ СУЧАСНИХ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

16 червня 2020 р.

Одеса – 2020

УДК 373.2-37.014.3

ББК 74.2

Розвиток освітнього простору в системі роботи сучасних закладів дошкільної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 16 червня 2020 року). Одеса: Центр прогресивної освіти «Генезум», 2020. – 364 с.

У збірнику містяться результати практичних та теоретичних досліджень вихователів, що були подані на Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Розвиток освітнього простору в системі роботи сучасних закладів дошкільної освіти». Даний збірник розрахований на вихователів та інших учасників роботи закладів дошкільної освіти. Тематика публікацій свідчить про різноманітність інтересів освітянської спільноти у сфері ЗДО. Опубліковані матеріали адресовані як фахівцям, так і тим, хто цікавиться сучасним станом інноваційних досліджень у роботі сучасних закладів дошкільної освіти.

Організатори конференції приймали матеріали у авторській редакції, що позначилося на тому, що у збірнику тез доповідей із максимальною точністю відображається орфографія і пунктуація, яка була обрана авторами публікацій.

Усі матеріали подаються у оригінальній редакції авторів тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Розвиток освітнього простору в системі роботи сучасних закладів дошкільної освіти».

© Колектив авторів, 2020

© Центр прогресивної освіти «Генезум», 2020

Зміст

Секція 1. Сучасні проблеми та перспективи управління системою закладу дошкільної освіти

Білик Т.А., Єремєєва Л.М. Гарно разом працювати, всьому, що довкола, радість дарувати! Інтегроване заняття для дітей старшої групи.....	8
Кайко І.С. Соціалізація дітей дошкільного віку з розладами аутистичного спектру в умовах сьогодення.....	12
Швиденко В.В. Особливості організації освітнього процесу в ЗДО в умовах реформування галузі.....	14
Поліщук І.В. Впровадження у освітній процес інноваційної здоров'язбережувальної технології – сендплей.....	17

Секція 2. Практичні наробки вихователя дитячого садка

Вивірка Г.Б. Конспект інтегрованого заняття у старшій групі "Малюнок-подарунок", «Відпочинок на природі».....	23
Вишнякова А.І. Новорічна казка «Снігова Королева».....	27
Главацька Л.Я. Формування логічного мислення у дітей старшого дошкільного віку «Літні пригоди з метеликом».....	35
Гошовська В.В. Дидактичний посібник «Геоборд» своїми руками.	37
Григоренко Н.В. Інтегроване заняття на тему: «Правова квітка» (старша група).....	41
Гулюк Т.П. Інтегроване заняття на тему: «Я хочу жити в чистому місті» (старша група).....	43
Ільчук Н.П. Інтегроване заняття з патріотичного виховання та навчання грамоти для дітей старшого дошкільного віку «Люблю тебе, моя країно».....	46
Кмитюк О.В. Конспект інтегрованого заняття з ознайомлення дітей з природою та художньо-продуктивної діяльності.....	48
Кордан Т.Л. Фаховий тренінг.....	54
Коровякова І.Г. Конспект інтегрованого заняття з дітьми молодшого дошкільного віку.....	59
Матвєєва Т.М. «Домовичок в гостях у дітей» (інтегроване заняття: мовлення, народознавство, природа).....	66
Остапчук С.А. Заняття з правового виховання у старшій групі «Подорож по правовій країні».....	68
Парамонова М.В. Сценарій заходу, дидактична розробка для роботи з батьками (педагогами), інтелектуальна гра – конкурс: «Мова – духовне багатство народу».....	73
Перч О.В. Батьківські збори: «Садок і родина – сім'я єдина»	83

Романова О.М. Квест – гра для дошкільнят «У пошуках чарівної скрині».....	89
Стельмах В.М. Інтелектуальна гра «Розумники й розумниці» (для дітей 5-ого року життя).....	94
Ткачук К.М. Заняття з елементами квесту для дітей старшого дошкільного віку «Подарунок від їжачка Хитрячка».....	100
Харченко А.І. Корекція порушень мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку засобом пісочної анімації.....	102
Цалко Т.А. Особливості впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес закладу дошкільної освіти.....	106
Яремчук Т.О. Тематичне заняття з мовленнєвого спілкування.....	109
Бариленко О.А., Вірко Л.О. Формування життєвої компетентності засобами музейної педагогіки.....	112
Єремейчук Л.А. «Кораблик гарного настрою».....	116
Животовська І.М. Конспект заняття з образотворчої діяльності з використанням елементів казкотерапії для дітей раннього віку «Золоте яєчко».....	119
Кондратюк С.В. Інтегроване заняття з пріоритетом для дітей старшого дошкільного віку на тему «У пошуках скарбів».....	121
Коткова Л.В. Конспект заняття з фізкультури для дітей старшого дошкільного віку за методикою М.Єфименка «Подорож у пошуках Весни».....	125
Кузьменко І.І Конспект інтегрованого заняття з дітьми старшого дошкільного віку «У пошуку скарбів».....	128
Руда Л.В. Конспект інтегрованого заняття з пріоритетом логіко-математичного розвитку для дітей старшого дошкільного віку на тему: «Веселкова весна».....	135
Федірко О.М. Ігрове заняття в розвивальних осередках для дітей четвертого року життя.....	138
Берестова Н.І. Осіння пригода.....	141
Гугля М.Л. Конспект заняття економічного спрямування з елементами сюжетно – рольової гри для дітей старшого дошкільного віку за темою: «Подарунки на День народження Віслучку».....	145
Ваніфатьєва В.В. Каліда О.М. Бинарное занятие в логопедической группе «Путешествие по радуге».....	149
Круглова О.Г. Семінар – практикум «Організація пізнавальної діяльності у природному довкіллі».....	153
Лакуста О.В., Тофан Т.М. Фестиваль «Калинонька має талант»...	160
Левківська Г.С. Інтелектуально-розважальна гра «Правила дороги ми добре знаємо».....	162

Ніколаєнко І.І. Заняття-сюрприз «Весняна казка» для дітей 1 молодшої групи (з елементами коментованого малювання, малювання ватяними паличками на соляному папері, ІКТ).....	167
Пахомова Ю.А. Конспект відкритого виховного заходу з розвитку мовлення з використанням інноваційних технологій для дітей середнього дошкільного віку та їх батьків на тему: «Миколай, Миколай, ти до нас завітай!» (до Дня Святого Миколая).....	170
Пилипчук Т.М. Використання квест-технології в освітньому просторі ДНЗ.....	175
Халімончук О.М. Використання нетрадиційного обладнання в організації фізкультурно – оздоровчої роботи з дітьми дошкільного віку.....	179
Цюра В.М. Конспект музичного заняття для дітей раннього віку «Киця на гостині у малят».....	190
Чигрин Г.І. Конспект підсумкового заняття з логіко-математичного розвитку та образотворчої майстерності (малювання) «Математична скринька».....	192
Бушанова Т.А., Кудря В.В. Інтелектуальний розвиток дошкільників засобами розвиваючих ігор Нікітіних.....	197
Васільєва Л.П. Формування еколого-природничої компетентності у дітей дошкільного віку.....	201
Воротило С.О., Нікітіна А.І. Сценарій вручення премії «Дитячий Оскар-2019».....	206
Глушаченко А.М., Рудківська Н.Ф. Сценарій випускного свята «Феєрія дитинства».....	216
Данилюк З.І. «Піраміда любові» (заняття для дітей середньої групи).....	222
Карп'юк Т.М. Весела подорож на Чарівному потягу (розвивальне заняття з дітьми старшого дошкільного віку).....	225
Мельник Л.В. Інтегроване заняття за освітніми лініями програми «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Дитина в світі культури» (художньо – продуктивна та літературна діяльність).....	230
Мухортова О.М. Постановка звука [Ш] механічним способом «Пригоди вужика Шуршика».....	234
Бушанова Т.А., Семеніченко М.М. Заняття на тему: «Козацькому роду нема переводу» (для старших дошкільників).....	238
Алексєєва О.А. Заняття з гендерного виховання для дітей середнього дошкільного віку «Дружать діти на землі і великі, і малі».....	243
Кузьменко О.О. Використання прислів'їв та приказок як жанрів української народної сміхової творчості з метою мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.....	246

Секція 3. Психологічний супровід виховного процесу роботи дитячого садка

Осокіна О.М. Семінар-практикум «Механізми запобігання професійного вигорання вихователів».....	252
Молодушкіна І.В. Творча лабораторія успіху для педагогів «Феї країни дитинства».....	260
Акун Є.А. Навігатор психологічного здоров'я дошкільників.....	264
Іванова Т.В. Психологічний супровід дітей дошкільного віку з розладом дефіциту уваги та гіперактивності.....	270
Перець О.І. Феномен індивідуального досвіду дитини та підходи до його вивчення.....	277
Дубінова М.О. Корекційно-розвиткове заняття в групі старшого дошкільного віку «В гості до королеви почуттів».....	280
Романова Н. В. Вплив сімейного виховання на логіко-математичну компетенцію дитини.....	285
Чаплінська С.А. «Ти твориш добро, волонтер» (заняття для дітей старшого дошкільного віку).....	286

Секція 4. Теоретичні питання організації взаємодії в рамках роботи дитячого садка

Воронцова-Лісницька Г.О. Лепбук – як один з аспектів інноваційних технологій в дошкільній освіті.....	290
Деникевич Ц.В. Ігрові вправи та прийоми з розвитку фонематичних процесів у дітей із порушенням мовлення.....	293
Ковальова Л.І. Багатофункціональні ігри В. Воскобовича.....	298
Ковальчук С.В. Семінар-практикум «Діяльнісний підхід у навчанні та вихованні дошкільнят».....	301
Бурдюг С.А. Використання інтерактивних технологій розвитку мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку в днз (з досвіду роботи).....	306
Драгунова А.В. Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку.....	311
Думіна І.В. Формування комунікативної компетентності в дошкільників засобами народознавчих цінностей.....	317
Полякова Л.А. «Весна як мама. Мама як весна» (конспект тематичного музичного заняття для дітей 6 –го року життя).....	320
Крикуненко Т.І. Що таке права людини? Права людини = права людини з інвалідністю.....	323
Симон Т.В. Літературно-музична вистава для старших дошкільників «Дивовижна пригода Софійки та Андрійка».....	326

Секція 5. Виховні аспекти у роботі вихователя дитячого садка

Косяк Т.В., Кучер Л.В., Дейнеко В.А. Ігри-медитації в житті дошкільнят логопедичної групи.....	331
Піка Н.В. Моральне виховання дітей дошкільного віку.....	337
Герасименко Т.В. Виховний захід для дітей середнього дошкільного віку «Здоров`я – найбільше багатство у світі».....	340
Дубинський І.М. Сценарій ток – шоу «Хто зверху?».....	343
Махова І.Ю. Виховний захід для дітей середнього дошкільного віку «Рідна мова».....	348
Янзюк Н.М. Спортивна розвага «Казкові естафети».....	351
Відомості про авторів.....	358

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Білик Т.А.,
вихователь-методист
Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) «Дніпряночка»
с. Червона Слобода, Черкаська область, Україна
Єремєєва Л.М.,
вихователь
Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) «Дніпряночка»
с. Червона Слобода, Черкаська область, Україна

ГАРНО РАЗОМ ПРАЦЮВАТИ, ВСЬОМУ, ЩО ДОВКОЛА, РАДІСТЬ ДАРУВАТИ! (ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОЇ ГРУПИ)

Мета. Розширювати знання дітей про роль праці в житті людей на основі ознайомлення з різними видами виробничої та обслуговуючої діяльності. Поглибити уявлення про витрати на працю та матеріали для виготовлення необхідних для життя речей. Закріпити вміння рахувати та орієнтуватися в просторі, створювати картку-схему, працювати з коректурними таблицями, будувати конструкції з ЛЕГО-цеглинок відповідно до потреб сюжетної гри, працювати в технології сторітелінг. Розвивати пізнавальні, інтелектуальні та мовленнєві здібності, увагу та спостережливість дошкільників. Формувати творчі і технічні здібності, продуктивне та критичне мислення дітей. Викликати в дітей бажання вивчати властивості речовин та самостійно досліджувати їх. Стимулювати фантазію дітей, «занурювати в тему», включати на повну силу емоції. Виховувати позитивне ставлення до пізнання, вміння працювати в колективі і радіти спільному успіху.

Матеріал: мультимедійний центр, ноутбук, смартфон, ігровий осередок «Гіпермаркет», скляний мольберт, ватман, фарби, поролонові квачики, графо-смужка (послідовність роботи дизайнера), коректурна таблиця (ілюстрації професій), зразки будівельних матеріалів, матеріал для будівництва будинку та облаштування присадибної ділянки (квіти, кущі, дерева, овочі із фетру; ЛЕГО-цеглинки, іграшковий автомобіль, альтанка, басейн, паркан).

Хід заняття

Вихователь. Рада бачити вас у нашій STREAM лабораторії «Чіпідейлики». Давайте дружньо привітаємося.

Діти. «Чіпідейлики» вас вітають,
Здоров'я й щастя вам бажають.

Сонця, радості й тепла,
Усмішок, миру та добра.

Наш девіз : «Раді всім допомогти, світ чарівний зберегти».

Вихователь. Дорогі діти, я отримала відео-листа і пропоную вам його послухати.

Сюрпризний момент

Відео-лист від Смурфиків.

«Ми - жителі країни Смурфидонії. Всій нашій родині дуже подобалося жити на Батьківщині. Але настали великі морози. Ми стали дуже замерзати і вирішили переїхати до іншої країни. Але де нам краще буде? Де ми зможемо комфортно жити? Підкажіть, будь ласка»

Вихователь. Чи ви впізнали від кого лист? Як звати цю дівчинку? *(відповіді дітей)* Діти, я запросила цих маленьких Смурфиків до нас в Україну, в наш садочок. Адже ми з вами – українці, які?

Діти: українці гостинні, добрі, чуйні, веселі, доброзичливі, щедрі.

Вихователь. У нас є багато місця для жителів Смурфидонії, але ж ми не можемо запросити їх жити без належних умов. Щоб жити комфортно, зручно що потрібно мати?

Діти: будинок, квартиру, одяг, сад, домашнього улюбленця, меблі, машину, присадибну ділянку, басейн.

Вихователь. Що ж ми можемо зробити для наших гостей з іншої країни?

Діти: можемо побудувати будинок, облаштувати присадибну ділянку.

Вихователь. Пропоную вам сьогодні уявити себе ландшафтними дизайнерами. А що повинен робити дизайнер і в якій послідовності, нам допоможуть пригадати графічні смужки.

Слайд «Графо-смужки»

Вихователь. Що маємо робити спочатку? А що потім?

Діти: малюємо план ділянки, вибираємо в супермаркеті матеріал для будівництва, а потім будуємо будівлі та облаштовуємо ділянку.

Вихователь. Приступаємо до виконання першого завдання: ось на цьому скляному мольберті ми повинні намалювати план. Що має бути на плані?

Діти: будинок, гараж, басейн, альтанка, город, сад, доріжки, трава, дерева, квіти.

Вихователь. Якими геометричними фігурами зображуємо будинок, гараж, альтанку, город, басейн? *(Прямокутниками).* Що зображуємо спочатку? *(Будинок, гараж).* Де ми їх розмістимо, на передньому плані ділянки чи на задньому? *(Відповіді дітей).* Ось тут є прямокутники більший та менший, яким будемо зображувати дім, а яким гараж і яким кольором? *(Більший - дім, менший - гараж).* *(Двоє дітей беруть шаблони прямокутників і зображують відбитками на скляному мольберті будинок та гараж).* Де ми розмістимо басейн і яким кольором ми його зображуємо? *(Дитина бере шаблон та зображує відбитком басейн).* А де ж ми розташуємо альтанку?

Яким кольором? *(Дитина бере шаблон та ставить відбиток альтанки). Де розмістимо город? Чому? (Дитина використовуючи шаблон зображує город на скляному мольберті). А де ми розмістимо сад? Де ж можна розмістити інші листяні дерева та квіти? Якими фігурами та кольорами зображуємо дерева та кущі? (Більші кружечки - дерева, менші - кущі). (Одна дитина зображує сад, а ще двоє - листяні дерева, кущі та квітник). Ну, що ж, уважно подивимося на наш план, чого нам ще не вистачає? (Доріжок, місця для автомобіля та газону). Де зобразимо доріжки? (До будинку, басейна, альтанки, саду та городу). А де ж буде місце для автомобіля? Яким кольором ми зобразимо доріжки? (Дитина квачиком зображує доріжки, а інша дитина зображує траву).*

Фізхвилинка

«Розминка»

Вихователь. Пригадайте, люди яких професій допоможуть втілювати ваш задум?

Слайд

Коректурна таблиця «Професії»

Вихователь.

- Назвіть професії, які можуть бути задіяними під час будівництва та облаштування земельної ділянки?

- Знайдіть зображення професії у нижньому ряду, третю зліва та опишіть її.

- Що необхідно для роботи робітнику, який зображений у третьому ряду, крайній з права?

- Під яким номером знаходиться представник професії, з якої починається будівництво будинку?

Вихователь. Які ж будівельні матеріали використовують на будівництві?

Дидактична гра

«Вибери необхідні матеріали для будівництва»

(Діти із запропонованих предметів обирають будівельні матеріали, називають їх та пояснюють для чого їх використовують)

Вихователь. Ось є цеглина, пісок та вода. Вони знаходяться в однаковому стані? *(Відповіді дітей).* Для того, щоб ви краще зрозуміли твердий, рідкий та сипучий стан речовин, ми проведемо досліди та познайомимося із цікавими чоловічками, які живуть в речовинах. Займіть місця за столами *(На столах схематичне зображення різних станів речовин).* Подивіться, що це за дивні чоловічки? Звідки вони до нас завітали? Я зараз вас з ними познайомлю.

Слайд «Дивні чоловічки»

В одному світі жили дивні чоловічки. Одні жили дуже дружньо і постійно трималися міцно за руки і називають їх статики, інші ледь торкалися одне одного ліктями і називають їх гідравлики, а треті бігали швидко і не намагалися навіть торкнутися одне одного і називають їх газики.

Дослід 1

Давайте, з вами дослідимо цеглину, яка вона? (*Червона, тверда, міцна*)

Візьмемо до рук звичайну паличку і спробуємо просунути її скрізь цеглинку. Вийшло? Чому? (*Тому, що цеглина - це тверда речовина*). У цій цеглинці живуть чоловічки-статики, які не пускають паличку, бо міцно тримаються за руки. Утворіть коло, міцно візьміться за руки й покажіть які сильні чоловічки живуть у твердих речовинах (*Діти, взявшись за руки, йдуть по колу, потім біжать*). Чи розірвалося наше коло? Чому?

Слайд «Статики»

Подивіться на картинки і назвіть предмети, речовини, де дивні чоловічки-статики міцно тримаються за руки (*Деревина, залізо, скло, пластмаса, камінь, шафа, підлога тощо*). Чоловічки-статики живуть у яких предметах, речовинах? (*Твердих*)

Дослід 2

Поставте руки на пояс і підійдіть одне до одного. Погляньте, ви нібито стоїте близько один до одного, торкаєтесь одне одного ліктями, але за руки не тримаєтесь. Ідіть по колу, намагаючись тримати одне одного (*Діти йдуть, потім біжать, коло змінило форму і розірвалося*).

Що ми бачимо за другим столом? Як думаєте, які чоловічки живуть у воді? (*Гідравлики*). Чи можемо ми розділити цих чоловічків? Чи можна розмістити їх у кілька склянок? (*Розливають воду в склянки*). Що це за речовини? (*Рідкі*)

Слайд «Гідравлики»

Подивіться на картинку і назвіть речовини, у яких дивні чоловічки не тримаються за руки, вільно рухаються і лише торкаються ліктями одне одного. (*Вода, молоко, суп, чай, сік, кава тощо*).

Дослід 3

А зараз ми познайомимось з тими чоловічками, які постійно рухаються, майже не торкаючись одне одного. Спробуйте відтворити їх рухи (*Діти вільно рухаються, ходять, бігають*). Ці чоловічки невидимі, але їх можна легко відчувати. Поставте долоньки перед собою, помахайте ними на себе. Що ви відчуваєте? (*Вітерець*) А що таке вітер? (*Рух повітря*) Так, це рухаються маленькі чоловічки-газики, вони збираються у купки і «стукають» нас по обличчю.

Слайд «Газики»

Подивіться на картинку і назвіть речовини, у яких живуть ці чоловічки. (*Дим, повітря, пара, газ тощо*). Чоловічки-газики живуть у яких речовинах? (*Газоподібних*)

Вихователь. Молодці! Тепер ми добре підготувалися до будівництва.

Ось таку нам виділили присадибну ділянку і нам потрібно її облаштувати, створити комфортні умови для проживання. (*Діти розділяються на три групи для облаштування ділянки: будівництво будинку та гаража; створення зони відпочинку; озеленення: город, сад, газон*). Пропоную кожній групі витягнути картку і визначитися, хто що буде робити, над чим працювати.

Вихователь. Де ж нам взяти будівельні матеріали! Який в нашому місті гіпермаркет, в якому можна придбати все необхідне для забудови і облаштування присадибної ділянки? *(Відповіді дітей).* В своїй роботі пропоную використовувати вже готові заготовки, які ви будували з ЛЕГО-цеглинок і запрошую вас в супермаркет вибрати матеріали для оформлення ділянки. Будьте уважними - в магазині є окремі відділи, кожна група обирає тільки те, що їм потрібно для роботи. *(Діти вибирають матеріал: будинок з Лего-цеглинок, басейн, шезлонг, альтанка, ділянка городу, овочі, газон, дерева, кущі, квіти; матеріал для доріжок: пісок, плитка)*

Вихователь. Зверніть увагу на схему за якою ви послідовно будете працювати над оформленням ділянки.

Слайд «План забудови»

(Діти працюють, будують, встановлюють басейн, наповнюють його водою, викладають плитку, розбивають грядки, стелять травичку, саджають дерева, кущі, квіти, овочі)

Вихователь. Який матеріал ви використали для доріжок? Які овочі саджали?

Чи задоволені ви результатом своєї роботи? Що сподобалося найбільше під час роботи? *(Відповіді дітей)*

Тепер ми з впевненістю можемо сказати, що «Гарно разом працювати, всьому, що довкола, радість дарувати!» *(говорять разом, тримаючи руки одна на одній)*

Вихователь. Давайте зробимо фото та надішлемо нашим друзям Смурфикам світлину їхнього майбутнього помешкання. Тепер буде де жити Смурфикам у нашій чудовій Україні *(Вихователь фотографує дітей біля виконаного проекту і відсилає на мультимедійну дошку. Діти задоволені результатом спільної діяльності).*

Кайко І.С.,
завідувач,

Комунальний заклад дошкільної освіти
(дитячий садок) компенсуючого типу № 102,
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Умови сьогодення ставлять перед особистістю багато завдань та вимог. Для успішної життєдіяльності потребується різнобічна сумісність із навколишнім, а соціальне середовище нині є особливо вимогливим. Варто зазначити, що внаслідок зміни суспільних орієнтирів та відносин, усталена система вартостей і способу життя людей сьогодні об'єктивно потребує певного переоцінювання й усвідомленого переосмислення. Тому розвиток саме соціальності дітей з розладами аутистичного спектру

є надзвичайно актуальною проблемою, оскільки цій категорії дітей необхідно створити умови для включення в суспільство у зв'язку зі специфічним перебігом захворювання.

Аутизм-це форма психічного розвитку дитини, що характеризується порушенням контакту з дітьми та дорослими, холодністю емоцій, стереотипністю діяльності. Дитина неадекватно реагує та взагалі не взаємодіє з оточуючими. Вони занурені у себе, не виявляють інтересу до інших, уникають зорового та фізичного контактів. Малюки не реагують на звертання, хоча й мають нормальний слух, їм притаманні стереотипії.

Очевидно, що входження в суспільство дітей з аутизмом вимагає великих зусиль. А взаємодію необхідно будувати спираючись на діагноз і реальні можливості самої дитини, шукати нових підходів до розв'язання проблеми.

Корекційна робота у нашому закладі дошкільної освіти побудована у тісному взаємозв'язку спеціалістів.

Вихователі разом з помічниками вихователів працюють над створенням освітнього середовища, яке сприяє фізичному та психічному розвитку дітей з розладами аутистичного спектру, сприяють набуттю дитиною позитивного досвіду взаємодії з іншими дітьми в різних обставинах освітнього процесу;

Діяльність **практичного психолога** побудована на взаємодії з дітьми, поступовим набуттям позитивного досвіду їхньої взаємодії між собою, становленням почуття довіри до інших людей. У процесі проведення індивідуальних корекційно-розвиткових занять та занять в мікрогрупі працює над розвитком соціальних вмінь задля входження дітей з аутизмом в суспільство.

У свою чергу **вчитель-дефектолог** проводить різноманітні заняття з опорою на зоровий, слуховий, тактильний, руховий аналізатор. Допомогає дітям віднайти найпростіші взаємозв'язки з іншими предметами навколишнього середовища та спільну мову з дошкільнятами в групі;

Головними завданнями **вчителя-логопеда** є розвиток мовлення дитини з розладами аутистичного спектру за допомогою альтернативних методик.

Важливим у повсякденній праці **інструктора з фізкультури** є створення умов для взаємодії з іншими дітьми, виконанні вправ та участі в рухливих іграх, розвитку загальної моторики: сили, вправності, витривалості, мобільності, гнучкості та влучності.

Сприяє становленню пластичності в рухах тіла, грі на музичних інструментах, танцювальній діяльності - **керівник музичний**. Він створює умови для появи в дитини розкутості, вмінні брати участь у спільних художньо-естетичних діях разом з іншими дітьми.

Найважливішу роль у соціалізації дитини з розладами аутистичного спектру відіграють **батьки**. Вони відпрацьовують із дитиною актуальні

комунікативні моделі на соціально-побутовому рівні, готуються з дитиною до нової лексичної теми та нових незнайомих завдань.

Виявляючи цікавість аутист моделює світ у грі. Ця діяльність не лише допомагає йому проявляти почуття та зміни у суспільстві, а вона відіграє важливу роль у становленні особистості дитини, допомагає їй соціалізуватися.

Тому, вважаю, що командна взаємодія передбачає узгодженість усіх учасників освітнього процесу у різних видах діяльності, проведенні заходів зі створення безбар'єрного середовища для дитини є алгоритмом корекційної роботи кожного педагога в нашому закладі.

Виховуючи дитину з розладами аутистичного спектру, варто пам'ятати слова Баррі та Самарія Кауфманн щодо успішної їхньої соціалізації: «...головне не навчити дитину вирізняти квадратне від круглого, а показати їй, скільки чудових і захоплюючих переживань приховано у творчій грі, пізнанні нового, взаємодії з іншими людьми та навколишнім світом».

Література

1. Айрес Э. Дж. Ребёнок и сенсорная интеграция. Понимание скрытых проблем развития. – М.: Теревинф, 2013. – 272 с.
2. Недозим І. Побудова освітньої взаємодії з дитиною з розладами зі спектру аутизму / Інна Недозим // Практичний психолог: дитячий садок. – 2012. – № 0. – С. 30-34.
3. Недозим І. Принципи роботи з дитиною з розладами аутичного спектра / Інна Недозим // Практичний психолог: дитячий садок. – 2013. – № 5. – С. 26-30.
5. Скрипник Т. Підтримати, допомогти, спрямувати. Корекційно-розвивальна робота з аутичними дітьми / Тетяна Скрипник // Дошкільне виховання. – 2015. – № 5. – С. 12-15.
6. Скрипник Т. В. Стандарти психолого-педагогічної допомоги дітям з розладами аутичного спектра: навч.-метод. посіб. / Т. В. Скрипник. – К.: Гнозис, 2013. – 60 с.
7. Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з аутизмом в освітньому просторі: навчально-наочний посіб. / Уклад. Т. Скрипник. – Харків: Факт, 2015. – 40 с.

Швиденко В.В.,

директор

Заклад дошкільної освіти № 33 «Казка»

м. Первомайськ, Миколаївська область, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗДО В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ

Однією з основних концептуальних засад реформування освіти є створення сучасного освітнього простору, який сприятиме формуванню

особистості дитини, їх творчому розвитку, мотивації до активної пізнавальної діяльності, набуттю соціального досвіду.

Нові вектори освіти спонукають нас до перегляду багатьох усталених підходів, на рух уперед, який веде до реалізації стратегічної мети освіти - забезпечення її якості, основними орієнтирами якої є державні освітні стандарти.

Проте зрозуміло, що це є не тільки пріоритетом, але й проблемою для нас - практиків. Адже стало не так легко поступається новому. Тож першим кроком на шляху оновлення освітнього простору став аналіз діяльності закладу в сучасних умовах. Отримали відповіді на питання: що маємо? які наявні проблеми? чому вони виникли? Як має бути? Так, у ході аналізу були виявлені певні невідповідності між:

- ✓ Зростаючими вимогами до особистості вихователя та фактичним рівнем його професійної та особистісної готовності до інновацій;
- ✓ Стандартизованими підходами до освіти дошкільників та індивідуальною траєкторією розвитку кожної дитини;
- ✓ Реалізацією педагогами варіативної складової змісту дошкільної освіти та розвиваючим простором, створеним в ЗДО;
- ✓ Запитами батьків на додаткові освітні послуги та їх фінансовою спроможністю.

Суттєвою проблемою визначено забезпечення закладу педагогічними кадрами. Збільшилась кількість педагогів нефахівців, які потребують посиленої методичної допомоги.

Водночас, зазначені проблеми не стали гальмівним важелем розвитку закладу, а навпаки спонукали нас до пошуку ефективних підходів створення сучасного освітнього середовища.

Найбільш ефективним, з визначених нами шляхів вирішення проблеми, стало проектування відкритого освітнього простору, в якому управління розглядається як процес створення середовища, адекватного змінам соціуму та орієнтованого на споживачів. Застосування проектного підходу забезпечує оптимальне поєднання внутрішнього потенціалу закладу з зовнішніми ресурсами на засадах інтеграції основної та додаткової освіти, стандартних вимог та соціального замовлення.

Роботу розпочали з вивчення нормативної бази, з наступним створенням локальних документів.

Укладання освітньої програми відбувається в тісній співпраці зі школою на основі базового компоненту, програм «Дитина» та аналізу освітньої програми ЗОШ, що забезпечить безперервність не тільки вікових періодів дошкільця, але й перших двох ланок освіти – дошкільної та початкової.

Внесено коректив до програми розвитку закладу, в рамках якої реалізуються довготривалі проекти, спрямовані на співпрацю з нашими партнерами - батьками та школою, закладами освіти та культури, правовими установами.

Метою проекту «Крок до школи» є побудова єдиної лінії розвитку дитини на етапах дошкільної та початкової освіти через взаємозв'язок програм, форм та методів педагогічної діяльності. Тематику спільних методичних заходів спрямовано на ознайомлення вихователів з новаціями, які відбулись в процесі реформування. Ефективним визнано проведення тематичного тижня «Сучасні підходи до організації освітнього процесу ЗДО та школи», під час якого педагоги мали можливість ознайомитись зі змістом, методами, формами навчання дітей на суміжних щаблях освіти.

Одним із значущих ресурсів розширення сфери педагогічного впливу на особистість дошкільника є співпраця з закладами позашкільної освіти та культури в рамках проекту «Партнерська взаємодія». Залучення соціальних партнерів до реалізації основної та парціальних програм забезпечує сприятливі умови для соціалізації дітей, розвитку їх потенційних можливостей та пізнавальної активності. Ефективність освітнього процесу досягається не за рахунок збільшення об'єму знань та кількості занять, а за рахунок переносу основної уваги на його засоби: інтеграцію різних видів дитячої діяльності, основної та додаткової освіти

В кожній віковій групі організована робота за певною парціальною програмою за участю всіх вихованців. Практика показує, що даний підхід є найбільш сприятливим, адже забезпечує єдині стартові можливості. При цьому кожна дитина розвивається в своїй траєкторії розвитку.

В закладі діють театральний гурток «Грайлик», спортивний - «Казкова фізкультура», вокально - хоровий - «Джерельце», образотворчий - «Кольорові долоньки», хореографічний гурток «Веселий каблучок», гурток «Безмежний світ гри з LEGO». Профільне спрямування гуртків різноманітне, проте їх об'єднує єдина мета — задовольняти потребу та цікавість дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні задатки, загальні та спеціальні здібності.

Взаємодія відбувається й на рівні співпраці вихователів з нашими партнерами. Зокрема, педагогами Центру науково-технічної творчості, працівниками краєзнавчого музею проведено для вихователів закладу тематичні майстер класи з писанкарства, гончарства, українського розпису, організовано ряд оглядових екскурсій.

Особливо значимою в створенні сучасного освітнього простору є діяльність методичної служби. Робота якої спрямована на удосконалення педагогічної майстерності щодо здійснення особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів до розв'язання освітніх завдань.

Одним з важливих чинників, який забезпечує результативність реалізації проектів є застосування сучасних освітніх технологій та методик. Педагогами в системі використовуються технології інтегрованого навчання, проектної та дослідницької діяльності, наочне моделювання, ТРВЗ, ігрові та здоров'язбережувальні технології, що забезпечує якість навчальної діяльності на кожному віковому етапі дошкільного дитинства.

Невід'ємною складовою сучасного освітнього простору є розвиваюче предметне середовище, яке забезпечує різноманітність вибору дитячої

діяльності, відповідають віковим можливостям та пізнавальним інтересам малюків. З цією метою в закладі організовано приміщення для гурткової роботи та стрім-лабораторія для проведення дослідницької діяльності. В кожній віковій групі обладнані осередки дитячої активності, зміст матеріалів в яких оновлюється відповідно до теми дня – тижня та є додатковою мотивацією до пізнання.

І хоча робота триває, ми впевнені в її результаті. Адже відкритий освітній простір дозволив розширити можливості нашого закладу у вирішенні різноманітних освітніх завдань, тим самим підвищуючи якість освітніх послуг та рівень реалізації державного стандарту.

Поліщук І.В.,

вихователь-методист

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)

комбінованого типу № 4 «Вогник»

м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ У ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ІННОВАЦІЙНОЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ – СЕНДПЛЕЙ

Проект організації методичної роботи з педагогами

Обґрунтування вибору проблеми:

Необхідність модернізації змісту дошкільної освіти зумовлюється реформуванням галузі згідно з національною доктриною розвитку освіти України у ХХІ столітті, законами України «Про освіту» та «Про дошкільну освіту», тенденціями розвитку цивілізації в нову епоху. Модернізувати зміст дошкільної освіти – означає вдосконалити його, змінивши відповідно до вимог часу.

Часто життєдіяльність дитини в дошкільному навчальному закладі визначається високим темпом, жорсткою регламентацією, великою кількістю стресів, орієнтацією на змагальність як обов'язковий складник сучасного життя, шумністю оточення, неможливістю дитини усамітнитися, повсякчасними оцінками її досягнень. Це зумовлює надмірну мобілізацію ресурсів, високу емоційну напругу, пов'язану з прагненням вихованця відповідати вимогам дорослих. Тому процес модернізації змісту дошкільної освіти спрямовується на розвиток дошкільника, як активного, свідомого та компетентного суб'єкта життєдіяльності, виховання уміння жити у злагоді з довкіллям та згоді з собою, формування фізичної та психологічної готовності до навчання у школі.

Створення в дошкільному закладі повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти.

Наповнення життєдіяльності дітей цікавим змістом упродовж кожного дня, організація вільної, самостійної діяльності дітей в ігровому предметному середовищі, де педагог на засадах партнерства, поваги до дітей надає кожному право вибору, стає першочерговим завданням педагогів дошкільних закладів. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку.

Впровадження принципово нових підходів до дитини потребує багато в чому й новітніх технологій. Педагоги широко послуговуються ними, творчо переробляючи та адаптуючи до конкретних умов. Такою є і здоров'язбережувальна технологія «сендплей» (ігри з піском). Вона взяла початок від прадавніх дитячих ігор з цим улюбленим матеріалом, а також сучасних психологічних методик і трансформувалася в інтегровану технологію всебічного розвитку дитини.

Мета проекту:

- ✓ забезпечити інноваційний характер освітньої діяльності, використання сучасних освітніх технологій;
- ✓ створювати належні умови для вдосконалення майстерності вихователя та творчої самореалізації педагога;
- ✓ створювати розвиваюче середовища для повноцінної реалізації потенційних можливостей дитини, адаптації дитини до змінних умов життя.

Завдання проекту:

1. Стимулювати педагогів до активного навчання з метою розвитку інноваційних здібностей, формувати готовність до сприйняття нових ідей.
2. Впроваджувати у освітній процес інноваційної здоров'язбережувальної технології сендплей (гри з піском).
3. Створювати належні умови (осучаснення розвивально-предметного середовища) для впровадження здоров'язбережувальної технології сендплей.
4. Формувати у дошкільників передумов реалістичної наукової картини світу, сприяти становленню дитячого світогляду, оптимістичного цілісного світобачення.
5. Удосконалювати роботу з сім'єю, широке залучення батьків до освітнього процесу з метою створення сприятливих умов для збереження фізичного, психічного і духовного здоров'я дітей, забезпечення їх повноцінного, гармонійного фізичного розвитку з перших років життя.

Характеристика проекту:

- ✓ за метою та характером проектної діяльності: інформаційно – пошуковий;
- ✓ за змістом: оздоровчий;
- ✓ за кількістю учасників: колективний;
- ✓ за кінцевим результатом: практико-орієнтований;
- ✓ за тривалістю: довготривалий;
- ✓ база реалізації проекту: дошкільні навчальний заклад (ясла – садок) комбінованого типу №4 «Вогник»

✓ термін реалізації: початок – вересень, 2018р.; закінчення – травень, 2020р.

Учасники проекту:

✓ педагогічні працівники дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу №4 «Вогник»

✓ партнери проекту: дошкільнята, батьки вихованців.

Науково – методичний консультанти:

✓ Кузьмінчук С.Л., завідувач дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу №4 «Вогник»;

✓ Самчук Л.А., методист з дошкільного виховання методичного кабінету.

Прогнозований результат:

1. Підвищення професійної компетентності педагогів.
2. Створення комфортного, психологічно безпечного освітнього середовища, у якому дитина має можливість вільного самовиявлення та індивідуального творчого розвитку.

3. Впровадження інноваційної здоров'язбережувальної технології полегшить та прискорить адаптацію дитини до умов життєдіяльності дошкільного навчального закладу, допоможе стабілізувати її емоційний стан.

4. Забезпечення особистісного зростання кожної дитини з урахуванням її задатків, здібностей, індивідуальних психічних і фізичних особливостей, розкриття інтелектуально – творчого потенціалу, збереження та зміцнення здоров'я дітей з раннього дитинства.

5. Удосконалення координації рухів, дрібної моторики, орієнтації в просторі.

6. Стимуляція вербальної і невербальної мовленнєвої активності під час ігрової діяльності, формування навичок позитивної комунікації.

7. Формування у вихованців дошкільного віку здоров'язбережувальної компетенції:

✓ ціннісне ставлення до власного здоров'я;
✓ застосовувати набутті знання, вміння і навички щодо збереження здоров'я;

✓ віра у власні можливості;

✓ дотримання правил безпеки життєдіяльності.

Результати проекту спрямовані на практичне застосування в роботі з дітьми раннього та дошкільного віку.

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

Етап	Завдання	Діяльність (заходи)	Термін	Виконавці	Оформлення результатів
Діагностично - прогностичний	Визначення готовності педагогів інноваційної діяльності Скласти проект методичної роботи	- Опитування педагогів - Визначити форми методичної роботи	вересень, 2018р.	Вихователь – методист	Проект методичної роботи
Підготовчий	Збір необхідної інформації, матеріалів	- Самоосвіта педагогів - Опитування батьків - Консультації - Створення умов для впровадження технології сендплей	вересень-грудень, 2018 р. лютий-квітень, 2019р. травень – серпень, 2019р.	Педагоги закладу Вихователі груп	Щоденник підвищення фахового рівня
Діяльнісний	Творча група. Впровадження інноваційної здоров'язбережувальної технології – сендплей	- Розробити перспективний план роботи творчої групи - Проектування діяльності щодо використання ігор з піском	вересень 2018 р. 2019-2020н.р.	Керівник творчої групи Члени творчої групи	План роботи творчої групи Використання ігор з піском в роботі з дошкільниками впродовж дня
Узагальнюючий	Отримання та узагальнення результатів Експертиза та захист матеріалів роботи творчої групи	Аналіз результатів. Виступ на педагогічній раді	Березень-квітень, 2020р. Травень, 2020 р.	Керівник творчої групи	Матеріали роботи творчої групи

ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

№ з/п	Заходи	Термін	Виконавці	Прогнозовані результати
1.	Педагогічна рада «Впровадження здоров'язбережувальних та здоров'яформуючих технологій – вимога сьогодення»	вересень, 2018р.	Завідувач, вихователь – методист	Затвердження проекту
2.	Діагностування педагогів	вересень, 2018р., 2019р.	Вихователь – методист	З'ясувати рівень обізнаності, інтересів щодо даної технології
3.	Засідання творчої групи (згідно плану роботи)	впродовж 2018-2020 р.р.	Керівник творчої групи	Використання ігор з піском в роботі з дітьми дошкільного віку впродовж дня Розробити методичні рекомендації щодо використання пісочної терапії в роботі з дошкільниками
4.	Підвищення педагогічної майстерності: • Теоретичний семінар «Пісочна терапія «сендплей» • Тренінг «Формування творчої особистості педагога» • Тренінг «Мандри в пісочному царстві» • Семінар «Своєчасний вихователь»	впродовж 2018-2020 р.р.	Вихователь – методист, практичний психолог	Ознайомлення педагогів з технологією – пісочна терапія Підвищення рівня знань педагогів
5.	Педагогічний брифінг « Педагогічні інновації в сучасному дошкільному навчальному закладі»	лютий 2019р.	Завідувач, вихователь – методист	Підвищення рівня знань педагогів
6.	Консультації: • Розвивальне предметне середовище для дітей раннього віку • Ігри з піском в дитячому садку • Пісочниця – наш світ, а іграшки в ній – люди • Ігри з піском як засіб всебічного розвитку дошкільнят	впродовж 2018-2020 р.р.	Вихователь – методист, практичний психолог, члени творчої групи	Підвищення рівня психолого – педагогічних знань педагогів, про сучасні здоров'язбережувальні технології

	• Розвиток творчих здібностей дошкільників			
7.	Майстер – клас «Досліджуємо разом»	впродовж 2019-2020 н.р.	Вихователь	Формування практичних навичок та вмінь у педагогів
8.	Батьківська конференція «Шляхи взаємодії дошкільного закладу та сім'ї з формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільників»	листопад, 2018р.	Завідувач, вихователь – методист	Збагачення знань батьків про новітні здоров'язбережувальні технології, залучення їх до співпраці
9.	Поповнення обладнання для організації ігор з піском	впродовж 2018-2020 р.р.	Вихователі груп	Створення розвивально – предметного середовища
10.	Конкурс – огляд «Створення умов для впровадження здоров'язбережувальної технології «сендплей»	впродовж 2019-2020 н.р.	Завідувач, вихователь – методист	Оновлення обладнання для ігор з піском
11.	Виготовлення фотостенду «Ігри з піском в роботі з дошкільниками»	впродовж 2019-2020 н.р.	Вихователь – методист	Прояв інтересу громадськості до заходів у рамках проекту
12.	Педагогічна рада «Інноваційні підходи до створення розвивального середовища»	впродовж 2019-2020 н.р.	Завідувач, вихователь – методист	Презентація результатів проекту

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН РОБОТИ ТВОРЧОЇ ГРУПИ

Впровадження у освітній процес інноваційної здоров'язбережувальної технології – сендплей

з/п	Зміст роботи	Форма проведення	Відповідальний
1 засідання			
1.	Обговорення і затвердження плану роботи творчої групи		Керівник групи, члени творчої групи
2.	Підбір літератури за темою	Домашнє завдання	Члени творчої групи
2 засідання			
1.	Створення умов для впровадження здоров'язбережувальної технології «сендплей»	Міні - лекція	Керівник групи
2.	Кроки до вершин педагогічної майстерності	Тренінг	Педагог
3 засідання			
1.	Організація ігор з піском	Консультація - інструктаж	Керівник групи
2.	Сучасний педагог – психолог-практик	Тренінг	Педагог

4 засідання			
1.	Гуманізація педагогічної позиції у просторі дитинства	Міні - лекція	Керівник групи
2.	Орієнтовний перспективний план щодо впровадження інноваційної здоров'язбережувальної технології сендплей	Домашнє завдання	Члени творчої групи
5 засідання			
1.	Гуманістичний підхід до розвитку дітей	Круглий стіл	Керівник групи
2.	Навчання у «педагогічній пісочниці».	Педагогічний вернісаж	Члени творчої групи
6 засідання			
1.	Перехід до особистісно-орієнтованої педагогічної системи – професійне завдання кожного педагога	Круглий стіл	Члени творчої групи
2.	Від творчого педагога до творчої дитини	Тренінг	Педагог
7 засідання			
1.	Ігри з піском в роботі з дошкільниками	Презентації результатів роботи з дітьми	Члени творчої групи
2.	Підсумки роботи творчої групи.	Круглий стіл	Керівник групи

СЕКЦІЯ 2. ПРАКТИЧНІ НАРОБКИ ВИХОВАТЕЛЯ ДИТЯЧОГО САДКА

Вивірка Г.Б.,
вихователь дитячого садка
Заклад дошкільної освіти № 175
м. Львів, Львівська область, Україна

КОНСПЕКТ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАНЯТТЯ У СТАРШІЙ ГРУПІ «МАЛЮНОК-ПОДАРУНОК»

Мета: закріпити знання дітей про весняні зміни у природі, про те, що у травні святкуємо день Матері.

Розвивати зв'язне мовлення дітей. Поповнювати словник дітей пестливими словами, словами- порівняннями, епітетами.

Закріпити знання про портрет, як вид художньої творчості, орієнтування у просторі.

Викликати бажання у дітей створювати подарунок своїми руками, любити і допомагати матері.

Матеріали: вірш К. Кочірко «Мати», олівці, аркуші з овалами облич, фото матерів.

Хід заняття

– Діти, попрошу вас стати у коло. Тож давайте привітаємось: "Колом сонечко іде, за собою день веде. Станом разом, станьмо в колі - до навчання всі готові".

– Якщо готові, тоді починаймо вчитися. Я хочу вас повідомити, що сьогодні розпочався третій місяць весни.

– Як він називається?

– Чому його так назвали?

– Які зміни в природі ви помітили?

– Дійсно, травень чудовий місяць. Він нас тішить і погодою і прекрасною природою, а ще тим, що у травні святкуємо свято нашої найріднішої людини. Послухайте вірш- загадку К. Кочірко : "Хто вас діти щиро любить?

Хто вас ніжно так голубить?

Хто кладе у постіль спати? (Мати)

Хто вам казочку розкаже?

Хто вам лялечку покаже?

Як слабкі ви цілі ночі,

Не стуляє свої очі? (Мати)

– Правильно, у другу неділю травня ми святкуємо день Матері. Матусі дуже люблять своїх діток. А ви їх любите? Тож давайте назовем ваших мам пестливими словами.(Дид. впр." назви пестливо").

– А ще, будь ласка, закінчіть фразу : " Я люблю свою матусю за те, що...."(дид. впр. «закінчи фразу»).

– Ваші матусі виконують багато різних справ. Тож я пропоную вам про них не розказати, а показати. (Дид. впр. "Не розкажи, а покажи").

– Я з вами згідна, що ваші матусі найкращі... Тож, якщо у матусь свято - то потрібний подарунок. А найкращий подарунок, це подарунок зроблений своїми руками від щирого серця...

– Прошу, сідайте за столи. Ви принесли з дому фотографії своїх матусь і вони зараз перед вами. Може хтось хоче описати матусю, дивлячись на фото? (Дид. впр. " Опиши матусю").

– Ви гарно описували своїх мамусь, помічали усі дрібниці. Вам це стане у нагоді, бо ви будете малювати портрет своєї мами.

– Що означає слово портрет?

– Правильно, зображення людини або обличчя людини.

– А хто малює картини, портрети?

– Тож, я вам пропоную стати художниками і намалювати портрет (обличчя) своєї неньки. У вас на столах є аркуші у вигляді рами, адже картини вкладають у рами. І є вже готовий овал лиця. Також є кольорові олівці.(Пояснення способу і техніки виконання роботи).

– А тепер уважно дивимось на фотографію і звертаємо увагу на колір і довжину волосся, колір очей. Для того, щоб краще працювалося я включу вам спокійну музику.(самостійна робота дітей).

– Ви гарно попрацювали, з кожного портрета упізнаю вашу матусю. А мені цікаво, чи впізнають вони самі себе?? Я думаю, що вам теж цікаво... В роздягальні ми влаштуємо картинну галерею, та роботи ми підписувати не будемо. Хай матусі впізнають руку свого художника.

– Дякую вам діти за заняття, за вашу творчість і пам'ятайте, що матусь потрібно любити і шанувати не тільки у свята, а й кожен день, бо вони варті того.

Конспект інтегрованого заняття у старшій групі «Відпочинок на природі»

Мета: закріпити знання дітей про весняні місяці, про літо, як пору відпусток і відпочинку. Вчити дітей граматично правильно складати речення, поповнити словниковий запас словами: безпека, заборона, знак, отруйний, пам'ятка.

Дати дітям знання про безпечну поведінку в лісі, на природі. Про те, що з собою потрібно брати на відпочинок і як себе поводити в лісі.

Викликати у дітей бажання берегти і цінувати природу рідного краю.

Матеріали: м'яч, дорожні знаки, рюкзак з речами, книжечка з аркушів голубого і червоного кольору, олівці, ілюстрації отруйних грибів та ягід.

Хід заняття

– Доброго ранку, діти! Прошу вас стати у коло. Хочу вам сказати, що з цього понеділка починається тиждень безпеки. А що значить слово "безпека"?

– Тож на цей тиждень я приготувала для вас ось таке привітання:

Вивчим правила безпеки

будьте завжди обережні.

Знає хай дитина кожна:

що є добре, а що не можна.

– Нагадайте мені який зараз місяць? Який по рахунку цей місяць весни? Що це значить? Так правильно, що вже незабаром літо. А літо це пора відпусток і відпочинку. Цікаво, а де ви любите відпочивати? Зараз про це дізнаємось провівши гру. Я вам кидаю м'яч, а ви його ловите і кажете: "Я люблю відпочивати.....(називаєте де) Тому що....".

– Я з ваших розповідей зрозуміла де і як ви любите відпочивати. А зараз я вас попрошу сісти столи. Від багатьох дітей я почула, що ви любите відпочивати в лісі на природі. Я згідна з вами, що влітку дуже добре втекти із спекотного міста до лісу.

– У мене є сусід хлопчик Юрчик. Він зібрався перший раз на відпочинок до лісу із друзями і склав собі рюкзак. Хлопчик дуже попросив мене, щоб я перевірила, чи все там добре зібрано. Я хочу переглянути вміст рюкзака разом з вами і щоб ви мені допомогли. Тож по черзі будемо виймати річ і вирішувати: необхідна вона в лісі чи ні?

– Ось перша і найбільша річ - килимок. Як ви вважаєте, чи потрібний килимок в лісі?

– Наступна річ – кепка. Звісно, кепка, панамка, хустинка влітку обов'язковий атрибут. Адже ми не знаємо, де буде відпочивати Юрчик: в затінку під деревами чи на сонячній галявині?

– Пляшка з водою потрібна?

– Крем від комарів має бути?

– Ще з собою Юра взяв пачку печива, вафельки і яблучко. Пригодиться?

– Бачу тут ще є пакети для сміття. Потрібно чи ні?

– Є у нього гра "Твістер". Годиться?

– О, а це що? Невеличке радіо. Чи потрібне воно в лісі? Кого можна слухати в лісі замість радіо? Тим паче, що діти ідуть у ліс у травні. А травень і червень – місяці тиші. Багато пташок сидять на гніздах і гучний шум може їх відлякати.

– Як ви вважаєте, чи добре Юра склав рюкзак на відпочинок?

– Що йому треба залишити вдома?

– А може ще щось додати?

– Думаю, що ви теж літом вибиратися в ліс. Тож давайте нагадаємо, що ще не можна робити в лісі? В цей час у лісі дозрівають ягідки. Але крім корисних: суничок і малини, бувають ще й отруйні. Ось такі як: вовчі ягоди, вороняче око. (показую ілюстрації). Те саме з грибами – бувають і їстівні, і отруйні. Оскільки не всі дорослі добре розбираються у грибах, то дітям краще їх не брати в руки.

– Якщо дорослі вирішили розвести вогонь, то слід це робити у визначених місцях. Обов'язково треба гасити вогонь. Для цього необхідно залити його водою або присипати землею. Бо навіть одна непогашена іскринка, з допомогою вітру, може спалити весь ліс і його мешканців.

– І ще є обов'язкова умова перебування в лісі на природі - прибрати за собою. Ось чому Юрчик взяв пакети для сміття. Я теж раджу це робити. От ми з вами закріпили поведінку в лісі.

– А зараз зверніть увагу на дошку. У мене є тут декілька знаків. Одні знаки на синьому фоні, а інші обведені червоним кольором. Що означає червоний колір на знаках?

– Правильно, червоний колір небезпеки або заборони.

– А тепер я пропоную взяти вам свої книжечки безпеки і олівчики і намалювати на голубих сторінках, що треба і можна брати у ліс. А на червоних, що не можна робити в лісі, на що треба вважати. (Самостійна робота дітей).

– Андрійку, що ти намалював на голубих сторінках?

– А ти, Ганусю, на червоних сторінках?

– Молодці, діти!!! Я бачу, що Ви добре засвоїли правила поведінки на природі. І що ви не заподієте шкоди ні собі, ні природі, а ні лісовим мешканцям.

– За цей тиждень безпеки ми з вами виготовимо цілу книжку – пам'ятку безпечної поведінки. Я думаю, що на канікулах і на відпочинку вона вам стане у нагоді.

Вишнякова А.І.,
музичний керівник,
Комунальний заклад Дошкільної освіти (ясла-садок)
Комбінованого типу № 232
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

НОВОРІЧНА КАЗКА «СНІГОВА КОРОЛЕВА»

Новий рік - зимове свято, якого діти чекають чи не найбільше. Запропонований сценарій створено для дітей старшого дошкільного віку за сюжетом новорічної казки “ Снігова Королева”. Це свято дає дітям змогу відчувати себе казковими героями, взяти активну участь у веселому музичному дійстві.

Важко уявити щасливе дитинство без казки, тим паче в дошкільному віці. Казкові герої, їх характери, вчинки дають змогу дитині розширити та збагатити власний досвід новими враженнями, спонукають до розмірковувань над добром і злом, сприяють формуванню морально-етичних цінностей.

Діти із задоволенням виконували ролі різних героїв, розучували пісні, таночки, брали активну участь у виготовленні атрибутів. Сюрпризом для них на святі стала участь у казковому дійстві дорослих, які виконували ролі Ворони, Снігової Королеви, Діда Мороза. Ці персонажі задавали тон на святі і створювали піднесений настрій у дітей.

Новорічна казка «Снігова Королева»

Свято для дітей старшого дошкільного віку

(До новорічно - казкової зали під музику заходять діти і стають півколом).

Дитина: Сьогодні весело у нас- ми Новий рік стрічаємо.

Усіх, хто в залі є в цей час, ми гаряче вітаємо!

Дитина: Заметіль вкриває землю білими снігами,

Сани мчать, запряжені білими конями!

Дитина: Трійка мчить, везе в країну через бурі й сніг

Сани Дідуса Мороза і гарний Новий рік!

Дитина: Час прийшов! Не треба більше свята нам чекати!

Ми запрошуємо всіх Новий рік стрічати!

Пісня-привітання “ З новим роком”

Дитина: У дива не вірять діти, бо відомо всім давно,

Що чудес ніде не стріти, крім казок і крім кіно.

Але раптом так буває, що в найкращий день зими,

Диво в гості завітає, і повірим в нього ми.

Ведуча: Сьогодні ми до казочки у гості всі зайдем.

Готові ви, малята? (відповідь дітей)

Тож зараз і почнем! (діти сідають на стільчики)

Танок зі свічками

(Кай і Герда вибігають із-за ялинки, обдивляються її)

Кай:

Гердо, подивись! Вся ялиночка іскриться

У святковій мішурі наче лісову царицю

Прикрасили ми її

Герда:

Хай наша ялинка вогнями засяє

І кожна хвоїнка світом грає

Разом:

Один, два, три – ялиночка світи! (ялинка засвічується)

Ура! Скоро Новий рік! (обнімаються)

Кай: Гердо, а кого ми запросимо на новорічне свято?

Герда: Ми запросимо на свято

Всіх малесеньких діток.

Будемо ми Новий рік стрічати,

Будемо ми грати і співати.(Забігають до хатинки)

(Під муз.супровід з'являються двоє хлопчиків)

Хлопчик 1: Вже прийшла до нас зима-веселішої нема!

Нумо, дорогі малята, перевіримо санчата,

А ще й лижі, ковзани-чи годяться ще вони?

Лід міцненький на ріці!..

Хлопчик 2: ...Знову гулі та синці!

Хлопчик 1: А як сніг впаде біленький, всі ми будемо швиденько

Бабу снігову ліпити...

Хлопчик 2: ...Потім тижнів два хворіти,

Пити ліки несмачні...

Хлопчик 1: ...Та й набрид же ти мені!

Ти чого прийшов сюди?

Хлопчик 2: Хочу всіх застерегти, щоб боялися біди,

Бо зима бува лихою!

Хлопчик 1: (змахує рукою) ...Ой і нудно ж із тобою!

Ходімо краще погуляти, надворі у сніжки пограти!

Танок зі сніжками (одягають рукавички)

(з хатинки виглядає Бабуся-дорослий)

Бабуся: Гей, Каю, Гердо, мерщій ходить до хати!

Метелиця вже почала кружляти.

(діти сідають на стільчики, а Кай і Герда підходять до Бабусі)

Кай: Бабусенько, та ми ж не немовлята,

Невже сніжок нас може налякати.

Бабуся: Ви все ж малі, і ще вам не до тями,

А так буває, що відкільсь з'являється прегарна біла пані.

Зі снігом у танку вона кружляє і до людей у вікна заглядає.

Герда: Як звуть її?

Кай: І хто вона?

Бабуся: То королева Снігова.

Герда: (до Кая) Мені здається, що пороша ця
вже дужче почала мести.

Чи зможе королева без запрошення,
без дозволу до нас сюди прийти?

Кай: Хай спробує лишень, я посаджу її на пічку,
Й на тому місці з'явиться водичка.
Ой!..(хапається за серце)

Герда: Та що там сталося з тобою?

Кай: Мене кольнуло щось у серце...
Який нестерпний біль це!

Бабуся: Ану ж бо, діти, вечеря вже готова.
До столу вас чекаю- я борщика зварила.
Та от не пам'ятаю, чи я його солила?
Старенька, бачте, стала... (Кай і Герда сідають)

Кай: А чому так хліба мало? І чому нема сметани?
Ще й солоний борщ до того...
Не подякую за нього!

Герда: Бабусю, ти не слухай Кая!Що з ними сталося-не знаю.
Давай тобі допоможу.

Кай: Я, Гердо, ось таке скажу: вже досить нам удвох водитись,
Піду на двір на сніг дивитись.

(Виходить із хатинки, сідає біля дверей. Під музику виходять Дівчата-
сніжинки з ними з'являється Снігова королева)

Танок “ Сніжинок і Снігової Королеви”

Снігова королева:Ну, здрастуй, Каю! Ти мене чекав?

Я-королева Снігова. Впізнав? Живу на Півночі, де так багато снігу,
В палаці, де не чути зовсім сміху. Ніхто не знає ані слова “ літо”,
Ні пахощів живих яскравих квітів. Та й ваші квіти на вікні-
Поглянь, вони бридкі мені!

Кай: Так, я бачу!

Снігова королева: Отож, мій хлопче, ти забудь про квіти,
Їх люблять бабці і маленькі діти.
Тебе запрошую до себе гостювати,
Крижинками й сніжинками там грати.
Тобі весь світ вони замінять на віки-
Сніжинки схожі і на квіти, й на зірки.

Кай: Сніжинками колись я милувався,із ними на долоньці грався.
А те, що тануть від тепла людського, тоді я ще не знав такого!

Снігова королева: Тепер дрібниці ці тебе не будуть хвилювати,

Є в Королівстві Снігу чим тебе зайняти!
(Снігова королева бере за руку і веде із собою)
Герда: О Каю, де ти? Відгукнися! Ти ж, Королево, покажися!
(Герда сідає плачучи. До неї підходять діти)

Дитина: Що це з нашим Каєм сталось?

Невже забув, як разом грались?

Дитина: Мені здається, що йому у серце
упало дзеркала лихого скельце.

Дитина: А як воно потрапить в серце взимку,
Відразу ж перетворить на крижинку.

Дитина: Нам треба Кая відшукати і від бурі врятувати.
Ми віримо, що дружба і добро завжди перемагають!
Здолаєш, Гердо, й ти холодне зло і звільниш свого Кая.

Герда: Ну що ж, готова я до бою з володаркою Сніговою.

Треба Кая відшукати і від лиха рятувати

Дитина: Ти пісню веселу з собою візьми
вона талісманом стане в путі.

Хоровод “ Закрутила-замела (Герда йде стежинкою)

Ведуча:

Довго наша Герда йшла до палацу підійшла,
Тут ворона проживала, по двору гордо походжала
(Під музичний супровід заходить ворона)

Ворона:

Я Ворона Каркарона, моє місце біля трону,
Давно у замку проживаю, та ще й і вчений ступінь маю
А ще я дуже артистична, по королівські симпатична
Кар, моя зіркова година настала, на весь ліс я відомою стала,
Можу тобі свій автограф дати і в веселу гру пограти

Гра з Вороною

Ворона:

Кар-кар-кар, весело з тобою грати,
та здається, ти ідеш когось шукати?

Герда :

Я шукаю брата Кая, невисокий він на зріст,
чорні очі, маленький ніс, він розумний і красивий,
Дуже мудрий і кмітливий.

Ворона:

В палаці хлопчик проживає дуже схожий він на Кая,
Тебе до замку проведу, можливо чимсь допоможу(проходять по колу)
(Виходять принц і принцеса)

Герда:

Та це ж принц, а не Кай,

Принцеса:Хто Ви, дівчинко, і звідки?В чім Ваша печаль?

Принц: І чому у Вас сльозинки на очах блищать?

Принцеса: Може хтось образив Вас? Покараю в той же час!

І примушу попросити їх пробачення у Вас!

Герда: Я по світу шукаю свого брата Кая,
Що забрала в полон свій Королева лихая!

Принц:

Дорога в тебе не легка –

Та за вікном вже ніч і тьма!

Ти, будь ласка, не журися,

Відпочинь, повеселися**Принцеса:**

Запрошуємо вас на бал,

На новорічний карнавал!

Хай музика гарна в палаці лунає

І вальс королівський розпочинає

Танок Вальс

Принц:

Слід вам на Північ йти, де вічний холод, мороз й сніги

Принцеса:

Дарую муфточку вам від душі,

Щоб не змерзли ви в путі (дає муфту, махають Герді рукою, а вона йде під музичний супровід по колу)

Ведуча: Шлях на Північ – дуже довгий,

Сумно Герда крокує по стежках.

Та звертає стежина в ліс густий-

Темний, сніжний, мовчазний.

Герда: В небі сяють срібні зорі,

Що немов кришталь прозорі.

Мають всі холодну вдачу

Та морозять все, що бачать.(з'являються Зірочки)

Зірка: Як тільки вечір настає, на небі ми з'являємось,

Танцюєм зоряний танок, з подружками зустрічаємось.

Зірка: Я вмію сказати найкращі вітання.

Вдивіться у даль, коли зірка летить.

Я вмію бажати найкращі бажання,

І мрії здійснити в казкову цю мить.

Зірка: Я в ніч новорічну освічу дорогу,

І сріблом засяє вечірній сніжок.

Зірка: А я Новий рік приведу до порогу,

І щастя йому покладу у мішок.

Зірка: Гердо, чому темною нічкою тут блукаєш, і сльозинки витираєш?

Герда: Ой, зіроньки холодинки, зупиніться трішки.

Брата Кая я шукаю, допоможіть просвітить доріжку.

Зірка: Гей, зіроньки, злітайтеся!

Ну ж бо Герді допоможем-просвітить доріжку зможем.

Танок Зірочок

Ведуча:

Довго Герда мандрувала,
І, нарешті, збившись з ніг,
Все ж до Півночі дісталась,
Обходивши сто доріг
(Виходить Кай, паличкою перебирає крижинки)

Герда:

Кай, нарешті я тебе знайшла, і дуже довгий шлях пройшла

Кай:

Ти хто така? Ні, я тебе не знаю!
Не заважай мені, хіба не бачиш –
Палац з крижинок я складаю

Герда: О Каю, любий, озирнися, прошу, і друзів пригадай хороших.
Згадай, як з друзями співали, надворі разом в сніжки грали.
(Кай піднімає голову, роззирається)

Кай: Герда!? Звідки ти взялася? Де ми? В чарівнім палаці?
Скільки ж ти доріг пройшла? Як же ти мене знайшла?

Герда: Я пройшла доріг немало, і тебе я відшукала.(обіймаються)

Танок Снігової Королеви і слуг з тканинами

Снігова королева:

Все навколо стало біло,
Все завмерло, оніміло,
І вода в річках, озерах
Зупинилась і завмерла.
Холод землю огортає,
Все живе на ній вмирає.
Піддані мої іскристі,
слуги срібно-променисті,
Де були і що робили?

Сніжинка:

Снігом вкрили всі стежинки,
В шуби одягли ялинки

Сніжинка:

Ми на поле опустили покривало сніжне-біле
А на трави лугові пишні ковдри снігові

Сніжинка:

Ми у селах і містах побілили кожний дах.
На кущах немов улітку, розцвіли чудові квіти.

Сніжинка:

На землі повсюди стужа
Завірюха гарно кружить

Снігова королева: Так, я чекала зустрічі з тобою!Ось Кай-
мені вже буде він служити, не зможеш його серце розтопити!

Кай: Ні!

Снігова королева:

Невже своєю добротою змогли ви серце Кая розтопити?
Тоді я всіх вас заморожу, стануть крижинками всі діти

Ведуча:

Ми віримо, що дружба і добро завжди перемагають,
Щоб серце королеви розтопити, потрібно нам ялинку засвітити
Нам куля допоможе чарівна, ставайте в коло, починаються дива!

Музична гра з кулею (ялинка сяє)

Снігова королева:

Ой, лихо! Що це трапилось зі мною?.

Щось ние серце, рветься із тоскою.

В нім ніби крига тріснула моя,

Стаю добрішою і лагідною я.

Дякую вам, любі діти. Ви разом зуміли розтопити моє крижане серце.

За це я виконаю ваше бажання.

Дитина: Хочемо, щоб в кожній хаті
Ялинка засвітилась!

Дитина: Хочемо, щоб під ялинками
Діти веселились!

Дитина: Щоб під лісову ялинку Дід Мороз приніс торбинку:
В ній цукерки та пакунки, в ній солодощі, дарунки.

Разом: Щоб прийшло до всіх, до всіх
Гарне свято – Новий рік!

Снігова Королева: Ну що ж! З Новим Роком в добрий час! Дід Мороз
іде до вас! (Снігова Королева уходить, діти стають на півколо)

(Заходить Дід Мороз)

Дід Мороз: Ох-ох-ох, мої малята, любі хлопчики й дівчата!

Замело усю дорогу, ледь добрався, слава Богу!

Ох, і довго я шукав, світить вогник перестав,

А тоді дивлюсь-горить, сани я запряг і вмиль

До вас швидко я примчав, (задумливо) Гм-м-м...

А з Новим Роком привітав?

Діти: Ні!

Дід Мороз: З Новим Роком, діти милі!

Зичу вам здоров'я, сили. Щоб пісні навкруг дзвеніли,

Ви ніколи не хворіли, щоб лунав веселий сміх,

З Новим роком вас усіх!

Зло в казкову ніч зникає - добро завжди перемагає.

Ялиночка наша сяє - розважатись усіх скликає!

Музичні ігри з Дідом Морозом

Дід Мороз:

Ой, які ви молодці, дорогі малята,

Танцювати і співати вмієте завзято.

Веселили дідуса, бавили ви радо,

і за це я вам приніс ласощів багато.

Де мішок подівся мій, мабуть, в лісі загубив?

Ведуча: Що ж ти, Діду, наробив?

Дід Мороз: Не хвилюйтесь, мішок знайде, це для неї не загрузка, моя вірна помічниця-суперчарівна мотузка.

Я як вудочку закину, слів ласкавих їй підкину,
все, що треба, віднайде, там, де треба, упаде.

(Дід Мороз закидає за ялинку довгу мотузку, витягає валянки)

Дід Мороз: Ну нічого, іще раз постарається для вас.

(силується кинути мотузку, хитається).

Ти, Мотузко, чи жартуєш? Знов хитро бешкетуєш?

Ану знову ти лети, подаруночки знайди.

(закидає мотузку за ялинку, витягає мішок з подарунками)

Молодець, моя мотузко принесла мішок подружко!

(Дід Мороз роздає дітям подарунки під веселу музику)

Дід Мороз:

Бувайте здорові, батькі і малята,

Вам щастя бажає Мороз бородатий!

Мене пам'ятайте, у гості чекайте! Хай рік мене швидко-ви ж часу не
гайте: слухайте маму, і тата, учіться, всміхайтесь, співайте, танцюйте,

Малюйте, гарцюйте і радість даруйте! До зустрічі!!!

(Дід Мороз йде із зали. Діти стають півколом)

Дитина: Дід Мороз наш полетів подарунки залишив.

Та нічого: рік мене-знову в гості він прийде.

Дитина: Щоб було в нас святкування, треба виконать завдання.

Дуже Дід Мороз хотів, щоб ми слухались батьків.

Дитина: І тоді він нас похвалить, подарунками завалить.

Добрі вчинки не забуде-роздавать цукерки буде!

Дитина: А надворі зимно стало, заметіль там лютувала.

Ковдра біла на землі, лід блискучий на корі.

Дитина: Білий сніг встелив доріжку, поморозив діткам ніжки.

Ми всі вийшли на поріг зустрічати Новий Рік.

Діти: (разом)

Ось іде він, крок за кроком, з Новим Вас 2020 роком!

Главацька Л.Я.,
вихователь дитячого садка
Дошкільний навчальний заклад № 4
м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ «ЛІТНІ ПРИГОДИ З МЕТЕЛИКОМ»

Мета: закріплювати з дітьми вміння рахувати кількісною і порядковою лічбою, визначати предмет за порядком; вчити порівнювати предмети за масою (використовуючи досліди) та позначати відповідними словами: важкий, легший; закріплювати навички орієнтації у просторі.

Матеріал: саморобна квітка з метеликом, намальований стовбур дерева, індивідуальні картки з різними завданнями, серветки, матеріали для дидактичних ігор: «Знайди квітку для метелика»(цифри), «Закрий фішкою предмет за заданим порядком», «Порахуй і назви»

Хід заняття

- Добрий день, діти! Сьогодні я підготувала для вас цікаву подорож-загадкову пригоду з чарівним гостем. Хто б це міг бути? (Здогадки дітей)

У мене є підказка- будиночок- квітка, яка захищає нашого гостя, коли іде дощ.

(Вихователь демонструє саморобну квітку, в якій ховається метелик.)

Загадка:

Живу лише в літку,
Шовкові крильця маю.
Із квіточки на квітку
В садочку я літаю.
(Метелик)

- Так, це яскравий метелик, він кличе нас у подорож. Ви готові до пригод, перешкод і важких завдань? (Так)

Тоді ми вирушаємо!

Дидактична гра « Знайди квітку для метелика»(цифри)

Мета: вправляти дітей у знанні рахунку кількісною лічбою, співвідношенні цифри і відповідної кількості предметів в межах 9

Загадка

Полунички й вишні
Зрілі у садку.
Бджоли раді цвіту
На луку барвисті квіти.
Нам дарує щедре...(Літо)

- Яка зараз пора року? (Літо)

- Чому комашки радіють? (Тому, що гріє сонечко, квіти зацвіли і комахам є чим житися.)

- Малята, добре нам усім жити в такому гарному, прекрасному світі, який нам подарувала природа. Який світ навколо нас? (Вихователь допомагає дітям дібрати та повторити слова-ознаки: світ великий, красивий, багатий, яскравий).

- Правильно. В ньому багато мешканців які живуть, ростуть та радіють сонечку. Хто це? (Люди, звірята, пташки, рослини)

- Подумайте і скажіть, про кого ця загадка: про людей, тварин чи рослин:

П'ють дощову водичку,

Під сонцем підростають.

Зеленими листочками

Всіх радісно вітають

Що це? (рослини)

- Назвіть, які ви знаєте рослини? Опис рослин.

- А зараз сюрприз від ведмедика. (Намальований стовбур дерева.)

Це дерево. Погляньте, який міцний у дерева стовбур. Він щільно вкритий корою, але йому чогось не вистачає. Ніяк не здогадаюся, що не так? (Дереву не вистачає зелених листочків.)

- Давайте виконаємо завдання-загадки і отримаємо за правильні відповіді листочки для нашого дерева.

Дидактична вправа «Третій зайвий»(індивідуальні картки з різними завданнями)

Мета: розвивати логічне мислення та доказове мовлення, вміння виокремлювати серед трьох предметів два за спільними ознаками, пояснюючи свій вибір, закріпити знання про геометричні фігури.

(Існує декілька варіантів «третього зайвого», тому дитина повинна пояснити, за яким принципом діяла, чому обрала той чи інший варіант.)

Дидактична вправа «Закрий фішкою предмет за даним порядком»

Мета: закріпити вміння визначати предмет за порядком, розвивати вміння доводити справу до кінця.(Кожна дитина має свою індивідуальну картку, виконує завдання самостійно за вказівкою вихователя.)

Закрийте фішкою п'ятий предмет.(Восьмий, четвертий, шостий і. т. д.)

Дидактична вправа «Порахуй і назви»

Мета: закріпити вміння рахувати в межах 9, розвивати увагу, самостійність.

Порахуйте, будь ласка, скільки кольорових горошин на ваших картках.

Підніміть картки ті діти, у кого 5 (10, 9, 8, 7, 6, 4, 3) горошин.(Діти виконують завдання.)

Фізкультхвилинка

Раз –підняти руки вгору,

Два-нагнутися додолу,

Не згинайте, діти, ноги,

Як торкаєтесь підлоги,

Три, чотири- прямо стати,

Будем знову починати.
Хто зуміє присідати
І ногам роботу дати?
Раз- піднялись, два- присіли,
Хай мужніє наше тіло.
Хто втомився присідати,
Може вже відпочивати.
Руки в боки, руки так,
Руки вгору, як вітряк.

Наше дерево, завдяки виконаним правильно завданням, зазеленіло. А що йому потрібно для гарного росту, життя? (Повітря, земля, тепло, світло, вода.)

Так, вода потрібна всім живим істотам.

Я пропоную трохи проекспериментувати з водою. Вона така звична для нас. Яка вона буває? (Холодна, прозора, чиста, солодка, кольорова і. т.д.)

Досліди з водою.

Сьогодні метелик подарував нам чудову, цікаву подорож. Ми багато чого з вами згадали, гарно попрацювали. У нас з вами вийшло справжнє літнє дерево. Я пропоную прикрасити його ще й квітами, щоб наш метелик міг заховатися від дощу і вночі спати в обраній домівці (*діти роблять квіти з серветок методом скручування, приклеюють їх на гілочки дерева*)

Гошовська В.В.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад(ясла-садок)

комбінованого типу № 4 «ВОГНИК»

м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

ДИДАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК «ГЕОБОРД» СВОЇМИ РУКАМИ

Геоборд – це чудова розвиваюча іграшка для нашої малечі.

Геоборд (математичний планшет) – це багатофункціональна геометрична дошка для конструювання плоских зображень.

Математичний планшет також називають геометричним і геометриком. Це розвиваюча іграшка стане в нагоді дитині будь-якого віку, починаючи з 1,5 років. Геометрик — дошка, на якій на однаковій відстані розташовані невеликі штирі з капелюшками. У магазині можна придбати готовий комплект для занять, але простіше і дешевше зробити його своїми руками.

Для виготовлення гри для дошкільнят своїми руками знадобиться:

- -квадратний шматок фанери або будь-яка дощечка розміром не менше 40х40 см;
- -силіконові кнопки;

- -МОЛОТОК;
- -ЛІНІЙКА;
- -РЕЗИНОЧКИ (канцелярські або для плетіння);
- -ЛИСТ ПАПЕРУ;
- -ОЛІВЕЦЬ;
- -НЕВЕЛИКІ ШМАТОЧКИ ФАНЕРИ.

Інструкція

1. Щоб зробити його своїми руками, не знадобляться дорогі матеріали і багато часу. Важливо пам'ятати, що для дитини до 2 років краще зробити поле 3х3, для дітей від 2 до 3 років — геометрик 5х5, а для дитини старше 3 років планшет може бути будь-якого розміру. Відстань між усіма стовпчиками має бути однаковим, зазвичай від 2 см .

2. Перед виготовленням планшета важливо переконатися, що дитина під час гри з ним не може поранитись. Тому дошку спочатку краще зашкурити і при бажанні завдати акрилову фарбу чорного кольору. Фарбувати не обов'язково, але в цьому випадку геометрик буде більше схожий на магазинний.

3. Щоб кнопки були розташовані на однаковій відстані, краще спочатку зробити розмітку на папері, потім покласти її на дошку і акуратно увіткнути кнопки, але не до кінця. Потім прибрати папір і забити кнопки молотком. До речі, стовпчики можна зробити як одного, так і різних кольорів. А щоб на планшеті можна було робити малюнки з круглими, квадратними і трикутними елементами, їх потрібно вирізати з тонких дощечок або фанери, зашкурити і пофарбувати.

4. Для роботи з геобордом також потрібні гумки — це можуть бути звичайні латексні канцелярські або тонкі кольорові для волосся. Одягаючи гумку на два штирі, можна отримати пряму лінію, на три — трикутник, на чотири — квадрат. З ліній і фігур можна створювати різні зображення, що просто неможливо не використовувати в іграх і навчанні дітей.

У чому користь геоборду?

По-перше, він розвиває когнітивні здібності дитини: просторове і асоціативне мислення, увагу, пам'ять. А якщо додати до малюнків загадки, скоромовки, лічилки або казки, то це пристосування допоможе в мовному розвитку. З допомогою геометрика легше запам'ятати геометричні фігури, зрозуміти, що таке периметр, площу і т. д.

По-друге, сприяє психосенсомоторному розвитку та розвиває дрібну моторику (розтягування, надягання гумок на штирі – корисна сенсорна «зарядка» для маленьких пальчиків!).

По-третє, математичний планшет дозволяє самостійного вигадувати зображення, а значить, розвиває фантазію і творчий потенціал дітей. По-четверте, це відмінний метод розслаблення і зняття фізичного та психологічного напруження у дітей.

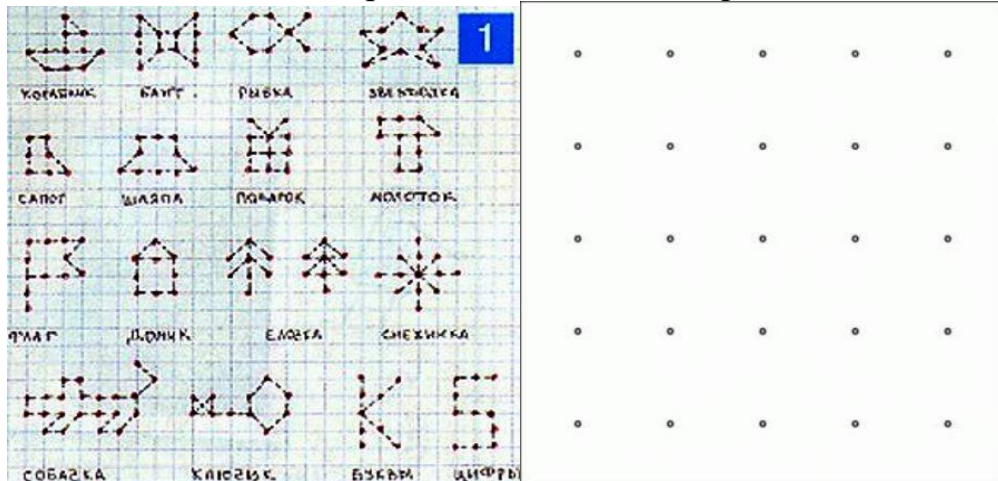
До того ж, в процесі гри з геобордом дитина засвоює такі непрості геометричні поняття, як форма, розмір, симетрія.

Ігри з математичним планшетом:

1. Довільне фантазування. На великому полі можна придумувати власні творіння, робити лабіринти для чоловічків або, наприклад, «писати» гумками своє ім'я.

2. Вибудовування різноманітних геометричних фігур – різних за типом, кольором і розміром.

3. Малювання малюнків за схемою. Для цього потрібні дидактичні картки з нанесеними на них крапочками так, як це зроблено на полі геоборда.

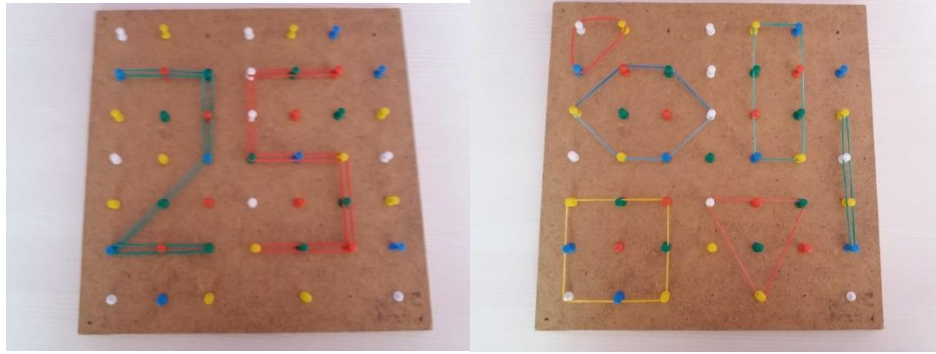
Можна намалювати на картках зображення і попросити дитину повторити їх за допомогою гумок. Можна використовувати кольорові лінії і, відповідно, кольорові гумки.

4. На геобордах можна використовувати не лише гумки, а і нитки. З них можна зробити лабіринти і катити кульку. Або можна давати завдання – провести ниточку по геоборду так, щоб обхопити гвіздочки одного кольору і т.п.

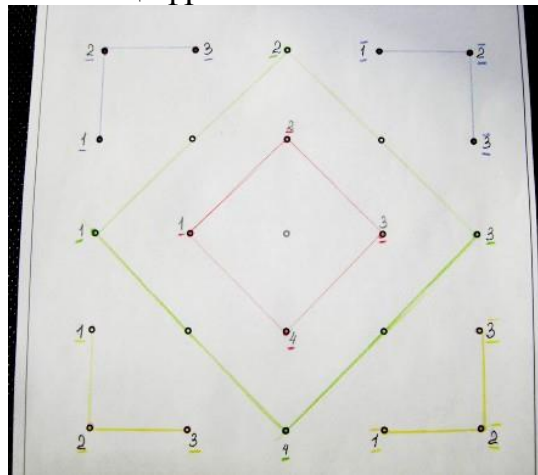
5. За допомогою математичного плашкету можна відпрацьовувати навички

рахування, наприклад, побудувати фігуру, у якої 3 кути, 4 кути, не обов'язково квадрат або прямокутник, побудувати фігуру з п'ятьма кутами і

6. Гра «Навпаки». Придумати на дошці малюнок і перемалювати його на папір. Треба слідкувати, щоб малюнок був згідний можливостям малювання. Дати можливість дітям давати завдання дорослим. Їм це дуже подобається).

7. «Початок програмування». Зробити дитині завдання на папері з точками, поруч з яким стоять цифри. Завдання полягає в тому, щоб створити малюнок поєднуючи лінії по цифрам.

8. «Будиночки для тварин». На планшеті за допомогою резинок створити огорожі, куди можна покласти тварин. Таким чином можна організувати справжню рольову гру.

За допомогою геометрика можна створювати цифри, транспорт, комах, будинки та багато іншого. Фантазуйте з дітками

Григоренко Н.В.,

вихователь ЗДО

Березанський заклад дошкільної освіти

(ясла-садок) «Сонечко»

смт. Березанка, Миколаївська область, Україна

ІНТЕГТРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ НА ТЕМУ: «ПРАВОВА КВІТКА» (СТАРША ГРУПА)

Мета: формувати знання дітей про права дитини, вчити дітей називати свої права; закріпити знання дітей про весняні зміни в природі, будову квітки та її види розмноження, різні види лічби(пряма, обернена, порядкова), назву та особливості геометричних фігур (площинні ,об'ємні); закріплювати вміння порівнювати множини ; продовжувати навчати розв'язувати приклади в межах 10 та складати задачі; повторити структуру задачі; розвивати логічне мислення, увагу, мовлення ; виховувати почуття самоповаги, відповідальності, цікавість до художніх творів та театральної діяльності, любов до природи.

Обладнання: демонстраційний м-л: горщик, пелюстки, пуп'янок, цибулина, пальчиковий театр, об'ємні геометричні фігури, фрукти. Роздатковий м-л: набір цифр, геометричних фігур, смужки, приклади, набір фруктів, малюнки для задач.

Хід заняття: Психогімнастика « Я всміхаюсь сонечку»

Вихователь: - Яка зараз пора року? (весна)

- Які зміни відбулися в природі з приходом весни?(Діти називають весняні зміни в природі, декламують вірш І. Франка « Навесні» за допомогою мнемотаблиці).

Сьогодні ми з вами теж посадимо квітку але не звичайну а правову. Погляньте в мене є горщик .

- Що мені тепер знадобиться? (грунт)

- Чим розмножуються квіти? (живцем, насінною, цибулиною)

Я візьму цибулину але вона не звичайна, погляньте хто знаходиться в середині неї? (В середині цибулини- малятко) Посадимо нашу цибулину у горщик.

- Що порібно для того ,щоб виросла квітка? (сонячне тепло, світло, вода. Виставляю малюнки сонечка і лієчки)

- Погляньте що це з'явилося у горщику? (паросток)

- А тепер паросток потягнувся до сонечка і виросло... ? (стебло)
- І з'явилися гарні...?(листочки)
- А на верхівці стебла виріс....? (пуп'янок . В середині пуп'янка зображення дитини)

Всі хто є на світі мають право жити. Ось і всі діти на землі теж мають **ПРАВО НА ЖИТТЯ**. Погляньте чого не вистачає нашій квіточці? (так пелюсток) . В мене є пелюстки , і щоб наша квітка розцвіла, треба виконати завдання.

1-ша пелюстка (на ній зображений ребус 7-я) Розгадайте цей ребус і ви дізнаєтесь про що йде мова. Отже кожна дитина має **ПРАВО НА СІМ'Ю**.

- Хто є членами сім'ї? (мама, тато, дідусь, бабуся, діти. Одягаю пальчиковий театр) **Пальчикова гра « Моя сім'я».**

- порахуйте скільки є всіх членів сім'ї? (пряма, обернена лічба)
- хто є найстаршим у сім'ї, на якому місті він стоїть? На якому місті стоїть мама, тато, бабуся, дитина? (порядкова лічба)

2-га пелюстка (читаємо жит-ло) . Отже кожна дитина має **ПРАВО НА ЖИТЛО**, на свій будинок.

- **Логічна гра « Мій будинок»** (діти за допомогою геометричних фігур викладають свої будинки)

- який у тебе будинок? (одноповерховий, багатоповерховий)
- які геометричні фігури ти використовував?
- чим відрізняється квадрат від прямокутника?

Я теж побудувала свій будинок. З яких геометричні фігури використовувала я? (циліндр, куб, призму. Отже вони які...? (Об'ємні)

- А ви будували з яких фігур? (Площинних)

Мовна гра « Який твій будинок?» (теплий , затишний, гарний, веселий, великий...)

3-тя пелюстка (читаємо хар-чу-ва-ння) Кожна дитина має **ПРАВО НА ПОВНОЦІНЕ ХАРЧУВАННЯ**.

Нам сьогодні в садочок привезли корисні продукти харчування, дістаньте їх із торбинок. (Морквини та яблука)

Викладіть на верхню смужку всі яблука. Порахуйте їх(10) а на нижню смужку викладіть на одну менше морквинок. Порахуйте.Що треба зробити щоб їх було порівну? (порівняння множин)

4-та пелюстка(роз- ва-ги) Кожна дитина має **ПРАВО НА РОЗВАГИ**.

Я вас запрошую на музичну фізхвилинку.

5-та пелюстка (нав-ча-ння) Ви маєте **ПРАВО НАВЧАТЬСЯ** пізнавати щось нове. Завдання: Розв'яжіть приклади.

6-та пелюстка (тур- бо-та) . Кожна дитина має **ПРАВО НА ЛЮБОВ І ТУРБОТУ**.- Хто турбується про вас? (батьки, бабуся, дідусь,вихователі)

- Як ви розуміте слово турбуються? (купують одяг, готують їсти і т.д)

Завдання: вам треба за малюнком скласти задачу. З яких частин складається задача? (умова,запитання, розв'язок і відповідь) Діти працюють в

групах один називає умову інший ставить запитання, третій записує розв'язок і відповідь.

7-ма пелюстка (від-по-чи-нок) Ви дуже гарно попрацювали. Які права дітей ви запам'ятали? Ваше **ПРАВО НА ВІДПОЧИНОК**.

Гулюк Т.П.,

вихователь,

Нетішинський комунальний дошкільний навчальний

заклад (ясла-садок) № 2 «Казка»,

м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ НА ТЕМУ: «Я ХОЧУ ЖИТИ В ЧИСТОМУ МІСТІ» (СТАРША ГРУПА) (ОЗНАЙОМЛЕННЯ З НАВКОЛИШНІМ, ПРИРОДА, МОВЛЕННЯ, МАЛЮВАННЯ, ЛІПЛЕННЯ)

Мета: ознайомити дітей з проблемою забруднення навколишнього середовища, підвести до необхідності підтримування чистоти в довкіллі; вчити групувати предмети за певними ознаками, формувати звички і прагнення до самостійних дій в природі (посіяти квіти, не забруднювати водойму, не смітити тощо). Активізувати словник за рахунок нових слів (склотара, металобрухт, забруднення тощо). Продовжувати вчити економно використовувати папір, збираючи його на макулатуру. Вчити працювати командами. Виховувати екологічну свідомість, нетерпимість до забруднення довкілля, вміння турбуватися про чистоту навколишнього середовища.

Попередня робота: збирання макулатури в спеціальний контейнер; праця в командах; колективне ліплення і малювання; використання кубиків М.Зайцева в роботі з дітьми; розгляд мапи України; використання мнемо таблиць.

Матеріал: слайди з українськими краєвидами, вулицями, парками Нетішина, слайди із сміттєзвалищами біля річок та в лісах; вірш Д.Павличка «Де найкраще місце на землі»; оповідання В.Сухомлинського «Смітник»; мапа України; кубики М.Зайцева; контейнери для сміття з надписами «пластик», «метал», «скло», «папір»; сміття, рукавички, зелена тканина для імітації поляни, матеріали для колективного малювання та ліплення; мнемотаблиця до розповіді про Івасика-Телесика.

Хід заняття

1.Спільне коло.

Дидактична гра «Погода в Україні»(щоденні ранкові новини погоди. Дитина «кореспондент» робить опис погоди за вікном).

-Діти, кого ви пропонуєте вибрати сьогодні кореспондентом?

-При всякій погоді наша Батьківщина завжди красива своїми краєвидами.

2. На фоні слайдів про краєвиди в Україні вихователь читає вірш Д.Павличка

«Де найкраще місце на землі».
Де зелені хмари яворів
Заступили неба синій став,
На стежині сонце я зустрів
Привітав його і запитав:
Всі народи бачиш ти з висот
Всі долини і гірські шпилі
Де ж найбільший на землі народ
Де ж найкраще місце на землі?
Сонце усміхнулося здаля:
Правда, все я бачу з висоти
Всі народи рівні. А земля
Там найкраща де вродився ти!

- Діти, як називається наша земля, де ми народилися?

3. Розгляд мапи України (вихователь звертає увагу дітей на кольори на кольори мапи. Коричневий- гори; зелений- ліса; голубий- ріки і моря).

- Наша земля прекрасна з чудовими пейзажами і краєвидами. Але ще є рідніше місце для нас- наше місто. Як воно називається? (Нетішин. Показ на мапі України).

4. Дидактична вправа «Викладемо назву міста» (кубики М.Зайцева-рахування складів, букв у слові).

5.- Ну що ж, продовжимо наш екскурс, але вже помилуємося пейзажами нашого міста.(Перегляд слайдів з чистими вулицями, квітниками, парками міста).

- Чому така чистота і охайність в нашому місті? (відповіді дітей)

6. Руханка «Весело нам»(У чистому місті легко і вільно дихається, і гарний настрій).

7. Інтерактивна вправа «Що було б, якби...?»

- Що було б, якби не прибирали сміття в парках, на вулицях? Що було б, якби не садили дерева та квіти?...

-Ось що було б!!!!(подальший перегляд слайдів сміттєзвалищ, забруднених берегів річок, лісів...

- Діти, сьогодні я вранці прийшла в дитячий садок і в нашій груповій поштовій скринці знайшла дивного листа від Івасика-Телесика (показ вихователем мнемотаблиці).

- Він ще не вміє писати та намалював нам лист-схему. Ось послухайте його розповідь.

Одного разу Івасик-Телесик вирішив половити рибку у красивій річці . Взяв він човника і поплив. Мріяв Телесик зловити окуня, карасика, щуку...Тільки закинув вудочку і зразу ж зловив...поліетиленовий пакет. Другий раз закинув- зловив консервну банку. Третій- коробку від чіпсів. Четвертий, п'ятий, шостий, наловив цілу купу сміття. Втомився!!! Вже хотів

до берега пливти, аж раптом хтось за гачок смикнув, витягнув Івасик вудку, а там...золота рибка. Почала рибка проситися, щоб випустив.

-Випушу, сказав Івасик, тільки виконай моє бажання. Хочу замість сміття рибки наловити.

Зітхнула рибка. Глянула на величезну купу і сказала:

-Не буде рибки в річках до тих пір, поки ви, люди, сміття у водойми на береги викидати будете!

Зітхнув Телесик, відпустив рибку. Підплив човником до берега, ще й там купу сміття назбирав, але зрозумів, що посортувати його він не зуміє. От і передав нам у дитячий садок, щоб ми справилися з цим завданням (запитання вихователя по тексту. Уточнення вихователем знань дітей про види сміття).

8. Дидактична гра «Сортування сміття».

- Діти, дуже важливо не тільки сміття зібрати, а ще й по відповідних контейнерах його розкласти, щоб на заводі переробили і нові корисні речі виготовили.(Вихователь на уявну галявину висипає з мішка умовне сміття: списані зошити, пластикові пакети, металеві банки, поламані гребінчики, машинки без коліс та ін.).

Діти сортують в рукавичках в контейнери з надписами «скло», «пластик», «папір», «метал» сміття. При цьому діти вправляються у вимовлені слів: склотара, пластмаса, металобрухт, макулатура та ін..(Вихователь звертає увагу, що контейнер з папером знаходиться в групі давно і він майже повний. Скоро знову потрібно везти в пункт здачі макулатури).

-Діти, пригадайте, що ми купили за отримані гроші в минулий раз? Так що сортувати сміття- це фінансово вигідно.

Після закінчення сортування сміття вихователь каже:

-Молодці, тепер Івасик-Телесик зможе вільно ловити рибку в річці. А наше завдання не тільки самим не смітити в місті, але й іншим розповідати, чому потрібно викидати сміття в сміттєві контейнери.

9. – Діти, давайте далі переглянемо слайди з краєвидами нашого міста.(Вихователь звертає увагу на те, як багато в місті клумб і квітників).

-Діти, чим засаджені клумби та квітники? Які квіти ви знаєте? Чи допомагали ви батькам засівати і доглядати клумби?(відповіді дітей).

-А ось послушайте, чим вирішила засіяти свої квітники Марійка.(Читання оповідання В.Сухомлинського «Смітник». Запитання по тексту).

10. Колективна праця дітей по командах (малювання і ліплення).

- Зараз діти ми поділимося на дві команди і засіємо свої квіти. Одна команда-«Сімки»- на великому плакаті (заготівка: папір-ватман великого формату з намальованими силуетами будинків) буде малювати квіти і дерева фарбами.

Друга команда- «Ноліка»- буде ліпити різнокольорові квіти з пластиліну і наносити на заготовлену картину (ватман затонований зеленим пластиліном).

Самостійна робота дітей в командах з частковою допомогою дорослих. (Аналіз дитячих робіт).

11. Підсумок і аналіз заняття з допомогою мікрофона. Дидактична гра «Крісло мрійника».

-Діти, уявіть, що ви стали мером міста. З якими словами ви б звернулися до жителів нашого міста, щоб воно залишалося таким чистим і охайним? Що ви будете робити для того, щоб жити в чистому місті?

Ільчук Н.П.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 24

М.Хмельницький, Хмельницька область, Україна

ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ З ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ «ЛЮБЛЮ ТЕБЕ, МОЯ КРАЇНО»

Мета: продовжувати формувати патріотичні почуття на основі бесіди про рідну країну; закріпити знання дітей про державні символи України; уточнити й розширити уявлення дітей про різноманітність природи, закріпити знання про живу і неживу природу; продовжувати вчити визначати перший звук у слові; виконувати звуковий аналіз слова.

Виховувати патріотизм, любов до рідної Батьківщини.

Демонстраційний матеріал:

Державні символи України, відеофільм, відео презентація, відеоролик для гри з навчання грамоти., кольорові стрічки (синя та жовта), ватман.

Роздатковий матеріал:

Вірші, розрізні картинки (символи України), набір предметних картинок до гри «Жива – нежива природа), набори для звукового аналізу слів, фарба, серветки.

ХІД:

Організаційний момент:

Красивий, щедрий рідний край

І мова наша солов'їна

Люби, шануй, оберігай

Усе, що зветься Україна

І.Січовик

Вихователь: Про що цей вірш? Так, цей вірш про нашу Батьківщину Україну.

Основна частина:

Бесіда: Україна - велика й незалежна держава. На її території височіють гори, зростають могутні ліси, шумлять води морів та річок, зеленіє трава на луках (демонстрація картинок) Вона наша рідна країна, це наша земля, де ми народилися і живемо, де живуть наші батьки, де жили наші бабусі та дідусі. Древня легенда розповідає, що на світанку нашої Землі Бог оглядав творіння

рук своїх і притомившись вирішив перепочити. Земля, де опустився Бог з ангелами, була багатою на сонце, звірів та пташок. А найбільше сподобалися Богові люди того краю. До якої хати не заходив він зі своїми супутниками – всюди їх зустрічали хлібом і сіллю. Йому дуже сподобалась ця місцевість і він назвав її «край!»

- Кажуть, що з того часу і пішла назва нашої держави – Україна. Наша Батьківщина має славні історії, звичаї та традиції. Українці дуже доброзичливий та дружній народ. Ми пишаємось тим, що Україна ніколи не поневолювала інші народи, а лише захищала себе від загарбників – чужинців.

- Кожна країна має столицю та державні символи. Діти, як називається столиця нашої країни? Молодці, це – Київ.

- А які державні символи знаєте ви?

- Якого кольору наш прапор?

- Що означають ці кольори?

(діти декламують вірші про державні символи України)

Синій, як море, як день золотий

З неба і сонця наш прапор ясний

Рідний наш прапор високо несім!

Хай він, ушлюблений, квітне усім!

Наш герб – тризуб

У ньому сила

Отця небесного і Сина.

Фізкультхвилинка

Ми маленькі українці (присідання)

Живемо в своїй сторонці (руки догори)

Серцем любимо всіх і все (пальчиками робимо сердечко)

На землі, що в нас росте (руки вниз)

Милі, дружні і щасливі (човник навколо себе)

Ще й на вроду всі красиві (руки до обличчя)

Дидактична гра «Символи нашої країни» (складання картинки із частин)

Вихователь: Молодці! Чудово виконали завдання. А ще наша країна багата на природні ресурси.

Відеопрезентація для дітей про природні ресурси України (5хв)

Дидактична гра «Жива – нежива природа» (діти прикріплюють на кольорові стрічки картинки - на жовту ті, що відносяться до живої природи, а на синю – неживої)

Вихователь: Україна має свою так звану «Комору» Колись в давні часи у кожній оселі була комора (кімната), де складали люди свої запаси: овочі, фрукти, зерно.

Дидактична гра «Що заховалося у коморі?» (завдання з навчання грамоти)

Вихователь: Діти, на екрані будуть з'являтися картинки із зображенням українського побуту, посуду, національних символів...Вам

потрібно уважно подивитися, назвати цей предмет та визначити на який звук починається назва даного предмета. Отож увага на екран.

Звуковий аналіз слова «Герб»

Вихователь: Молодці, а зараз я хочу запропонувати вам створити комору нашої країни.

Колективне малювання «Прапор нашої країни» (малювання долоньками)

Заключна частина:

Вихователь: Діти, подивіться на прапор нашої країни, який ми намалювали! Як прикрасили його наші долоньки! І я впевнена, що вони будуть захищати нашу рідну Україну від ворогів, від зла і різних негараздів. Бо ми з вами сила.

*Всі ми хочемо жити у мирі
Щоб здіймались у висі журавлі
І дитячі хай посмішки щирі
Завжди сяють на нашій землі.*

*Щоб не зліз не було, ані болю
Щоб не чути нещадних гармат
Щоб на нашу не випало долю
Ні страждань. Ні воєнних утрат*

Хочу завершити заняття словами відомого українського поета Дмитра Павличка.

*Виростай, дитино, й пам'ятай:
Батьківщина — то найкращий край!*

Кмитюк О.В.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний

заклад (ясла-садок) № 2 «Казка»

м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

**КОНСПЕКТ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАНЯТТЯ З ОЗНАЙОМЛЕННЯ
ДІТЕЙ З ПРИРОДОЮ ТА ХУДОЖНЬО-ПРОДУКТИВНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
(Середній дошкільний вік)**

Ознайомлення дітей із природою за допомогою елементарної пошукової діяльності має велике розвиваюче значення. Під впливом пошукової діяльності в дітей розвиваються елементи творчого самостійного мислення. У кожному досліді діти навчаються розкривати причини певного явища, мають нагоду самостійно висловити та проілюструвати своє судження. Радість самостійних відкриттів розвиває і зміцнює інтерес до природи.

Тема: «В лабораторії Морозенка»

Мета: Розвивати творчу уяву, спостережливість, допитливість. Виховувати любов до природи, вміння злагоджено діяти, допомагати один одному. Підтримувати бажання дітей самостійно помічати і називати стан погоди та її ознаки. Закріпити уявлення дітей про характерні прикмети зими, уявлення про вітер, зовнішні ознаки чистої води, перетворення води на лід. Продовжувати ознайомлювати дітей з властивостями льоду. Збагачувати активний словник дітей «зимовими словами». Продовжувати вчити відповідати на запитання вихователя, висувати свої припущення. Заохочувати дітей до активного прояву самостійності у дослідницькій та творчій художньо-практичній діяльності, бажання зробити щось не схоже на інше, досліджувати. Спонукаати використовувати у роботі інноваційну техніку малювання клеєм ПВА.

Попередня робота: спостереження під час прогулянки за погодою і природою взимку, ознайомлення з властивостями снігу та льоду, проведення дослідів з водою та снігом, Д/ігор, ігор-перетворення, «Хвилинки милування», читання художніх творів, казок, віршів, загадування загадок, розгляд фото-ілюстрацій, ознайомлення з зимовими прикметами, з інноваційною технікою малювання клеєм ПВА.

Матеріал: Аудіо – запис «Шум вітру», відео-запрошення «В лабораторію Морозенка», макет вікна лабораторії, фото-колаж «Ми на прогулянці», відео-прикмети «Прикмети зимового періоду», контейнери з манною крупою, водою, сумка-холодильник, мірний стаканчик, мілка тарілка, глибока тарілка, сіль, вата, ватні диски, пензлики, кубики льоду, папір, серветки, клейонка, клей ПВА, таця, фартух (для кожної дитини), руханка «Танці-зігріванці», пальчикова гра «Працьовиті пальчики».

Хід заняття.

Привітання «Треба дружно привітатись»

(Музичне привітання дітей в колі друзів.)

Треба дружно привітатись:

- Добрий день!

Дружно й весело сказати:

- Добрий день!

Вправо – вліво поверніться,

Один одному всміхніться.

- Добрий день! Добрий день!

Вихователь: Діти,

Якщо помовчати, хоч трохи

І зупинитися на мить,

Почути можна як довкола

ось шумить, шумить, шумить...

Звучить аудіо – запис «Шум вітру»

Вихователь: Що ви чуєте? (відповіді дітей)

Вітер - це що? (відповіді дітей)

Який буває вітер? (відповіді дітей)

Діти, як ви думаєте, хто це до нас поспішає, та вітер сильний здійсмає?
(діти висувують свої припущення)

Відео-запрошення «В лабораторію Морозенка»

Морозенко: Я малята вас вітаю! Вже давно спостерігаю,

Ви всі такі кмітливі, дружні, добрі та красиві.

Тому сьогодні, я для вас, дещо цікаве припас.

Часу, діти ви не гайте, до моєї лабораторії всі поспішайте.

Вихователь: Діти, а ви знаєте, що саме роблять в лабораторії? (відповіді дітей)

Тож поспішаємо в Лабораторію Морозенка.

(Вихователь звертає увагу на чарівне віконце Морозенка. Розглядають фото-колаж «Ми на прогулянці».)

Фото – колаж «Ми на прогулянці»

Вихователь: Діти, що цікавого ви помітили на чарівному віконці? Хто це нам посміхається крізь віконце лабораторії? (відповіді дітей)

Де ми з вами були? (відповіді дітей)

Що ми робили на прогулянці? (відповіді дітей)

А, чому нам не вдалося зліпити сніговика? (відповіді дітей)

Яка погода була в цей день? (відповіді дітей)

(Вихователь звертає увагу дітей на екран, демонструє відео-прикмети у картинках «Прикмети зимового періоду».)

Вихователь: Діти, давайте поглянемо на екран і назвемо прикмети, які заховав Морозенко у картинках «чарівних віконцях».

Відео-прикмети «Прикмети зимового періоду»

Морозенко: Діти, я почну прикмети називати, а ви продовжуйте. Якщо правильно виконаєте моє завдання, тоді відповідь зможете побачити у моєму «чарівному віконці».

Морозенко: Хмари пливуть швидко – буде... (хороша сонячна погода).

Якщо падають великі сніжинки, а вітру немає – буде... (відлига).

Ворони і галки кружляють у повітрі і голосно кричать – буде... (сніг).

Гуска стоїть на одній нозі – буде... (мороз).

Вихователь: Діти, а хто знає прикмети про собаку?

Діти: Собака лежить на снігу – буде тепло,

А якщо качається – буде хуртовина.

Морозенко: Як ще можна назвати хуртовину?

Чим вона супроводжується? (відповіді дітей)

Морозенко: Хуртовина – сильний вітер зі снігом. Саме так, у моїй лабораторії відбуваються справжні природні дива. Вітер бешкетує, підіймає сухий пухкий сніг із землі і намагається переносити його з місця на місце.

Вихователь: Які почуття викликає у вас це природне явище? Давайте намалюємо хуртовину пальчиком на манній крупі.

(Діти малюють пальчиком хуртовину.)

Ігрова вправа «Незвичайний холодильник»

(Вихователь звертає увагу дітей на сумку-холодильник.)

Вихователь: Діти, хто знає, що це? (відповіді дітей)

Як ви думаєте, що приготував для нас Морозенко у своєму холодильнику? (Діти висувують свої припущення.)

(Діти розглядають «незвичайний холодильник», предмети що знаходяться у сумці - холодильнику. Діти пригадують, розповідають про проведений на попередньому занятті дослід: про перетворення води на лід.)

Дослідницько - пошукова діяльність

(Вихователь пропонує дітям одягнути фартушки. Діти допомагають один одному, звертаються по допомогу до дорослих.)

Вихователь: Діти, сідайте всі зручненько і послушайте гарненько.

Досліди Морозенко придумав незвичайні та для нас вони повчальні.

Дослід «Лід який?»

Припущення: Лід - холодний, слизький, прозорий.

Хід досліду:

Вихователь: Діти, що це? (відповіді дітей)

Лід який? (відповіді дітей)

Морозенко: Те, що лід холодний перевіряємо на дотик.

(Те, що лід слизький, педагог пропонує дітям поковзатися льодом по тарілці.) Лід прозорий, тому що крізь нього видно долонь, видно малюнок на тарілці.

Висновки: Лід - холодний, слизький, прозорий.

Вихователь: Як називається явище природи, коли взимку слизько? (відповіді дітей)

Морозенко: Що люди роблять на вулиці, для того щоб не було слизько? (відповіді дітей)

Дослід «Чи тоне лід у воді?»

Морозенко: Діти, як ви думаєте, лід тоне у воді?

Припущення: Лід тоне у воді.

Вихователь: Діти, а давайте ми разом це перевіримо.

Хід досліду:

Вихователь: Візьміть мірний стаканчик з водою. Яка вода у стаканчику? (відповіді дітей)

Поставте перед собою глибоку тарілку і обережно виливайте воду у тарілку. Обережно покладіть кубик льоду на воду. Що відбувається з льодом у воді? (відповіді дітей)

Висновок: Лід не тоне у воді, а плаває на її поверхні.

Вихователь: Це означає, що лід легший від води.

Морозенко: Діти, саме завдяки цій особливості льоду крига у водоймах з'являється лише на поверхні. Якби лід тонував у воді, на поверхні утворювалися б усе нові й нові його шари. Вони, в свою чергу, опускалися б униз, і водойма промерзла б до самого дна. Внаслідок цього водянні рослини на дні були б сковані кригою, а для риб та всьому живому, що знаходиться у воді, загрожувала б неминуча загибель. Та, на щастя, у природі так не відбувається.

Дослід «Коли лід тане швидше?»

Припущення: Лід швидше тане, якщо його посипати сіллю. Лід закатаний у вату довго не тане.

Хід досліду.

Вихователь: Візьміть 1 кубик льоду, покладіть його на тарілку. Спробуйте посипати кубик льоду сіллю.

Візьміть вату розтягніть її трішки. Візьміть ще 1 кубик льоду. Покладіть лід на вату. Лід закатайте у вату, як «у шубку».

Морозенко: Що відбувається з льодом у тарілці з сіллю? (відповіді дітей)

Що відбувається з льодом у «ватній шубці»? (відповіді дітей)

Висновки: Сіль змішується з льодом. Солоний лід тане швидше.

Лід закатаний у вату довго не тане (тане повільно).

Дослід «Чи можна пофарбувати лід?»

Морозенко: Діти, як ви думаєте, чи зможемо ми з вами пофарбувати лід?

(діти висувають свої припущення)

Припущення: Лід можна пофарбувати.

Морозенко: Пропоную разом пофарбувати кубики льоду.

Хід досліду.

Вихователь: Візьміть мірний стаканчик з водою. Яка вода у стаканчику? (відповіді дітей).

Наберіть на пензлик фарбу і пофарбуйте спочатку воду у стаканчику. Обережно покладіть кубик льоду на воду в стаканчику.

Що відбувається з льодом у воді? (відповіді дітей)

(Діти у супроводі дорослого пропускають лід з водою крізь металеве сито.) Висновок: Лід неможливо пофарбувати у воді.

(Вихователь демонструє дітям кубики замерзлого виноградного соку.)

Висновок: Сік, кольорову воду заморозити можливо.

Морозенко: А зараз, мої маленькі друзі, пропоную трішки повеселитися та зігрітися.

Руханка «Танці - зігріванці» (слова Лісевич Зоряни)

(Діти на слова руханки виконують відповідні музично – ритмічні рухи.)

Йдуть морози, холоднечі, літу - край,

Щоб зігрітись, танцювати починай,

Тупу-туп, танцюєм танці,

Тупутанці-зігріванці,

Тупу-тупу через поле, через гай!

На деревах білий іній - зимно вкрай,

Щоб зігрітись, танцювати починай,

Стриб направо, стриб наліво,

Танцювально і грайливо,

Щоб зігрітись, танцюй, не позіхай!

Хуртовина снігом крутить, не втечеш,

Танцювати, як вона, умієм теж.
Станьмо весело навшпиньки,
Покружляймо, як сніжинки,
Спробуй з нами! Буде весело, авжеж!

Вихователь: Дуже багато роботи у Морозенка взимку! Давайте допоможемо Морозенкові придумати зимові візерунки, а вашими роботами ми прикрасимо віконце лабораторії. Ви сьогодні самі придумайте гарні морозяні візерунки і намалюйте їх. А зараз підготуйте пальчики до роботи.

Пальчикова гра «Працьовиті пальчики»

Гарні пальчики у нас,
Працювати їм вже час.
Старший встав - не лінувався.
Вказівний за ним піднявся –
Розбудив сусід його.
Той - свого, а той свого.
Встали вчасно всі брати –
Нам до праці треба йти.

(Стиснути пальчики в кулачок. По черзі розгинати їх, починаючи з великого. А зі словами: «Встали вчасно всі...», широко розставати пальці).

Малювання клеєм ПВА «Зимові візерунки»

Вихователь демонструє техніку малювання клеєм ПВА.

Діти малюють самостійно «зимові візерунки» під спокійний музичний супровід.

Малюнками прикрашають віконце лабораторії.

Підсумок заняття.

Вихователь: Де ми сьогодні з вами побували?(відповіді дітей)

Відео-звернення від Морозенка

Морозенко: Чи сподобалось вам, діти у моїй лабораторії? (відповіді дітей)

Що найбільше вам сподобалось сьогодні робити? (відповіді дітей)

Чи хотіли б, ви ще завітати до мене у гості? (відповіді дітей)

Тоді, наступного разу я приготую для вас, ще щось цікаве і незвичайне!
До побачення!

Кордан Т.Л.,

вихователь-методист дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №7 «Оленка»

м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

ФАХОВИЙ ТРЕНІНГ

«Розвиток креативності та творчих здібностей сучасного вихователя»

Мета: розвивати уяву, креативне та логічне мислення; виховувати доброзичливість, вміння працювати в команді, налагоджувати тісну взаємодію; закріпити знання педагогів про творчість та креативність.

- Перед початком нашої роботи пропоную вибрати сердечко і зайняти те місце, якого кольору сердечко вам випало (поділ на дві групи).

- Темою нашої зустрічі є «Розвиток креативності та творчих здібностей сучасного вихователя». Сьогодні ми поглибимо свої знання про творчість та креативність, розкриємо свій творчий потенціал, проявимо самостійність у діях, нестандартність мислення.

- Перш ніж розпочати роботу я пропоную такі **правила роботи в групі**.

- Активність кожного учасника.
- Відвертість і відкритість під час спілкування.
- Позитивне ставлення до себе та до інших.
- Дотримання принципу толерантності та конфіденційності в роботі.

Вправа «Запрошення на каву».

Мета: створити умови для ефективної співпраці, довіри, комфорту, позитивного емоційного фону, доброзичливості.

- Я пропоную для того, щоб Ви всі налаштувалися на плідну співпрацю і викликати у Вас позитивні емоції давайте розпочнемо нашу зустріч із запрошення на каву, передаючи по колу чашку, назвіть на ім'я сусіда і продовжіть речення «Запрошую тебе на каву, бо я...» (комунікабельна особистість, зі мною завжди весело).

Вправа «Мої очікування».

Мета: визначити сподівання та очікування всіх учасників щодо тренінгу.

- Пропоную Вам на Ваших стікерах-сердечках написати свої очікування від нашої зустрічі, озвучите їх і приклеїте на нашому фліпчарті навколо великого серця.

- Сподіваюся, що всі ваші очікування будуть виправдані, тому ми продовжимо.

Експрес-повідомлення «Що таке творчість та креативність».

Творчість, активність, ініціативність, креативність – дуже важливі риси для сучасного вихователя.

Педагог, який отримує задоволення від своєї роботи, володіє високим рівнем працездатності, активності, творчості, креативності, прагне до вдосконалення. Успішність педагога значною мірою залежить від його вміння нестандартно критично мислити, знаходити раціональні шляхи розв'язання проблем, мати відверту позицію щодо ставлення до себе та інших, бути впевненим у власних силах, мати дитячу сприйнятливості і відкритість до всього нового, володіти стійкою системою мотивів і потреб соціалізації; здатність гнучко перебудовувати напрям і зміст своєї професійної діяльності. Одна з вищих потреб особистості виявляється в реалізації власних творчих сил і здібностей, у високій зацікавленості справою і, разом з тим, постійній готовності удосконалювати справу, аналізувати та осмислювати власну діяльність.

- Що ж таке творчість? Як Ви думаєте?

На дошці Ви бачите визначення що таке творчість. У вузькому сенсі **творчість** – людська діяльність, яка породжує щось якісно нове, те, що має суспільно-історичну цінність.

У широкому сенсі **творчість** – це практична або теоретична діяльність людини, під час якої з'являються нові результати: знання, рішення, способи діяльності, матеріальні цінності.

Важливий показник зростання професіоналізму дошкільного педагога – це розкриття творчого потенціалу особистості, творча самореалізація в професійній діяльності.

Спеціальним чинником творчого процесу є здатність **аналізувати** й оцінювати. Це основа свідомого вибору та виважених рішень. Саме ця здатність забезпечує самоконтроль, надає впевненості в собі та самостійності.

- А як Ви думаєте що ж таке креативність?

Ось на екрані Ви бачите визначення. **Креативність** – творчі здібності індивіда, що характеризуються готовністю до створення принципово нових ідей, що відхиляються від традиційних або прийнятих схем мислення і входять в структуру обдарованості в якості незалежного фактора, а також здатність вирішувати проблеми, що виникають всередині статичних систем.

Креативність – це здатність особистості породжувати незвичайні ідеї, оригінальні рішення, відхилятися від традиційних схем мислення.

Креативність є одним з компонентів творчої особистості і не залежить від ерудиції. Основні риси, характерні для креативних людей це свідомість, відповідальність, наполегливість, почуття обов'язку, високий контроль над поведінкою і емоціями, рішучість, підприємливість, схильність до ризику, соціальна сміливість і т. д.

Асоціативний куш «Моє бачення творчого та креативного вихователя».

Мета: визначити якості, що характеризують креативного та творчого вихователя сучасного дошкільного закладу.

- Я Вам пропоную до кожної літери слова «творчість» та «креативність» дібрати якості, які, на вашу думку, характеризують творчого

та креативного вихователя сучасного дошкільного закладу. Після виконання творчого завдання один представник групи зачитає версію розшифровки слова «творчість» та «креативність».

- Молодці, за допомогою логічного мислення, яке притаманне творчому та креативному сучасному вихователю, ви змогли знайти так багато асоціацій.

Вправа «Казковий вернісаж».

Мета: активізувати образну пам'ять і творчу уяву, розвивати швидкість та гнучкість думки, вміння міркувати нестереотипно.

Усі ми родом із дитинства. І завжди з любов'ю та ніжністю згадуємо казки, які чули вдома, в дитячому садку, в школі. Адже казка – не просто найпопулярніший фольклорний жанр, це чарівне джерело, що дає наснагу кожній творчій людині. Казка дарує радість і дорослим, і дітям. Тому зараз я пропоную кожній групі по черзі витягувати з конверта картку із описом знайомої всім казки. Необхідно прочитати вголос цей опис і відгадати, про кого або про що саме йдеться. Отже, розпочинаємо.

1. В якій відомій казці сіра непривітна особистість здійснює підступний план убивства двох осіб, і лише завдяки своєчасному втручання громадськості все закінчується добре? (*Червоний капелюшок*)

2. Назвіть казку, в якій різні за своїм соціальним статусом герої займали по черзі помешкання, створене в незвичайному архітектурному стилі. І все було б добре, якби до помешкання не повернувся його попередній власник зі своїм охоронцем. От героям казки й довелося залишити незаконно зайняту територію. (*Рукавичка*.)

3. Герой якої казки постійно виконує забаганки своєї норовливої дружини? Проте, як би він не прагнув задовольнити амбіції супутниці, вона щоразу підвищує рівень вимог. Зрештою, подружжя опиняється на початковому етапі задоволення власних потреб. (*Про Липку та зажерливу бабу*.)

4. В якій казці головна героїня постійно й нахабно обмовляла тих, хто їй робив добро? А коли вона, щоб уникнути покарання, незаконно оволоділа чужим помешканням, то різні впливові особи намагалися провести з нею роботу з подолання її асоціальної поведінки. Вдалося це лише найменшому з усіх учасників експерименту. (*Коза-дереза*.)

5. Назвіть казку, в якій ідеться про спортсмена, котрий вирушає на змагання з бігу з перешкодами. Хитрість і витримка допомогли йому дуже близько підійти до фінішу, проте фінал – трагічний. Проявивши занадто велику самовпевненість, він гине. (*Колобок*.)

6. Назвіть казку, в якій головна героїня могла перевтілюватися в різні образи задля свого нареченого. Проте одного разу його нерозсудливість та імпульсивність у поведінці призвели до довготривалої розлуки закоханих. Та, долаючи різні перешкоди, вони все ж таки єднають свої долі. (*Царівна-жаба*.)

- Вміючи швидко думати, міркувати нестереотипно ви проявили свою творчість і з легкістю відгадали всі казки.

Релаксація «Морська фантазія».

Мета: релаксація, відпочинок.

Ведучий. Сядьте зручно, розслабтеся, зробіть глибокий вдих під вислів «мені добре». Заплющте очі, уявіть, що ви на березі моря. Море спокійне, лагідне. Крізь нього видно підводний рослинний світ, риб, які плавають. Світить яскраве тепле сонечко, небо вкрите легкими хмаринками. Прислухайтеся до цієї тиші, до теплоти хвиль, відчуйте запах моря, вдихніть свіже, прохолодне повітря. Доторкніться до теплої поверхні піску. Ви можете лягти на березі та насолодитися цією тишею і спокоєм. Вам тепло, затишно. Деякий час перебувайте у цьому комфортному стані. А тепер не поспішаючи зробіть глибокий вдих і енергійний видих, сказавши: «Я бадьорий!» і розплющте очі.

Вправа «Продовж відомий вислів».

Мета: сприяти розвитку сміливості у висловлюваннях, дотепності, допитливості та гнучкості думки.

- Є дуже багато влучних висловів, які відображають різні аспекти нашого життя. І зараз я пропоную вам вибрати стрічку з висловом і оригінально його завершити.

Приклади висловів:

- Якби не ти і не я, то не було б... (весілля).
- Кому місяць світить, тому й... (зорі всміхаються).
- Гречана каша хвалилася, ніби вона... (з маслом родилася).
- У народі кажуть, що наука – срібло, а практика – ... (золото).
- Три речі швидко минають: луна, веселка і... (дівоча краса).
- Не бійся розумного ворога, а бійся... (нерозумного приятеля).
- Глибока річка, як і розумна думка... (плине спокійно).
- Не знаємо ціну водиці, доки не... (висохла криниця).
- Ліпше, щоб дитина плакала тепер, ніж... (батьки потім).
- Під добрим кущем трава зеленіє, за хорошим чоловіком... (жінка молодіє).
- Дерево міцне корінням, а... (людина – друзями).....

Ще одна риса творчості та креативності сучасного вихователя, а саме сміливість у висловлюваннях та гнучкість думки допомогла вам справитися з цим завданням.

Вправа «Креативне коло».

Мета: розвиток оригінальності, гнучкості та швидкості мислення.

- Ви напевно вже засиділися, пропоную Вам встати і утворити коло. Я буду Вам давати м'яке серце і називати предмет, Ви повинні назвати три незвичних використання цього предмета. Ручка (робити дірки замість дирикола, чухати потилицю, ручка як указка), губка, склянка, вата, плавальний матрац, пачка з-під сірників, газета, спортивна куртка, ножиці, пензлик, панамка, пластикова пляшка, миска, м'яч, папір, стіл, зубна щітка, папка, зошит, відро, книга, гумка, лінійка, телефон, лялька, кегля, корзина.

- Легко Вам було?

- Чому було важко?
- Творчість та креативність сучасного вихователя також проявляється через швидкість та гнучкість мислення.
- Давайте виявимо що нам заважає і що нам допомагає бути творчими та креативними? Одна команда напише що сприяє розвитку творчості та креативності, а інша – що заважає виявленню творчості та креативності.

Вправа «Моя картина».

Мета: розвивати оригінальність і гнучкість мислення, творчу уяву, фантазію, вміння створювати образи за допомогою кольорової гами та ниток.

Кажуть, що справжня жінка з нічого може зробити три речі: салат, капелюшок та конфлікт. Ми з вами – справжні жінки і я переконана, що крім цих трьох речей можемо ще дещо створити чарівне та прекрасне. Я пропоную вам намалювати незвичайну картину. Візьміть аркуш паперу, складіть його навпіл, умочіть нитки в бажану фарбу і розташуйте їх на одному боці аркуша за бажанням, сухий кінчик ниток виведіть вниз аркуша. Іншим боком аркуша прикрийте частину, на якій розкладено нитку з фарбою. Щільно притисніть аркуш, обережно витягніть за сухі кінчики нитки назовні.

- Чи отримали ви задоволення від роботи?
- Розкажіть про свою картину?
- Дуже приємно що у всіх наших педагогів добре розвинена творча уява та фантазія за допомогою якої наші педагоги створили такі гарні картини.

Вправа «Чарівна скринька».

Мета: створення позитивного настрою.

- Колеги! Пропоную Вам дістати по Валентинці з чарівної скриньки, яка підкаже, що на Вас чекає сьогодні або що Вам потрібно зробити найближчим часом.

- Тобі сьогодні особливо пощастить!
- Життя готує тобі приємний сюрприз!
- Усе складається для тебе найкращим чином!
- Сьогодні твій день, щастя тобі!
- Сьогодні Фортуна з тобою разом!
- Пам'ятай: ти народилася, щоб бути щасливою!
- Сьогодні очікуй прибутку!
- Люби себе такою, якою ти є, – неповторною!
- Зроби собі подарунок, ти на нього заслуговуєш!
- Вищі сили оберігають тебе!
- У тебе є все, щоб насолоджуватися життям!
- Усе, що потрібно тобі, легко приходить до тебе!
- Усі твої бажання та мрії реалізуються, повір у це!
- Сьогодні з тобою спокій і радість!
- Сьогодні щасливий день!

Вправа «Мої очікування».

Мета: розвиток здатності до рефлексії.

- А тепер я пропоную повернутися всім до своїх очікувань.

- Якщо наша зустріч була для вас корисною, цікавою та доступною, то утворіть руками над головою серце. Дякую.

- Якщо вам було важко виконувати завдання, то утворіть руками над головою гострий кут. Дякую, я побачила, кому було важко, візьму це собі на замітку.

- Якщо ваші очікування здійснилися, то сердечка залиште на своїх місцях, а якщо ні, то коли будете залишати наш тренінг, то заберіть їх з собою. Дякую!

- Дякую за активну участь! Успіхів вам, творчості, креативності та насаги! До нових зустрічей! Нехай ваші серця завжди будуть креативними і в них не згасає вогник творчості.

Коровякова І.Г.,

Вихователь-методист,

Куп'янський заклад дошкільної освіти (центр розвитку дитини),

Харківська область, Україна

КОНСПЕКТ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАНЯТТЯ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема: «Весняний вернісаж» (ознайомлення з природою, з використанням предметів - замінників)

Мета: викликати інтерес до весняного пробудження природи, настання тепла, формувати уявлення дітей про послідовність весняних змін в природі, уточнювати знання дітей про характерні ознаки весни (сильніше гріє сонце, з'являється трава, розквітають перші весняні квіти, пташки збираються у зграйки і голосно щебечуть). Створювати для дітей ігрові ситуації, заохочуючи застосовувати у грі предмети – замінники (промінці – стрічки, пташки – хустинки), умови для спілкування дітей з дорослим шляхом організації різних видів діяльності.

Вчити дітей вміню відтворювати пору року в художній праці, засобом створення картини з різноманітних матеріалів (кольорових ниток, серветок, паперу, стрічок, штучних предметів) прийомом притискання.

Розвивати емоційну чутливість дітей, здатність захоплюватись, радіти.

Розвивати інтерес до приладдя та матеріалів, що будуть використовуватись на занятті. Виховувати дружні стосунки під час спільної діяльності, бажання милуватися красою природи.

Матеріали та обладнання: іграшка зайчик; лист; зображення сонечка, пташок; стрічки жовтого кольору; хусточки жовтого, сірого, чорно – білого кольорів; зелена тканина; скринька; д/г «Квіти»; ватман з

силуетами весняних прикмет; запис співу пташок; запис мелодії для виходу Весни; корзина; розмальовки; персонаж: Весна.

Хід заняття

I. Організаційний момент.

- У нас сьогодні наче свято

Гостей зібралося багато.

Давайте, діти, всі разом привітаємось з гостями «Добрий ранок».

Тепер на мене подивіться

І веселенько посміхніться.

(чується стук)

-Діти, ви чули? Наче хтось постукав у двері? Піду подивлюся
(вихователь повертається з іграшкою зайчика, який «тримає» в лапках лист)

II. Основна частина.

-Малята, зайчик приніс нам від когось листа. Подивіться, який він красивий: зеленого кольору, прикрашений квітами. Хто це нам написав, ви не здогадуєтесь? Зараз прочитаємо і дізнаємось.

«Добрий день, діти! Це я – Весна, звертаюся до вас. Вкрала мене зима, засипала всі доріжки навкруги снігом так, що я не можу до вас прийти. А природу зачарувала, щоб усе спало і не прокидалося. Допоможіть мені, будь ласка, розбудіть усе навкруги»

-Ой, що ж це трапилось!? Якщо все в природі спатиме, що ж буде? Допоможемо Весні, діти?

-Щось похмуро стало. Чого немає на небі? (сонечка). Воно, мабуть, теж спить. Давайте розбудимо його, покличемо.

Сонце, сонечко, дружок,

Подивись, сумний лужок.

Прокидайся, сонечко,

Загляни в віконечко.

І щоб стало веселіше:

Грій частіше і тепліше.

-А ось і сонечко з'явилося *(виставляю зображення сонечка)*

-Діти, сонечко прокинулось і запрошує вас пограти з його промінцями

Гра «Промінці» (із стрічками)

Промінчик вгору, промінчик вниз,

Промінчик дітям посміхнись.

Руки сонцю підставляйте,

З сонцем в піжмурки пограйте.

До вподоби нам ця гра,

Рада сонцю дітвора.

-Діти, розбудили ми сонечко, стало воно пригрівати, і виросла зелена, м'якенька, шовковиста ... *(травичка)*. Я запрошую вас сісти на цю чудову зелену галявину.

Психогімнастика «На галявині»

Всі заплющить оченята,

Уявіть собі завзято,
Що опинились ми в чудовім
В веснянім лісі, кольоровім.
Дмухнув легенький вітерець (діти дмухають)
Дерева захиталися (легенько нахиляються)
Зашепотіли їх верхівки ш-ш-ш.
І раптом все стихло.
І у цій тиші почали проростати
Перші весняні квіти.

-Діти, а на нашій галявині, як ви гадаєте, чого не вистачає? Правильно квітів. Мабуть, вони теж сплять. Треба їх розбудити, а то Весна так до нас ніколи не прийде.

Д/з «Квіти»

Квіти, квіти, прокидайтесь,
З ясним сонцем привітайтеся.

-А ось і квіточки. Тільки з ними трапилась біда: вітерець роз'єднав їх. Треба поєднати дві половинки однієї квітки і покласти її на галявину (*діти викладають, питаю, як називаються квіти*).

-Діти, всі ці квіти можна назвати одним словом «весняні».

-Молодці. Ось ми вже і квіточки розбудили. А про кого ми ще забули? (*чути спів пташок*). Чиї це звуки? Хто це співає? Так, це пташки. Навесні пташки збираються у зграї, співають голосніше, веселіше. Та де ж вони самі? Куди сховалися? Якась тут скринька. Може вони в ній? Подивимось. (*дістаю із скриньки зображення синиці, горобця, сороки, діти називають пташок*)

-Пташки надіслали нам свої фотографії. А де ж вони самі? Та тут якась записка. Зараз прочитаємо.

«Ми пташки, завітали до вас у гості у незвичайному вигляді – ми зачаровані у різнокольорові хусточки. А нам треба співати – весну закликати. Пограйте з нами, спробуйте відгадати, на яку хусточку перетворилася синичка, сорока, горобчик»

-Діти, як ви гадаєте, синичка перетворилася на хусточку якого кольору? (*жовту*) Чому? (*тому що в неї жовта грудка*)? А сіра хусточка – це хто? (*горобчик, тому що сірий*). А ця хусточка не проста: вона чорна з білими плямами. Хто у неї зачарован? (*сорока*) Чому ви так думаєте? (*тому що сорока чорна з білими боками*)

Гра «Пташки літають»: діти під муз супровід (звуки птахів) підкидають хусточки вгору та один одному.

-Малята, ми з вами і сонечко розбудили, і травку, і квіти, і з пташками пограли, а Весни щось немає. Я вам пропоную створити картину про весняні прикмети – Весна побачить, зрадіє і швидше прийде до нас.

-Погляньте, будь ласка, які прикмети весни ви бачите на нашій майбутній картині:

Коли приходить весна, яскравіше світить... сонечко
З'являється... травичка

Розквітають...квіти

Щебечуть...пташки.

-Подивіться, в мене є різні матеріали. Як ви гадаєте, що ми зобразимо жовтими стрічками? А зеленими ниточками? Де розмістимо паперові квіти? А пташок?

Самостійна колективна робота дітей.

-Яка гарна вийшла в нас картина. Мабуть, зараз вже і Весна прийде, чуєте кроки.

Заходить Весна під муз. супровід.

Весна: - А ось і я, Весна – красна.

Іду лісами, йду лугами,

Встеляю землю килимами.

Куди ступаю – сонце сяє,

Усе навколо оживає.

А ще пробуджую від сну

Я нашу землю чарівну.

Щоб міцніли усі діти,

Й розцвітали, наче квіти.

III. Підсумок.

Весна: - Добрий ранок! Я дуже рада вас бачити. Ви такі молодці, так мені допомогли: розбудили природу від сну. А яку гарну картину про мої прикмети створили. За це явам принесла подарунки.

Будете гарно малювати,

Будуть вправні ваші рученята (*дає кошик із подарунками*)

Весна: Лугами і лісами,

Встеляти землю килимами.

Я теплом людей зігрію,

І здоров'я всім навію!

До побачення!

(*діти прощаються, роздивляються подарунки*)

Тема: «Про пташок ми дбаємо, їм допомагаємо» (*розвиток мовлення, ознайомлення з природою*)

Мета: розширювати знання дітей про природу, закріплювати прикмети та ознаки зими; збагачувати уявлення дітей про розмаїття птахів рідного краю, які залишаються на зиму; формувати розуміння залежності життя птахів від людини та природних умов; активізувати словник дітей узагальнюючим словом «зимуючі»; формувати вміння складати речення, спираючись на візуальні підказки; розвивати допитливість, мислення, звукове мовлення; виховувати культуру практичної пізнавальної діяльності, бажання допомагати птахам взимку, закладати основи екологічної культури, спонукати досягти кінцевого результату.

Матеріали та обладнання: сніжинка з загадкою, картинки «Зимові прикмети», пір'ячко пташине, зображення горобця, коректурні таблиці

«Зимуючі птахи» за кількістю дітей, смайлики – посмішки по 6 шт. на кожну дитину, презентація «Зимуючі птахи», запис музики до трудової діяльності, годинники для птахів із апельсинових корок, стаканчики із зерновою сумішшю, ложечки, картинки – завдання для входу до «кінозалу».

Хід заняття

I. Організаційний момент.

Привітання.

-Наша група мов сім'я,
Друзі вірні: ти і я.
Усміхнись тому, хто справа,
Усміхнись тому, хто зліва.
А тепер на мене подивіться,
Теж веселенько посміхніться.
Посмішка згуртує нас,
Заняття розпочати час.

- Ой, дітки, подивіться, до групи залетіла сніжинка. На ній щось написано.

Стало біло навкруги,
Я розпушую сніги,
Нагоняю холоди,
Воду сковую в льоди.
В дружбі із дітьми всіма,
Здогадались? Я... зима.

-Так, діти, молодці! Ця загадка про зиму. А зараз яка пора року? (зима).
А чи багато чого ви знаєте про цю пору року? Давайте перевіримо. Я пропоную вам назвати зимові прикмети. А допоможуть вам у цьому от такі чарівні картинки.

Дидактично – мовленнєва гра «Зимові прикмети»

Правила гри: діти по черзі підходять до столу, беруть будь – яку картинку і називають прикмету.

Умова: речення слід починати зі слова «взимку».

-А тепер я вас запрошую на зимову галявину.

Психогімнастика (діти сидять на килимі).

Всі заплющити оченята,
Ми уявимо завзято,
Як опинились ми в чудовім,
У лісі з вами ми зимовім.
Налетів тут раптом вітер в-в-в,
Дерева захитались,
Зашепотіли їх верхівки ш-ш-ш,
Завила завірюха:
Спочатку тихо у-у-у,
А потім голосніше у-у-у,
І раптом все стихло.

Пішов сніг.

Сніжинки падають, падають,
Здуйте з лівої долоньки сніжинку,
А тепер з правої,
Струхніть сніг з лівого плеча,
Тепер з правого.

Вихователь непомітно кладе на килим пір'ячко сірого кольору.

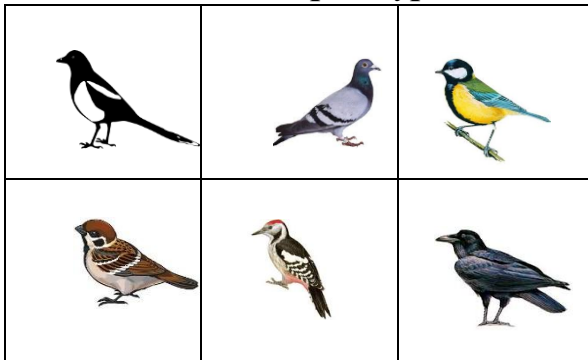
-Ой, дивіться, що це таке? (пір'ячко). Як ви думаєте, чие воно? (пташине). А якої саме пташки, якщо воно маленьке, сірого кольору?. Так, це пір'ячко горобчика.

-Діти, а горобчик – це зимуючий чи перелітний птах? (зимуючий)

Сів горобчик, зажурився,
Що його робити,
Як йому цю люту зиму
Довгу пережити,
Та й заглянув у садок
До маленьких діточок

-Завітав до нас горобчик не один, а зі своїми друзями. Хто може бути друзями горобчика? (інші птахи). Давайте ми з вами з ними познайомимося, граючи у цікаву гру.

Робота з коректурними таблицями.

-Перед вами картки з віконечками. У кожному віконечку зображення птахів.

-Знайдіть зображення горобця і покладіть поряд з ним у віконечко смайлик.

-Як називається зимуючий птах, який розташований над зображенням горобця? (сорока). Покладіть поряд із

сорокою смайлик.

-Знайдіть пташку, яка має жовту грудку. Як вона називається? Помітьте її смайликом.

-Який птах знаходиться під зображенням синиці? (ворона) Покладіть поряд з вороною смайлик.

-А хто розмістився між сорокою та синицею? (голуб). Помітьте його смайликом.

-Який птах залишився непоміченим? (дятел).

-Діти, як одним словом називаються ці птахи? (зимуючі)

-Назвіть кожну пташку, з якою ми познайомилися (діти по черзі називають).

Фізхвилинка.

-Час нам трішки відпочити,
Фізхвилинку запросити.

Низько – низько нахиліться,
Потім дружно підніміться,
На носочки станемо,
Стелю ми дістанемо,
Вліво – вправо поверніться,
Один одному всміхніться.

-А зараз я пропоную вам переглянути фільм про те, як живеться пташкам взимку. Але щоб потрапити до кінозалу, слід отримати квиток, виконати завдання, яке допоможе знайти ваше місце у кінозалі.

Дидактична гра «Знайди своє місце»

Правила гри: стільчики у «кінозалі» промарковані картками – відповідями; вихователь поділяє дітей на три групи (згідно індивідуального розвитку), роздає завдання – картки:

- 1) Порахувати зображення; цифра, яка відповідає кількості предметів є місцем дитини;
- 2) Знайти тінь предмета;
- 3) Знайти такий самий предмет.

Перегляд презентації «Зимуючі птахи»

-Діти, ви зрозуміли, що для пташок страшніше – холод чи голод. Так, тому люди влаштовують для них годівнички. Деякі з вас разом з батьками вже робили годівнички. Пригадаємо цю подію.

Фотопрезентація дітей групи.

-А ви хочете самі зробити годівнички для птахів? (підходять до столу)

-В нас будуть незвичайні годівнички. Вони із апельсинової корки. В неї ми покладемо суміш із борошна та насіння. На оці гілочки будуть сидати птахи і видзьобувати зернову кашку, яка через деякий час застигне.

-Візьміть, будь ласка, стаканчики, ложечки, роздивіться, з яких зернят складається наша суміш?

-Тепер приступаємо до роботи – ложечкою перекладімо суміш із стаканчика до апельсинової корки.

Діти працюють під муз. супровід. Вихователь ставить питання, читає вірш.

-Ми ладнаєм годівнички
Для горобчика й синички,
Для малого снігура
Крихт насиплем та пшона,
Прилітайте, друзі милі,
Не лякайтесь заметілі.

-Покладіть свої годівнички на рушник. Коли зернова суміш застигне, ми розвісимо годівнички на нашому майданчику.

III. Підсумок.

-Діти, що ми з вами робили на занятті? Давайте ще раз пригадаємо назви зимуючих птахів? Чим можна годувати птахів взимку?

- Сьогодні до зими ми в гості завітали

І пташок зимуючих ми нагодували.
-Молодці, хлоп'ята,
Молодці, дівчата,
Будем знову зустрічатись,
В нові ігри будем гратись.

Матвєєва Т.М.,
вихователь дитячого садка
*Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 7 «Оленка»
м. Нетішин, Хмельницька область, Україна*

«ДОМОВИЧОК В ГОСТЯХ У ДІТЕЙ» **(інтегроване заняття: мовлення, народознавство, природа)**

Мета: розвивати зв'язне мовлення, фонематичний слух, мовне дихання, увагу, пам'ять, мислення.

Виховувати любов до рідної країни – України, інтерес та повагу до українських звичаїв і традицій. Старанність у підготовці до свята, бережне ставлення до тварин, бажання доглядати за ними.

Ознайомити дітей з народними звичаями та традиціями, обрядовими стравами: калита, вареники, борщ, каша, пов'язаними зі святкуванням свята Андрія. Узагальнити знання про свійських тварин: кінь, корова, коза, кішка, собака, свиня та їх дитинчата. Формувати знання, що за свійськими тваринами потрібно доглядати. Збагачувати словник іменниками, прикметами, що означають назви тварин. Закріплювати вміння утворювати іменники за допомогою зменшувальних суфіксів. Вправляти у вимові звуків [м] промовляючи чистомовку, складати з 4-6 частин ціле.

Матеріал: іграшка Домовичок, скриня, миска з калитою, варениками, ілюстрації до теми «Домашні тварини», картка-схема, загадка, чистомовка, д/г «Українські страва» (*вареники, борщ, каша, голубці*), д/г «Погодуй тварин».

Хід

Вихователь:

Добрий день,
гості і малята,
хлопчики й дівчата
з давніх пір і по нині
кажуть в нас на Україні:

- Здоровенькі були!
- Діти, як називається країна в якій ми живемо?
- А столиця України?
- А місто в якому ми живемо?
- Як називаються люди, які живуть в Україні?

Вихователь: з давніх давен в Україні 13 грудня люди святкують народне свято Андрія Первозванного. Це було перше передріздвяне свято. Хлопці в цей день могли бешкетували, а дівчата – поворожити.

Було в цей день заведено пекти калиту та варити вареники. А такий вечір називався святим, бо за столом збиралася вся родина.

Але перед тим, як сідати вечеряти, господарі повинні були нагодувати всіх своїх тварин, які жили в них. А потім вже й вечеряти можна сідати.

(Стук в двері).

Приходить Домовичок Кузя, який просить дітей розповісти йому про домашніх тварин та навчити приготувати смачну вечерю до свята.

Вихователь: сідай Домовичок з нами, ми тобі допоможемо.

Д/г «Назви тварину» (на фланелеграфі виставлені ілюстрації тварин, діти називають їх: корова, кінь, коза, свиня, теля, лоша, поросся, кіт, собака, цуценя).

Д/в «Назви пестливо».

Вихователь: діти, як бабуся пестливо називає своїх тварин кота, коня, собаку ?..

- Давайте зараз ми для Кузі розкажемо про одну із тварин. А про кого ви дізнаєтесь, коли відгадаєте загадку.

«Ця тварина вже від ранку,

Нам співає колискову

Нявкає, муркоче, бо сметанки дуже хоче.

Що це дітки за воркотик?

Це пухнастий сірий ...»

Складання описової розповіді за схемою.

Вихователь: тепер Домовичок знає тварин. А давайте ще покажемо йому, як потрібно за ними доглядати, годувати їх.

Д/г «Нагодуй тварину» (за столами).

Вихователь: які ви молодці! Навчили Кузю доглядати за тваринами. Діти, як ми називаємо цих тварин? *(Домашніми, свійськими).*

- А чому?

- Хто про них піклується? *(Відповіді дітей).*

Вихователь: гарно ми попрацювали, тепер відпочити час.

Фізкультхвилинка

Нам би трохи відпочити

Свої сили відновити

Нумо дружно станемо

І зарядку почнемо.

Руки вгору, руки в боки

І ще декілька підскоків.

Руки вгору, руки вниз

До роботи знов берись!

Вихователь: ви знаєте, що допомагали нам працювати наші руки та працюваті пальчики. Давайте покажемо, які вони у нас справні працюваті.

Пальчикова гра.

Є у мене хлопчики

Найспритніші пальчики

Їх назвати хочу я

Кожного відзначити.

Пальчик великий – хлопчик найбільший,

Пальчик вказівний – найрозумніший,

Пальчик середній – посередині,

Пальчик найменший – пальчик мізинець,

А ще один – безіменний пальчик мій.

Тепер час до приготування вечері. Покажемо нашому гостеві, які страви зазвичай готує господиня на свята.

Д/г «Українські страви»

Вихователь: Подивіться, діти, як розвеселився наш Домовичок.

- Давайте ми його навчимо промовляти чистомовку і утворимо зиму в наших незвичайних мішечках.

Мо-мо- мо- у садочок ми йдемо,

Ма-ма-ма- до нас іде зима.

Мі-мі-мі- ми всіміхаємось зимі.

Вихователь: час нашому Домовичкові поспішати, бо вже й вечеря незабаром.

Підсумкова бесіда:

- Пригадайте, любі діти, з якими тваринами ми сьогодні познайомили Домовичка?

- Що люблять їсти тварини?

- Чому тварини називають домашніми?

- Яке свято відзначають 13 грудня?

- Які страви готують на нього?

Остапчук С.А.,

вихователь,

Дошкільний навчальний заклад № 4 «Вогник»,

м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

**ЗАНЯТТЯ З ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ У СТАРШІЙ ГРУПІ
«ПОДОРОЖ ПО ПРАВОВІЙ КРАЇНІ»**

Мета: розвивати фантазію, зв'язне мовлення, уміння міркувати, почуття відповідальності за свої вчинки, відчуття захисту, підтримки.

Виховувати доброзичливі взаємовідносини, бажання вчитися, любов до своїх ближніх, негативне ставлення до будь яких форм насильства.

Продовжувати знайомити дітей з їхніми правами на прикладах казок та з допомогою знаків- символів. Учити дітей свідомо оцінювати ситуацію, аналізувати вчинки казкових героїв.

Матеріал: маски казкових героїв, костюм Червоної Шапочки, кольорові олівці, папір, умовні знаки, картинки, м'ячик.

Хід заняття.

Вихователь:

Станьте, дітки всі тихенько
Спинки підтягніть рівненько,
Один одному всміхніться
І до мене поверніться.

-У мене в руках чарівна скринька, в ній – найцінніший скарб планети Земля. Якщо ви хочете побачити цей скарб, то можете зазирнути на дно скриньки, але нікому не кажіть кого ви там побачили доти, доки всі діти не заглянуть. Домовились?

(Діти по черзі зазирають у скриньку)

-Кого ви бачили в чарівній скринці? Так, ви побачили себе в чарівному дзеркалі. Людина – це найцінніший скарб. Кожен з вас – особистість, і саме такої людини, як ви, на білому світі немає і не буде.

Ти знаєш, що ти людина?
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя – єдина,
І очі твої – одні.

-Діти – це найбільше багатство. Ви маєте такі самі права, як дорослі. А що таке право? Право – це певні можливості, які потрібні для того, щоб жити та дорослішати.

А які ви знаєте права?

Гра «Назви права» - Ти котись, веселий м'ячик, швидше, швидше по руках. У кого лишився м'ячик, той розказує права.

Листоноша сьогодні приніс нам запрошення вирушити у подорож по правовій країні.

Перша зупинка: Кожна дитина має право на життя.

Вихователь: Подивіться, хто до нас завітав! *(Колобок вітається. Каже, що він ледве втік від Лисички. Діти запрошують Колобка сісти.)*

Колобок: Щось у мене одні неприємності.

Вихователь: Діти, пригадайте, як Колобок опинився в лісі? Чи просив він дозволу піти в ліс погуляти? Чи правильно зробив Колобок? Як звірі зустрічали Колобка? Що він їм казав?

Давайте змінимо казку і врятуємо Колобка. Ми навчимо його, як треба було зробити, щоб не трапилося з ним біди, а Лисичці розкажемо, в чому її провина. Як ви думаєте, хто би міг допомогти Колобкові в лісі? Може, в нього є друзі? Може, це пташки, і вони бачили, як Колобок котився лісом, зустрічався зі звірами, з Лисичкою.

(Розповіді дітей)

Вихователь: Колобочку, ще ми тебе хочемо попередити, щоб ти був дуже обережним при зустрічі з Лисичкою. Діти, допоможіть Колобкові прийняти правильне рішення при зустрічі з Лисичкою. *(Діти радять*

Колобкові не сидати на язык Лисичці, покликати на допомогу своїх друзів або бабу й діда та ін.)

Колобок: Дякую, діти, за пораду. У новій казці я покличу на допомогу свого друга – пса Рябка. Він мені допоможе.

Пес Рябко до Лисички:

Гав, гав, гав! Знов забрела

Ти до нашого села.

Колобка ти ображала?

Бачу, очі вже сховала.

Кажи всю правду – признавайся!

А завинила – вибачайся.

Лисичка: Любий песику, чому

Так сердишся на куму?

Колобка не ображала,

Це я так з ним жартувала.

Рябко: В цьому лісі всі звірята

Дуже добрі друзі.

Від них тобі перепаде,

Звісно, по заслuzі.

Носом чую я брехню,

Я тебе, руда, зловлю!

(Лисичка відстрибує, плаче.)

Лисичка: Тепер в лісі я одна,

І самотня, і сумна.

Дуже хочу друзів мати,

Більш не буду хитрувати.

Вибачте мені, будь ласка,

Знаю я, що зле чинила,

Співжиття закон завчила.

Колобок: Ти не плач, руда Лисичко,

Будем друзями, сестричко!

Рябко: Якщо капості забудеш

І робити зла не будеш.

А іще запам'ятай:

Поважати треба інших,

Як себе, і навіть більше.

Вихователь: А ще, Лисичко, запам'ятай: все, що є на світі, має право на життя, жодна дитина не може бути скривджена будь-ким. Правда, діти? Ось послухай вірш:

Дитина: І дорослий, і дитина,

І пташина, і тварина,

І метелик, і жучок,

І маленький будячок –

Всі, хто є на білім світі,

Мають право бути й жити!

Друга зупинка: Всі діти мають право на лікування.

Лікар Айболить: Добрий день, доброго вам здоров'я, діти. З чим ви до мене завітали? Що у вас болить? Не турбуйтеся, полікую всіх вас вмить!

Вихователь: У нас всі діти здорові, але просимо у тебе поради, щоб не захворіти. **Лікар:** Я дуже радий, що діти здорові. Напевно, ваші діти розумні і вміють оберігати своє здоров'я.

Всім відомо – це чудово,
Коли кожен з нас здоровий,
Треба тільки знати,
Як здоровим стати.

Вихователь: Діти, хто скаже, де народжується здоров'я? (У чистоті). Правильно, а що живе там, де брудно? (різні мікроби, які ведуть до хвороби). Що таке мікроби?

Лікар: Це маленькі злодіяки,
Хулігани, розбишаки,
Що живуть усюди,
Де є повно бруду:
І в болоті, і в грязюці,
У смітті, та у пилюці,
Під брудними нігтями,
Пазурами, кігтями.

Той, хто руки не помие,
Їх ковтне, та захворіє.
І тому, малята,
Слід вам пам'ятати:
Будете купатися,
І з милом вмиватися,
Повтікають злі мікроби,
Разом з ними всі хвороби!

Фізкультхвилинка: Цвіт із липи ми зривали
У торбиночку складали
Потім з нього чай варили
І ніколи не хворіли.
Раз здорові всі малята,
То почнемо танцювати.
Сіли, встали, покружляли
І на місці пострибали.

Третя зупинка : Всі діти мають право на освіту.

Вовк: Здрастуй Шапочко Червона,
А чому це ти не вдома?

Ч.шапочка:Поспішаю на гостини ,
У бабусі іменини.

Вовк: Довго будеш ти блукати,

Краще слухай Вовка-брата.
Я тобі допоможу,
Шлях коротший покажу.

Червона Шапочка:

Не підманеш Вовче – брате,
Бо умію я читати.
В мене книжка є «Казки»,
Їх читаю залюбки.

Вовк: Що, що, що? Вмієш читати?
Може, вмієш ще й писати?
Хто дозволив це робити?
Треба все заборонити!

Червона Шапочка: Як це заборонити? Ти що, не знаєш, що всі діти мають право на освіту, на навчання, і ніхто не може заборонити дітям вчитися!

Вовк: А що, у дітей ще й права є?

Червона Шапочка: Звичайно! Вовче-брате, бачу - ти нічого не знаєш! І в тебе є таке право!

Вовк: Дякую, що підказала, я обов'язково скористаюся цим правом і піду навчатися до школи.

Червона Шапочка: На здоров'я. Щастя тобі, Вовчику-братику. До побачення.

Четверта зупинка: Всі діти мають право на житло.

Вихователь: Діти, сьогодні до нас завітали казкові герої. Послухайте, як жваво вони розмовляють. Зараз ми здогадаємося, з яких вони казок.

(Коза-Дерева страшить дітей, співає пісню Кози із казки “Коза-Дерева”. Лисичка співає пісню “Я лисичка, я сестричка”).

Чи впізнали ви, діти, цих героїв? З яких вони казок? *(Вихователька звертається до Кози та Лисиці.)*

- А чому це вам так весело?

Коза: Ви що, не знаєте? Ми дуже сміливі, страшні і в нас уже є своє житло. Ми його силою відібрали від Зайчика.

Лисиця: Ось, які ми молодці,
Ось, які ми сильні,
Слабших ображаєм,
Тому й житло маєм.

Вихователь: Ой, що ви говорите! Це ви молодці? Ви розбійники, а не молодці! Послухайте, що діти думають про вашу поведінку. Діти, чи пригадуєте, що трапилося в казках “Коза-Дерева” та “Зайчикова хатка”? Чи правильно, чи добре вчинили Коза та Лисиця? Як можна назвати подібний вчинок? *(поганий, несправедливий, злий)*. Ви схвалюєте чи засуджуєте вчинок Кози та Лисиці?

Діти, це не просто поганий вчинок. Це – злочин. Запам'ятайте, вони не мали права виганяти Зайчика з його будинку. Ми з вами теж маємо своє житло. Хто розкаже про своє житло? *(Розповіді дітей)*. Кожна людина, і навіть дитина

має право на своє житло. Кожна людина має почуватися вдома безпечно. Ніхто не має права пошкодити чи відібрати від інших житло, ображати когось.

Діти, чи буває так, що ви залишаєтеся вдома самі? Хто знає, як треба поводитися, якщо ви вдома самі? *(Не включати електричні прилади, не лізти до газу, нікому не відкривати двері).* А якщо випадково трапилося якесь нещастя, що треба робити? *(Кликати на допомогу сусідів, уміти зателефонувати до пожежної охорони – 101, до міліції – 102 та викликати швидку допомогу – 103).*

(Діти сідають за столи)

Практична діяльність дітей: підібрати умовні знаки по картинках; намалювати малюнок відповідно до умовного знаку (по підгрупах).

Підсумок.

- Чи сподобалася вам наша подорож по правовій країні?
- Що нового ви дізналися?
- Для чого людям права?
- Чи можна їх порушувати?
- Куди б ви ще хотіли подорожувати?...

Парамонова М.В.,

Вихователь-методист

Дошкільний навчальний заклад № 121 «Космос»

м. Запоріжжя, Україна

СЦЕНАРІЙ ЗАХОДУ, ДИДАКТИЧНА РОЗРОБКА ДЛЯ РОБОТИ З БАТЬКАМИ (ПЕДАГОГАМИ), ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ГРА – КОНКУРС: «МОВА – ДУХОВНЕ БАГАТСТВО НАРОДУ»

Актуальність: Аналіз мовної ситуації, що існує в нашій державі, свідчить про зростання напруження довкола проблем реалізації конституційних вимог щодо розвитку й застосування української мови як державної. Переважна частина населення – хто на активному рівні, хто на пасивному – двомовна. Одна й та ж людина може постійно переходити протягом дня з російської на українську мову спілкування. Цей науковий феномен має назву «білінгвізм» (двомовність) – специфічний стан суспільного життя, при якому спостерігається і є визнаним факт функціонування та співіснування двох мов у межах однієї держави. Саме тому питання популяризації української мови залишається актуальним і сьогодні.

Всебічний розвиток державної мови, як однієї з найважливіших складових національної ідентичності українського народу, є гарантією національної безпеки і суверенітету України та забезпечує єднання нації. Водночас варто пам'ятати, що мова – це не просто засіб комунікації, а важлива складова для формування особистості, її само ідентифікації, національної свідомості. Тому питання стандартизації та модернізації, підвищення рівня

володіння та використання української мови, розширення її функціонування у всіх сферах суспільного життя залишається одним з найактуальніших питань сьогодення.

«Заговори, щоб я тебе побачив» (Сократ). Цей вислів стає добрим індикатором у багатьох випадках: щоб зрозуміти темперамент людини, якою мовою говорить, які має цінності, а також її світоглядність. Щошвидше розвивається світ, то більше стає зрозуміло, що людині, для того, аби бути успішною, здатною розвивати власну країну, потрібно знати універсальні мови ділового, наукового світу. Та для того, щоб народ, держава могли рости, формуватися, необхідно знати і розвивати власну культуру, мову, традиції, які є основою кожної самодостатньої нації і держави. І, як не парадоксально, але для вирішення такого складного питання треба дуже мало – лише бажання.

Найголовніше у мовному питанні є те, що ми самі повинні розвивати і популяризувати українську мову, починаючи, найперше, з себе та свого найближчого оточення. Велике починається з малого, почнімо ж себе. Кожен окремо, одноосібно спроможний, змінивши своє бачення, змінити країну.

Мета: підвищувати фахову майстерність працівників закладів дошкільної освіти, формувати у педагогів та батьків розуміння того, що українська мова – наш скарб, без якого не може існувати ні народ, ні Україна як держава; розширювати знання про красу і багатство української мови; збудити прагнення учасників гри продемонструвати свої знання та вміння з української мови, спонукати їх до творчої праці; розвивати навички роботи в командах, пам'ять, увагу, швидкість мислення; виховувати в учасників гри почуття патріотизму, національної гордості, любові до рідного краю, рідного слова, глибоку повагу до рідної мови та подальшого розвитку духовної культури, шанобливого ставлення до державної мови України.

Завдання: продовжити утверджувати в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України через активне залучення батьків (педагогів) до спільних виховних заходів; виховувати почуття поваги до Конституції України, Законів України, духовного спадку нашої держави; формувати любов та повагу до державної мови, до національних особливостей, почуття власної гідності як представника свого народу.

Місце проведення: музично – спортивна зала.

Матеріали та обладнання: ноутбук, мультимедійний проектор з екраном, колонки, емблеми для учасників команд – 8 шт., відео для відліку часу тривалістю в дев'яносто секунд, відео для відліку часу тривалістю три хвилини, відео для пісенного конкурсу, двосторонні долоньки з фетру та літерами з обох сторін – 8 шт., металевий бар'єр для організації команди у мовленнєвому конкурсі «Скажи українською», дзвіночки – 2 шт., презентація з бонусними запитаннями, презентація для конкурсу «Фразеологізми з числівниками», два плакати з вирізаними отворами для голови формату A2 кожен, коробки розміром 30х30х30 – 8 шт., кольорове зображення відомих українців для конкурсу з кубиками формату A2 – 12 шт., двостороння картинка

з кольоровим зображенням з однієї сторони (з контурами пазлу) та завдання для команд з іншої сторони – 2 шт., формат А3, матеріал – ватман для дидактичної гри «Фразеологічні синоніми», кольорові картки з запитаннями та відповідями для ведучої, планшетка.

Категорія учасників: батьки вихованців закладу дошкільної освіти; педагоги закладу дошкільної освіти.

Кількість учасників: 2 команди; 8 учасників, по 4 учасника в кожній команді.

Тривалість гри: 45 хвилин.

Попередня робота: збір статистичних даних, виготовлення презентації: «Бонусні запитання»; виготовлення фетрових долоньок – 8 шт.; підбір музичного та фото – супроводу, виготовлення відео – презентації: «Відгадай композицію та її виконавця»; виготовлення презентації: «Фразеологізми з числівниками»; виготовлення та оздоблення коробок – кубів – 8 шт., та підбір фото – матеріалу для конкурсу: «Кубики»; виготовлення фото-пазлів – 2 шт., підбір запитань, завдань для конкурсів.

Хід інтелектуальної гри:

(зала підготовлена до гри, вступне слово ведучої до гравців та глядачів)

Ведуча: Найщиріші вітання шанувальникам рідного слова! Відомий український педагог Василь Сухомлинський писав: «Мова – духовне багатство народу».

Багата мова – багатий духовний світ, розвинуте почуття краси слова – велика моральна культура. Убогість слова – це убогість думки, інтелектуальної, емоційної, естетичної товстошкірості».

Мова – це великий дар. І в кожного народу вона своя. Мова – це доля народу, і вона залежить від того, як ревно ми всі плекатимемо її.

Пропоную сьогодні пригадати, що ви знаєте про нашу рідну мову, і позмагатися в ерудованості, взявши участь у інтелектуальній грі – конкурсі знавців української мови «Мова – духовне багатство народу».

Цей захід ми присвячуємо рідній українській мові. Саме тій мові, якою ми розмовляємо, пишемо, читаємо, мові України, українського народу, нашій рідній мові.

У нашій грі беруть участь дві команди. Дозвольте представити вам учасників команд.

(використовуємо емблеми для кожної команди, представляємо учасників команд)

Ведуча: А оцінюватиме відповіді команд вельмишановне компетентне журі, яке буде підраховувати отримані бали після кожного конкурсу та в кінці гри зробить підсумки і визначить команду – переможницю.

(представляємо журі)

Ведуча: Гра складається з шести конкурсів та фіналу. Ціна кожного конкурсу – один бал. Також команда – переможець конкурсу може отримати додатковий бал, якщо дасть правильну відповідь на бонусне запитання. У фіналі переможе та команда, яка отримає найбільшу кількість балів.

Якщо обидві команди готові розпочати, я оголошую перший раунд.

Раунд 1 – «Долоньки»

(використовуємо фетрові долоньки з літерами; картки з запитаннями для кожної команди; відео – супровід «Відлік часу - 90 секунд»)

Правила конкурсу: Я буду зачитувати вам запитання. З цих літер, що є у вас з обох сторін долоньок ви маєте формувати відповіді на мої запитання. Чим більше правильних відповідей, тим більше у команди шансів на перемогу. На все про все у команди є дев'яносто секунд. Час пішов.

Завдання для команди № 1: (картка 1)

1. Компот із сушених фруктів (узвар);
2. Житло гуцульських лісорубів (колиба);
3. Пара для пави (навич);
4. Музичний інструмент козака Мамая (кобза);
5. З квітів цього дерева заварюють чай (липа);
6. Місце зустрічі на вокзалі (перон).

Літери для конкурсу: 1.У-П,К-Е; 2.З-А,О-Л; 3.В-Н, З-И; 4.А-Ч, Б-Р.

Завдання для команди № 2: (картка 2)

1. Волосся у коня (грива);
2. Сміливим воно по коліно (море);
3. Нею шиють (голка);
4. Комаха – кровосос (комар);
5. Місце, де ночують трамваї (депо);
6. Гетьман зображений на десяти гривневій купюрі (Мазепа).

Літери для конкурсу: 1. Г-Д, М-А; 2.Р-П,О-З; 3.И-Л, Е-А; 4.В-К,А-Р.

Ведуча: Закінченням кожного раунду є бонусне запитання. Я нагадую, що правильну відповідь на бонусне запитання буде зараховано тільки тоді, коли похибка складатиме плюс – мінус десять відсотків від правильної відповіді.

Бонусне запитання для команди – переможця раунду № 1: Скільки відсотків українців постійно розмовляють українською мовою? (Відповідь: 55%).

Раунд 2 – «Скажи українською»

(використовуємо картки з завданням для кожної команди; відео – супровід «Відлік часу - 90 секунд»)

Ведуча: Наразі у нас раунд № 2 – «Скажи українською».

Правила конкурсу: У цьому раунді команди почергово виходять до бар'єру. Я називатиму вам слова російською мовою, а ваше завдання перекласти їх на українську мову. Якщо учасник команди правильно переклав слово, йому зараховується один бал. Чим більше правильних перекладів, тим більше у команди шансів на перемогу. На все про все у вас буде дев'яносто секунд. Якщо перша команда готова до гри, ми розпочинаємо.

Слова для команди № 1: (картка 1)

1. Зонтик – парасолька;
2. Галстук – краватка;

3. Фасоль – квасоля;
4. Лестница – драбина;
5. Крыша – дах;
6. Арбуз – кавун;
7. Стрекоза – бабка;
8. Небоскрёб – хмарочос;
9. Ужас – жах;
10. Ценок – цуцик;
11. Потолок – стеля;
12. Пчела – бджола;
13. Воробей – горобець;
14. Охотник – мисливець;
15. Зеркало – люстерко;
16. Пятно – пляма;
17. Фотография – світлина;
18. Вертолёт – гвинтокрил;
19. Кошелёк – гаманець;
20. Носки – шкарпетки.

Слова для команди № 2: (картка 2)

1. Тапки – капці;
2. Утюг – праска;
3. Простынь –простирадло;
4. Улитка – равлик;
5. Пуговица – гудзик;
6. Телефонная трубка – слухавка;
7. Форточка – квартира;
8. Калитка –хвіртка;
9. Шприц – штрикалка;
10. Бокал – келих;
11. Запятая – кома;
12. Карман – кишень;
13. Карта – мапа;
14. Кровать – ліжко;
15. Столовая – їдальня;
16. Спички – сірники;
17. Кузнечик – стрипиздик;
18. Ёлка –ялинка;
19. Тетрадь – зошит;
20. Устройство – пристрій.

Ведуча: Бонусне запитання для команди – переможця раунду № 2:
Скільки відсотків громадян України читають хоча б одну книгу на рік?
(Відповідь: 43%).

Раунд 3 – «Відгадай композицію та її виконавця»

(використовуємо відео – супровід «Відгадай пісню та її виконавця»;

дзвіночки - 2 шт.)

Ведуча: Наразі у нас раунд № 3, який має назву: «Відгадай композицію та її виконавця».

Правила конкурсу: У нашому залі лунатиме музика. Та команда, яка першою здогадається, що це за виконавець і яку він співає пісню, дзвонить у дзвіночок. Під час відповіді важливо назвати виконавця композиції та точну назву композиції. Тільки за цих умов вам буде зараховано бал. Якщо ви помиляєтесь з виконавцем або кажете не правильну назву композиції, ваш бал автоматично переходить команді – суперників. Перемагає та команда, яка правильно відгадає більшу кількість композицій. Увага, трек № 1, 2, 3 і т.д.

Правильні відповіді:

1. Софія Ротару – «Одна калина»;
2. Олег Винник – «Перлина Україна»;
3. Нумер 482 – «Добрий ранок, Україно»;
4. Тіна Кароль – «Україна – це ти»;
5. Олександр Пономарьов - «Соколята»;
6. Таїсія Повалій – «Чарівна скрипка»;
7. Ніна Матвієнко – «Квітка – душа».

Ведуча: Бонусне запитання для команди – переможця раунду № 3: Скільки відсотків українців мають вищу освіту? (Відповідь: 79%).

Раунд 4 – «Фразеологізми з числівниками»

Ведуча: Настав час раунду № 4, який називається: «Фразеологізми з числівниками».

Правила конкурсу: Зараз на екрані будуть з'являтися різні та дуже знайомі нам українські фразеологізми. Завдання команд почергово відповідати, заповнювати пропуски цифрами. Переможе та команда, яка надасть більшу кількість правильних відповідей. Отож, розпочинаємо. Увага на екран!

Зразок: Сидіти в ... стінах.

Правильні відповіді:

1. Сидіти в **4** стінах;
2. **3** шкури дерти;
3. Як свої **5** пальців;
4. Намолов **7** мішків гречаної вовни;
5. **10** дорогою обійти;
6. За **2** кроки;
7. **7** одного не ждуть;
8. На всі **4** сторони;
9. **7** п'ятниць на тиждень;
10. Потрібний як возу **5** колесо;
11. **7** раз відмір, **1** раз відріж.

Ведуча: Закінчення кожного раунду – це бонусне запитання. Отже, увага на екран.

Бонусне запитання для команди – переможця раунду № 4: Скільки відсотків громадян нашої країни працюють за здобутим фахом? (Відповідь: 37%).

Раунд 5 – «Хто я?»

(використовуємо відео – супровід «Відлік часу – 90 секунд»; фото 1; фото 2)

Ведуча: П'ятий раунд нашої гри має назву: «Хто я?».

Правила конкурсу: Шановні учасники, вашій увазі буде надано дві картини.

У кожній з картин є отвір. Хтось із вас сідає на стілець, вставляє свою голову у отвір. Там ви перетворитесь у якогось відомого персонажа. Ви будете ставити запитання своїм колегам з команди, які залишаться на своїх місцях. Запитання потрібно ставити чіткі, на які можна дати відповідь тільки «так», чи «ні». Дев'яносто секунд час тривалості цього раунду.

Правильні відповіді:

Команда 1 – Івасик -Телесик (фото 1);

Команда 2 – Котигорошко (фото 2).

Ведуча: Бонусне запитання для команди – переможця раунду № 5:

Назвіть відсоток українців, які відвідують бібліотек хоча б один раз на рік? (Відповідь: 22%).

Раунд 6 – «Кубики»

(використовуємо вісім коробок розміром 30х30х30 – по чотири для кожної команди; картинки з зображеннями – 12 штук, кожна картинка ділиться на чотири частини та займає одну грань одного кубика і т.д.;

картки з запитаннями – картка 1, картка 2;

відео – супровід – «Відлік часу – 90 секунд» - додаток 9)

Ведуча: Зараз нас очікує цікава гра в кубики.

Правила конкурсу: Кожна грань кубика – це частина відомого співака, актора, політика або казкового персонажа, відомої людини. Я задаватиму вам запитання, а ви маєте за дев'яносто секунд скласти її образ.

Запитання для команди № 1: (картка 1)

1. Її справжнє ім'я – Лариса Петрівна Косач – Квітка (Леся Українка);
2. Хто казав: «... не одцуравсь того слова, що мати співала, як малого повивала». (Тарас Григорович Шевченко «Все йде все минає»);

3. Казковий персонаж, якого господар вивіз у ліс помирати, але замість того він непогано влаштувався, обдуривши всіх лісових звірів, та й ще узявши лисичку за дружину. (Пан Коцький);

4. Хто зображений на п'яти гривневій купюрі (Богдан Хмельницький);

5. Наймістичніший український письменник з-під Полтави, який казав про мову, що: «Дивуєшся дорожчій мови нашої: в ній що не звук, то подарунок, все крупно, зернисто, як самі перла» (Микола Гоголь);

6. Український співак, актор, вокаліст сучасності, лідер групи «Воплі Відоплясова» (Олег Скрипка).

Запитання для команди № 2: (картка 2)

1. Людина – легенда, український співак, продюсер, актор, телеведучий, справжнє ім'я – Андрій Кузьменко (*Кузьма Скрябін*);

2. Про якого казкового персонажа пише автор:

2.1 «От були собі чоловік і жінка, Петро і ... І гарна б жінка була, усім гарна, та тільки на язык швидка. Що не скаже їй чоловік, усе своїм довгим язиком розплеще. Просто хоч нічого їй не кажи! Уже її чоловік і прохав, і вмовляв, і сердився — нічого не помагає!» (*Язиката Хвеська*);

3. У честь цього українського письменника, у 1962 році було перейменовано колишнє українське місто - Станіслав у сучасний Івано – Франківськ (*Іван Франко*);

4. Який князь зображений на 2 гривневій купюрі (*Ярослав Мудрий*);

5. Хто казав про мову, що: «Мова – духовне багатство народу» (*Василь Сухомлинський*);

6. Хто написав:

«Як парость виноградної лози,
Плекайте мову. Пильно й ненастанно
Політь бур'ян. Чистіша від сльози
Вона хай буде. Вірно і слухняно
Нехай вона щоразу служить вам,
Хоч і живе своїм живим життям»
(*Максим Рильський*).

Ведуча: Бонусне запитання для команди – переможця раунду № 6:

Скільки відсотків жителів України систематично відвідують культурно – масові заходи?(Відповідь: 48%).

Раунд 7 – «Фразеологічні синоніми» (Пазл)

(використовуємо відео – супровід «Відлік часу 3 хвилини»; картинки пазлу)

Ведуча: Ось ми досягли фіналу нашої гри. Останній конкурс має назву «Пазл».

Правила конкурсу: Командам необхідно розподілити фразеологізми відповідно до значення: мало та багато. Потім, відокремивши лише фразеологізми, які відповідають значенню: багато, необхідно скласти картинку пазлу, кольоровою стороною догори. На все про все у команд буде три хвилини. Виграє та команда, яка першою складе картинку пазлу повністю та без помилок.

Правильні відповіді:

БАГАТО:

1. Кури не клюють;
2. Як зірок на небі;
3. Як грибів після дощу;
4. Хоч греблю гати;
5. По саму зав'язку;
6. Хоч лопатою горни;
7. Видимо – невидимо;

8. Як піску морського;
9. Аж кишить;
10. Як грибів після дощу;
11. По горло;
12. Ні проїхати ні пройти;
13. Як маку;
14. Як цвіту в городі;
15. На воловій шкурі не списати;
16. З головою;
17. Свині не їдять.

МАЛО:

18. На сльози нема;
19. Як макове зерно;
20. Як кіт наплакав;
21. Крапля в морі;
22. Із заячий хвіст;
23. Не густо;
24. Коту на сльози не вистачить;
25. На заячий скік;
26. На макове зерно;
27. На волосину;
28. З наперсток;
29. З горобину душу.

Вислів, який має з'явитися на правильно складеній кольоровій стороні пазлу:

БО – вона м'яка;
ЙО – вона модна;
Ї – вона унікальна;
Це – твоя **МОВА!**

(Оголошуються результати гри, команда – переможець гри отримує подарунок за перше місце; команда, яка зайняла друге місце також отримує невеличкі сувеніри; кожному учаснику нашого змагання ми даруємо «Абетку побажань»).

«Абетка побажань»

А – активності творчої.
Б – безхмарності небесної.
В – віри розсудливої.
Г – гумору неміряного.
Г – гречності щоденної.
Д – достатку життєвого.
Е – економії розумної.
Є – єдності сімейної.
Ж – життя безкінечного.
З – здоров'я безмежного.

І – імені чистого.
Ї – їздити в подорожі.
К – кохання доброго.
Л – людяності щирої.
М – мрії здійсненої.
Н – наснаги професійної.
О – обрію барвистого.
П – посмішки чуйної.
Р – радості всесильної.
С – спокою літнього.
Т – теплоти родинної.
У – успіху великого.
Ф – фантазії гармонійної.
Х – хліба цілющого.
Ц – царини домашньої.
Ч – чарівності приємної.
Ш – широти духовної.
Щ – щастя невичерпного.
Ю – юності сердечної.
Я – ясності майбутньої.

Ведуча: Завершити нашу гру хотілося б словами Володимира Сосюри:
Любіть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
І МОВУ ЇЇ СОЛОВ'ЇНУ!

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / Науковий керівник: А.М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук; - К.: Видавництво, 2012. - 26 с.;
2. Дитина в дошкільні роки: комплексна додаткова освітня програма / автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутій. – Запоріжжя: ТОВ “ЛПС” ЛТД, 2015. - 188 с.;
3. Україна – моя Батьківщина. Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку / О.М. Каплуновська, І.І. Кичата, Ю.М. Палець; за наук. ред. О.Д. Рейпольської. - Тернопіль: Мандрівець, 2016. - 72 с.;
4. Державна служба статистики України / Інтернет - ресурс: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Перч О.В.,

вихователь дитячого садка

Нижньостановецький дошкільний навчальний

заклад (ясла-сад)

с. Нижні Станівці, Кіцманський район,

Чернівецька область, Україна

БАТЬКІВСЬКІ ЗБОРИ : «САДОК І РОДИНА – СІМ'Я ЄДИНА»

Голос з – за куліс.

Дитинство – найважливіший період людського життя,

Не підготовка до майбутнього життя, а справжнє, яскраве, самобутнє, неповторне життя.

Від того, яке було дитинство, хто вів дитину за руку в дитячі роки,

Що увійшло до розуму її серця з навколишнього світу,

Від цього значною мірою залежить якою людиною стане сьогоднішній малюк.

Виходять ведучі

1 ведуча: Шановні гості, дорогі батьки, щиро вітаємо вас у нашому дитячому садку. Сьогодні ми зібрались на батьківські збори під гаслом : «Садок і родина – сім'я єдина»

Ми з вами всі український народ, який складається з родин великих і малих, дружних і працьовитих.

2 ведуча: Родина – це не тільки родичі і рідні, це і наша група і наш дитячий садок, і весь український народ. Сім'я займає особливе місце в житті кожної людини. Тато й мама дають дитині життя, виховують, навчають, привчають до праці. Вони хвилюються за невдачі та радіють успіхам.

Виходять діти

Чув я, що в нашому садочку будуть збори,

А скажіть це не дуже страшно?

Це як операція?

Та це не страшно і не боляче,

Це прийдуть батьки всі наші.

Доводимо до відома,

В нас в садочку все гаразд,

Ми погодовані, уміті,

Вчимося знати все на світі.

Шановні батьки і у нас є місія,

Не давати сумувати,

Позитивом заряджати.

Дякую, що завітали ви до нас,

Ми дуже раді бачить вас.

Поклон, виходять

1 ведуча: На вулиці Незалежності є гарний дитсадок, у квітах поринає цей затишний куток.

Сюди з усього селища щоранку залюбкилетять, неначе птахи, веселі малюки. І в цій країні казки, любові та весни завжди відкриті двері для кожного із них.

2 ведуча: Наш садок це частинка душі, що вкладає в дітейвихователь щодень і щогодини. Це наш берег надій, сподівання і мрій, це майбутнє всієї України.

Заходять діти, показ слайдів (з життя дітей груп закладу)

В нас живуть щасливі діти,
Як малятам не радіти.
Коли любий дитсадок,
Радо так стріча діток.

Відкриває вікна в світ,
І веде до ста доріг.
Групу «Ангеляток» вчать,
Гратись, розмовлять і жить.
Сонцю кожен день радіти,
Тут в садку найменші діти.

У групі з назвою прекрасною «Калинка»,
Як у родині виросте дитинка.
Тут забрані родинні речі,
Для розвитку сучасної малечі.
Бо хто своє минуле не вивчає,
Той майбутнього не має.

Старша група екзотична,
Вона у нас екологічна.
Папушок вчать, як годувати,
Рослин уміло доглядати.
З природою у дружбі жити,
Свій рідний край усім любити.

«Чомусиками» нас називають,
Питань багато діти мають.
На всі дасть відповідь садок,
Багато ігор в нас, книжок.

Поклон, виходять

1 ведуча: Наші вихованці дуже допитливі,
Кожного дня задають безліч питань.
І на деякі питання навіть найдосвідченіший педагог не знає,
Як відповісти.

А що це за запитання зараз послухаємо.

Виходять діти середньої групи «Калинка»

Пісня «Це чому?»

Заспівали пташки ранком - це чому?

У дітей веселий настрій - це чому?

А чому буває ніч?

А чому буває тінь?

І чому мені гуляти

Та співати - ні, не лінь?

Це тому, що хочу я на світі жити!

Це тому, що хочу з друзями дружити!

Це тому, що є сім'я -

Тато, мама, кіт і я,

І сестричка-чарівничка,

Дід й бабуленька моя!

Теплий вітер повіває - це чому?

Колобок собі гуляє - це чому?

Кіт підморгує кому?

І садки цвітуть - чому? -

В колі друзів веселіше

І так сумно одному?

Виходять ведучі, показ слайдів

1 ведуча: Хто здоровий, – той сміється,

Все йому в житті вдається.

Він долає всі вершини,

Це ж чудово для людини!

Хто здоровий, той не плаче,

Жде його в житті удача.

Він уміє працювати,

Вчитись і відпочивати.

Хто здоровий – не сумує,

Над загадками мудрує,

2 ведуча: Він сміливо в світ іде

Й за собою всіх веде!

Бо здоров'я – це прекрасно,

Здорово, чудово, ясно!

І доступні для людини

Всі дороги і стежини!

Зрозуміло, всім відомо,

Як приємно бути здоровим,

Тільки треба знати,

Як здоровим стати.

1 ведуча : Здоров'я — основа усього на світі,
Здоровими бути бажають всі діти,
Для цього потрібно щоденно вмиватись,
Робити зарядку і тепло вдягатись.
Себе гартувати водою і сонцем.
І солодко спати з відкритим віконцем.
І їсти усе, що на стіл подають,
Бо страви нам росту і сил додають.

Спортивна розминка у виконанні дітей старшої групи «Сонячні промінчики»

Виходять ведучі, показ слайдів

1 ведуча: Музика – могутній засіб всебічного розвитку дитини, формування її духовного світу. Вона розширює її кругозір, знайомить з різноманітними явищами, збагачує почуттями, викликає радісні переживання, сприяє вихованню правильного ставлення до навколишнього світу.

2 ведуча: Залучення до музики активізує сприймання, мислення та мову, виховує високий естетичний смак, розвиває музичні здібності, уяву, творчу ініціативу, всебічно впливає на її розвиток. Ввести дитину в чарівний світ музики, розвиваючи її музичні і творчі здібності покликана музичний керівник нашого дошкільного закладу.

Виходять діти

На музичних заняттях співає вміло весь садок,
Пісні народні ми вчимо співати,
Своє коріння роду пам'ятати.
Пісень сучасних ми знаємо багато,
Співаєм їх у будні і у свята.
Моторно, ритмічно і завзято,
Вправно ручками уміємо ми грати.

Поклон, виходять

Музична гра з квітами у виконанні дітей «Сонячні промінчики» та «Ангелята»

1 ведуча: Серед заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я дітей, які відвідують дитячі дошкільні установи, одне з перших місць займає раціональне харчування. Від того, наскільки чітко і правильно буде побудовано харчування в дошкільному закладі, багато в чому залежить фізичний розвиток дітей, їх працездатність, стан імунологічної реактивності, рівень захворюваності.

Виходять діти

Після музичної розрядки,
В нас обід іде по - порядку.
Ми руки всі помили,
І за стіл швиденько сіли.

Ложку в праву руку взяли,
Всім смачного побажали.
Кожен їсть за маму й тата,
Щоб міцним і гарним стати.

2 ведуча: а що полюбляють наші діти їсти, зараз дізнаємось з цієї музичної композиції.

**Танець «Вареники» у виконанні групи «Сонячні промінчики»
Виходять ведучі**

1 ведуча : Ось так минають дні за днями,
І ми в садочку щасливі з вами.
Щоб ваші мрії всі збулись,
Для цього ми тут зібрались.

2 ведуча : До вашої уваги ділова гра «Цеглинки батьківської мудрості»

Вихователь старшої групи : - Батьки в якійсь мірі схожі на будівельника. Вони будують дім, а ми педагоги виховуємо дитину. Опорою кожного дому, є його стіни , якщо уявити, що ми з вами будуємо особистість дитини. Давайте зробимо нашу дитину відкриту світові і побудуємо стіну з віконечками.

У кожної сім'ї є оранжові листочки – цеглинки та макет віконечок. Напишіть на них, які на вашу думку дитячі потреби повинні виконуватися у сім'ї, дитячій установі, суспільстві.

(батьки записують потреби на цеглинках та віконечках, які прикріплюють до стін будиночка та коментують свої переконання).

- Кожен будинок повинен мати дах, який б захищав його від негоди, дахом для нашої дитини будуть її батьки (прикріплюємо дах), які підтримують дітей, захищають їх. І як немає без даху повноцінного будиночку, так і немає без батьків повноцінного розвитку дитини, навіть тоді, коли всі дитячі потреби виконуються!

Підсумки ділової гри.

-Сьогодні на наших батьківських зборах ми охопили лиш часточку проблемних питань, які існують у взаємовідносинах - «дитина - батьки».

1 ведуча : а про що мріють наші діти м зараз дізнаємось.

Виходять діти

Я - всього лиш дитина,
Та мрія доросла моя:
Хочу, щоб кожна людина
Любила життя так, як я!

Хочу, щоб в небі веселка
Місточком до сонця була,
І дружба, щоб завжди від серця
До іншого серця вела.
Хочу, щоб сонце світило
Усій дітворі на Землі,

І разом під повним вітрилом
Дорослі йшли і малі.
Хочу гасати по полю,
Де квітнуть волошки й жита.
І вірю в щасливу долю,
Бо дуже люблю я життя!

Поклон, виходять

1 ведуча: Хай збудеться мрія дитяча!

Бажаєм усім Доброти!
У серці палкім і гарячім
Її по життю пронести

Пісня у виконанні дітей всіх груп «Намалюю...»

Намалюю, намалюю сонце,
Сонечко що сяє з висоти.
Той малюнок покажу,
І матусі розкажу,
Ясне сонечко – це ти.
Матусю, матусю рідненька моя,
Для тебе, для тебе малюю я.
Намалюю, намалюю хмари,
Хмароньки що линуць в вишині.
Той малюнок покажу,
Татусеві розкажу,
Що ті хмароньки – це ти.
Татусю, татусю рідненький мій,
Для тебе, для тебе малюнок мій.
Намалюю, намалюю квіти,
Квітоньки що квітнуть у дворі.
Той малюнок покажу,
І батькам я розкажу,
Що ті діточки – це ми.
Матусю, татусю,
Рідненькі мої,
Для вас, для вас
Малюємо ми.

Виходятьведучі

1 ведуча: отак живуть малі діти наші,
Оленки, Саші і Наташі.

Зростають всі – розумні, працьовиті,
Турботою дитячого садка та сонцем вмиті.

2 ведуча: хай буде наш садок завжди такий,
Як вулик роботящий та гомінкий.
Хай квітне він від сміху і добра,
Хай щасливою буде дівтора.

Романова О.М.,
інструктор з фізкультури,
Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок)
комбінованого типу № 232,
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

КВЕСТ – ГРА ДЛЯ ДОШКІЛЬНЯТ «У ПОШУКАХ ЧАРІВНОЇ СКРИНІ»

Пропоную вашій увазі сценарій командної квест – гри для дошкільнят, основним принципом якої є покрокове виконання заздалегідь підготовлених завдань. А що ж таке квест? Назва «**квест**» походить від англійського слова quest, що означає «пошук», «пошуки пригод». Квест — це пригодницька гра, що вимагає від учасників розв’язання інтелектуальних завдань та передбачає активність кожного гравця.

Мета. Розвивати спритність, силу, кмітливість, інтерес до інтелектуальної діяльності і самостійного вирішення пізнавальних, творчих завдань. Створити умови для розвитку рухової активності, формування морально-вольових якостей. Домагатися чіткого виконання вправ, рухів, дотримання правил гри. Продовжувати вчити діяти за картою-схемою: аналізувати, орієнтуватися за планом. Виховувати дружні стосунки, партнерські взаємини.

Обладнання: чотири частини карти - одна згорнута в рулон і перев'язана рожевою стрічкою - її необхідно підвісити на спортивному майданчику. Іншу частину покласти в велике яйце від «Кіндер-сюрпризу», а яйце в кошик. Третю частину заховати в повітряну кульку. Четверту заховати на майданчику, де мешкає баба Яга.

Костюми для героїв, обруч, кошик, м'які пластмасові кульки, два кошика, цеглинки, мотузка, канат, повітряні кульки.

Хід гри

Діти збираються на спортивному майданчику. На майданчик під веселу музику «вітає» Карлсон

Карлсон. Добрий день, хлопчики й дівчатка! *(діти вітаються)*. Щось я вас зовсім не чую! А давайте ще раз привітаємось! *(Прикладає руку до вуха)*. Ні, ви з ранку, напевно, ще не снідали! Давайте ще голосніше! *(Діти голосно вітаються)*. Ну, ось, тепер я всіх чую. Малята, а ви знаєте хто я такий? *(Діти відповідають)* А я теж хочу дізнатися як вас звати. Зараз я скажу: «Один, два, три і ви повинні прокричати своє ім'я. Отже ... Один ... Два ... Три ... *(діти викрикують кожний своє ім'я)*.

Карлсон. Чудово! Сьогодні сорока принесла мені на хвості новину, що десь тут, на території вашого дитячого садочка заховано скриню з цукерками. Я її шукав, шукав, але щось не знайшов. Може ви мені допоможете? А скарб ми поділимо порівну, згодні?

Діти. Так!

Карлсон. Але на пошук скарбів зі мною підуть не всі! Ще чого доброго на всіх цукерок не вистачить! А тільки найкмітливіші і уважні діти! Ви кмітливі? *(Діти відповідають)* І уважні? *(Діти відповідають)*. Це зараз я перевірю! А допоможе мені в цьому кінезіологічна руханка.

Комплекс вправ кінезіологічної гімнастики (гімнастика для мозку)

Щоб спортивну форму мати

Й перешкоди всі здолати,

Треба нам підготуватись -

Фіззарядкою зайнятись.

Деннісон говорить нам,

Є чудовий комплекс вправ!

Вправа 1. «Вуха – ніс»

Ти уважно мене слухай:

Правою-ніс, а лівою-вухо,

«Плес» в долоні, - так роби !

Хрест, навхрест та навпаки.

Вправа 2. «Капітани»

Друга вправа-”Капітани”.

Зробимо її старанно.

Он який кашкет у нас,

Капітани – суперклас!

А тепер і ти роби,

Точно так та навпаки!

Вправа 3. «Перехресні рухи»

Якщо будеш йти рухливо,

Піднімаючи й розвертаючи коліна,

І руками їх торкати, свої п`яти зачипати.

Мозок буде працювати,

Та енергію давати!

Вправа 4. «Кнопка мозку»

Наступна вправа ось така:

Права рука на голові, а ліва - на животі,

По голівці ми постукали, живіт помасували,

Плеснули і ручки поміняли.

Раз-два, раз-два - ця вправа нелегка!

Вправа 5. «Горизонтальна вісімка»

Є важливим у навчанні

Мати нам увагу й пам`ять ,

Щобії нам розвивати,

треба вісім малювати.

Вправа 6. «Вітання пальчиків»

А останнє в нас завдання

Буде пальчиків вітання.

Пальчик-раз, пальчик-два

Та й щаслива дітвора!
Пальчики вітаються—
Малята розважаються!

Карлсон. Які молодці. Доведеться всіх брати з собою та на всіх ділити цукерки. Ну що, ви готові вирушити в подорож? *(Діти відповідають).*

Карлсон. Тоді вперед! Нас чекають неймовірні пригоди *(вдає, що йде).* Ой, здається, я не знаю куди йти. Я ж загубив частину карти, а на ній вказано шлях до зупинок, де підказки. Потрібно її знайти. Допоможете мені, малята?
Діти. Так.

Карлсон. А загубив я її десь на спортивному майданчику. Отже, там її і будемо шукаємо. Вона невелика, білого кольору, зроблена з паперу та перев'язана рожевою стрічкою! *(Під музику діти шукають карту. Знаходять, розглядають разом з Карлсоном карту. З'ясовують, що необхідно йти в самі хащі лісу до злого Коцїя (на ділянку дітей групи №6). Малята вирушають під веселу музику. На ділянці молодшої групи дітей зустрічає Коцїй).*

Коцїй. Добрий день малята, а куди це ви зібралися? *(Діти відповідають)*

Карлсон. Ми шукаємо скриню зі скарбами. А для цього нам потрібна карта. Ми маємо тільки її частину. Чи немає у тебе іншого шматка?

Коцїй. Так, потрібний вам шматок карти у мене є. Але просто так я вам її не віддам! Спочатку поміряйтеся зі мною силою!

Карлсон. Діти, ви готові? *(Діти відповідають).* Тоді нам потрібно розділитися на дві команди *(діляться).*

Коцїй. Ну що ж, тримайтесь!

Естафетні ігри

Перше завдання «Найспритніші» *(Зібрати якомога більше кульок в кошик)*

Друге завдання «Влучи у ціль» *(Потрапити кулькою в кошик)*

Третє завдання: «Хто сильніший» *(перетягування канату).*

Коцїй. Молодці, діти. Сильні і спритні ви! Залишилось останнє завдання – знайти карту. Дам я вам підказку. Карта захована в яйці, яйце в кошику, а кошик під лавкою.

(діти шукають, знайшовши розглядають карту і з'ясовують, що необхідно йти по намальованих чарівних слідах, які приведуть їх до наступної казкової галявини). На ділянці групи №1 дітей зустрічає Василиса Премудра. (ділянка групи №1). Малята йдуть під музику).

Василиса. Добрий день, діти! *(Діти вітаються)* Куди прямуєте? *(Діти відповідають).* Я - Василиса Премудра, загадки загадувати майстриня. Якщо ви їх відгадаєте, то віддам вам третій шматочок карти.

Карлсон. Діти, відгадаємо загадки?» *(Діти погоджуються)*

Василиса. У садках – смачна малина,

Агрус, яблука, ожина.

Фрукти й зелень соковита –

Це смачні дарунки...**(Літа)**

Влітку медом ласував, досхочу малини мав.
А як впав глибокий сніг – позіхнув і спати ліг.
Бачив чи не бачив сни, а проспав аж до весни. **(Ведмідь)**

Він на колір золотистий,
І як персик, бархатистий.
Кісточку виймаємо,
З радістю вживаємо. **(Абрикос)**

Нам потрібні голки для шиття, а кому потрібні голки для життя? **(Їжак)**

Куди повзе – за собою хату везе. **(Черепаха)**

На городі виріс дужий,
Круглий, жовтий і байдужий
До червоних помідорів,
До капусти і квасолі.
Хто цей гордий карапуз?
Здогадалися? ...**(Гарбуз)**

Що за шум?Що за гвалт?
Чому песик наш гарчить?
Півень злякано кричить?
Кури у хліві сховались?
Бо ... налякались.
То є кого вони злякались?
Ви іще не здогадалися?
В темнім лісі проживає,
Довгий хвіст пухнастий має.
Їй на місці не сидиться,
А зовуть її ...**(Лисиця)**

Василиса. Молодці, діти! А тепер озирніться навколо, ви бачите повітряні кульки. В одній з них захований третій шматочок карти (*Діти знаходять повітряну кульку, кулька лопає - в ній карта. Малята розглядають карту і визначають, що треба пройти через болото (ходьба по камінцям), проповзти через хащі(пролізання через мотузку) та прокрокувати вправо 10 кроків. Діти виконують завдання по карті і опиняються у володінні Баби Яги (на діляці групи №8).*

Карлсон. Діти, подивіться, а хто це нас тут чекає? (*малечу зустрічає Баба Яга. Дошкільнята вітаються.*)

Баба Яга. Навіщо ви до мене завітали? (*Діти відповідають*). Так, є у мене останній шматочок карти. Я вам його віддам, якщо виконаєте мої завдання.

Карлсон. Ми виконаємо, правда, діти? *(Діти погоджуються).*

Баба Яга. Тоді тримайте перше завдання.

Дуже я хочу з вами пограти та тіло своє розім'яти.

Карлсон. Наші малята залюбки пограють с тобою, Ягусю.

Перше завдання... Рухлива гра « Ми веселі дошкільнята»

Баба Яга. Ох, і втомилася я, і засмутилася я! Нікого не впіймала.....

Карлсон. Так, дійсно, наші малята дуже спритні дошкільнята, їх дуже нелегко спіймати. Тільки ти не засмучуйся . А, хочеш, ми піднімемо твій настрій?

Баба Яга. Дуже хочу, але гадаю, у вас нічого не вийде.

Карлсон. А ми, все ж таки, спробуємо!

Друге завдання «Розсміши Бабусю Ягусю» *(діти намагаються розсмішити Бабу Ягу. Вреши-реши їм це вдається).*

Баба Яга. Бачу, бачу, що ви дуже спритні та веселі малюки. Зараз я перевірю може ви ще й уважні. А допоможе мені в цьому гра «Так – не так». Якщо ви згодні з тим що я скажу, то плескайте в долоні, якщо ні - тупайте! А я буду вас заплутувати *(Баба Яга все робить навпаки, щоб заплутати дітей)*

Третє завдання Гра «Так - не так»

- Карасі в річці живуть (плескають)
- На сосні гриби ростуть (тупають)
- Ведмедик любить солодкий мед (плескають)
- В полі їде пароплав (тупають)
- Дощ пройшов залишилися калюжі (плескають)
- Заяц з вовком міцно дружить (тупають)
- Ніч пройде - настане день (плескають)
- Мамі допомагати вам лінь (тупають)
- Свято дружно проведете (плескають)
- І додому ви не підете (тупають)
- Немає розсіяних серед вас (плескають)
- Всі уважні у нас! (плескають).

Баба Яга. Ох, втомилася, заморилося ... Ось вам останнє завдання : знайдіть шматок карти на моєму подвір'ї , а я вам буду підказувати.

Четверте завдання... Гра «Холодно - гаряче».

(Малята знаходять останній шматок карти, розглядають і з'ясовують, що скриня захована на спортивному майданчику під третім деревом зліва).

Карлсон. Вперед, скарби чекають нас!

Діти приходять на спортивний майданчик, шукають скарб, знаходять скриню під деревом.

Карлсон. Ура, ми знайшли скарб! А ви знаєте чому ми його знайшли? *(Діти відповідають)* Так, дійсно, тому що ми дружні, сильні, сміливі і спритні малята ! Під веселу музику дорослі пригощають малюків цукерками.

Стельмах В.М.,
вихователь дитячого садка
Слобожанський дошкільний навчальний заклад
Харківська область, Україна

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ГРА «РОЗУМНИКИ Й РОЗУМНИЦІ» (для дітей 5-ого року життя)

Мета: викликати у дітей веселий, бадьорий настрій; формувати вміння діяти за вказівкою вихователя, уважно слухати; вчити використовувати отримані знання під час гри; розвивати здатність логічно мислити та давати обґрунтовану відповідь; сприяти розвитку активного мовлення дітей; виховувати естетичні почуття, спостережливість, увагу, організованість, вихованість, вміння діяти в колективі.

Словник: інтелектуальна гра; журі; розумники й розумниці; «живий» числовий ряд; джентльмени; леді.

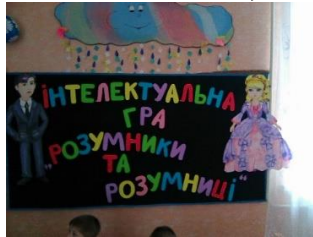
Матеріал: демонстраційний: картка із зображенням «будинку» з геометричними фігурами; роздатковий: картки із зображенням тварин, які сховалися у дуплі, за деревом, на пеньку і т.д.; картки-половинки із зображенням овочів та фруктів; картки (серіація предметів) із зображенням овочів, транспорту, меблів, посуду, іграшок тощо; картки із зображенням різноманітних предметів різної кількості (кількісна лічба); картки із зображенням чисел в межах 5; набори цифр і геометричних фігур (по кількості учасників); картки із силуетним (крапковим) зображенням різних предметів (по кількості учасників); кольорові фломастери, олівці; художнє слово; фізкультхвилинка – танок-гра «Давай подружимося»(аудіозапис); медалі для нагородження (по кількості учасників).

Попередня робота: заняття та дидактичні ігри різних видів та спрямування; спостереження, бесіди, розгляд картин, ілюстрацій; загадування загадок, читання та обговорення художніх творів; розучування віршів, рухів.

Хід гри

Вихователь. – Шановні пані, любі діти! Я рада вітати Вас на нашій інтелектуальній грі «Розумники й розумниці».

Сьогодні зустрічаються дві команди: «Джентльмени»(команда хлопців, капітан...; та «Юні леді» (команда дівчаток, капітан...)

Під час гри ви будете змагатися в інтелекті, логіці, спритності думки, винахідливості, тобто покажете присутнім як ви вмієте застосовувати отримані знання під час різних видів діяльності та правильно і красиво себе вести.

А щоб змагання було чесним,
Ми виберемо журі почесне.
Погляньмо разом з вами, друзі,
Хто буде в цім почеснім крузі.
(Вибір та представлення журі).

Журі.

Хто уважним, чесним буде,
Бал команді той здобуде.
А хто буде пустувати,
Думати іншим заважати –
Бал команді буде знято.

Вихователь. – Журі буде оцінювати кожний конкурс. За правильну відповідь отримаєте 1 бал. Як ви вже почули від журі, за пустощі будуть зніматися бали, тож ведіть себе чемно, виховано; будьте уважними, думайте перш ніж відповісти, правильно виконуйте мої вказівки і все у нас вийде.

Ви у мене все знаєте, все вмієте, тож покажіть себе у всій красі. А журі подивиться, хто ж у мене розумніший: хлопці чи дівчата, спритніший: «сила» чи «краса», а може всі разом!?

(Вихователь звертається до журі, проголошує до дітей)

Ви, веселі та кмітливі,
У команди поєднались.
Презентуємо для Вас
Ці команди на показ.

1-а команда (Хлопці)

Знову зустрічаємося,
Знову поєдинок.
Дружно привітаємося,
Дорогий противнику.

2-а команда (Дівчата)

Ширше двері відкривайте
Розуму й кмітливості,
Естафету передайте
Творчості й сміливості.

Вихователь.

Щоб усе було гаразд –
Докладіть старання.
Виконайте, просимо вас,
Всі наші побажання.

Дівчинка

Хочемо, щоб противник наш
Другом був завжди для нас. Раз!
А вболівальників сім'я,
Щоб веселою була. Два!
Справедливість для журі!

Це вже три!

А вихователь докладе хай усі сили,

І знання свої покаже – це чотири!

А гостям ми не дозволимо нудьгувать,

Це вже п'ять!

Вихователь. - Пропоную розпочати нашу гру.

Тож сідайте всі дружненько

Та слухайте уважненько.

Хай ваші очки загоряються,

А ваші личка посміхаються.

Чарівні двері відчиняються –

І наша гра розпочинається.

1-й конкурс. Дидактична гра «Скажи навпаки»

Мета: вчити добирати антоніми. Наприклад, веселий-сумний, день-ніч.

Хлопці

Чорний - ...(білий)

Сухий - ...(мокрый)

Вгору - ...(вниз)

Далеко - ...(близько)

Добрий - ...(злий)

Легкий - ...(важкий)

День - ...(ніч)

Вправо - ...(вліво)

Високо - ...(низько)

Веселий - ...(сумний)

Дівчата

Маленький - ...(великий)

Чистий - ...(брудний)

Літо - ...(зима)

Широкий - ...(вузький)

Гарячий - ...(холодний)

Спати - ...(гуляти)

Плакати - ...(сміятися)

Хлопчик - ...(дівчинка)

Кислий - ...(солодкий)

Молодий - ...(старий).

2-й конкурс. Дидактична гра «Звук мандрівник»

Мета: розвивати фонетичний слух, уміння добирати слова на заданий звук. Наприклад, звук [а] – абрикоса, ананас, Аня, автобус, абетка...

Хлопці

Звук [с] – собака, слива, синичка, синій, слон, сом, сніг, сорока

Звук [в] – вовк, вишня, велосипед, Валя, ведмідь, виделка, вікно

Дівчата

Звук [з] – зозуля, зима, зуби, зірка, зайчик, Зоя, зошит

Звук [р] – риба, рука, ріпка, редиска, ручка, равлик.

3-й конкурс. Дидактична гра «Яке слово тут зайве?»

Мета: розвивати фонематичний слух, уважність.

Вихователь називає слова на або з певним звуком у слові, а діти визначають у якому слові даного звука немає і організовано відповідають.

Хлопці

[р] – риба, морква, лікар, огірок, равлик, **зима**

[ш] – шило, шишка, миша, шуба, машина, **парасолька**

Дівчата

[в] – волосся, вовк, виделка, вівця, ведмідь, **ліжко**

[ж] – жук, жирафа, жаба, вежа, живіт, **шишка**.

4-й конкурс. Дидактична гра «Де сховалася тваринка?»

Мета: продовжувати вправляти дітей у вживанні іменників з прийменниками на, за, у, під, біля, над; правильно будувати речення.

Учасники по черзі розглядають картинки з зображенням тварин, які сховалися за певними об'єктами і повними реченнями називають їх місцезнаходження.

5-й конкурс. Дидактична гра «Веселі натюрморти»

Мета: закріпити знання дітей про овочі та фрукти; вміння розпізнавати їх за зовнішнім виглядом.

Вихователь роздає декільком учасникам половинки із зображенням овочів та фруктів, а діти повинні знайти другу половинку. Хто правильно і швидше виконає завдання, той і переможе.

6-й конкурс. Дидактична гра «Що тут зайве?»

Мета: закріпити вміння дітей здійснювати серіацію предметів, вживати узагальнюючі слова; знаходити зайвий предмет та пояснити правильність вибору.

Учасник отримує картинку із зображенням певних груп предметів, де повинен знайти зайвий і пояснити свій вибір.

Фізкультхвилинка: танок-гра «Давай подружимося»

7-й конкурс. Дидактична гра «Порахуй предмети»

Мета: вправляти дітей в кількісній лічбі в межах 5; вмінні розуміти запитання скільки?

Вихователь кожному учаснику роздає картку, із зображенням різної кількості різноманітних предметів. Діти рахують предмети і виставляють потрібну цифру.

8-й конкурс. Дидактична гра «Живий числовий ряд»

Мета: закріпити знання дітей про цифри в межах 5; вправляти в порядковій і кількісній лічбі в межах 5; вміти розуміти запитання котрий? скільки?

Вихователь кожній команді роздає картки із зображенням чисел в межах 5 і діти повинні правильно утворити «живий» числовий ряд. Хто швидше і правильно виконає завдання.

Запитання до дитини, яка залишилася сидіти на місці: «Котрим за порядком стоїть Сашко?, Сергій? Матвій? Ліза? А скільки їх всього?»

9-й конкурс. Дидактична гра «Розсели мешканців»

Мета: закріпити знання про геометричні фігури; вміти орієнтуватися в просторі.

Вихователь роздає кожному учаснику картки із зображенням «будинку з геометричними фігурами». Діти повинні, порівнюючи з зразком, «розселити» геометричні фігури по поверхам у себе. Хто правильно і швидко виконає.

10-й конкурс. Дидактична гра «Хто замаскувався?»

Мета: продовжувати розвивати у дітей дрібну моторику; вчити правильно тримати олівець; сприяти розвитку творчої уяви; розвивати самостійність витримку.

Кожен учасник отримує картку, на якій за допомогою крапок нанесено зображення певних предметів. Діти повинні з'єднати крапки, не відриваючи руки, і назвати зображене. Хто правильно і швидше виконає завдання, той і переможець.

Журі підводить підсумки.

Вихователь, звертаючись до дітей:

Провели ми час немарно,
Позмагались дуже гарно.
Молодці, мої малята,
Любі хлопчики й дівчата.
Всі завдання розв'язали,
Себе добре показали.
Дуже вдячна, діти вам,
Добрим, дружнім малюкам!

Вихователь, звертаючись до журі:

- *А зараз слово надається нашому журі.*

Оголошення результатів. Нагородження учасників – вручення медалей.

Вихователь.

Ось і свято до кінця дійшло.
Сподіваємось, вам весело було.
Сподіваємось, усім нам стало ясно,
Що змагатися – це просто і прекрасно!
Хай же усмішка нам життя прикрашає
І ніколи нас не полишає!

Ткачук К.М.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 24

м. Хмельницький, Хмельницька область, Україна

ЗАНЯТТЯ З ЕЛЕМЕНТАМИ КВЕСТУ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ «ПОДАРУНОК ВІД ЇЖАЧКА ХИТРЯЧКА»

Мета: продовжувати вчити чути і називати голосні, тверді і м'які приголосні звуки, розрізняти їх при ізольованому проголошенні в словах; визначати місце звука в слові (на початку, в кінці, в середині); проводити звуковий аналіз слова; закріплювати вміння ділити слова на склади; розуміти навчальне завдання і виконувати його; Розвивати фонематичний слух, пам'ять, логічне мислення, творче мислення, вміння висловлювати свою точку зору, інтонаційну виразність; свідомо приймати правила безпечної поведінки на занятті; спостережливість, увагу, наочно-образне мислення. Виховувати інтерес до заняття, бажання читати, пізнавати нове, організованість, цілеспрямованість.

Демонстраційний матеріал:

Скриня із 4-а кольоровими замками, кольорові ключі, коробочка, відео-листи від їжачка, яблука, картки для звукової схеми слова, музичний супровід.

Роздатковий матеріал:

Картинки: яблука та корзинки, грибочки та корзинки, набори для звукового аналізу, картинки для звукового аналізу: мак, слон, вікно.

ХІД:

Організаційний момент:

Вихователь: Діти, до нас сьогодні прийшов відео-лист на електронну адресу! Вам цікаво хто нам його відправив?(відповіді дітей) Мені також! Отож увага на екран (відео-лист від їжачка Хитрячка).

Відео-лист: «Дорогі діти групи «Бджілка! Я їжачок Хитрячок. Живу далеко-далеко у лісі. Якось сорока-білобока пролітала повз та розповіла, що у одному дитячому садочку живуть діти, дуже дружні, веселі та працюваті. Мені захотілося з вами познайомитися. Але сам, нажаль, не зможу до вас потрапити через купу справ. Сорока говорила, що ви дуже любите пригоди та цікаві завдання. Тому я передав для вас скриню із подарунками, але щоб її відкрити потрібно відшукати від неї ключі. Гадаю, що вам вони сподобаються. Удачі!»

Вихователь: Ось це так! Ну, що, цікаво дізнатися, що знаходиться в скрині? Будемо шукати ключі? (відповіді дітей)

Основна частина:

Вихователь: Діти, скільки ключів нам потрібно відшукати? Так, вірно, чотири. А як ви гадаєте, яких кольорів мають бути ключі? Молодці, такого ж кольору, як і замки на скрині. Давайте уважно послухаємо їжачка, він нам розповість де шукати ключі. Увага на екран...

Їжачок: Любі малята, щоб відшукати ключі, вам потрібно розгадати загадки-підказки. А ось і перша підказка де шукати ключ! Він знаходиться там, про що йде мова в загадці:

Дуже я потрібна всім –
І дорослим, і малим.
Всіх я розуму учу,
А сама завжди мовчу. (Книга)

Вихователь: Молодці, це книга, а де у нас лежать книги? Так, у книжковому куточку. Ой, у нас так багато книг, цікаво, а як ми серед них відшукаємо ключ? (діти помічають серед книг коробочку) Можливо ось тут є ключ? Тут для нас завдання.

Дидактична гра «Назви місце звука у слові»

Вихователь: Діти, їжачок залишив у коробочці яблучка, але вони не прості. На кожному намальований малюнок. А ще є три корзинки на яких позначки, ось така означає, що звук у слові стоїть на початку, ось така – в середині слова, а ось ця – в кінці. А визначити ми будемо місце звука [О] у словах. Нам потрібно назвати слово, визначити місце звука у слові і покласти яблучко у відповідну корзинку (діти виконують завдання і отримують ключ).

Вихователь: Молодці, вирушаємо далі. Підказка номер 2. Увага на екран.

Їжачок: Любі малята, щоб відшукати другий ключ, вам потрібно відгадати другу загадку....

Замість справжньої дитини
Є у кожної дівчини.
Її пестять, одягають,
Спати ввечері вкладають.
І годують її смачно –
Дуже мамі вона вдячна! (Лялька)

Вихователь: Це лялька! Треба шукати там, де ляльки! (Діти дістають ключ у ляльок) А ключ-то непростий! На ньому завдання. Впораємося з цим завданням - замок відкриємо!

Дидактична гра «Визнач кількість складів у словах»

Вихователь: Діти, їжачок залишив для нас грибочки та ось такі корзинки. На грибочках зображенні малюнки, а на корзинках кружечки: один, два та три. Нам потрібно визначити скільки складів у кожному із слів та покласти грибочок у відповідну корзину. Якщо у слові два склади то кладемо грибочок у корзинку із двома кружечками. Діти, а як можна визначити кількість складів у слові?(відповіді дітей) Молодці! (діти виконують завдання та забирають ключ)

Вихователь: Молодці, другий ключ знайшли. Давайте шукати далі. Послухаємо їжачка, щоб дізнатися де його шукати. Увага на екран...

Їжачок: Любі діти, я дуже люблю веселитися та співати. Тому наступне завдання для вас: затанцюйте під мою улюблену пісеньку.

Фізкультхвилинка під музичний супровід (Н.Май «Їжачок»)

Вихователь: Молодці, третій ключ знайшли. Давайте шукати далі. Послухаємо їжачка, щоб дізнатися де його шукати. Увага на екран...

Їжачок: Любі діти, щоб отримати останній ключ, вам потрібно зробити звуковий аналіз слів. А яких саме відгадайте загадки:

Стебельце — шорстка драбинка,
У середині чорна вуглинка,
Пелюстки блискучі, як лак.
Це квітує... (Мак).

Здоровенний я на зріст,
Дуже довгий в мене ніс,
Весь я сірий, вайлуватий,
І не вмію я стрибати.
(Слон)

Світло в дім несе воно,
Називається... (Вікно).

Вихователь: Так діти, це слова: мак, слон та вікно (діти разом із вихователем виконують звуковий аналіз слів. Після отримують четвертий ключ)

Заключна частина:

Вихователь: Молодці, усі чотири ключі ми знайшли. Давайте разом відкриємо скриню та подивимось, що ж нам передав їжачок. (Діти підбирають ключі до замків відповідно до кольорів та відкривають скриню) Ой, подивіться це ж яблука. І тут ще є лист. Я вам зараз прочитаю: «Любі діти, якщо ви читаєте цей лист, то це означає, що ви виконали усі завдання та відкрили скриню. Я надіюсь, що вам сподобаються мої гостинці. Я дуже радий був з вами познайомитись. До нової зустрічі. Ваш їжачок Хитрячок»

Вихователь: Спасибі їжачку! Діти, скажіть, вам сподобалося сьогодні виконувати завдання? Що найбільше сподобалося? З виконанням якого завдання у вас виникли труднощі?

Ви всі молодці! З вашою допомогою можна відкривати будь-які замки!

Харченко А.І.

вчитель-логопед

Заклад дошкільної освіти № 16 «Сонечко»

м. Суми, Сумська область, Україна

КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБОМ ПІСОЧНОЇ АНІМАЦІЇ

Постановка проблеми. Щороку збільшується кількість дітей дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку, що негативно впливають на психічний стан дитини. Сьогодні перед педагогами закладів дошкільної освіти стоїть завдання підвищити ефективність корекційно-розвивального процесу через включення таких педагогічних засобів, що

викликати у дітей бажання дізнаватися, міркувати, діяти, опановувати тощо. Одним з таких засобів є пісочна анімація, використання якої є доцільним в групах компенсуючого типу для дітей з порушеннями мовлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. О. В. Лисенко розкриває корекційні можливості техніки піскової терапії у логопедичній роботі з попередження і подолання порушень письма в учнів початкових класів загальноосвітньої школи [4]. Т. Дичок, С. Глеваська звертають увагу на особливості використання піскової терапії як ефективного методу набуття комунікативного досвіду дитини із загальним недорозвитком мовлення [1]. Л. А. Шик, Н. І. Дикань О. М. Гладченко, Ю. М. Черкасова розглядають ігри з водою та піском як один із видів розвивальних ігор [5]. Н. В. Маковецька одним із засобів формування, зміцнення та збереження здоров'я дошкільників вважає ігри з піском, також вона пропонує методи і прийоми роботи з піском, вправи, що можуть бути використані під час ігор.

Мета статті: висвітлити зміст корекційно-розвивальної роботи з подолання мовленнєвих порушень засобом пісочної анімації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Принцип «терапії піском» був запропонований ще Карлом Густавом Юнгом, чудовим психотерапевтом, засновником аналітичної терапії [3]. Усі діти без винятку люблять грати у піску, тому що гра з піском – це одна з форм природної діяльності дитини: малює з цікавістю малює на піску (тварин, букви, цифри тощо), будує різні споруди, робить пасочки, за допомогою фігурок тварин і людей та різних предметів створює різні сюжети картини власного світу. Усе це він робить вільно і не боїться помилитися, тому що тут помилки можна легко і багаторазово виправляти. Слід зазначити, що пісочниця є чудовим посередником для встановлення контакту з дитиною. З огляду на те, що, використовуючи пісок, дорослий не намагається змінити і переробити дитину, вчити якимось спеціальним поведінковим навичкам, а дає можливість дитині бути самим собою, засіб пісочної анімації або малювання піском можна використовувати в корекційно-розвивальній роботі з дітьми, які мають порушення мовленнєвого розвитку, починаючи з трьох років.

Малювання піском (малювання на піску) можна застосовувати на індивідуальних, підгрупових та фронтальних заняттях в групах компенсуючого типу для дітей з порушеннями мовлення. На вказаних заняттях із застосуванням засобу пісочної анімації вирішуються наступні завдання:

- стабілізація у дошкільників психоемоційного стану, зниження високого рівня психічної напруги дитини;
- становлення довірливих відносин між педагогом та дитиною;
- розвиток дрібної моторики пальців рук та координації рухів;
- розвиток сенсорно-перцептивної сфери;
- розвиток тактильно-кінестетичної чутливості;
- формування та засвоєння навичок спілкування з однолітками та дорослими;

- корекція порушень мовленнєвого розвитку;
- розвиток мислення, пам'яті, уваги, уяви, фантазії та творчих здібностей;
- стимуляція пізнавальних інтересів і розширення кругозору дошкільників.

На заняттях діти можуть малювати пальцями (одним і кількома), ребром великого пальця, кулачком, із використанням додаткових інструментів (дерев'яної палички, теки, ватної палички, штампів, дерев'яних гребінців, паличок для суші), шляхом насипання піску з кулачка, відсічення зайвого тощо. Діти малюють як однією рукою, так й обома руками одночасно.

Учитель-логопед на своїх заняттях використовує ігри та вправи з піском, спрямовані на розвиток дрібної моторики пальців рук, удосконалення просодичних компонентів мовлення, розвиток слухового сприймання та фонематичних процесів, формування лексико-граматичних категорій, розвиток зв'язного мовлення.

Наведемо приклад ігор для корекції мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку засобом пісочної анімації.

Гра-вправа на розвиток дрібної моторики рук **«Незвичайні сліди»**. Дорослий пропонує дітям відобразити сліди різних живих істот на піску за вказівкою педагога: «Ідуть ведмежата» – натискати кулачками на пісок, «Біжать жучки» – рухати по піску пальцями, «Повзе змія» – малювати хвилясту лінію пальчиками рук, «Стрибають зайчики» – стукати кінчиками пальців по піску тощо.

Гра-вправа на розвиток дрібної моторики рук **«Відтвори візерунок»**. Дорослий пропонує дітям малювати на піску різні зображення-візерунки (геометричні фігури, хмарки, сніжинки, хвилясті лінії тощо) за запропонованим зразком, що зображений на піску або на папері.

Гра-вправа на розвиток фонематичних процесів **«Спіймай звук»**. Дорослий пропонує дітям набрати в кулачки піску і висипати частинку піску, коли вони почують заданий звук серед ряду звуків, що їх промовляє педагог.

Гра-вправа на розвиток фонематичних процесів **«Доріжки до друзів»**. Педагог разом з дітьми розставляє в пісочниці фігурки різних живих істот (тварин, комах, птахів тощо); потім пропонує малювати доріжки від фігурки, назва якої закінчується на певний звук, до фігурки, назва якої починається на такий же самий звук (верблюд – дельфін – носоріг – голуб – бик – кабан тощо).

Вправа **«Напишемо слова»**. Педагог пропонує дітям «намалювати» звукові схем поданих слів на піску.

Гра-вправа на активізацію словникового запасу за лексичною темою **«Тваринний світ»**. Педагог змінює колір піску за допомогою підсвітки під склом та пропонує дітям розташовувати на поверхні фігури відповідних живих істот: білий колір – тих, хто живе на півночі (де холодно), жовтий – в пустелі (де тепло), зелений – в лісі, синій – у водних просторах.

Гра-вправа на активізацію словникового запасу **«Намалюй предмет»**. Педагог пропонує дітям малювати різні предмети (овочі, фрукти, квіти,

природні явища тощо), які відповідають кольору піску: жовтий – сонце, банан, кульбабка; зелений – листя, огірок, трава; білий – сніжинка, сніговик, ромашка; червоний – помідор, ягоди, мак; синій – море (хвилі), дощ.

Гра-вправа на розвиток зв'язного мовлення «**Створи казку**». Педагог пропонує дітям вибрати міні-атрибути для казки – фігури казкових героїв, дерев, будинків, та розставити їх в пісочниці; після створення композиції діти мають придумати казку та розповісти її.

Під час роботи з піском необхідно забезпечити вільний підхід дітей до пісочниці з усіх сторін, наочний матеріал для занять слід розташовувати в маленьких корзинках або ящикках на рівні очей дітей. Бажано, щоб діти працювали стоячи – таким чином у них буде більше свободи рухів.

Висновки. Пісок – це унікальний сенсорний матеріал, дуже гарний матеріал для експериментування та чудове предметно-ігрове середовище. Використання пісочної анімації в корекційній роботі з дітьми, які мають порушення мовленнєвого розвитку, дає можливість забезпечити психологічний комфорт на занятті, активізувати та розвивати психічні функції, підвищити мотивацію та інтерес дітей до діяльності, розвинути фонематичні процеси, вдосконалити граматичну будову мовлення, збагатити та активізувати словниковий запас дитини, розвинути зв'язне мовлення, сприяє активній участі дитини в корекційному процесі.

Література

1. Дичок Т., Глеваська С. Розвиток комунікативної сфери дітей із загальним недорозвитком мовлення за допомогою пісочної анімації / Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Корекційна педагогіка і психологія – Вип. 8 // Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2017.
2. Інновації в дошкільлі. Програми, технології, проекти, ідеї, досвід: Посібник на допомогу дошкільним працівникам // Авт.-упор.: Л. В. Калуська, М. В. Отрощенко. - Мандрівець, 2010.
3. Кудрина Л. В., Кислинская Н. П., Панфиленко Г. И., Лагоша Г. Е. Песочная игротерапия как средство развития речевой деятельности дошкольников // Молодой ученый. – 2014. – №17. URL <https://moluch.ru/archive/76/12986/>
4. Лисенко О. В. Окремі аспекти застосування піскової терапії як засобу логопедичного впливу у роботі з молодшими школярами // Корекційна та соціальна педагогіка і психологія. – 2013.
5. Розвивальні ігри з водою та піском // Упоряд. Л. А. Шик, Н. І. Дикань, О. М. Гладченко, Ю. М. Черкасова – Х. : Вид. група «Основа», 2010.

Цалко Т.А.,

директор

*Антонівський ясла-садок № 4 комбінованого типу
з логопедичними групами Херсонської міської ради
м. Херсон, Херсонська область, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Третє тисячоліття називають суспільством знань і високих технологій. Інформація у такому суспільстві є першочерговою потребою, продуктом людської діяльності, джерелом знань, основою планування, прогнозування і моделювання, одним із чинників прийняття рішень і управління процесами у суспільстві, освіті й техніці. Але інформація має бути не задля інформації, а для вирішення проблем, отримання знань, тому важливо вміти аналізувати і перетворювати її.

Сьогодні є всі підстави говорити про формування інформаційної культури, яка поступово стає невід'ємною складовою загальної культури людини будь-якої професії, сукупністю інформаційного світогляду і системи знань і вмінь, які забезпечують цілеспрямовану самостійну діяльність по оптимальному забезпеченню індивідуальних інформаційних потреб людини з використанням інформаційних технологій.

У грудні 2013 року було прийнято «Резолюцію Європарламенту з медіаграмотності у світі цифрових технологій», у якій чітко окреслено шлях до обов'язкового статусу медіаосвіти в усіх країнах Європейського Союзу: медіаосвіта повинна охопити всі верстви населення, включаючи дітей та молодь, стаючи невід'ємною частиною навчальних програм на кожному рівні шкільного життя. До реалізації цього напрямку діяльності долучилась і Україна. Медіаосвіта є невід'ємною частиною прав громадян будь-якої країни світу на свободу самовираження та права на інформацію, а також є інструментом підтримки демократії. Медіаосвіта рекомендується до впровадження в національні навчальні плани всіх держав, у системи неформальної, допоміжної освіти та освіти впродовж життя. За визначенням ЮНЕСКО, «медіаосвіта зв'язана з усіма видами медіа (друкованими, графічними, звуковими, екранними та іншими формами) і різними технологіями». Упровадження медіаосвіти сприятиме: у локальній перспективі – розвитку в суб'єктів педагогічного процесу в закладах освіти і, зокрема, дошкільної, медіакультури й медіакомпетентності; на глобальному рівні – побудові в країні інформаційного суспільства, розвитку економіки знань, становленню громадянського суспільства [4].

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності ЗДО – це одна із найновіших проблем дошкільної педагогіки. Вивчення ефективності впровадження й використання засобів ІКТ у навчанні

дошкільників займались дослідники С. Новосьолова, Ю. Горвиць, Є. Зворигіна, С. Іванова, Н. Кириченко, О. Кореганова, Г. Лаврентьєва, Л. Марголіс, В. Моторін, О. Цимбалюк та ін. Їх дослідженнями доведено необхідність подалбшої роботи науковців і педагогів - практиків у цьому напрямі, адже сьогодні жоден фахівець не може обійтися без роботи з інформацією, а кожна людина активно використовує інформацію у повсякденному житті. Тому привчати дітей грамотно працювати з інформацією треба вже в дошкільних навчальних закладах, передавати їм накопичений дорослими досвід. Звичайно, одразу ж необхідно навчати дітей підходити до питань, пов'язаних з інформацією, творчо, не нав'язувати їм шаблонів, а навчати їх загальним методам і способам роботи з інформацією. І, можливо, діти з часом знайдуть власні прийоми обробки та використання інформації, зручніші та ефективніші саме для них [3].

Насамперед підкреслимо, що розвиток суспільства, науки і техніки ставить систему дошкільної освіти перед необхідністю використовувати нові засоби навчання, тому що дошкільний вік дитини – найбільш сприятливий для розвитку її творчого потенціалу та пізнавальної активності, а якісна дошкільна освіта є фундаментом якісної неперервної освіти. Тому особливо важливо, щоб дитина з найперших років розвивалась як особистість, активно вивчала та досліджувала навколишній світ. Необхідність застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі регламентовано нормативно-правовою базою. Закон України «Про дошкільну освіту», загальні положення Базового компонента дошкільної освіти вимагають від педагогів забезпечення належного розвитку, виховання та навчання дитини шести-семи років життя, створення умов для самореалізації особистості дитини, формуючи у неї вміння пізнавати навколишній предметний світ, себе, інших людей і практично застосовувати набуті знання. В Базовому компоненті дошкільної освіти у варіативній складовій введено освітню лінію «Комп'ютерна грамотність», що передбачає формування інформативної компетенції дошкільника [1].

Комп'ютер для педагогів Антонівського ясел-садка № 4 комбінованого типу з логопедичними групами Херсонської міської ради став потужним технічним засобом навчання дітей. Використання комп'ютера дозволило розширити можливості педагога, створило базу для залучення дітей до комп'ютерних навчальних програм. На сьогоднішній день комп'ютерні програми, ігри, завдання у своїй роботі застосовують всі педагогічні працівники: вихователі, музичні керівники, вчителі-логопеди, психолог, вихователь-методист. Всі матеріали ретельно підбираються з урахуванням віку дітей та напрямів навчальної роботи з ними. Велику роль у їх підборі відіграє те, чи мають ці матеріали позитивне моральне спрямування, чи не присутні в них прояви агресивності, жорстокості, насилля. Позитивним вважаємо наявність у цих програмах елементів новизни, сюрпризності, незвичності, використання засобів заохочення, що так полюбляють діти.

Застосування комп'ютерів, мультимедіа та інформаційних технологій у якості дидактичних засобів використовується нами для підвищення

мотивації та індивідуалізації навчання, розвитку творчих здібностей дітей та створення сприятливого емоційного фону. Можемо зауважити, що використання мультимедіа у навчанні не тільки збільшує швидкість передачі інформації дітям та підвищує рівень її засвоєння, а й сприяє розвитку таких процесів як увага, пам'ять, мислення, уява, мовлення, розвиває почуття кольору, композиції, бере участь у інтелектуальному, емоційному та моральному розвитку дітей. Новизна комп'ютера та інтерактивного обладнання відображаються в розширенні та збагаченні змісту знань, вмінь та навичок дитини, в інтенсифікації створення структурних комплексів інтелектуального та мотиваційно-емоційного характеру, у зміні динаміки процесу психічного розвитку.

Використання мультимедійних презентацій дозволяє зробити заняття емоційно забарвленими, привабливими, викликає у дитини живий інтерес, є прекрасним наочним посібником і демонстраційним матеріалом, що сприяє підвищенню результативності заняття. Доведено, що людина запам'ятовує 20% почутого і 30% побаченого, і більше 50% того, що вона бачить і чує одночасно. Таким чином, полегшення процесу сприйняття і запам'ятовування інформації за допомогою яскравих образів - це основа будь-якої сучасної презентації. Відтак, комп'ютер дозволяє створити умови для підвищення ефективності процесу навчання, розширює вікові можливості навчання.

На наш погляд, зрозуміло, що педагог, який веде заняття з використанням мультимедіа – проектора, комп'ютера, вже має перевагу перед колегами, які працюють тільки в межах традиційних технологій. Адже такі заняття дозволяють інтегрувати аудіовізуальну інформацію, представлену в різній формі (відеофільм, анімація, слайди, музика), активізують увагу дітей завдяки можливості демонстрації явищ і об'єктів в динаміці.

Підводячи підсумки, можна дійти висновків, що впровадження ІКТ сприяє підвищенню професійного рівня педагогів, спонукає їх шукати нові нетрадиційні форми і методи навчання, проявляти творчі здібності; сприяє підвищенню інтересу дітей до навчання, активізує їх пізнавальну діяльність, підвищує якість засвоєння програмного матеріалу. Упровадження ІКТ в освітній процес ЗДО дозволяє робити заняття привабливими, сучасними завдяки дизайну представленої інформації. Комп'ютерні технології допомагають закріплювати знання, вміння, навички дітей, розв'язувати пізнавальні та творчі завдання. Використання ІКТ дає дітям можливість моделювати, вирішувати різні проблемні ситуації, сприяє розвитку таких процесів як увага, пам'ять, мислення, уява, мовлення, розвиває почуття кольору і композиції. На наше переконання, використання інформаційно-комунікаційних технологій у закладі дошкільної освіти є збагачувальним і перетворювальним фактором, одним із шляхів оновлення змісту освіти згідно сучасних вимог.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). // Дошкільне виховання — № 7 — 2012 — 61с.
2. Запорожченко Ю.Г. Використання засобів ІКТ для підвищення якості інклюзивної освіти: збірник наукових праць «Інформаційні технології в освіті» / за заг. ред. Ю.Г. Запорожченко. Херсон: ХДУ, 2013 - С. 138–145.
3. Кутеньова Н.Б. Інноваційний підхід до організації методичної роботи з педагогами . Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2012 - № 10 - С. 44 – 52.
4. Використання ІКТ в ДНЗ. Режим доступу: http://www.bilatserkva-dnz3.edukit.kiev.ua/vikoristannya_ikt_v_dnz/ (дата звернення: 10.05.20020).
5. Використання ІКТ у навчально-виховному та корекційно-відновлювальному процесі. Режим доступу: <http://pagines.rv.ua/446/> (дата звернення: 11.05.2020).
6. Дмитренко О.В. Інформаційно-комунікативні технології в дошкільній освіті. Режим доступу до електронного джерела: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/informatsiino-komunikativni-tekhnologiyi-v-doshkil.html> (дата звернення: 10.05.2020).
7. Постанова Кабінету міністрів України від 3 листопада 1993 р. № 896 Про Державну національну програму «Освіта» («Україна ХХІ століття»). Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF> (дата звернення: 10.05.2020).
8. Указ Президента України № 344/2013 Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/files/normative/2013-06-28/1642/344.doc> (дата звернення: 10.05.2020).

Яремчук Т.О.,

вихователь закладу дошкільної освіти

ДНЗ-ЦРД № 7

м. Бердичів, Житомирської область, Україна

ТЕМАТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ З МОВЛЕННЄВОГО СПІЛКУВАННЯ

Тема. Граматика.

Програмовий зміст: вчити дітей утворювати форму однини і множини іменників. Вправляти дітей в утворенні слів на позначення назв малят тварин жіночого роду від іменників чоловічого роду. Удосконалювати вміння використовувати іменники зі зменшено-пестливими суфіксами та суфіксами згрублості. Закріпити вміння утворювати відносні прикметники. Формувати вміння у засвоєнні граматичних форм, відмінкових закінчень. Спонукаати дітей до вживання складносурядних речень. Розвивати зв'язне мовлення, увагу, мовну компетентність. Виховувати дружні взаємини, турботливе ставлення до тварин.

Матеріал: мультфільм «Королева осіннього лісу», фланелеграф, предметні картинки із зображенням диких звірів, дидактична гра «Підбери листочок», «Хто що їсть», «Пригости їжачка», форми з піском.

Хід заняття:

- Погляньте, малята, який гарний букет подарувала мені осінь! (Букет з осіннього листя)

Читання твору К. Дишкан «Осінь в гості завітала».

Вкрилась золотом долина

І застигла вже калина.

Шелестить пожовклий ліс,

Полювати вийшов лис.

Хруснула лиш чутно гілка -

У дупло сховалась білка,

Зайчик за кущем принишк,

Потім за пеньком він зник.

- Я вам сьогодні розповім, яка історія трапилась із зайчиком в осінньому лісі.

(Діти переглядають уривок з мультфільму «Цариця осіннього лісу»)

- Мама Зайчиха дозволила маленькому Зайченяткові трішки погуляти. Вирішив Зайчик відшукати свого друга Їжачка, але його ніде не було. Маленьке Зайченятко стрибало весело по лісі та милувалось яскравим вбранням дерев. Скільки багато осіннього листя лежало під деревами! Але Зайченя не могло зрозуміти, з яких дерев опало листя. Допоможемо Зайчику!

Дидактична гра «Підбери листочок», з метою утворення відносних прикметників.

- Ось гарний кленовий листочок, а ось березовий... А під горобиною я візьму горобиний листочок, під дубом- дубовий. Зайчик зібрав великий гарний букет і подарував його мамі.

- Що ж далі трапилось із Зайчиком? (Перегляд уривку мультфільму).

- Коли Зайчик прогулювався лісом, кого він боявся зустріти?

Дидактична гра «Назви звірят», з метою відмінювання іменників Р.в. однини і множини.

- Зайчик боїться вовка, лисиці, ведмедя.

- Зайчик боявся зустріти лисиць, вовків, ведмедів.

- Кого побачив Зайчик з-за ялинки?

Дидактична гра «Скажи чий», з метою утворення присвійних прикметників.

- Зайчик побачив лисячий хвіст, ведмедачі лапи, вовчі вуха. Зайчик злякався і побіг до мами і тата.

Дидактична гра «Назви членів сім'ї», з метою позначення назв тварин жіночого і чоловічого роду.

- Хто у Зайчика мама і тато?

- Тато заєць, мама зайчиха.

У зайця і зайчихи є маленькі зайченята. (Показ на фланелеграфі)

- У ведмежати є тато ведмідь і мама ведмедиця. У ведмедя і ведмедиці є маленькі ведмежата.

- У воченяти є тато вовк і мама вовчиця. У вовків є маленькі вовченята.
- У лисеняти є тато лис і мама лисиця. А в них є маленькі лисенята.
- Звірі люблять своїх дитинчат.

Дидактична гра «Хто про кого думає».

- Заєць думає про зайченят.
- Лисиця думає про лисенят.
- Вовк думає про вовченят.
- Ведмідь думає про ведмежат.
- Зайчик зрозумів, що його захистить мама й тато, і вирішив більше нікого не боятися.

Дидактична гра «Хвастун», з метою вживання суфіксів згрубілості.

- Я не заєць, я зайчище.
- В мене не лапи, а лапища.
- В мене не вуса, а вусища.
- В мене не хвіст, а хвостище.
- В мене не зуби, а зубища.
- Весело пострибав зайчик, і кого він зустрів? (Перегляд уривку мультфільму).

- Він зустрів їжачка.
- Доброго дня, Зайчику!
- Доброго дня, я тебе знайшов! Чому ти такий заклопотаний?
- Я шукаю собі та моїм братикам, чим би пожитись.
- Що любить їсти їжачок?

Дидактична гра «Пригости їжачка», з метою відмінювання іменників в О.в. однини і множини.

- Чим ми можемо пригостити їжачка?
- Пригостимо їжачка яблуком, грушею, грибом.
- У мене є багато поживи для їжачка. У кошику є багато яблук, груш, слив, грибів.

- Давайте, малята, пригостимо усіх звірят.

Дидактична гра «Кому що дамо?».

- Овочі дамо зайцеві, мед - ведмедеві, рибу- лисиці, м'ясо- вовкові, черв'ячки- їжачку, гриби, горіхи- білці.

Дидактична гра «Хто, що їсть», з метою складання складносурядних речень.

- Що їсть лисиця, а що їсть білка? (Лисиця їсть рибку, м'ясо, а білка їсть гриби, жолуді, шишки).
- Що їсть заєць, а що їсть ведмідь?
- Що їсть лисиця, а що їсть вовк?

Дидактична гра «Пригости зайчика», з метою використання іменників зі зменшено-пестливими суфіксами.

- Пригостимо Зайчиху і маленьке Зайченятко. Я називатиму великий овоч, а ви - маленький.

- Картоплею - картопелькою.

- Зайчиху - морквою, а маленьке Зайченя - морквинкою.

- Капустою - капусткою.

- Буряком - бурячком.

- Малята, Зайчиха і Зайченятко щиро вдячні вам.

- Пообідали звірята і пішли гратись у хованки.

Дидактична гра «Хованки», з метою вживання кличної форми однини.

- Зайчик покликав своїх друзів: «Лисичко! Білочко! Ведмедику! Вовчику!».

- Порозважались звірята і вирішили намалювати портрети своїх друзів.

Дидактична вправа «Намалюй портрет» (діти малюють на піску кулачками, пальчиками, долоньками - піскотерапія)

Бариленко О.А.,

завідувач

Дошкільний навчальний заклад №120

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Вірко Л.О.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад №120

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Для сьогодення характерне активне використання інноваційних технологій, що, насамперед, пов'язано з прагненням педагогів віднайти найефективніші з них для задоволення потреб та інтересів дошкільників, успішного формування в дітей необхідного рівня життєвої компетентності.

Єдино правильним і ефективним шляхом перевірки результативності запровадження інновацій у системі освіти є експеримент.

На базі нашого закладу в рамках дослідно-експериментальної діяльності активно впроваджувалась інноваційна освітня технологія «музейна педагогіка», мета якої створення освітнього музейного простору, як джерела формування національної свідомості, креативності, духовного розвитку дошкільників. Засобами музейної педагогіки активно реалізуються завдання духовно-патріотичного виховання та залучення всіх учасників навчально-виховного процесу до вивчення та збереження історико-культурної спадщини рідного краю, що особливо актуальним у сучасній соціокультурній ситуації.

Базовим етапом у формуванні в дітей любові до Батьківщини є ознайомлення дошкільнят з історичною, культурною, національною, географічною, природно-екологічною своєрідністю рідного регіону – Криворіжжя.

НАМИ БУЛИ ВИЗНАЧЕНІ НАСТУПНІ ЗАВДАННЯ:

- Створення освітнього простору в групі та дошкільному закладі, що сприяє розвитку особистості дитини на основі народної культури з опорою на краєзнавчий матеріал (інтерактивний міні-музей «Моє Криворіжжя» і музей народознавства).
- Ознайомлення дошкільнят з рідним містом шляхом включення в цілісний освітній процес з використанням краєзнавчого матеріалу.
- Введення краєзнавчого матеріалу в роботу з дітьми з урахуванням принципу поступового переходу від більш близького дитині, особистісно значущого, до менш близького, культурно-історичних фактів.
- Включення дитини в активний пізнавальний процес в просторі музею «знання через руки», що завершується творчою роботою дітей (виготовлення поробок, аплікація, ліплення, малювання), яка безпосередньо закріплює отримані знання, що стають особистим надбанням кожної дитини.
- Спільна робота з батьками під девізом: «Знай, люби і бережи!»

На початковому етапі для вирішення цих завдань був створений інтерактивний міні-музей «МОЄ КРИВОРІЖЖЯ», що складається з 4 блоків. Важлива особливість міні-музею – участь у його створенні дітей та батьків.

1 блок «ТАК ПОЧИНАВСЯ КРИВБАС». Знайомство з історією міста, читання легенд, казок, віддзеркалення історії в назвах вулиць міста (Поштова, Запорізька, Визволення), творчі ігри: «Ми прийшли в музей», «Машина часу» (подорож в минуле), сюжетно-рольова гра «Ми археологи».

2 блок «ВЕЛИЧ КРИВБАСУ». Перегляд слайдів «Ейфелеві вежі Криворіжжя» (знайомство з шахтами), альбому «Кривий Ріг – місто трудівник» зі світлинами професій батьків, бесіди «Де працюють мої мама і тато», малюнки дітей «Ким я хочу бути, коли виросту», пізнавальні ігри «Місто, в якому я живу», сюжетно – рольові ігри: «Сталевари», «Шахтарі», «Будівельники», ігрові ситуації: «Збудуємо криворізький Гранд-Каньйон», «Будуємо кар'єр з дитячих малюнків».

3 блок «НІХТО НЕ ЗАБУТИЙ, НІЩО НЕ ЗАБУТЕ!». Розповіді про земляків-героїв, екскурсії до пам'ятника Невідомому солдату, зустрічі з ветеранами війни, вирізки з газети «Червоний гірник», прослуховування аудіозаписів пісень фронткових років.

4 блок «КУЛЬТУРНИЙ КРИВБАС». Поглиблене знайомство з символікою нашого міста, гімном Кривого Рогу, його пам'ятними місцями (човнова станція, пам'ятник козаку Рогу, Квітковий годинник, Георгіївська дзвіниця та ін.). Тематичні вечори «Композитори й письменники Криворіжжя», сімейні відвідування виставок картин, циркових вистав, прем'єр лялькового театру, знайомство з роботою редакції видавництва

«Червоний гірник», творча гра «Машина часу» (подорож в минуле, мрії про майбутнє).

У процесі реалізації поставлених завдань, враховуючи зростаючий інтерес дітей, ми вирішили розширити роботу з краєзнавства. Використовуючи освітній простір групи, дублюючи всі наукові та культурно – розважальні центри нашого міста, ми створили музейне містечко.

Чому музейне? Тому що запорукою гарного міні-музею в дитячому закладі є його інтерактивність, максимальне і системне використання принципу наочності, що є невід'ємною частиною розвивального середовища, в який вони поринають кожного дня. Для цього ми створили експозиції, які розраховані на безпосередню участь дітей та взаємодію з ними. Це експозиція-дослідження «Джерело життя», лабораторія «Шлях до відкриття», ігротека «6 чудес Кривбасу», майстерня «Тут буде місто-сад» та ін.

Музейне містечко – це місце, де діти можуть опинитися в сьогоденні, минулому або майбутньому. Тут вони вчаться розуміти себе, живуть у певний період, у певних етнокультурних умовах і в той же час долучаються до багатств культури рідного міста – Кривого Рогу.

У звичайному музеї дитина лише пасивний споглядач, а тут вона співавтор, творець експозиції, учасник творчого процесу: конкурс «Козацькі

пістолі» (ліплення), польова пошта «Листи солдатам: від серця до серця» (творчі малюнки, конструювання з паперу), фотовиставка «У трудового штурвала» з інтерв'ю дітей про професії їх батьків, «Листівки ветеранам» (аплікація).

Поєднання інтерактивних експозицій з відповідними методами і формами роботи робить музей живим. Це ціла освітньо-виховна система, у якій музейна педагогіка полегшує дитині входження в складний світ культури й мистецтва. Дошкільня поринає у світ традиційної культури, історико-художньої спадщини, що сприяє активному та ініціативному залученню дошкільників до історії та культури рідного міста.

На сьогодні в нашому дошкільному закладі створено цілісну покрокову систему роботи на засадах музейної педагогіки. Накопичено чимало практичного матеріалу для роботи з дітьми та на допомогу педагогам: розроблено тематичне планування для різних вікових груп для ознайомлення дошкільників з історією та культурою рідного міста, конспекти інтегрованих занять, сценарії свят, розваги, презентації роботи для батьків; створено «Краєзнавчий словничок» та калейдоскоп «Подорожуємо разом» з методичними рекомендаціями для педагогів. Творчою групою дошкільного закладу знято відеофільм «Краса і велич рідного краю».

Наш досвід роботи дає змогу відповісти на питання: як зберегти і передати нащадкам усі ті кращі надбання культури, що були виплекані протягом століть українським народом? Що треба зробити сьогодні, щоб завтра лунала народна пісня, не висохло життєдайне джерело народної мудрості й творчості, яких зусиль докласти, щоб створити таку атмосферу, починаючи з дитинства, аби молоде покоління не цуралося національного спадку.

Єрмейчук Л. А.,
практичний психолог,
*Нетішинський комунальний дошкільний
навчальний заклад (ясла-садок) № 2 «Казка»,
м. Нетішин, Хмельницька область, Україна*

«КОРАБЛИК ГАРНОГО НАСТРОЮ»

(корекційно - розвивальне заняття з дітьми старшого дошкільного віку)

Мета:

- сприяти зниженню тривожності, страху, агресивності, розвитку комунікативних якостей дітей - логопатів;
- закріпити знання дітей про емоції радості, смутку, здивування та страху;
- стимулювати вміння дітей розпізнавати емоційний стан за мімікою;

- розвивати емоційну, когнітивну сферу та дрібну моторику рук за допомогою елементів кріотерапії, логоритміки та арт - терапії.

Матеріал: зображення персонажів казок та мультиків: Буратіно, Машенька, Віслюк, Колобок, Баба Яга, Карабас Барабас, вовк, зайчик, Вінні Пух; «кубик настрою»; аудіо запис релаксаційної музики; «мішечки для криків»; піктограми емоцій; ємкість для льоду; серветки; камінці; фарби, пензлики, стаканчики з водою.

Хід заняття

1. Привітання.

Один до одного поверніться, привітайтеся(вітаються) посміхніться.

І пошліть усім в дарунок повітряний поцілунок.

Я дуже рада вас бачити. Сьогодні я вам пропоную помандрувати Країною Гарного Настрою. Вас чекають цікаві завдання. Діти, а хто мені скаже, що таке «гарний настрій»?

Орієнтовні відповіді дітей:

- «Коли я граюсь»
- «Коли я ходжу в садочок»
- «Коли я отримую подарунки»
- «Коли мені щось купують» тощо.

Наш настрій залежить від наших думок. Тому, якщо хочете, щоб у вас був гарний настрій, намагайтеся думати лише про хороше.

- Діти, а у вас буває поганий настрій? Коли так стається?

Орієнтовні відповіді дітей:

- «Коли у мене хтось забирає іграшку»
- «Коли я хворію»
- «Коли мені не купили те, що я просив» тощо.

Ситуацій, які можуть зіпсувати нам настрій, в нашому житті зустрічається дуже багато. Тому важливо вміти вчасно позбутися поганого настрою.

Хочу вас навчити як можна позбутися поганого настрою за допомогою «мішечка». Кожен візьміть у руки мішечок, міцно притисніть його до ротика й голосно покричіть у нього - залиште у ньому всі свої образи та пригнічений настрій. Зав'яжіть мішечок і викиньте. (Кожна дитина кричить у свій мішечок і викидає у смітник). Ось так можна позбутися поганого настрою.

Але зараз у нас у всіх гарний настрій і я вас запрошую у подорож.

А на чому можна подорожувати? (Відповіді дітей.)

До Країни Гарного Настрою ми попливемо кораблем, а перепусткою вашою на корабель буде гарний настрій та посмішка. Тож посміхніться. Запрошую вас на корабель зайняти свої місця.

- Діти, вирушаємо!

Пливи, пливи, кораблик!

На захід і на схід!

Вези, вези, кораблик

Веселих морячків.

От ми і опинилися посеред моря. Друзі мої, що ви можете сказати про море. Яке воно? (Відповіді дітей.)

Наведіть свої біноклі (діти прикладають до очей руки, ніби біноклі). Що ви бачите навколо? (Відповіді дітей.)

Прямо по курсу перед нами острівце. Ми підпливли до нього. Давайте зійдемо з корабля.

2. «В гостях у казки»

Подивіться уважно на стіл. Там чимало казкових персонажів. Допоможіть розібратися з якої казки ці персонажі. Визначте їхній настрій. (Діти визначають настрої персонажів казок.)

3. «Кубик настрою»

Подивіться, діти, який цікавий кубик. Ви по черзі кидатимете кубик і показуватимете мімікою ту емоцію, яка вам випаде на малюнку.

(Діти виконують завдання.)

4. «Мовна»

- Діти, а чистомовки вимовляти любите?

Давайте ми з вами повторимо чистомовку, яку вивчали на попередньому занятті.

(Діти встають вимовляють разом з психологом чистомовку, рухами повторюючи їх ритмічний малюнок)

Ше – ше – ше (ногами протоптати ритмічний малюнок)

Нам на морі хороше. (руки на поясі, повороти ліворуч і праворуч)

Сок – сок - сок (ногами протоптати ритмічний малюнок)

Гріє сонечко пісок. (Потягнутися руками вгору і нахилитися, дістати кінчиками пальців до підлоги)

Ас - ас – ас (ногами протоптати ритмічний малюнок)

Повітря морське корисне для нас. (Розвести руки в сторони)

Ми з вами багато попрацювали, а тепер я пропоную вам трішечки відпочити.

5. Релаксаційна гра «Я – сонечко»

(Діти сідають на подушечки)

Пропоную заплющити очі й відпочити.

«Я – маленьке сонечко. У мене багато тепла й світла. Я дарую своє тепло всім: небу, хмаринкам, лісам, річкам, людям... Я – велика жовта куля. Я вдихаю тепло, доброту, мудрість, щедрість.

Я перетворююсь на тоненький сонячний промінець. Я лечу над Землею і пірнаю в м'яке, зелене листя, я купаюсь в голубих хвилях моря, я граюсь в білій піні.

Я прокидаюся, умиваюся, розчісую свої промінчики й піднімаюся над обрієм».

Прокидайтеся, сонечка, і ставайте в коло.

(Діти стають у коло, узявшись за руки, і передають тепло одне одному.)

6. – Діти, скажіть а яка зараз пора року? А з настанням холодів, сильних морозів, що утворюється на водоймах? (відповіді дітей – лід) Так. А

найкрасивіші мушлі і камінці ховаються на самому дні водойм. Ось і я вам їх принесла. Давайте спробуємо серед крижинок відшукати морські камінчики.

Проводиться кріотерапія(ємкість з кубиками льоду та камінцями, діти виконують завдання. Виконавши витирають руки сухими серветками.)

Погляньте, скільки чудових красивих камінців ви знайшли. Замерзли ваші ручки? Давайте скоріше їх зігріємо.

Проведемо з вами пальчикову гімнастику.

7. Пальчикова гімнастика

Ми долоньки всі зігріємо: стануть теплі і м'які (труть долоня об долоню)

Миємо очі, миємо щічки. Відженемо думки брудні. (слова імітують рухами)

8. «Подарунок»

На згадку про нашу подорож я пропоную вам розмалювати камінці за допомогою фарб. (Кожна дитина розмальовує камінець.)

Нам час повертатися до садочка. Прошу заходити на корабель.

Пливи, пливи, кораблик!

На захід і на схід!

Вези, вези, кораблик

Назад до дітлахів.

9. Рефлексія

(Діти стають у коло, дарують одне одному усмішку та діляться враженнями від подорожі.)

- Чи сподобалось вам подорожувати?
- Що найбільш запам'яталось?
- Що нового та цікавого дізналися на занятті?
- Що не сподобалося на занятті?
- Яка вправа найбільше сподобалася?

Як гарно ви попрацювали, зробили багато добрих справ! Я сподіваюся, що з нашої мандрівки ви принесли із собою вогник гарного настрою.

Животовська І.М.

вихователь дитячого садка

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок «Пролісок»)

смт. Котельва, Котелевський район,

Полтавська область, Україна

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ З ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕМЕНТІВ КАЗКОТЕРАПІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ «ЗОЛОТЕ ЯЄЧКО»

Мета: продовжувати вчити дітей прийомам зображення довколишніх предметів за допомогою малювання пальчиком, зафарбовувати повністю зображення предмета, залучати дітей до спільного розповідання знайомої

казки за допомогою настільного театру, закріплювати знання про жовтий колір; розвивати бажання поєднувати процес малювання з грою та дрібну моторику рук; виховувати старанність та бажання допомагати героям казки, виражати позитивні емоції під час гри.

Словникова робота: збагатити словник дітей пестливими словами: курочка, яєчко, гніздечко.

Попередня робота: розповідання української народної казки «Курочка Ряба» з показом ілюстрацій, розучування пальчикової гри.

Матеріал: ½ аркуша паперу із зображенням гнізда для кожної дитини, гуашеві фарби жовтого кольору, серветки, настільний театр до української народної казки «Курочка Ряба», наголівники курчаток по кількості дітей.

Хід заняття

Діти, сьогодні ми з вами завітаємо в гості до однієї казочки. А щоб до неї потрапити, ми з вами перетворимось на маленьких курчаток. (*Одягаю дітям наголівники курчаток*)

— Як пищать курчатка? (*ni-ni-ni*)

— Як вони клюють зерно?

— Давайте політаємо як курчатка.

— А зараз всі курчатка закриють крильцями свої оченята. Один, два, три і в казочці опинились ми. Сідайте зручненько і слухайте уважно.

— Давайте її разом пригадаємо. (*Виставляю настільний театр до казки*)

— Жили-були дід та баба і була в них ... (*курочка Ряба*)

— Як курочка каже? (*ко-ко-ко*)

— Знесла курочка ... (*яєчко*)

— Дід, що робив? ... (*бив-бив не розбив*)

— Баба била-била і ... (*не розбила*)

— Поклала баба яєчко на стіл, а мишка бігла, хвостиком зачепила, яєчко покотилось, впало і ... (*розбилось*)

— Дід, що робить? ... (*плаче*), баба ... (*плаче*)

— А курочка каже: не плач діду, не плач бабо, наші дітки намалюють вам багато золотих яєчок.

— Діти, допоможемо дідові й бабі? (*так*)

— А тепер, діти, давайте пограємо з курочкою в гру.

Фізкультхвилинка «Курочка і курчата»

Вийшла курочка гулять

І травичку пощипать

А за нею малята, жовтенькі курчата.

Ко-ко-ко, куди-куди

Не ходіть туди-сюди

Землю розгрібайте,

Зернятка шукайте.

З'їли чорного жучка,

Дощового черв'ячка.

Випили з криниці

Все відро водиці.

— А зараз, давайте підготуємо наші пальчики до роботи.

Пальчикова гра

Ось цей пальчик спочивав,

А цей пальчик задрімав,

А цей пальчик тільки ліг,

А ці дружно з ліжка плиг!

Встали пальчики, ура!

Малювати нам пора.

У мене є малюнок із зображенням гніздечка, і в ньому лежить яєчко, ми його з вами зафарбуємо в жовтий колір, а допоможе нам у цьому пальчик.

— Подивіться уважно, як я буду зафарбовувати яєчко. Лівою рукою я тримаю аркуш паперу за край, а вказівний пальчик на правій руці я вмокаю в жовту фарбу і легенько прикладаю на яєчко декілька разів, доти, поки яєчко повністю зафарбую.

— Ось погляньте, діти, яєчко стало жовте, схоже на золоте.

— Після закінчення роботи пальчик витираємо серветкою.

— А зараз, діти, пішли в нашу художню майстерню, сідайте зручненько і будемо зафарбовувати яєчка.

Самостійна робота дітей. Слідкую за правильністю виконання роботи, в разі потреби допомагаю, наголошую, що треба працювати старанно.

— Ось і намалювали ми з вами яєчка, жовті, схожі на золоті. Молодці, ви всі добре старалися, намалювали красиві яєчка.

— А як ви гадаєте, діти, дід і баба зрадіють яєчкам?

— Давайте підемо разом з курочкою і потішимо діда й бабу. Кладіть яєчка, які ви намалювали для діда і баби.

— Курочка Ряба, дід і баба дякують вам діти, що ви так старанно працювали, намалювали багато яєчок, і за те вони вас пригощають бубличками. Ось вам казка і бубликів в'язочка. Давайте поплескаємо.

Кондратюк С.В.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад №24

м. Хмельницький, Хмельницька область, Україна

ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ З ПРІОРИТЕТОМ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ТЕМУ «У ПОШУКАХ СКАРБІВ»

Мета: продовжувати формувати в дітей поняття про ліс; збагачувати знання про рослини лісу, про його значення для людей та живих істот, про унікальність екосистеми, сукупність рослин і тварин, які не можуть існувати одне від одного;

ознайомити дітей із проблемою забруднення навколишнього середовища; підвести до розуміння того, що слід охороняти довкілля;

розвивати вміння самостійно ухвалювати рішення, виконувати практичні дії, вести пошукову діяльність;

виховувати любов до природи, нестерпність до забруднення навколишнього середовища, уміння піклуватися про нього.

Обладнання: демонстраційний – карта подорожі, перфокартки «Корисно-шкідливо», свічка з підсвічником, блюдце, ілюстрація «Поверхи лісу, дзеркало, мікрофон»;

роздатковий - площинне зображення лісової рослинності та тварин, матеріал для дослідів: стаканчики із брудною водою, та пусті, лійки, фільтри (серветка, спонж ватний, бинт), наклейки, фішки

Хід заняття

Рада всіх я вас вітати

І заняття розпочати

Будем працювати гарно

Дуже весело і вправно

Вихователь: До нас на заняття завітали гості. Давайте з ними привітаємось за допомогою жестів (кивком голови)

Сюрпризний момент. Як називається країна у якій ми живемо? (Україна) Наша країна містить у собі багато скарбів. Я пропоную сьогодні відправитись у гру-подорож екологічною стежиною та відшукати ці скарби. Шлях буде непростий, а з перешкодами. Цими перешкодами будуть різні завдання. За кожне виконане завдання ми зможемо отримати ось таку монету (*біткоїн*) і складати у скриньку. На прикінці подорожі побачимо чи змогли ми відшукати та зібрати усі скарби. На допомогу візьмемо знання, кмітливість, наполегливість. Вказувати маршрут будуть стрілки вказівники. Отже вирушаймо.

Дидактична гра «Ліс і ми»

- Діти, погляньте на дошку, що ви бачите? (*одне дерево*) Що таке дерево? (*рослина*) а якщо цих дерев буде багато, то що утвориться? (*ліс*) Що ви уявляєте почувши слово ліс? (*дерева, кущі, гриби, квіти, птахи, мурашник, тварини*)

- Хочете дізнатись, що я уявляю? Це багатоповерховий будинок і поверхами цього будинку є рослини. А на кожному його поверсі живуть мешканці: тварини, птахи, комахи.

- Що найнижче росте на землі? (*мох*) А над мохом? (*трава, кущі*), а найвищими є дерева. Отже утворюються начебто поверхи. А зараз спробуємо створити ліс у якому живуть усі мешканці. Тільки пам'ятайте про те, що у кожної рослини, тварини, комахи є своє місце і порушувати те, що створила природа не можна. Отже, кожен із вас візьме рослини і посадить у тій послідовності і у тому місці як вони ростуть у природі.

- Що дає ліс людям? (*гриби, лікарські рослини, ягоди, квіти, деревину, відпочинок, захищає від вітру, повеней, свіже повітря*) Так, ліс нас і

годує, і лікує, і захищає. Чи можна сказати, що ліс – це наш скарб, адже він так багато нам дає?!

- Як у відповідь ми можемо захистити ліси? (*не вирубувати, насаджувати молоді дерева, не знищувати тварин*) Молодці, отримуємо перший (*біткоїн*)

Фізкультхвилинка «Ліс – легені планети»

- Ми впорались із завданням і маємо повне право відпочити. Виконаємо вправи із дихальною гімнастикою.

Всі вдихнули – руки вгору

Видих – вклонимось додолу

Вдих - поставим руки в боки

Пострибаєм скоки-скоки

Всі навшпиньки. Вдих зробили,

А тепер разом присіли

- Молодці, знову отримуємо біткоїн.

Полілог «Секрети повітря»

- Що це? (*повітряна кулька*) Чим наповнюємо цю кульку? Давайте на хвилинку закриємо носики та ротики і затримаємо дихання. Потім робимо глибокий вдих. Чи довго ми можемо не дихати? (*ні*) Чому? (*не вистачає повітря*) Дихаємо ми повітрям в якому є кисень. Повітря насичує наш мозок, сердечко, судини киснем, за рахунок цього ми з вами ростемо і живемо.

- Чи можемо ми побачити повітря? (*ні*) Чому? (*воно прозоре*) Де ховається повітря? (*у воді, в землі, в кімнаті, в нас самих*) Яким має бути повітря, щоб ним дихати? (*чистим*) Наша планета в небезпеці, на ній багато хворих місць. А сталося це тому, що багато чого що нас оточує і ми використовуємо забруднює повітря. Давайте вяснимо, що позитивно впливає на стан повітря, а що згубно.

Дидактична гра «Корисно, шкідливо» (перфокартки)

- Зафарбуйте кружечки чорним кольором біля тих зображень, які шкодять повітрю. Повітря забруднює дим. Пропоную вам подивитись, як це відбувається

Дослід (свічка, блюдце)

- Блюдце, це повітря тримаємо над свічкою. Дно стає чорним. Ось так і забруднюються наші легені.

- Що можна зробити, щоб повітря було чистим.?

Заводи – очисні фільтри, закрити

Автомобілі – велосипеди, електромобілі

Сміття – переробні заводи

Багаття – згортати опале листя під кущі, дерева, мінеральні речовини для кращого росту

- Чисте повітря – то скарб. Молодці, отримаємо біткоїн

Дидактична гра «Кому потрібна вода і навіщо»

- Що таке джерело, струмок, море? (вода) У мене є завдання, яке знаходиться у кольорових конвертах. Це пазли, склавши їх ми дізнаємось, кому потрібна вода для життя.

- Я сьогодні отримала сигнал SOS . це сигнал про допомогу. Подивіться на карту, від кого він надійшов? (на ілюстрації риба річкова) Ось ця річка просить нас їй допомогти . Чому? (викиди із заводських труб забруднюють воду, відпочиваючи залишили сміття) Від такого господарювання усе живе у річці гине.

- Як ми можемо допомогти? (припущення дітей) якщо сміття ми можемо прибрати, то як очистити від викидів, будувати очисні фільтри. Щоб переконатись, що це допоможе, запрошую вас до дослідницької лабораторії. Спробуємо очистити воду і подивимось, що із цього вийде.

Дослідницька діяльність «Фільтрування води»

- На столиках склянки з водою: 1 – пісок, 2 – фарба, 3 – ґрунт, 4 – сіль та лійки з фільтрами: 1 – бинт, 2 – ватний спонж, 3 – паперовий фільтр, 4 – тканина. Пропоную вам підгрупами профільтрувати воду, переливати із склянки в склянку.

- Яка вода найчистіша? Таким чином ми можемо очистити воду в домашніх умовах. А на заводах потрібно будувати очисні фільтри. А чи можна цю фільтровану воду пити?

- Отже, вода необхідна нам для життя. Нам потрібно берегти її, тому що прісної води дуже мало. Тож вода – це скарб. Молодці, отримуєте біткоїн.

- Довгий ми шлях з вами пройшли, але ще не всі скарби знайшли. Чи знаєте ви яке найбільше багатство нашої країни? Давайте підійдемо до чарівного озерця і побачимо самі. (на килимку дзеркало декороване синьою тканиною так, що нагадує озеро. Діти зазирають і бачать свої відображення)

- Найголовніший скарб нашої країни – це ви діти. Ви виростите, станете дорослими громадянами і оберігатимете усі багатства нашої країни (отримують біткоїн)

Гра «Мікрофон»

- Подивіться, що у мене в руках? (мікрофон) Так, як наша подорож завершується, то ми повинні скласти репортаж про скарби України. Я буду журналістом і братиму у вас інтерв'ю.

- Що ми робили на занятті? (подорожували)

- За чим ходили у подорож? (за скарбами)

- Які скарби знайшли? (ліс, вода, повітря, одним словом – природа)

- Чому природу ми називаємо скарбом? (природа дає нам життя та здоров'я) Їх ні за які гроші не купиш.

- Що потрібно робити, щоб жити і бути здоровими? (любити і берегти природу)

- А ще який скарб назбирали за виконані завдання заглянемо у скриньку? (біткоїни)

- Біткоїн це гроші, а гроші – скарб. За них ми можемо придбати все, що побажаємо.
- Так як біткоїн – це гроші, я пропоную їх обміняти на дари природи.
- Дякую вам за інтерв'ю та заняття. Молодці.

Коткова Л.В.,
інструктор з фізкультури
Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) комбінованого типу №4 «Вогник»
м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ З ФІЗКУЛЬТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗА МЕТОДИКОЮ М.ЄФИМЕНКА «ПОДОРОЖ У ПОШУКАХ ВЕСНИ»

Мета. Розвивати гнучкість, пластичність, рівновагу, швидкість, координацію і точність рухів, увагу, пам'ять, образне мислення. Виховувати інтерес до заняття, дружні стосунки, усвідомлену потребу у рухово-ігровій діяльності. Формувати рухові навички та вміння всіх основних рухових режимів еволюційного підходу (від лежачого до стрибкового). Удосконалювати навички виконання рухів з різних вихідних положень.

Обладнання: гімнастичні лави-2 шт; канат; мати-4 шт.; сніжки – 30 шт., відра для сніжок; гімнастична стінка-4 шт; куб, брязкальця-4 шт.; макет дерев-6 шт., посібник «печера»-2 шт, корекційна доріжка.

Хід заняття

Діти заходять до фізкультурної зали. Шикуються в шеренгу.

Інструктор.

Встаньте, дітки, всі рівненько,

Посміхніться всі гарненько.

Посміхніться всі до мене,

Посміхніться і до себе.

Привітайтеся: Добрий день!

Хай буде цікавий та добрий день!

Інструктор.

Диво дивне, дивина —

Деся поділася весна?

Я до сонечка гукала:

«Подивись-но з висоти,

Де нам весноньку знайти?»

Сонце мовило: «Весна!

По снігах вона блукала,

От у лісі й задрімала».

Інструктор. Давайте пошукаємо Весну і запросимо до нас. Адже настав час від зимового сну прокидатися деревам і квітам, птахам повертатися із вирію. То ж вирушаємо.

Діти для виконання вправ сідають на килимок парами навпроти одне одного.

Вправа 1. «Набираємося сил»

Щоб далеко мандрувати.

Сил нам треба всім набратись

З в. п. лежачи на спині, в позі ембріона, плавні повільні повороти в позі групування на правий бік, потім на лівий.

Інструктор. Відчуваєте приплив бадьорості? Здається, зараз нам усе до снаги.

Вправа 2. «Сонячні промінчики»

Сонячний промінчик вислизнув з кімнати

І побіг із нами Весноньку шукати!

З в. п. лежачи на боці, передпліччям однієї руки спершись на поверхню килимового покриття, друга рука на поясі, ноги зігнуті, піднімають пряму руку вгору, долонею вниз, пальці стиснуті, виразно випрямляючи і злегка напружуючи її.

Вправа 3. «Хмари»

Вітер невидючий нам допомагає

Зимові чорнющі хмари розганяє

З в. п. на животі, тримаючись за руки, перевертання в одну сторону та іншу.

Вправа 4. «Оглянемося»

Ось іде весна ланами,

Перелогам, лісами.

Де не ступить - з-під землі

Лізуть паростки малі.

З в. п. лежачи на животі, піднімання на витягнуті руки.

Вправа 5. «Ведмежатко»

Вовк ведмедя розбудив:

- Вже весна, гуляти йди!

Виліз велетень з барлогу –

Вовк втікає в ліс від нього.

З в. п. лежачи на животі, повзання назад- вперед

Вправа 6. «Лісова стежина»

Стежина звивається

Треба нам її проповзти

З в. п. низькі чотири, повзання на низьких чотирьох у двох колах між макетами «дерев» змійкою.

Вправа 7. «Печера»

Біля печері квіти весняні .

Будем Весну в ній шукати

З в. п. середні чотири, пролізання на середніх чотирьох між обручами.

Вправа 8. «Не загуби товариша»

Будьте уважні дітлахи

Міцненько тримайте друзів своїх.

З в. п. на середніх чотирьох, повзання тримаючи за гомілки одне одного.

Вправа 9 «Вивчаємо печеру»

Обережні будьте в печері малята.

Тут живуть небезпечні звірята.

З в. п. на високих чотирьох, біг на високих чотирьох, за сигналом стають на свої місця.

Вправа 10. «Небезпечні звірята»

Треба нам звірят прогнати!

З в. п. на задніх середніх чотирьох, піднімання обох ніг одночасно.

Вправа 11. «Спуск з гори»

А зараз друзі обережно.

З гори спускатись будемо дружно

З в.п. сидячи на лаві, пересування на сідницях.

Вправа 12. «Розберемо завали»

Зима Весну не пускає

Снігом дорогу засипає.

Подивіться дорога завалена сніговими кулями, треба звільнити.

З в. п. на низьких колінах, у двох шеренгах, передавання сніжок у відра.

Вправа 13. «Сонні сосни»

Стоять у лісі сосни сонно.

Сняться їм весняні сни.

З в. п. високі коліна, виконання імпровізаційних вправ.

Вправа 14. «Розчистимо дорогу для Весни»

По долинах, по ярах покажемо Весні шлях.

(ходьба приставним кроком боком по канату, по корекційній доріжці, ходьба переступаючи через лаву перехресним кроком «заплутались ноги»)

Вправа 15. «Весняні стежки»

А тепер ми залюбки

До Весни зробимо стежки!

(лазіння по гімнастичній стінці, перелізаючи приставним кроком з одного прольоту на інший)

Вправа 16. «Пробудження від сну»

З гілки на гілку

Стрибнула білка — Сонні дерева

Будить від сну.

(зістрибування з куба (висота 30 см) у зазначене місце(50 см. від місця відштовхування; підстрибування на обох ногах, намагаючись доторкнутись до брязкальця підвішеного на 15-20 см. вище піднятої руки дитини)

Вправа 17. Рухлива гра «Гоп-гоп»

Будем весну зустрічати
У веселу гру на лузі гратись.
Діти стають у дві шеренги на протилежних сторонах зали, тримаючись за руки. Шеренги рухаються назустріч одна одній.
Діти промовляють:
Гоп, гоп, гу-ту-ту,
Ти не стій за версту,
Не крутись, не зівай,
На місця мерщій ставай.
Діти біжать на свої місця, яка шеренга швидше стане на місце та виграла.
Інструктор. Весну ми так і не зустріли. Давайте покличемо її.
Рухлива гра «Весна, весна красна»
Весна, весна красна! (діти йдуть по колу, взявшись за руки)
Прийди, весно, з радістю,
З радістю, з радістю, (йдуть в іншу сторону)
З великою милістю:
З льоном високим, (зупиняються, піднімають руки вгору, стають навшпиньки, вдих)
З коренем глибоким, (присідають, опускають руки, видих)
З хлібами щедрими. (взявшись за руки, біжать по колу).
Як же ми дізнаємось, що весна прийшла до нас ? (відповіді дітей).
Залітає метелик з телеграмою.
Інструктор.
Вночі за вовчими ярами
Весна давала телеграму.
Зчитаю її я:
«Чекайте квітами Весна».
Діти отримують квіти – подарунок від Весни, в колоні по одному залишають фізкультурну залу.

Кузьменко І.І.,
вихователь дитячого садка
Дошкільний навчальний заклад № 2
м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

КОНСПЕКТ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАНЯТТЯ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ «У ПОШУКУ СКАРБІВ»

Мета: розвивати мовний апарат, мовне дихання, інтерес до навчальної діяльності, гнучкість мислення (використання знань в іграх та нестандартних завданнях). Виховувати вміння працювати колективно.

Грамота. Продовжувати ознайомлювати дітей зі звуковою будовою слів (голосні, тверді та м'які приголосні). Формувати навички проведення

звукового аналізу слів, вправляти в складанні слів із літер, поділі слів на склади. Ознайомлювати із реченням. Вчити визначати кількість слів у реченні, кількість речень у тексті, складати речення за схемами.

Звукова культура. Повторити з дітьми будову мовного апарату (будиночок язика) та основні рухи язика.

Логіко – математичний розвиток. Продовжувати формувати знання про цифри і числа. Закріпити знання дітей про порядкову і кількісну лічбу, суміжні числа, пори року. Закріплювати навички розв'язування нескладних усних обчислень, арифметичних задач. Вчити визначати склад числа у межах 10 за допомогою предметних множин.

Хід заняття:

Вихователь. Діти, подивіться, скільки сьогодні гостей до нас завітало. Давайте з ними привітаємось.

Діти. Добрий день. Раді Вас вітати!

А зараз утворіть гарне коло. Привітання в колі

Весна у коло нас зібрала,

Свої звертання надіслала.

Того, хто справа похвалити (добрим буде),

Того, хто зліва збадьорити (сильним буде),

Всіх, хто поруч звеселити. (усміхнутись).

Подивіться один одному в очі, усміхніться. Подаруйте своїм друзям і гостям ніжну, весняну усмішку. Діти візьміться за руки, заплющіть очі, відчуйте тепло один одного. Тоді візьміть дзеркальця, вони допоможуть виконати завдання.

Казочка про Язичок

Наш язичок спить. Закрийте рот, подивіться у дзеркало. Прокинувся, захотів піти на прогулянку. Яка сьогодні погода? Висунув язичок свій кінчик. Зробимо так усі. На вулиці тепло. Язичок сів на ганок, гріє свою спинку (широкий язичок). Подув сильний вітер, язичку стало холодно. Він згорнувся, став вузьким. Почав робити зарядку, щоб зігрітися: піднявся вгору за верхні зуби, вниз – за нижні зуби. Пострибав і кінчиком погладив стелю. Сумно стало язичку і розпочав він пошуки друзів (колові рухи). Засичав і зацокав від радощів. А потім пригадав з друзями вміть:

Як пшениченька шумить (ща – ша - ша),

Як трактор гуркотить (др – др.),

Заспівав комарик дзвінко (з-з-з),

Ось і вуж повзе в траві (с-с-с),

Жук великий пролітав (ж-ж-ж),

Їжачок пофиркав (ф – ф -ф).

Вихователь. Які звуки ми з вами імітували (немовні звуки). Тисячі різноманітних звуків оточують нас.. Діти наводять приклади немовних звуків. Дитина читає вірш «Все, що живе на світі»

Вихователь. Кожна мама вчить свою дитину говорити. А як говорять діти? (Так, як їх навчила мама). А якою мовою розмовляють наші мами з

дітьми? А якою мовою навчає розмовляти мама, яка проживає в Польщі (польською), Білорусії (білоруською), Німеччини (німецькою).

Вихователь. А яка мова вам найрозуміліша? (українська) Чому? (Тому, що це наша рідна мова. Цією мовою розмовляють наші рідні. Звучить спів солов'я. Вихователь. Чий спів ви щойно прослухали? Чи подобається вам як щебече соловейко? В народі говорять, що наша мова солов'їна. Чому? (Наша мова співуча, мелодійна, як гарна пісня солов'я).

Словесна – логічна гра «Мова яка?»

Вихователь. Яка ж вона мова українська? (мелодійна, співуча, солов'їна, багата, барвиста).

Мова в нас така чудова, мелодійна і ясна.

Солов'їна, світанкова і чарівна, як весна.

Ще в народі кажуть, що наша мова – калинова. Чому мову порівнюють з калиною? Калина -- дуже гарний кущ, білим цвітом пишається на весні та червоними ягідками восени і взимку.

Вихователь. В народі кажуть: «Без калини нема України, як і без мови».

Вихователь. Діти, сьогодні для нас Весна надіслала запрошення.

Запрошення

Доброго дня, любі діти. Пишу я вам, Весна - Ясна. Ось ви і вирости, невдовзі попрощаєтеся з дитячим садком і підете до школи. То ж мені дуже хочеться, щоб ви завітали до мене на весняну галявину вивчати українську мову.

Вихователь. Діти, Весна запросила нас до себе на гостини, на весняну галявину. Мандрівка буде весела, цікава, але нелегка. Чи хочете ви разом з весною вивчати українську мову? Щоб потрапити на галявину, нам потрібно прочитати чистомовку:

На-на-на – надворі весна,
ОК - ок- ок – розтанув сніжок,
Ки – ки-ки - летять жайворонки,
Ки– ки-ки -летять ластівки,
Лі і-лі – лі - летять журавлі.
Лі - лі-лі-летять зозулі..

Вихователь. Ось ми і на веселій галявині. Подивіться, скільки тут квітів! Але і квіти не прості. Кожна квіточка має своє завдання.

Квітка №1

Ми звичайно не хитруємо,
Нас і бачать, нас і чують.

Це зовсім не новина,
Які ж наша імена? (букви і звуки)

Що ви знаєте про букви? (букви ми бачимо, пишемо, читаємо)

Що ви знаєте про звуки? (звуки ми чуємо і вимовляємо)

На які дві великі групи поділяються всі звуки української мови? (голосні і приголосні)

Квітка № 2

Шість звуків, які вільно співаємо, як пісні,
Ці звуки знає кожен, як звемо їх - голосні.

Скільки голосних звуків в українській мові? Проспівайте голосні звуки.. Це – мовні звуки, ми їх вимовляємо. А ще це голосні звуки, бо ми їх співаємо голосно. Якою фішкою ми позначаємо голосні звуки на звуковій моделі? (фішка з кружечком). Діти, коли ми вимовляємо голосні звуки, повітря виходить вільно, йому нічого не перешкоджає, наш ротик - відкритий. Саме тому ці звуки мають таку позначку, як відкритий ротик.

Вихователь. А яку ще цікаву властивість мають голосні звуки?

Діти. У голосних звуків є ще одна цікава властивість. Один з них вимовляється чіткіше та голосніше за других, адже він стоїть під наголосом. Гра «Наголошений, ненаголошений звук, склад»

Мета: вчити чітко визначати наголошений склад, звук

Квітка №3

Вихователь.. На які дві групи поділяються приголосні звуки? (тверді та м'які). Якою фішкою позначають приголосні звуки на звуковій моделі? (однією рисою - тверді, а двома – м'які).

Діти. При вимові приголосних звуків на шляху голосу зустрічаються перешкоди (губи, зуби, язик, тверде піднебіння)

Д/гра «Відлуння»

Мета: вчити розрізняти звуки на слух, правильно відтворювати пари: тверді і м'які звуки приголосні.

Вихователь кидаючи дитині м'яч, називає слова з твердим звуком. Дитина повертає м'яч, називаючи слова з протилежним звуком, того, який називає вихователь.

Д/гра «Впіймай звук»

Вихователь читає слова. Як що в слові є звук р (твердий), діти згинають одну руку, якщо звук р (м'який) – дві руки. Якщо звуків р немає, стоять рівно.

Д/гра «Мишки»

Вихователь називає слова, якщо в них є звук (ш), діти показують ц і слова (як в грі лім – по - по). Наприклад, мишка – діти перевтілюються на мишок, шнурок – зав'язують шнурок). Якщо звука (ш) нема, сидять тихо, як мишки. А щоб дістатися до квіточки №4, ми повинні переплисти через річку Помилок. На дошці записані слова, потрібно вставити пропущені букви.

Квітка № 4

На квітці сидить метелик – складелик, який просить дітей навчити його ділити слова на склади.

Д \ гра «Поділи слова на склади»

Ко- мар, ме – те - лик, бджо – ла, о- са, жук, баб-ка. Потім кожна дитина ділить своє ім'я на склади.

Д / гра «Аукціон складів»

Метелик – складелик називає перший склад. Діти, додаючи інші склади, утворюють нові слова, повторюючи слова повністю.

Ко – тик, колесо. Мо – ре, молоко. Ма - ма, малина. Метелик дякує дітям, прощається.

Квітка № 5

Д/гра «Порахуй речення»

Настала весна, ми пішли до лісу.

Там кожне дерево співало свою пісню.

Там кожна квіточка шепотіла свою назву.

1.Скільки речень у тексті?

2. Скільки слів у першому реченні?

3.Яке це речення за метою висловлювання? (розповідне)

4.Якими ще можуть бути речення? (спонукальні,окличні)

Вихователь. А що це ми бачимо під цією квіткою. Діти,та це ж карти.

Вихователь. Як ви думаєте,хто намалював цю карту? (Пірат) А мені потрібно запитати дозволу,щоб користуватися цією картою? Де ж живуть пірати? А ось і підказка – на острові. Щоб дістатися до нього потрібно переплисти через Море Помилки, і не потрапити у пастку до чудовисок - помилок, слід виконати завдання. Але знайте ,що основна зброя проти помилок – це увага.

Увага! Увага! Збиратися час.Вже море помилок чекає на нас.

Д / гра «Неслухняні звуки»

Мета: перевірити вміння дітей знаходити звукові помилки в словах і виправляти їх.

В полі ростуть білі, біленькі ромашки.

Над ними літають дрібненькі ромашки.

За віконцем темна піч.

Чорний кіт заліз у ніч.

В морі плаває синій кіт.

Ловить мишку сірий кит.

Д \ гра «Морський хробачок»

У лісі на деревах часто заводяться хробачки. Хто від них рятує дерева? (дятел) У нашому морі Помилки завівся морський гробачок - буквоїд. Які букви він під'їдав? Назвіть і запишіть крейдою на дошці? : к....т, р..к, ..ерепах, т..лень, дель...ін.

А ось, острів Пірата.

Пірат. (роль виконує дорослий) Що злякались? Не бійтеся, а розкажіть,хто ви?

Діти. Ми знайшли карту. В енциклопедії ми прочитали, що так пірати позначали свої скарби. Ми хочемо запитати, чи це ваша карта, і якщо це так, чи можна нею скористуватися?

Пірат. Так,е моя карта. Але я можу її віддати лише у надійні руки. Якщо ви виконаєте мої завдання - карта буде ваша.

Д / гра «Чарівна цифра»

Діти,що є в світі лише : один,2,3,4..10 ?

Пірат. Ви – молодці, впоралися з моїм завданням. Користуйтеся картою. Щоб дістатися до острова Весни – Ла – ламба – вам потрібно дібратися до протилежного берега і викинути все зайве.

Д /гра «Вилучи все зайве»

1. Картопля, слива, гарбуз, помідор, буряк, огірок
2. Широкий, довгий, вузький, солодкий, глибокий
3. Синиця, зозуля, метелик, горобець, ластівка
4. Мурашник, бджола, павук, оса, джміль, цвіркун

Вихователь. Діти, ви чудово справились із зайвим багажем. А ось і острів Весни. Хто це? Та це ж Зелене слонення (роль грає дорослий)

Виходить Зелене слонення і спільно з дітьми грає в гру «Буває – не буває»

1. Випав сніг, діти пішли в ліс по гриби.
2. Хлопчик поїхав на лижах збирати суніці.
3. Зацвіли підсніжники, а пташки полетіли у теплі краї.
4. Восени ми будемо збирати листки з дерев робити з них гербарій.

Дитина читає вірш Ф.Петрова «Від зими до зими». Бесіда про місяці

Мета: вчити дітей розуміти метафори, які зустрічаються у вірші, повторити назви місяців, їх ознаки.

Зелене слонення прощається з дітьми. Діти ідуть на острів Першого десятка.

Увага! Увага! Прощатися час. Вже острів Першого десятка чекає на нас.

Д /гра «В гостях у цифри»

1. Викладіть підряд усі числа від 1 до 10
2. Яке число передує числу 3?
3. Назвіть сусідів числа 3.2,7
4. Назвіть число, яке йде за 1, 5
5. Покажіть число, яке вказує, скільки сторін має квадрат, трикутник,

ромб

6. Як утворилося число (2, 3...10) ?

Д /гра «День, ніч»

На дошці не за порядком виставлені цифри від 1 до 10. На слово «ніч» діти заплющують очі, а вихователь заховує одну цифру і зсуває решту карток. На слово «день» діти розплющують очі і вирішують якої цифри не стало.

Д /гра «Задачі – жарти»

Вихователь. Хто зуміє без вагання вирішити такі незвичайні завдання. Я буду читати вам жарти – задачі, а ви будете піднімати відповідну цифру – ліхтарик.

1. Біля річки на галявці
Знайшли моркву сірі зайці.
Вісім морквин – це немало.
Одну з'їли, скільки залишилось?
2. У Оксаночки в руці,

Є чотири олівці,
А в її подружки Віри
Ось погляньте теж чотири.
Порахуйте всі ось ці,
Кольорові олівці.
3.Заєць вуха насторожив -
Ліс шумів з усіх кінців.
Хто мені сказати може,
Скільки вух у трьох (2,4) зайців.
4.Кожен день виводить в сад
Наша Мурка кошенят.
Двох рябих, сіреньке,біле.
Скільки ж всіх малих у неї?
5.Наша мати – квочка
В мене 2 синочки, 4 дочки.
Скільки діточок у квочки?

Вихователь . Діти! Ви чуєте,там хтось плаче ? Та це ж хтось плаче на острові Черепахи – казкарки. Щоб нам дістатися до нього потрібно зробити лист із цифр.

Д /гра «Живі цифри»

Мета: закріпити знання про натуральний ряд чисел.

Черепаха – казкарка відкриває скриню ключем та не може,плаче. Діти відкривають скриню, розгадавши ребуси.

Черепаха – казкарка. Ой, які ви діти розумні. Двері моєї скрині скарбів відчинились. Я вже багато років її стережу,а заглянути в середину не виходить. Черепаха знаходить сувій із написом «Знання – це скарб» , дарує його дітям.

Вихователь. Черепахо, ми дякуємо тобі за такий подарунок. Адже знання – це скарб, а вміння вчитися - ключі до нього. Діти, як ви розумієте це прислів'я? В скрині діти знаходять казки, книги, золоті монети..

Підсумок

Діти, розкажіть мені будь ласка,чи сподобалась вам подорож? Які перешкоди траплялися на вашому шляху? Що було найважче (найцікавіше,найвеселіше)? Що таке скарб?

Руда Л.В.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 24

м. Хмельницький, Хмельницька область, Україна

КОНСПЕКТ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАНЯТТЯ З ПРІОРИТЕТОМ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ТЕМУ: «ВЕСЕЛКОВА ВЕСНА»

Мета: вправляти в упорядкуванні об'єктів у напрямку зростання певної ознаки (колір);

продовжувати ознайомлювати з цифрами натурального ряду чисел, вправляти у лічбі в прямому та зворотному порядку, закріпити знання про склад числа 7 шляхом розкладання предметних множин на дві частини; продовжувати формувати уявлення про тиждень, усвідомлення послідовності днів тижня;

продовжувати розкривати конструктивні можливості різних матеріалів;

розширити знання про роль для людини таких явищ, як веселка;

вчити називати дні тижня з опорою на порядкові числівники;

виховувати інтерес до логіко-математичних вправ та завдань;

викликати радість від пізнання нового;

вчити конструювати за темою та власним задумом.

Обладнання: *Демонстраційне:* дзвінок з кольоровими стрічками різної довжини, ілюстрація днів тижня, кольорових ноток, веселки, 7 гномів та Білосніжка, Вовк та семеро козенят, силуетне зображення Весни з квіткою-семицвіткою, 7 конвертів із завданнями, 7 кольорових обручів; *роздатковий:* цифри від 1 до 10, математичні лінійки, математичні доріжки, знаки «<», «>», «=», 2 аркуші паперу, простий олівець, шнурки, гудзики, камінці, палички, горіхи, манка, шишки

Хід заняття

Вихователь: До нас на заняття завітали гості. Давайте з ними привітаємось за допомогою жестів. Наші гості, це вчителі зі школи, які хочуть з вами познайомитись та поглянути, як ви вмієте працювати на занятті. Скажіть, будь ласка, що у школі збирає всіх на урок? Так, звісно, дзвінок.

Сюрпризний момент:

Сьогодні у нас незвичайний дзвінок

У казку сьогодні ми зробимо крок

Із казкою ми зустрічались не раз

І знову вона завітає до нас.

Вихователь: Подивіться, який у мене дзвінок. Чому він незвичний? Гляньте, що він заховав від нас (*вихователь дотиком руки розкриває кольорову стрічку і так далі 7 кольорів*) Хто назве кольори стрічок? Дякую, бачу ви кольори знаєте. Скажіть, будь ласка, всі стрічки однакової довжини? Яка

стрічка сама коротка? Яка сама довга? Назвіть сусідів червоної стрічки. А синьої? Молодці, з цим завданням ви справились. А хто знає скільки стрічок у нашого чарівного дзвінка? Вірно, всього 7 стрічок. Скажіть, будь ласка, чого буває завжди тільки сім? (*Відповіді дітей*) Прошу вас подивитись на мольберт, що тут зображено? (*на мольберті ілюстрації днів тижня, веселка, ноти, сім гномів та Білосніжка, вовк та семеро козенят*) Як ви думаєте, чому саме ці ілюстрації тут зображені? Що їх поєднує? Звичайно, їх поєднує число 7.

Кострубата, гостроноса,

Поглядає наче скоса...

Гачкувата і тонка,

Довгоного отака.

Зависока, ну, а втім

Ми вчимо вже цифру 7!

Вихователь: Прошу вас подивитись на дошку, кого тут зображено? (*на ватмані зображено половину силуету дівчини Весни, яка тримає квітку-семицвітку і навколо кольорові конверти 7 кольорів веселки*) Так, це дівчина Весна, яка приготувала для нас різні завдання, але вітер переплутав усі конверти. Нам необхідно в певній послідовності розв'язати завдання, тоді Весна отримає гарну сукню. А щоб ми вірно розпочали розв'язувати завдання, нам потрібно вивчити послідовність кольорів веселки. Давайте пригадаємо з вами «Веселкову лічилку»

«Веселкова лічилку»

В лузі дощик із квіток

Кольоровий сплів вінок

У долину, аж до річки,

Простяглись барвисті стрічки.

Ось червона, перша стрічка, -

Колір стиглої сунишки.

Друга – наче мандаринки,

Що оранжеві в них спинки.

Третя – жовта, наче сонце,

Зазирає у віконце.

А четверта – то зелена,

Як листок берізки, клена.

П'ять – блакитна, барвінкова,

Наче квіточка святкова.

Шоста – синя, як ті сливи,

Що дощі вмивали й зливи.

Сьома вкрили ліс та балки

Фіолетові фіалки.

Із семи стрічок веселих

Утворилася веселка,

І щоб знати кольори,

Ти лічилку повтори.

Вихователь: Але для цього вам необхідно об'єднатись на дві підгрупи і зі смужок викласти веселку. (кожній підгрупі вихователь дає сім кольорових смужок на яких написано вислів для запам'ятовування кольорів веселки)

1-ша підгрупа Чарівна пташка життя звеселяє, бо співає fajно

2-га підгрупа Чарівна пані – жінка з букетом синіх фіалок

Вихователь: Так ми з вами вияснили, що перше завдання в червоному конверті, це завдання для першої підгрупи, друге завдання в помаранчевому конверті для другої підгрупи. Прошу всіх сісти за столи і ми будемо допомагати нашій Весні, створювати для неї сукню.

Дидактична гра «Цифровий ряд»

Вихователь: 1-ша підгрупа вам необхідно викласти на математичній лінійці цифри від 1 до 7.

2-га підгрупа вам необхідно викласти на математичній лінійці цифри від 7 до 1.

1	2	3	4	5	6	7			

7	6	5	4	3	2	1			

(Діти виконують завдання, з кожної підгрупи вихователь викликає по одній дитині для виконання завдання на дошці. Перша підгрупа викладає ряд з червоних квітів від 1 до 7, а друга з помаранчевих від 7 до 1)

Вихователь: Прошу перевірити чи вірно виконали завдання ваші члени підгрупи. Дякую! А ми вирушаємо далі, який колір наступний? Так звичайно, жовтий. У жовтому конверті завдання для першої підгрупи

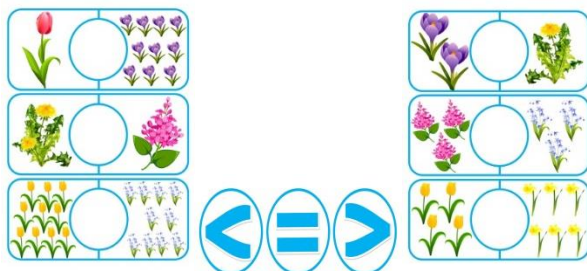
Дидактична гра «Сусіди числа»

	7	

5		7

Вихователь: А після жовтого, який колір? Так, а от в зеленому конверті завдання для другої підгрупи.

Дидактична гра «Весняні нерівності»

(Діти виконують завдання за столами, з кожної підгрупи вихователь викликає по одній дитині для виконання завдання на дошці)

Вихователь: Молодці, я бачу кожна підгрупа справилась із своїм завданням. А ми продовжуємо далі виконувати завдання нашої чарівної пані і наступне завдання з якого конверту? Так, звичайно з блакитного.

Дидактична гра «Склад числа 7»

Вихователь: Це завдання для двох підгруп. Вам необхідно на математичній доріжці викласти склад числа 7. Прошу до дошки Нікіту, який

знайде до кожної квітки іншу половинку, щоб разом утворилось сім.

7	
1	6
2	5
3	4
4	3
5	2
6	1

Вихователь: Молодці, бачу і з цим завданням ви справились, а ми вирушаємо далі. Які ще кольори конвертів у нас залишилися? Звичайно, синій та фіолетовий. Який колір зараз нам необхідно відкрити, щоб виконати завдання? Так, в синьому конверті завдання на увагу та кмітливість.

Дидактична гра «Весняне sudoku»

Вихователь: Молодці! А у нас залишився ще один конверт фіолетового кольору. Погляньте, що на цих квітах зображено? (на квітах фіолетового кольору зображено цифру 7 та різні матеріали: гудзики, шнурки, шишки, горіхи, камінці, манка, палички) Вам потрібно обрати об'єкт з предметом і викласти з цього предмета цифру 7.

Гра на рефлексію «Інтерв'ю»

Вихователь: Скажіть, що сподобалось на занятті? Що ми робили сьогодні? Яку цифру вивчили?

- Чи всі з вас впорались з завданнями?
- Яке завдання було цікавим?
- Яке завдання вам було важко виконати? Чому?
- Що було виконувати легко? Чому?
- Які знання знадобляться в школі?
- В яку гру хотіли б пограти ще раз?
- Хто на вашу думку був найактивнішим, найстараннішим?

Я впевнена, що ви всі будете успішними учнями в школі. Дівчина Весна дякує вам за виконані завдання, прошу вас поаплодувати один одному.

Федірко О.М.,

вихователь

Дошкільний навчальний заклад № 10

м. Прилуки, Чернігівська область, Україна

ІГРОВЕ ЗАНЯТТЯ В РОЗВИВАЛЬНИХ ОСЕРЕДКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ ЧЕТВЕРТОГО РОКУ ЖИТТЯ

Тема. «В пошуках курочки Ряби».

Освітні завдання. Створити необхідні умови для реалізації дітьми набутих знань, вмінь та навичок в процесі діяльності в розвивальних осередках за власним вибором та бажанням.

Спонукаати дітей до виявлення та закріплення наявних знань про курей (зовнішній вигляд, відмінності від інших тварин, місце проживання, особливості харчування та догляду) в іграх; проявляти інтелектуальні здібності під час створення ланцюжка розвитку курки (курка-яйце-курча). Дослідницьким шляхом визначати будову яйця, відмінність сирого яйця від вареного. Закріплювати поняття «багато», «один».

Розвивати навички розповідного мовлення. Спонукаати використовувати в активному мовленні слова – назви частин тіла курей, назви дитинчат, назви продуктів харчування курей, а також слова: півень, курка, курчатко, курник, яйце сире, варене, жовток, білок. Вправляти в умінні ставити запитання до об'єкта.

Удосконалювати вміння дітей малювати курчат за допомогою трафаретів. Виявляти свої артистичні здібності, розвивати емоційну виразність мовлення під час інсценування казки «Курочка Ряба» на новий лад.

Творчо проявляти та використовувати наявні знання під час сюжетно-рольової гри «Доглядаємо за курми» та під час конструювання курників з будівельного матеріалу.

Удосконалювати рухову координацію, вміння стрибати в довжину, перестрибуючи через перешкоди.

Виховувати позитивне доброзичливе ставлення до людей, бажання допомагати їм у разі необхідності; турботливе ставлення до тварин, бажання доглядати за ними.

Методи та прийоми: фрагмент відеофільму, проблемні запитання, ТРВЗ, метод «навмисних помилок», ланцюжок «що спочатку, а що потім», метод «вільного вибору діяльності», інсценування казки на новий лад, початковий етап до методу «Піраміда запитань до предмета».

Матеріал: музичний супровід, будиночки курей для позначення осередків, ілюстрації(курка, гуска, кіт), кольоровий місток, обладнання для малювання (трафарети, тички), різні картинки для складання курки, картинки для викладання ланцюжка (курка-яйце-курча) сирі та варені яйця, фартушки, будівельний матеріал, іграшки-кури для обігрування, подвір'я, збудоване з конструктора, подрібнені буряк, капуста, морква, трава, зернята, костюми діда, баби, курочки, мишки, курчатка, жива курка.

Хід заняття

Під музику діти заходять до групової кімнати.

Вихователь. Діти, подивіться на мене. Подаруйте мені посмішку, подаруйте посмішку один одному. Погляньте, скільки до нас завітало гостей. Давайте з ними привітаємось.

Діти. Добрий день вам,
Добрий день нам,
Добрий день всім.

Вихователь. Діти, погляньте, що нового з'явилося в нашій груповій кімнаті? (Ноутбук).

Для чого потрібен ноутбук? (Варіанти відповідей).

(Перегляд фрагмента відеофільму, де виявляється проблема, що від діда й баби втекла курочка Ряба).

Вихователь. Діти, кого ви бачили у фільмі?

Дід та баба веселі чи сумні? Покажіть це.

Чому вони сумні?

Чому від них могла втекти курочка Ряба? (Варіанти відповідей дітей).

Що ми можемо зробити, щоб допомогти діду та бабі? (Шукати курочку Рябу).

Для цього ми візьмемо фотографію курочки Ряби. (Картинка).

Дидактична вправа «Доведи, що це не курка»

(Діти порівнюють зображення курки з зображеннями kota, гуски).

Вихователь. Ні, ці тварини зовсім не схожі на курочку.

Тепер підемо на пташиний двір і там пошукаємо курочку Рябу. Але на дорозі з'явився чарівний місток і нам потрібно перейти через нього. (Кожна дитина перестрибує свій колір, називаючи його).

Вихователь. Діти, ось ми і прийшли до пташиного двору. Хто тут живе? Погляньте, скільки курочок, скільки півників?

(Огляд будиночків – позначок розвивальних осередків групи).

- В цьому будиночку живе Курочка – розумниця (осередок інтелектуальної діяльності). Що вона любить робити?

- А в цьому – Курочка – дослідниця (осередок природничо-дослідницької діяльності). Чим вона завжди займається?

Тут проживає Курочка – артистка. Що вона робить?

В цьому будинку живе Курочка – господарка.

А в цьому будинку – Півник – будівельник. Що він завжди робить?

А в останньому будиночку живе Курочка – художниця.

Діти, хто до якої курочки хоче піти в гості, візьміть відповідні картинки та йдіть до будиночків.

Робота в розвивальних осередках

1. Осередок інтелектуальної діяльності.

- Діти, ви завітали в гості до Курочки-розумниці, отож викладіть зображення курочки з частин, а потім складете ланцюжок «Що спочатку, а що потім» (курка-яйце-курча).

2. Осередок мистецької діяльності.

- Курочка-художниця пропонує вам намалювати таких гарних курчаток, як на цьому малюнку (зразок). (Діти малюють за допомогою трафарету).

3. Осередок природничо-дослідницької діяльності.

Діти з помічником вихователя досліджують сирі та варені яйця.

4. Осередок сюжетно-рольових ігор.

- В гостях у Курочки-господарки ви будете доглядати за курми: годувати їх, напувати, прибирати.

5. Осередок конструктивно-будівельних ігор.

- Разом з Півником-будівельником ви будете будувати житло для курей – курники.

6. Осередок театралізованої діяльності.

Курочка-артистка запропонує дітям розіграти казку «Курочка Ряба» на новий лад.

Презентація роботи в розвивальних осередках

(Діти показують та розповідають, що вони робили в гостях у курочок. В кінці дивляться інсценівку казки «Курочка Ряба» на новий лад.

Вихователь. Діти, ми з вами і малювали, і в ігри грали, і виступали, а курочку Рябу ви не зустрічали?

(Сюрпризний момент – з великого яйця з'являється курчатко – дитина старшої групи).

Вихователь. Діти, хто це? Що б ви хотіли запитати у курчатка?

Запитання дітей до курчатка: (метод «Піраміда запитань»)

- Ти хто? Де ти було? Що ти там робило? У яєчку холодно чи тепло? У яєчку темно чи світло? Де ти тепер будеш жити? Хто твоя мама? (Курочка Ряба). А де ж вона? Ми її давно шукаємо.

(Вихователь виносить живу курку в клітці)

Діти розглядають її, порівнюють з фотографією курки, впевнюються, що це дійсно курочка Ряба.)

Вихователь. Діти, ми зараз повертаємося до дідуса й бабусі, щоб повернути їм Курочку Рябу та курчатко.

(Виходять дід та баба, вітаються)

Вихователь. Діти, давайте нагадаємо дідусю та бабусі, як потрібно доглядати за курми, щоб вони більше не втікали від них.

(Дід та баба дякують і дарують дітям Кіндер-яєчка, прощаються).

Вихователь. Діти, де ми з вами були? Кого зустрічали? Що робили? Що вам найбільше сподобалося?

Берестова Н.І.,

вихователь-методист,

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)

комбінованого типу № 89 «Віночок»,

м. Черкаси, Черкаська область, Україна

ОСІННЯ ПРИГОДА

Мета:

- фізичний розвиток:

сприяти розвитку рухової активності, підтримувати інтерес до музично-рухливих ігор, удосконалювати координацію рухів;

- соціально-моральний розвиток:

формулювати необхідність дотримуватись основних правил поведінки в природі; виховувати дбайливе ставлення до тваринного та рослинного світу;

- емоційно-ціннісний розвиток:

викликати захоплення й радість від спостереження за осінніми барвами, виховувати свідоме ставлення до живого світу;

- пізнавальний розвиток:

уточнити та розширити поняття дітей про зміни, які відбуваються в природі восени; розвивати спостережливість та увагу; вправлятися в лічбі у межах п'яти; закріпити знання про овочі та фрукти, учити класифікувати їх;

- мовленнєвий розвиток:

збагачувати словниковий запас дітей, продовжувати формулювати вміння дітей відповідати на запитання; вчити утворювати від заданих слів зменшувально-пестливі форми;

- художньо-естетичний розвиток:

формувати вміння, передавати в рухових етюдах-імпровазіях свої враження від природного довкілля; уточнити знання про кольори;

- креативний розвиток: учити дітей проявляти фантазію; творчість під час виконання музично-рухових етюдів; розвивати образотворчі навички.

Обладнання:

муляжі грибів великі і малі, муляжі овочів і фруктів, іграшковий ведмідь, предметні картинки, хмаринки із цифрами та краплинки до них, фарба, тички, штампи.

Хід

(Під музичний супровід діти заходять до зали)

Вихователь:

Подивіться малята, скільки гостей сьогодні до нас завітало. А коли люди зустрічаються, вони що роблять?

Діти:

Вітаються.

Вихователь:

Давайте і ми привітаємося з нашими гостями і трішки розповімо про себе.

Новий день настав, малята,

До садка покликав нас.

Буде в нім пригод багато

І розвагам буде час

Для веселощів і сміху,

Ігор, радощів, пісень

Назвемо усіх для втіхи з ким проводимо цей день!

(Плескаємо в долоні і називаємо імена всіх, хто стоїть).

Дуже дружні ми малята

Нашу групу «Мальви» звати!

(Діти вітаються).

Вихователь:

Малята, подивіться, можливо ви знаєте хто залишив для нас такий гарний букет? Послухайте загадку.

У садках, гаях блукає,
Дерева в різнобарвне листя одягає.
Хто ж це така?

(Осінь)

- Скажіть, малята, восени стає холодніше чи тепліше?

(Холодніше)

- Дощ іде рідше чи частіше?

(Частіше)

- Листя на деревах опадає чи виростає?

(Опадає)

- Птахи виводять пташенят, чи збираються у теплі краї?

(Збираються у теплі краї)

- Сонце землю зігріває сильніше чи слабше?

(Слабкіше)

Вихователь:

Молодці. Ви вже багато чого знаєте про осінню пору. Нечутними кроками, тихо осінь приходить у наш край. Але найбільше помітний її прихід до лісу, який відразу стає чарівним. Чи хотіли б ви поглянути на осінній ліс? А під листям в осінньому лісі можна багато чого знайти. Чи хочете ви до лісу?

(Так)

Вихователь:

Візьміться за ручки і вирушаємо в подорож, а щоб нам було веселіше мандрувати, заспіваємо пісеньку.

(Пісня-хоровод «Ходить осінь в чобітках»)

1. Ходить осінь в чобітках

З посмішкою на вустах.

Йде листочки обриває,

Вітер їй допомагає.

2. Шу-шу-шу лестить листок

Через ліс, через місток.

Легко у танку кружляє

Вітер пісеньку співає.

Вихователь:

Ось ми з вами і в лісі. Он, який на землі лежить надзвичайної краси килим з різнобарвних листків. А з яких же це дерев листочки?

(Діти називають клен, дуб, береза, калина)

Вихователь:

А тепер уявіть, що ваші руки – це листя. Покажіть, як воно кружляє, коли дме сильний вітер? Коли дме слабкий вітерець? Вітерець стихає і листочки падають на землю.

Вихователь:

Тепер давайте же прогуляємось по лісу. Скажіть, будь ласка, що ми можемо знайти під осіннім листячком?

(Горішки, грибочки)

Вихователь:

- Ой що це, діти ? *(діти знаходять грибочки: великі і малі)*

- Звідки вони тут взялися ?

(Відповіді дітей)

Вихователь:

А давайте допоможемо білочці назбирати грибочків. Візьмемо в праву руку маленький грибочок, а в ліву – великий.

Д/г «Допоможіть білочці посортувати гриби»

Вихователь:

Скільки маленьких грибочків в руці? Скільки великих? А разом? Давай покладемо під маленьку ялинку маленькі грибочки, а під велику – великі.

Вихователь:

- Ой, тут ще одна купа листя? Що ж під нею?

- *(Овочі, фрукти; поділ на команди).*

- Хто ж їх сюди приніс?

- *(Відповіді дітей).*

Д/г «Допоможемо зайчикові та їжачку відібрати овочі та фрукти»

Чути хрюпіння.

Вихователь:

Хто це спить під дубком,

Ще й накрився колушом?

Тихше, діти, не шуміть,

То, напевно, спить...

Діти: Ведмідь.

Вихователь:

Ой, тікайте, бо цей гість,

Як проснеться - всіх поїсть.

Проводиться гра «Ведмедик – жартівник».

Побіжу-побіжу, бо ведмедик я прудкий,

Дожену-дожену, утікайте, малюки.

А вони, малюки, мене не бояться

Ручки плещуть ладком, дітки веселяться.

А тепер малюки мене доганяють,

Ой, боюсь ой, боюсь, що мене спіймають.

А я друзів своїх ображать не стану

Пожартую ще раз, потім перестану.

Ведмедик:

Сідайте, малята, трішки перепочинемо. Ой, подивіться, що я знайшов у лісі.

(Дістає торбинку з картинками)

Поясніть мені, що це за предмети зображені на картинках, і для чого вони потрібні.

Д/г «Що і для чого»

(Діти по черзі дістають картинку, називають те, що зображено на ній, і пояснюють, для чого потрібна ця річ. Наприклад: каструля потрібна для того, щоб варити в ній суп; телефон потрібний для того, щоб розмовляти, викликати швидку допомогу; олівець потрібний для того, щоб ним малювати і т.д.)

Ведмедик: Дякую, малята, тепер я можу іти спокійно лягати спати.

Вихователь:

Ой, що це за звуки?

Діти:

Це дощик.

Вихователь:

Ось і хмаринки з'явилися, але чомусь без краплинок? Це хмаринки непрості. Давайте подумаємо, скільки краплинок має впасти з кожної хмаринки?

Д/г «Подаруй хмаринці краплинки»

Вихователь:

А зараз я вас хочу перетворити на маленькі краплинки.

Пісня-гра «Крапотята»

Вихователь:

Діти, подивіться, що накоїв вітер, він зірвав усі листочки з дерев. Вони стоять зовсім сумні.

Давайте на згадку нашим деревам і лісовим звірятам створимо і залишимо в дарунок осінній пейзаж.

(Малювання різними технікам: пальчиком, тичком, штампом)

Вихователь:

Які ви молодці малята. Скільки добрих справ зробили. Тепер їм не страшна люта зима.

Гугля М.Л.,

вихователь дитячого садка

*Дошкільний навчальний заклад №14
м. Ізюм, Харківська область, Україна*

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ З ЕЛЕМЕНТАМИ СЮЖЕТНО – РОЛЬОВОЇ ГРИ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗА ТЕМОЮ: «ПОДАРУНКИ НА ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ВІСЛЮЧКУ»

Мета: Формувати уявлення про професії, вміння широко і творчо використовувати в грі отримані знання про економічні поняття. Вправляти у вмінні купляти товар за гроші. Формувати взаємини співробітництва.

Розвивати здатність спільно розгортати гру, погоджуючи власний ігровий задум з задумами однолітків. Виховувати культуру мовного спілкування.

Словник: гроші, пенсія, зарплата, стипендія, касир, продавець, консультант, чек, ціна.

Матеріал: каса, товари, "гроші", чеки, автобус, білети, руль, відео презентації.

Попередня робота: розгляд картини "Продавець", бесіда "Ми були в магазині" (вичленення ролей), підготовка матеріалів з дітьми (чеки, каса, "гроші", цінники), дидактична гра «розклади товар на полиці».

Індивідуальна робота: виконання рольових дій: консультанти, касири, покупці, контролер.

Короткий опис: вихователь оголошує, що побудований новий магазин, консультанти дають відомості покупцям про товар, касири оголошують ціну, видають чек. Контролер продає та перевіряє квитки, шофер керує автобусом.

Хід гри.

Ось і ранок вже настав

До садочка всіх позвав

Ми запрошуєм гостей

Подивитись на дітей

Треба разом привітатись «Добрий день»

Дружно, весело сказати «Добрий день»

Вліво, вправо поверніться

Своїм друзям посміхніться,

«Добрий день».

-Діти, що це за звук?(звук скайпа).

-Здається нас хтось викликає. Поглянемо.

(звернення віслюка Іа з мультика «Просто так»).

-Добрий день Віслючок!

-Добрий день! В чому я сумніваюсь!

-Іа, чому ти засмучений?

-У мене сьогодні день народження.

-Так це ж чудово!

-Так повинно бути, але не святкового столу, ні подарунків, ні гостей немає.

-Іа, не сумуй. Ми з дітьми тобі допоможемо.

-Діти, допоможемо Віслючку?

Вправа «Поміркуй і скажи».

-День народження на вашу думку це яка подія?(Весела, радісна, довгоочікувана, приємна).

-Що потрібно, щоб вийшло веселе свято?

-Що потрібно, щоб придбати подарунки та різну смакоту?(гроші).

-Як гроші потрапляють до вашої родини?(зарплата, пенсія, стипендія, гроші на щедрування, посипання, подаровані гроші на день народження...).

-Яким чином можна отримати додаткові гроші в сім'ї?(економити воду,газ, електрику,берегти одяг, взуття, іграшки, щось виростити та продати, виготовити власними руками на продаж, не купляти не потрібних речей...)

-Поясніть вислів: Щоб гроші мати, треба добре працювати.

Саме сьогодні в нашому місті відкривається новий магазин «АТБ», куди ми з вами і поїдемо, щоб придбати подарунки для Віслучка.

- Що потрібно для того, щоб в магазин прийшло якнайбільше покупців?

Переглянемо рекламний відеоролик про відкриття магазину.

-Хто працює в магазині?

Нам потрібно обрати консультантів та касирів.(обираєм).

-Як слід поводитись в магазині?

-Якими словами користуватись у магазині?

У кожного з вас є початкова сума грошей 10 гривень. Ви можете отримати додаткові гроші за допомогою правильної відповіді на запитання. Кожна правильна відповідь коштує 1 грн.

Вікторина:

1.Кого називають кораблем пустелі?

2.Якого птаха називають лісним лікарем?

3.Який птах має червону грудку?

4.Який звір у лісі всіх боїться?

5.Яка хижа риба може нападати на людей?

6.Коли можна побачити зайця-біляка?

7.Хто з мешканців лісу сушить гриби?

8.Що трапляється з бджілкою, коли вона когось жалить?

9.Як звали дівчинку, яка жила у квітці?

10.Кого знайшла Дюймовочка в підземній норі?

11.Чому Попелюшку так називали?

12.Із чого Фея зробила карету?

13.Якого звіра зустріла Червона шапочка в лісі?

14.Чому від хлопчика втекла ковдра,подушка,книжка?

15.Навіщо до лікаря Айболита прийшла лисиця?

16.За допомогою чого Вінні Пух піднявся у повітря?

17.Якого кольору Крокодил Гена?

18.Що найбільше Малюк з мультика про Карлсона хотів одержати на День народження?

19.Кого називають королем звірів?

20.Що знайшла Муха Цокотуха?

-За допомогою якого транспорту ми можемо потрапити до магазину?

-Отже поїдемо на автобусі.

-Що потрібно, щоб потрапити на автобус?(Придбати квиток).

-Нам потрібно обрати шофера та касира.(обираєм).

Отже будь ласка шофер та касир займайте свої місця в автобусі.

Шановні пасажери будь ласка придбайте білети та в путь.

(діти шикуються в чергу та купляють білети).

Шофер: Щоб веселіше було їхати перегляньте відеоролик.

Сьогодні разом з вами в автобусі до нового магазину їде журналіст, дозвольте представитись: Марина Леонідівна. Прошу відповісти на мої питання:

Загадки-складки

Відгадайте-но, як те зветься
Що за гроші продається,
Це не просто диво-дар
А справжнісінький...(Товар)
Меблі, хліб і олівець
Продає нам...(Продавець)
Скільки купили ковбаси,
Стрілкою покажуть...(Терези)
За сметану, хліб і сир
В касі чек проб'є...(Касир)
Лікарю і акробату
Видають за труд...(Зарплату)
Порося куплю собі
Те, що з діркою в спині...(Копілка)
Раз, два, три, чотири, п'ять,
Всі уміють рахувать.
Щоб товари нам продати,
Треба, їх в кишені мати? (Гроші)
На товарі в магазині
Ми завжди напишем...(Ціни).

Дякую за відповіді. А ось здається і магазин. Будь ласка консультанти та касири займайте свої місця. Поки готуються наші робітники до роботи, я пропоную вам перетворитись на вантажників і допомогти розподілити товар по крамницям. (Діти наклеюють товар-наліпки до відповідної крамниці).

Дидактична гра «Знайди потрібну крамницю».

Що ж час відвідати АТБ, тільки нагадайте чому ми сюди приїхали?

Отож поміркуйте, проконсультуйтеся у консультантів, що краще придбати на подарунок Віслучку, не забувайте бути ввічливими.

(Діти консультуються, обирають товар та розраховуються на касі, повертаються до автобусу та їдемо у садочок).

Інтерв'ю:

- Скажіть, будь ласка, чи сподобався вам магазин? Чим саме?
- Чи гарно вас обслуговували в новому магазині?
- Що ви придбали? Чому саме ці товари ви обрали?
- Чи є бажання завітати до магазину ще?

В дитсадочку. – Діти, подарунки ми придбали, а яким же чином передати їх Віслучкові? Складемо їх у коробку, та за допомогою «Нової пошти», відправимо подарунки Іа.

Ваніфатьєва В.В.,

вчитель-логопед

Дошкільний навчальний заклад «Казка»

м. Першотравенськ, Дніпропетровська область, Україна

Каліда О.М.,

вихователь логопедичної групи

Дошкільний навчальний заклад «Казка»

м. Першотравенськ, Дніпропетровська область, Україна

БИНАРНОЕ ЗАНЯТИЕ В ЛОГОПЕДИЧЕСКОЙ ГРУППЕ «ПУТЕШЕСТВИЕ ПО РАДУГЕ»

ПРОГРАММНОЕ СОДЕРЖАНИЕ: Расширять и активизировать экспрессивный словарь по ранее изученным лексическим темам. Совершенствовать фразовую речь. Закреплять навыки выполнения звукового анализа слов, деления слов на слоги, печатания простых слов под диктовку, образования сложных, однокоренных слов, согласования существительных с прилагательными, умения ориентироваться на листе бумаги. Развивать графомоторные навыки, межполушарное взаимодействие, мимическую, артикуляционную, общую и мелкую моторику, слуховое восприятие, чувство ритма, силу голоса, мышление и внимание. Продолжать работу по сенсорной интеграции. Воспитывать умение работать в команде.

ХОД ЗАНЯТИЯ

Организационный момент

Коммуникативная игра «Улыбнись и обнимись»

Туки-туки, здравствуй лоб,

А теперь ладошки - хлоп.

Ушком к ушку прикоснись,

Обнимись и улыбнись!

(дети выполняют движения согласно тексту)

Упражнение «Ухо – нос – хлопок»

Педагог: Левой рукой возьмитесь за кончик носа, а правой рукой – за противоположное ухо. Одновременно отпустите ухо и нос, хлопните в ладоши, поменяйте положение рук с точностью да наоборот.

Основная часть

1.«Радужная сказка» (мимические упражнения, артикуляционная гимнастика, пантомимика)

Педагог предлагает детям отправиться в радужную сказку. Дети стоят в кругу.

Педагог: Тихо! Не спугните сказочные чудеса... Я вам буду новую сказку рассказывать, а вы мне ее показывать.

Жили-были в радужной стране ребята... Были они веселые (улыбаются) и трудолюбивые, со спортом дружили (дети показывают упражнения, предложенный педагогом на пиктограмме).

Девочки красивые (выполняют пружинку) да сердцем добрые (показ сердца). Мальчики сильные, как богатыри (показ) да озорные (подмигивают поочередно одним и другим глазом).

А еще ребята, жившие в радужной стране, очень любили играть с язычком. Их язычок никогда не уставал. Он мог скакать на лошадке (арт.упр «Лошадка»), стучать как дятел (арт.упр. «Дятел»), качаться на качелях (арт.упр «Качели») и даже показывать время (арт.упр. «Часики»)

И происходили в радужной стране разные чудеса. Самым необычным чудом были радужные зайчики.

Помните, мы с вами пускали и ловили солнечных зайчиков, а это были радужные — разноцветные зайчики. Они приходили а гости к ребятам, когда они делали что-то хорошее, правильно отвечали, отгадывали загадки.

А вы хотели бы их увидеть? (ответ детей).

Ну тогда, отгадайте мою загадку:

Над лесами, над рекой

Разноцветный мост дугой.

Если б я мог стать на мост-

Я б рукой достал до звезд. (*Радуга*).

Вспомните, что такое радуга? (*радуга – это природное явление, ее видно на небе, после дождя при ярком солнце*).

Верно, а сейчас мы с вами еще и узнаем, как появляется радуга (*просмотр видео-ролика про радугу*)

Но случилась в радужной стране беда: погасла чудо-радуга. Не стало её. Девочки заплакали (*показывают, как плачут*), а мальчики стали их утешать (*показывают жестами*).

Не расстраивайтесь, ребята! Мы новую радугу найдем, а помогут нам в этом радужные зайчики. Мы соберем их в определенной последовательности.

Найти радугу нам помогут волшебные слова: «Каждый охотник желает знать, где сидит фазан».

Давайте все вместе произнесём их(*дети хором повторяют*)

Отправляемся на поиски радуги по волшебной дорожке.

Вот дорожка не простая, а волшебная такая!

По дорожке кто пройдет - тот играет,

Много знает, всегда красиво говорит,

Радугу спасти спешит! (*дети проходят по сенсорной дорожке, меняя положение ног*)

2. Упражнение «Кап - кап» (развитие слухового восприятия, чувства ритма, силы голоса). Педагог задает на музыкальном треугольнике ритм, дети воспроизводят его при помощи слова «кап» (1-2, 1-3, 2-2 и т.д.). Затем предлагает при помощи силы голоса показать начинающий дождь, сильный, затухающий.

Как вы правильно сказали, радуга появляется после дождя, вот и у нас, прежде чем появится первый радужный зайчик, пошел дождик.

Подскажите, каким цветом, будет зайчик, если название цвета первой дуги у радуги начинается с того же звука, что и слово «каждый»? (*появляется красный зайчик*)

На что похож красный цвет радуги? (*помидор, огонь, закат солнца, цвет светофора, Красная книга, сигнал опасности и т.д.*)

3. Звуковой анализ слов, чтение, письмо.

Красный зайчик очень любит читать, писать, играть со звуками, слогами и словами. Давайте вспомним, на какие две группы мы делим звуки? Какие звуки мы называем гласными? Сколько их? Согласными? Расскажите, какими бывают согласные звуки? (*затем детям предлагается подойти к столам, на которых лежат карточки для звукового анализа*)

Выполняется звуковой анализ слов (*индивидуально*), определяется количество слогов в них, закрепляется правило: в слове столько слогов, сколько гласных звуков. Затем педагог предлагает фронтально написать слово «кап»

4. Речевая игра по активизации экспрессивного словаря по лексическим темам (с зонтом)

Ребята, мы с вами очень любим рисовать. А напомним мне, какой цвет получается, если смешать красный и желтый? Правильно, оранжевый. И мы в этом убедимся еще раз в конце занятия, но необычным способом. А к нам уже спешит оранжевый радужный зайчик (*вывешивается на доску*)

На что похож второй оранжевый цвет радуги? (*апельсин, морковь, осенние листья и т.д.*).

Оранжевый зайчик очень озорной и любит гулять под дождем под зонтом. А вот его волшебный зонтик (*педагог проводит игру по типу «Рыба, птица, зверь»*)

5. Речевые игры на согласование имен существительных с прилагательными, образование родственных и сложных слов

Третий цвет радуги - желтый (*вешается на доску желтый зайчик*).

И сейчас мы с вами оденем желтые очки и весь мир вокруг нас станет желтым.

Игра «Желтые очки» (*согласование существительных прилагательными*) **Игра «Слова с одного дерева»** (*однокоренные слова*)

- Листья на деревьях осенью что делают? (*желтеют*)
- Солнце желтое, а лимон еще... (*желтее*)
- Большой - желтый, а маленький (*желтенький*)
- Желтая часть яйца называется (*желток*)

Игра «Из двух слов одно» (*образование сложных слов*)

Желтые крылья - желтокрылый (*лапы, хвост, волосы, нос*)

Если нарисовать рисунок, в котором будет желтый и зеленый цвет, он будет..

На флаге Украины желтый и голубой цвета, и мы его можем назвать...

6. Упражнение на развитие сенсорных способностей, развитие тонких движений мышц руки

А может вы догадались, какого цвета радужный зайчик придет к нам следующим. Правильно, это зайчик зеленого цвета.

На что похож четвертый зелёный цвет радуги? (*траву, огурчик, листья на деревьях, цвет светофора, который разрешает движение*).

Именно этот цвет принят во всем мире, как самый безопасный. Для тех людей, у которых зеленый цвет - любимый, основными качествами являются великодушие, надежность и трудолюбие.

Зеленый зайчик предлагает вам потрудиться.

Игры на сортировку мелких предметов, выделением зеленого цвета

7. Физкультминутка.

Следующий голубой зайчик предлагает всем подвигаться (*появляется очередной зайчик*)

Здравствуй, радуга-дуга,

Выполняют поклон.

Разноцветный мостик!

Разводят руки в стороны, рисуя дугу в воздухе.

Здравствуй, радуга-дуга! *Вновь выполняют поклон.*

Принимай нас в гости.

Идут по кругу, держатся за руки.

Мы по радуге бегом,

Бегут по кругу друг за другом, высоко поднимая колени.

Пробежимся босиком.

Через радугу-дугу

Встают лицом в круг, делают четыре прыжка на носках.

Перепрыгнем на бегу.

Делают еще четыре прыжка на носках.

И опять бегом, бегом

Бегут по кругу друг за другом, высоко поднимая колени.

Пробежимся босиком.

8. Игра «Угадай по вкусу» (знания детей о вкусовых качествах фруктов).

Синий зайчик (*появляется*) принес вам продукты, которые спрятаны от глаз. Вам с закрытыми глазами необходимо по вкусу узнать, что это и рассказать, какой был вкус.

9. Упражнение на ориентировку на листе бумаги, развитие графомоторных навыков.

Вам сейчас нужно быть очень внимательными, выполнять мою инструкцию, чтобы появился последний седьмой цвет радуги. Зайчик, какого цвета должен появиться? (фиолетового).

На листе нужно нарисовать то, что я сейчас скажу, а где и что рисовать, вы узнаете, если будете внимательно меня слушать. *Звучит спокойная музыка.*

1. Наступила весна. Ярко светит солнышко. Нарисуйте солнце жёлтым карандашом в левом верхнем углу.

2. Появились первые цветы. Нарисуйте красный цветок в левом нижнем углу.

3. Нас это радует. Нарисуйте в верхнем правом углу смайлик.

4. Прилетели птицы. На середине листа нарисуйте 3 птички черным карандашом.

5. Зеленеет травка. Нарисуйте ее зеленым карандашом по нижнему краю листа.

6. Плывут по небу облака. Нарисуйте их по верхнему краю листа синим карандашом.

7. Какой угол остался свободным? Там мы подписываем рисунок.

- Проверьте себя. Посмотрите, как должно было получиться.

- Придумайте название.

10. Сюрпризный момент: эксперимент «Разноцветная пена».

Вот мы и собрали радугу. Слово “радуга” похоже на слово “радость”. И в самом деле, радостно бывает, когда вдруг на небе возникает удивительно красивая дуга. “Райская дуга” называли ее в старину и верили, что она приносит счастье. С тех пор так и зовут – радуга.

Но радостно бывает и от неожиданного сюрприза.

Дети находят подарки

Итог занятия

Мы по дорожкам радуги шагали,

Все сложные задания выполняли.

Теперь мы можем со своими знаниями смело идти в первый класс!

Круглова О.Г.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 95

м. Київ, Київська область, Україна

СЕМІНАР – ПРАКТИКУМ «ОРГАНІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРИРОДНОМУ ДОВКІЛЛІ»

Мета семінару – практикуму:

- розвивати творчий потенціал педагогів, їх компетентність у сфері екології;
- підвищити професійну майстерність педагогів і ефективність їх процесуальної діяльності;
- встановити тісну співпрацю між педагогами;
- виховувати любов до природи, до свого рідного краю.
- Завдання при роботі з дітьми
- у процесі організації пізнавальної діяльності
- милування природою;

- відображення вражень в зображувальній діяльності;
- розгляд ілюстрацій, творів живопису;
- слухання музичних творів;
- читання творів художньої літератури;
- індивідуальні та групові бесіди;
- догляд за мешканцями куточка природи;
- праця на городі, на квітнику, в саду;
- складання дітьми казок, загадок, віршів та оповідань;
- виконання вправ психогімнастики;
- розв'язання словесно – логічних та розвиваючих завдань;
- дослідницька та експериментально-пошукова діяльність дітей;
- уроки доброти та мислення в природі

Усі перераховані завдання, що стоять перед вихователем, тісно взаємозв'язані - необхідно розглядати і вирішувати їх в комплексі. І сьогодні ми з вами поговоримо про це.

Розминка

В ході моєї доповіді ми будемо трішки відпочивати і виконувати невеличкі завдання. І перш ніж розпочати проведемо невеличку розминку. Ви повинні дати відповіді на мої запитання.

- Що означає екологічне виховання дітей?
- Які є форми організації пізнавальної діяльності?
- Які принципи ознайомлення дітей з довкіллям?
- Які методи навчання ви знаєте в екологічному вихованні?
- Вихователю потрібно навчити дітей:
- Бачити і визначати найпростіші зв'язки між явищами природи;
- Помічати красу навколишнього;
- Розвивати допитливість, вміння спостерігати;
- Виховувати бережне ставлення та любов до живого й неживого.

Зважаючи на пізнавальні особливості дітей дошкільного віку, вихователям необхідно забезпечити:

- Наочну агітацію повідомлюваних знань.
- Організувати активну дослідницько-пошукову діяльність.
- Поетапне ускладнення завдань.
- Варіативність повідомлення другорядних ознак і характеристик

на основі демонстрації суттєвої ознаки чи явища.

Практичні методи

Сюжетно-рольові ігри

- Дидактичні ігри
- Рухливі ігри
- Народно-обрядові ігри природничої тематики
- Елементарні досліди і моделювання
- Догляд за мешканцями в куточку природи
- Праця на городі, на квітнику, в саду
- Розв'язання словесно-логічних та розвивальних завдань

Спостереження за тваринами:

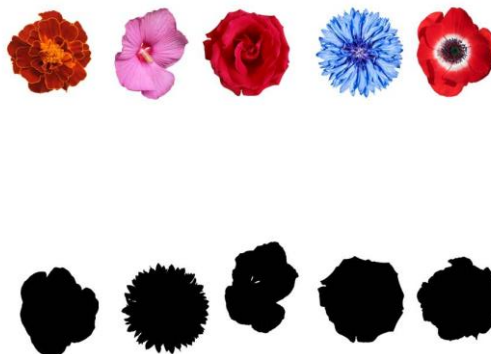
- Назва (цікаві відомості, пов'язані з назвою);
- Зовнішній вигляд, особливості;
- Класифікація (комахи, птахи, риби, ссавці);
- Спосіб пересування, пристосування кінцівок до способу пересування;
- Спосіб добування їжі, пристосування до способу добування їжі;
- Харчування;
- Навколишнє оточення, пристосування до нього;
- Розмноження;
- Взаємозв'язки, що існують у природі;
- Значення у житті людини;
- Роль людини в житті тварин;
- Правила поведінки у природі.

Спостереження за рослинами:

- назва (цікаві відомості, пов'язані з назвою);
- класифікація (дерево, кущ, трав'яниста рослина);
- зовнішній вигляд, частини, призначення;
- умови, необхідні для росту та розвитку;
- навколишнє середовище;
- рослина як місце існування тварин;
- рослина як їжа тварин;
- засоби розповсюдження насіння, розмноження;
- значення в житті людини;
- як людина допомагає рослинам;
- правила поведінки в природі

Завдання для педагогів:

Розгляньте квіти та знайдіть де чия тінь

Додаткові завдання для дітей при спостереженні за рослинами

1. Під час прогулянки запитайте у дітей, який у них сьогодні настрій. Чи завжди він такий? А чи можна визначити «настрій» рослини? За якими ознаками це можна зробити? Чи залежить це від пори року, погоди? Намалюйте в альбомі «сумне дерево», «веселе дерево»

2. Ми вміємо розмовляти. А рослини? Як вони це роблять? З'ясуйте, чи часто ваше дерево шумить листям? В яку погоду воно

«мовчить», а в яку шумить голосно, здається сердито? В яку пору року дерево частіше буває мовчазним? Про що воно шумить? Постійте під його гілками, закривши очі, послухайте його шелест. Що він нагадує?

3. Як людина використовує такі рослини? Намалюйте в зошиті все, що люди роблять з рослин. Чи є в дитячому саду, в будинку, речі, зроблені з рослин? Чи часто діти користуються ними?

4. Прочитайте дітям вірші, оповідання, казки, розучите пісні в яких згадуються рослини

Реалізуючи проект, потрібно пам'ятати:

1. Робота повинна бути організована таким чином, щоб кожна дитина хотіла брати участь в дослідженнях, виявляла ініціативу, усвідомлювала, що екологічний проект - це цікаві завдання, які, крім її, ніхто не може виконати.

2. Необхідно надати дітям свободу вибору. З одного боку, є ряд завдань, які виконують всі учасники проекту, з іншого - хтось із них (особливо в старшій групі) може запропонувати щось своє: самостійно поспостерігати за деревом, зробити додаткові малюнки. Свобода вибору реалізується і при визначенні об'єкта досліджень. Дитина має відчувати, що це саме його дерево, він сам його вибрав, що воно подобається йому більше інших. В процесі роботи по проекту деякі його учасники зосереджувалися на спостереженнях за сезонними змінами в житті дерева, інші більш детально вивчали сніговий покрив і т.д. Тобто і тут у дітей повинен бути певний вибір.

3. Ставтеся до будь-яких спостережень дітей серйозно. Як можна частіше хваліть їх: за те, що вони помітили перший лист на дереві, нову тріщину на корі, звернули увагу на «настрій» дерева після дощу. Діти мають відчувати значимість того, що вони роблять. Таке ставлення дорослого - прекрасний стимул для розвитку пізнавального інтересу.

4. Проявляйте доброзичливе, зацікавлене ставлення до дитячих досліджень. Ніколи не кажіть, що дитина виконала щось неправильно, що її висновки хибні. Це може погасити інтерес до роботи. Навіть, якщо хтось із дітей зробив помилку, неправильний висновок, не акцентуйте на цьому увагу, а за допомогою запитань, непомітно, спільно з дитиною проаналізуйте її дії, щоб вона сама зрозуміла, в чому не права.

5. Намагайтеся уникати повчальності, моралізаторства: «Діти! Ви повинні любити і охороняти дерева, це наші зелені друзі». Діти нічого не повинні, це педагог зобов'язаний непомітно, дохідливо підвести їх до розуміння правил поведінки в природі, в тому числі і по відношенню до дерев. Екологічно грамотна поведінка ґрунтується на розумінні, а не на запам'ятовуванні. Не слід зловживати виразами «не повинні», «не робіть», «не можна». Постійне їх використання може призвести до протилежного результату (згадайте власне сприйняття заборон!). Не вводіть в лексикон дітлахів штампи, наприклад, «наш зелений друг». Це дорослим відразу зрозуміло, що мова йде про дерево, але запитайте у дітей, хто такий «зелений друг», і вони назвуть і крокодила, і жабу. Їх розуміння багатьох слів, виразів ширше, ніж у нас, дорослих, воно більш безпосередньо.

6. Намагайтеся постійно підтримувати природний інтерес дитини до природи, її допитливість, які особливо характерні для цього віку. Ці якості - запорука успіху реалізації проекту. Іноді здається, що дитина наводить факти, що не відносяться безпосередньо до проблеми.

7. В процесі досліджень повинні бути задіяні всі органи чуття: і зір, і нюх, і слух, і дотик. Важливо розвивати і підтримувати емоційне ставлення дітей до природи. Саме в цьому віці дитині нескладно сприймати дерево як живу істоту. Це нагадує дітям казки, в яких рослини і тварини поведуться як люди. Таке ставлення допомагає закладати основи екологічно грамотного, дбайливого ставлення до природи і до дерев, як її частини. Треба розвивати емоційну сферу дитини, даючи відповідні завдання: визначити «настрій» дерева, його бажання, почуття.

8. Допомагайте дитині бачити незвичайне в звичайному, повсякденному. У процесі вивчення дерева, на яке дитина раніше не звертала уваги, вона відкриває багато несподіваного, нового. Виявляється, дерево буває різним в різну погоду, в різні пори року, на ньому мешкає безліч мешканців (комах, птахів)

9. Роботу в рамках проекту треба вести регулярно, постійно даючи невеликі за обсягом завдання. Тільки в цьому випадку можна побачити сезонні зміни в природі, в тому числі і в житті дерев.

10. Необхідно пам'ятати про особистісну орієнтацію, індивідуальний підхід, які дуже важливі для дітей дошкільного віку. Досліджуючи своє дерево, їм хочеться довести, що воно найкрасивіше, найкраще, саме незвичайне. Підтримуйте в них цю впевненість. Дитина має відчувати відповідальність за свою рослину

(«Ми відповідаємо за тих, кого приручили!»). Треба дати їй можливість передати свої враження про природу друзям, батькам, вихователям, в різних формах: розповідях, казках, малюнках, пластичних етюдах, музиці. Намагайтеся підкреслювати особливість, неповторність кожного дерева, про яке розповідають вам діти. Одним можна сказати: «У вашого дерева надзвичайно гарні (або самі жовті, самі ажурні) листя», іншим: «Ваше дерево дуже струнке», третім - «Ваше дерево здається найвеселішим».

11. Робота в рамках проекту передбачає співробітництво, співтворчість дорослого і дитини. Педагог має бути не керівником, який стоїть над дітьми, а співавтором проекту. Щоб ваші підопічні відчули це, розкажіть їм про свої улюблені дерева, згадайте пов'язані з ними історії.

12. Ніколи не робіть повчальних висновків, не пов'язаних з роботою за проектом, на основі висловлювань, висновків дитини. Наприклад, якщо вона розповідає про своє дбайливе ставлення до дерева, говорить про дружбу з ним.

13. Розвивайте творчість і фантазію: як дитячу, так і свою. Іноді дошкільнята доповнюють реальні дослідження фантастичними розповідями, причому щиро в них вірять. Не переконуйте їх. Можливо, дитині просто хочеться придумати що-небудь таке, що зробило б його дерево особливим, відмінним від інших. Постарайтеся вирішити ситуацію з гумором.

14. Ви можете творчо розвинути ідеї даного проекту, розробивши власну методику, додаткові завдання з урахуванням особливостей природи, історії вашої місцевості.

15. Намагайтеся залучити до участі в проекті членів сім'ї дитини. Досвід роботи показав, що багато батьків зацікавилися дослідженнями і за власною ініціативою стали допомагати синам і дочкам: підказували, як вибрати дерево, як доглядати за ним, брали участь в оформленні альбомів спостережень, садили дерева, чагарники, розповідали про рослини, які колись посадили.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ЯВИЩАМИ НЕЖИВОЇ ПРИРОДИ

1. Оцінка краси, своєрідності явища природи.
2. Визначення доступних розумінню дітей причин явища.
3. Значення цього явища в житті природи, діяльності людини.

При доборі інформації потрібно дотримуватись таких умов:

- Дошкільнят потрібно спочатку знайомити із зовні привабливими рослинами і тваринами;
- формувати уявлення про конкретну рослину або тварину, а не про певний вид чи клас;
- підвищенню пізнавального інтересу сприяє проведення паралелі в інформаціях про живі істоти з людиною: йдеться про влаштування гнізда, догляд за дитинчатами, розмноження квітів, їх ріст, дихання тощо.

Етапи пошуково-дослідницької діяльності:

- визначення мети, куди входить формулювання вихідного припущення мовою раніше набутих знань і життєвого досвіду;
- змістовне планування роботи з предметом дослідження, тобто перехід від гіпотези до певної схеми організації дослідної роботи;
- власне пошуково-дослідна діяльність, складовою частиною є активність кожної дитини і вихователя;
- аналіз зібраних даних;
- розповсюдження результатів діяльності на ширше коло явищ і об'єктів.

Структурні компоненти пошуково-дослідницької діяльності

Спостереження; поетапне фіксування результатів ; зіставлення результатів дослідного і контрольного матеріалу за допомогою різноманітних методів і прийомів; висновки.

Зміст екскурсій

- Обстеження близької місцевості для формування уявлень про навколишні природні умови, рельєф, наявність рослин і тварин.
- Під час екскурсій діти збирають природний матеріал для колекцій, ігор, занять з флористики, праці, малювання.
- Тематика цільових прогулянок різноманітна: «Вальс осіннього листа», «Про що нам співає весна?», «У гості до квітів» та ін.

Об'єкти неживої природи:

Вода.

Якою буває вода? (тепла, холодна, гаряча)

Які звуки видає вода?

Чи буває кольорова вода?

З водою можна гратися.

Кому потрібна вода?

Пісок.

Який він пісок? (сухий – сиплеться, мокрий – ліпиться)

Повітря.

Чи можна потримати повітря у долонях?

Сонце.

Коли буває сонечко?

Вода, сніг, лід, пісок, глина, ґрунт

Явища неживої природи: дме вітер, іде дощ, падає сніг, град

Об'єкти живої природи: рослини городу, квітника, поля, лісу, луку, кімнатні рослини; тварини кутка природи, свійські, дикі.

Четвертий - п'ятий рік життя

Завдання для педагогів:

придумати питання для дітей про об'єкти неживої природи

Об'єкти неживої природи:

Об'єкти неживої природи: сніг, лід, крупа

Явища неживої природи: грім, блискавка, веселка, снігопад, хуртовина, льодохід, туман, іній, град

Об'єкти живої природи: рослини городу, квітника, саду, поля, луку, лісу, парку, болота, водойми, кімнатні рослини; тварини свійські, дикі, кутка природи.

Шостий рік життя

Форми роботи з батьками:

➤ День відкритих дверей (перегляд занять, свят, вечорів, пройнятих екологічною тематикою);

➤ Спільні походи до лісу, на луг;

➤ Туристичні свята;

➤ Конкурси на кращі роботи про природу;

➤ Виставка робіт, виконаних батьками спільно з дітьми;

➤ Консультації, бесіди за круглим столом;

➤ Батьківські конференції, диспути тощо.

Поради педагогам:

➤ Частіше бувати з дітьми на природі, давати їм можливість безпосередньо спілкуватися з усім живим;

➤ Не забувати, що дорослий є взірцем для малюків в усьому;

➤ Разом з дітьми робити добрі справи (посадити деревце, виготовити шпаківню, полікувати зламану гілочку тощо), радіти красі незайманої природи;

- надавати малюкові самостійність, не примушувати зазубрювати правила поведінки, а робити так, щоб дитина сама усвідомила, як слід чинити в тому чи іншому випадку;
- Пам'ятати, що лише добрий, чуйний дорослий може виховати гуманну особистість;
- Не пускати розвиток дитини на самоплив - сама по собі вона не виросте доброю і вихованою.

Лакуста О. В.,

вихователь

*Киселівський ясла-садок, с. Киселівка, Білозерський район,
Херсонська область, Україна*

Тофан Т. М.,

вихователь,

*Киселівський ясла-садок, с. Киселівка, Білозерський район,
Херсонська область, Україна*

ФЕСТИВАЛЬ «КАЛИНОНЬКА МАЄ ТАЛАНТ»

Дійові особи: дві ведучі, батьки, діти

(Звучить спокійна музика, до зали заходять ведучі)

Ведуча 1

Родино, дорога родино!

Що може бути краще в світі цім?

Ведуча 2

Чим більше дорожить людина

За батьківський і материнський дім?

Ведуча 1

Де можна більше зачерпнуть любові?

Де взяти більше доброти?

Ведуча 2

Як в материнським ніжнім слові,

Як з батька щедрої руки!

Ведуча 1

Отож зібралися ми нині

На святі нашім гомінким,

Щоб поклонитися РОДИНІ

І побажати щастя всім !

Пісня «Родина»

Ведуча 2

Шановні гості! Дорогі діти, наші рідні батьки, вітаємо вас на родинному святі! Сьогодні ми зібралися у колі нашої родини, адже дитячий садок –це теж сім'я.

Ведуча 1

Ми вам пропонуємо переглянути презентацію, як живуть ваші діти в дитячому садку.

Презентація

Ведуча 2

Ми раді вітати Вас на фестивалі «Калинонька має талант». Що ж приступимо до відкриття та огляду наших талантів.

Ведуча 1

Запрошуємо родину художників, які презентують вам свої малюнки.

Ведуча 2

Запрошуємо креативні родини, які презентують вам іграшки виготовлені власноруч.

Вірші дітей за вибором вихователя

Ведуча 1:

Народ український –гордий, натхненний.

Наша творчість- як квітів яскравий вінок!

Не залишить нікого байдужим

Зустрічайте веселий український оркестр.

Виступ дитячого оркестру

Ведуча 2

Із перших днів нашого життя нас завжди опікують тато й мама. Вони нам співають колискові, читають казки, вчать ходити, вимовляти перші слова, одягатися. Кожній нашій перемозі батьки безмежно радіють.

Ведуча 1

Є у нашій групі і гарні вокалісти. До вашої уваги пісня «Про родину»

Дитина:

Розкажу вам, друзі, я,

Що таке моя сім'я.

Разом дружно проживає

І пісні про це співаєм.

Пісня «Щаслива родина»

Гра «Пазли»

Також у нашій групі є талановита родина, яка любить українські народні казки і зараз покаже вам драматизацію казки (виступ родини).

Любіть і цінуйте щастя!

Воно народжується в сім'ї.

Що може бути її дорожче

На цій квітучій землі.

Ведуча 2

Талант як квітка : народжується і поступово розквітає досягаючи довершеності. Над довершеністю працюють і наші дівчатка, які із задоволенням затанцюють таночок «Зірочки».

Танець «Зірочки»

Ведуча 1

Продовжить наше свято талантів ніжна і чарівна дівчинка Тетянка. Вона має талант декламувати вірші і до вашої уваги її виступ.

Вірш «Я щаслива»

Ведуча 2

Батько і мати-два сонця гарячих,
Що нам дарують надію й тепло.
Батько і мати у долі дитячій
Так необхідні, щоб щастя було.

Пісня «Любимая семья»

Ведуча 2:

Запитала в небі птаха птаху:
«Чи існує десь така земля,
Де всі рівні й щастя там багато,
І пісні веселі линуць із даля?»
Є така земля, я її знаю,
У степах розкинулась вона,
в Киселівці, у славному краї,
Наш садочок тут стоїть здавна.
Наш садочок –земля дитячої мрії,
Що зігріта сонячним теплом,
Там, де мудрість і знання панують,
сповнені любов'ю і добром.

Ведуча 1

Я не знаю, якою буде майбутня доля наших дошкільнят, але я можу впевнено сказати, що всі вони стануть гарними людьми. І наше сьогоднішнє свято підтверджує це!

Ведуча 2

Запрошуємо на цю сцену всіх учасників нашого свята. Дякуємо за участь і завершимо наше свято спільним флешмобом (Флешмоб).

Левківська Г.С.,

вихователь дитячого садка

*Дошкільний навчальний заклад №16 «Веселка» компенсуючого типу
м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна*

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-РОЗВАЖАЛЬНА ГРА «ПРАВИЛА ДОРОГИ МИ ДОБРЕ ЗНАЄМО»

(для дітей старшого дошкільного віку)

Питання безпеки життєдіяльності, збереження та зміцнення здоров'я дітей, формування умінь і навичок безпечної поведінки в предметному, природному та соціальному довкіллі завжди було і є актуальним в роботі нашого дошкільного закладу.

Зокрема, тематичний тиждень «Безпека життєдіяльності. Діти і дорога» проводиться з метою вивчення та закріплення правил поведінки під час дорожнього руху. Різноманітні форми роботи протягом тематичного тижня допомагають дітям засвоїти правила дороги, аби в подальшому безпечно їх використовувати.

Цікавою, дієвою і результативною формою є інтелектуально-розважальна гра з елементами конструктора LEGO, вправами інтелектуального, мовленнєвого спрямування, завдяки якій діти матимуть можливість проявити набуті знання й уміння.

Мета: в ігровій формі закріпити набуті знання про правила дорожнього руху;

розвивати пізнавальні процеси (пам'ять, мислення, увагу, кмітливість);
спонукати до прояву активності; формувати уміння працювати в команді;

виховувати культуру поведінки, культуру спілкування, підтримку, дружні стосунки.

Попередня робота: бесіда «Що ти знаєш про дорожній рух?»; дидактичні ігри: «Будь уважним!», «Подивись і розкажи», «Озвуч картинку», «Дорожні знаки»; відгадування загадок про транспорт; тематична вікторина; розгляд сюжетних ілюстрацій, ілюстрованих книг; читання художніх творів; ознайомлення з дорожніми знаками; розв'язання проблемних ситуацій; рольові ігри: «Водії і автомобілі», «Поїздка в автобусі», «Регулювання на перехресті»; цільові прогулянки.

Підготовка до гри:

- формуємо 2 команди (1-ша – «Світлофорчики» (хлопчики); 2-га – «Регулювальниці» (дівчатка));

- готуємо матеріали до гри (картки із запитаннями гравцям, сюжетні картинки, картки «Дорожні знаки», деталі конструктора LEGO, музичний супровід (звуки автомобіля, що їде повільно і швидко), емблеми для команд, девізи команд, нагороди учасникам);

- обираємо журі.

Хід гри:

Ведуча: Доброго дня усім, хто завітав сьогодні до нас на цікаву гру під назвою «Правила дороги ми добре знаємо». Ми підготували дві команди – «Світлофорчики» і «Регулювальниці». Наших «Світлофорчиків» сьогодні представляє команда хлопчиків, а дівчатка – це «Регулювальниці».

Ми з вами вже багато чого знаємо про правила дорожнього руху. Це правила, які допомагають нам щодня бути уважними, обережними, відповідальними, а головне – бути цілими і неушкодженими.

І наші команди сьогодні продемонструють, на скільки вони знають ці правила. А оцінювати їх буде шановне журі в складі:

1.
2.
3.

Команда «Світлофорчики». Ваш девіз

Світлофорчики яскраві

Всім допомагають:

Водіям і пішоходам

Правила дороги нагадують.

Команда «Регулювальниці», ваш девіз!

Регулювальниці сигналять –

Вас попереджають:

Як їхати, як іти,

Щоб не трапилось біди.

1-й конкурс

Ведуча: Отож, приступаємо до першого конкурсу під назвою «Розминка». По черзі я буду ставити по одному питанню команді. Якщо перша команда не відповість, то може відповідати друга. Уважно слухаємо і намагаємося відповідати швидко:

- як називається частина дороги, по якій їдуть машини? (*проїзна (проїжджа) частина*);
- назва частини дороги, по якій ходять пішоходи? (*тротуар*);
- хто керує автомобілем? (*водій*);
- скільки «очей» має світлофор? Якого вони кольору? (*три: червоне, жовте, зелене*);
- що підказує водіям і пішоходам як не порушити правила дорожнього руху? (*дорожні знаки*);
- яка тварина нам «допомагає» переходити дорогу? (*зебра*);
- як називають людей, які йдуть тротуаром? (*пішоходи*);
- а люди, які їдуть у транспорті називаються?.. (*пасажери*).

2-й конкурс

Ведуча: Наступний конкурс має назву «Подумай і відповідай». Нагадую, що якщо перша команда не знатиме відповіді, то друга може відповідати або доповнювати відповідь першої і за це отримає додаткові бали.

- Як перейти дорогу, коли нема світлофора (або світлофор не працює)?
- Що має зробити водій, коли світлофор не працює, а на тротуарі стоять пішоходи?
- Які документи мають бути у водія?
- Які документи потрібні пішоходу аби перейти через дорогу?
- Де водій має залишити свій автомобіль, коли він закінчив поїздуку?
- Де водії автобусів залишають свій транспорт вночі?
- Ви – пасажир автобуса. Як себе необхідно вести в автобусі?
- А ви їдете в тролейбусі. Як поводить себе пасажир тролейбуса?
- Де може їхати велосипедист?
- Де можна кататися на самокаті?

3-й конкурс

Ведуча: Наш наступний конкурс буде рухливим – естафета **«Виклади автомобіль»**. У кожній команді в кошиках є цеглинки LEGO. Завдання – викласти з цих цеглинок автомобіль. Оцінюватися буде не тільки швидкість виконання, а й правильність і охайність.

(Команди виконують завдання. Журі оцінюють результати)

Ведуча: А зараз ми запрошуємо всіх гостей разом з нами пограти в гру **«Рухливі автомобілі»**. Всі учасники гри уявлять себе автомобілями, які їдуть по дорозі. Вам треба уважно слухати музику: якщо буде чути звук двигуна автомобіля, то ви просто їдете, не спішите. А якщо почуєте сирену, то значить, що треба поспішати і їхати швидше. Головна умова – будьте уважні і не наштовхніться один на одного.

4-й конкурс

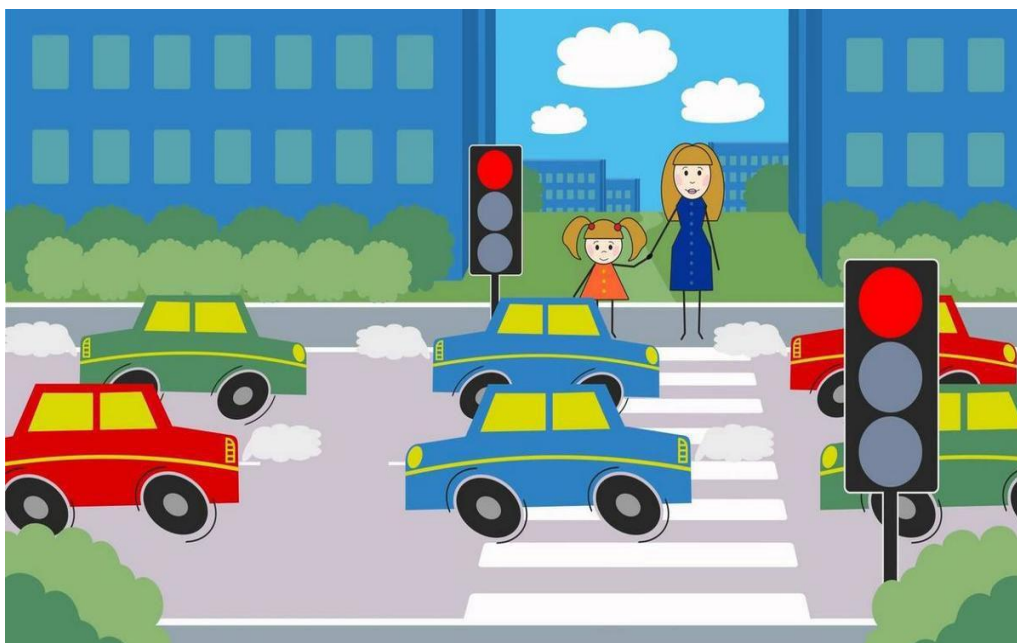
Ведуча: Четвертий конкурс називається **«Відгадай і покажи дорожній знак»**. Я буду озвучувати значення дорожнього знаку. Серед запропонованих картинок-карток команда має віднайти і показати правильну.

- ✓ Цей знак означає, що їхати тут (туди) не можна (*в'їзд заборонено*).
- ✓ Цей знак вказує, що це головна дорога (*головна дорога*).
- ✓ Цей знак показує, що це пішохідний перехід (*пішохідний перехід*).
- ✓ Цей знак попереджає, що близько можуть бути діти (*діти!*).
- ✓ Цей знак нагадує, що дорога слизька (*слизька дорога*).
- ✓ А цей знак попереджає, що попереду нерівна дорога (*нерівна дорога*).
- ✓ Цей знак повідомляє, що дорогу можна перейти через спеціальний мостик над шосе (*надземний перехід*).
- ✓ А цей знак інформує, що на інший бік дороги можна перейти попід землею (*підземний перехід*).

5-й конкурс

Ведуча: І останній конкурс має назву **«Озвуч картинку»**. Кожна з команд має уважно розглянути запропоновану сюжетну картинку і озвучити те, про що вона розкаже. Відповідь має бути повною.

Ведуча: Наша гра добігла кінця. Команди, ви сьогодні проявили себе як справжні знавці дорожнього руху. Просимо наше журі підготувати і оголосити результати.

Головне, діти, ви всі маєте пам'ятати, що тільки від того, як ви будете дотримуватись правил дороги, залежить ваше здоров'я і життя.

(Оголошення результатів, нагородження команд)

Ведуча: На завершення ми надаємо право команді-переможцю пройти почесне коло. Підтримаємо їх оплесками.

Ніколаєнко І.І.,
вихователь дитячого садка
Заклад дошкільної освіти № 3
м. Прилуки, Чернігівська область, Україна

ЗАНЯТТЯ-СЮРПРИЗ «ВЕСНЯНА КАЗКА» ДЛЯ ДІТЕЙ 1 МОЛОДШОЇ ГРУПИ

**(з елементами коментованого малювання, малювання ватяними
паличками на соляному папері, ІКТ)**

Освітні завдання: розширювати й поглиблювати знання дітей про весняні квіти, сезонні зміни в природі; продовжувати ознайомлювати із гуашшю, вмінням правильно й акуратно використовувати фарби; закріпити знання кольорів (червоний, жовтий, зелений, синій, білий); ознайомити з технікою малювання ватяними паличками на соляному папері; вправляти дітей в малюванні прямих горизонтальних ліній, кругів різної величини; розвивати вміння орієнтуватися на аркуші паперу, гармонійно розташовувати однорідні елементи по всій площині аркуша; розвивати мовлення дітей, дрібну моторику рук, естетичний смак; формувати образотворчі навички. Виховувати любов до рідного краю; викликати емоційні відгуки під час прослуховування віршів та виконання таночка; викликати у малят радість від творчої роботи.

Матеріал: паперові силуети метеликів, посипані сіллю; гуаш, пензлики, ватяні палички, тонований аркуш паперу (зелена галявина), серветки, діaproектор, ноутбук.

Попередня робота: діти спостерігають за метеликами, за весняними явищами.

Хід заняття

Вихователь. Діти, ваші мами і тата сказали, що приготували нам сюрприз (таця). Вам цікаво, що тут? Давайте подивимося. Оце так! (розчаровано) Діти, хто це ? (метелики) А вам подобаються метелики? Яких кольорів вони бувають ? А ці метелики білі, зовсім звичайні. Я приготувала яскраві фарби і так хочеться скоріше ними помалювати. А тут метелики ? Ну гаразд, розкажу вам казочку.

- Жили – були на світі білі, звичайні метелики. Вони сумували, тому що їх ніхто не помічав і у них не було друзів. А все навкруги було таким яскравим, веселим, тому що наступила весна, пригріло сонечко і стало тепло.

Весна-чарівниця,
Неначе цариця,
Наказ свій послала,
Щоб краса встала,
І проліски, і травка,
Й зелена муравка,
І кульбаба рясна.

- І тут прилетів інший, різнокольоровий та яскравий метелик. Ось такий!

(Слайди)

Гра сюрприз «Прилетів метелик»

У гості до дітей прилітає метелик. (Для цього протягується волосінь від будь - якої шафи або настінної полиці до нижчої опори. До іграшки прив'язується волосінь, за яку вихователь тягне, і метелик зсувається вниз по натягнутій волосіні, ніби летить.) або (спускається зі стелі)

- Ми також хочемо бути такими ж яскравими, закричали білі метелики. Діти, будь ласка, розмалуйте нас! Діти, давайте спробуємо?

Ми будемо розмальовувати метеликів - найкрасивіших з комах. Вони настільки гарні, що їх називають «літаючими квітами». Пофарбовані в яскраві кольори, вони пурхають з квітки на квітку і харчуються солодким нектаром. Діти обирають фарбу, називають якого кольору. (малювання на соляному папері ватяними паличками)

Робота дітей за столами

Вихователь. А тепер діти, я пропоную перетворитися на диво-метеликів, які літають, кружляючи, під цю чудову музику.

(звучить музика П.Чайковського «Феєрія», діти кружляють по кімнаті, імітуючи рухи метеликів)

Вихователь. Метелики, гайда на весняну галявину! (листок тонованого ватману). Тільки на ній немає квітів. А що ж потрібно зробити, щоб у нас з'явилися квіти ? (намалювати). Так. Намалювати, ось як на цій галявині (слайд).

Ось які яскраві квіти ! Давайте намалюємо свою галявину з квітами. Малювати будемо ось такими пензликами. Подивіться, яка пухнаста голівка у пензлика. Нехай він «погуляє» по вашій долоньці. Ось так: туп – туп- туп.

(діти гладять по долоні), а тепер покружляє (кругові рухи). Пензлик чистий, тому не залишає слідів. Дивіться, я занурю його в червону фарбу і він закружляє по нашій галявині (кругові рухи пензлем). Ось і червона квітка

з'явилась. А тепер ви самі намалюйте квіти. (колір фарби вибирають діти і називають його) (вихователь контролює набір гуаші, як діти миють пензлі)

Вихователь Подивіться всі, які чудові квіти намалювали малята.

Запахні яскраві квіти

В нашім лузі розцвіли.

Як цим квітам не радіти –

Ось вони які!

Вихователь. Діти, давайте наших метеликів «випустимо» на квіткову галявину. Сховайте їх у квітах. Посадіть метелика на квітку також кольору (діти саджають метеликів на квіти, називають кольори – я посадила метелика на червону квітку).

Вихователь. Молодці! Та ви всі, як виявляється, маленькі чарівники!

І сюрприз ваших мам вдався на славу! Як би вони бачили, цю красу, нізащо б не повірили, що все ви намалювали самі! А ми з вами покажемо цю красу матусям ввечері, коли вони прийдуть за вами.

А сьогодні подивіться...

Що за дивовижна краса?

Луг квітами весь покритися!

Відбуваються дива,

Чарівник тут потрудився?

Ні, це наші малюки

Потрудились залюбки.

І метелики злетілися, з квітами подружилися.

Вихователь. Це була чудова казка та настав час трохи розважитись

Фізкультхвилинка «Як ми вміємо дружити» Педагог читає текст віршика, а діти виконують ігрові дії, що відповідають його змісту.

Ми вміємо дружити –

Разом хоровод водити,

(Малята стають у коло і ведуть хоровод)

Ще й у парах танцювати,

(Розбиваються на пари і виконують довільні танцювальні рухи)

На асфальті малювати.

(Нахиляються й імітують малювання по підлозі)

Заховатись, причаїтись,

(Присідають і завмирають)

На зайчат перетворитись...

(Підводяться і пересуваються жвакими стрибками)

«Паровозом» мандрувати

Можуть хлопчики й дівчата...

(Стають один за одним «паровозиком» і рухаються вперед)

Якщо дружна дітвора –

(Розбігаються і знов шикуються в коло)

Лиш тоді цікава гра!

(Ритмічні оплески в долоні, малюки усміхаються один одному)

Пахомова Ю.А.,

вихователь

Антонівського ясел-садка № 4

комбінованого типу з логопедичними групами

Херсонської міської ради,

м. Херсон, Херсонська область, Україна

**КОНСПЕКТ ВІДКРИТОГО ВИХОВНОГО ЗАХОДУ З РОЗВИТКУ
МОВЛЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ДЛЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ТА ЇХ БАТЬКІВ НА
ТЕМУ: «МИКОЛАЙ, МИКОЛАЙ, ТИ ДО НАС ЗАВІТАЙ!»
(до Дня Святого Миколая)**

Програмовий зміст: сприяти розвитку пізнавальної активності дітей, створити сприятливі умови для збагачення життєвих вражень про народне зимове свято - День Святого Миколая; ознайомити дітей з образом Святого Миколая; розвивати активне мовлення дітей, мислення, слухову та зорову увагу; закріплювати знання про пору року - зиму, та її ознаки; вправляти в умінні оцінювати життєві ситуації, свої вчинки створювати святкову радісну атмосферу; формувати мотивацію до слухняності, милосердя, добродіяння для людей та природи; виховувати бажання допомагати іншим, бути добрими, турботливими; прищеплювати любов та повагу до нашого народу, України, рідних, близьких людей, українських звичаїв та традицій.

Матеріали та обладнання: ілюстрація із зображенням зими, сніжинки, 2 торбинки (червона і зелена), ілюстрація Святого Миколая, вишитий рушник, ілюстрації та відеослайди про життя Миколая, м'яч, сюжетні картини

(погані та добрі вчинки дітей), різочки, цукерки, вірші, прислів'я, народні прикмети, пісня про Святого Миколая, «квітка милосердя», черевичок Святого Миколая з солодощами, подарунки для дітей від Святого Миколая.

Хід заняття:

(Діти заходять до групи, стають у півколо)

Вірш-привітання «Доброго ранку» *(вітаються з батьками, гостями):*

Доброго ранку, сонце привітне!
Доброго ранку, небо блакитне!
Доброго ранку, лагідний вітер!
Доброго ранку, пташки в вишині!
Доброго ранку - тобі і мені!

(Діти сідають за столики)

Загадка:

«Ця особа чарівна,
І красуня неземна!
Білим пухом все вкрива,

Називається ... **(зима)**».

Вихователь: Нарешті в наш край завітала зимонька-чарівниця. Дітки, а які ви знаєте ознаки зими?(Діти називають: холодно, падає сніг, дме холодний вітер, мороз, річки покриті кригою, на дахах висять бурульки).

Мовленнєва вправа «Що буває взимку?»

Мета:закінчити речення.

Падає...(сніг). На деревах вже немає...(листя). Всі річки...(замерзли). Люди одягають теплий...(одяг). Діти катаються на...(санчатах, лижах, ковзанах), ліплять...(сніжки, снігову бабу).

Дидактична гра «Зима - це добре, чи погано?»

Мета: формувати у дітей уявлення про зиму як пору року, уміння знаходити приємні та неприємні її якості; розвивати мислення; виховувати повагу та добре ставлення до зими.

(Діти по черзі кидають сніжинки в 2 торбинки різного кольору, називаючи при цьому позитивні чи негативні якості зими: в зелену, якщо зима - це добре, а в червону, якщо зима - це погано. В кінці гри діти підраховують кількість сніжинок в 2 торбинках, порівнюють, і за їх кількістю визначають, зима - це добре, чи погано).

Варіанти відповідей:

Добре: багато снігу; можна ліпити снігову бабу, гратися в сніжки, кататися на санчатах, лижах і ковзанах; сніг вкриває рослини від морозу; дерева взимку мають можливість відпочити...

Погано: сніг засипав усе; тварини і птахи залишилися без їжі; слизько, можна впасти; холодно, морозно, треба тепло одягатися і турбуватися про тепло в домівках...

Вихователь: Діти, а ще зима багата на свята. Які ви знаєте зимові свята? (День Святого Миколая, Новий рік, Різдво Христове). Кожне свято по своєму цікаве та веселе. Одним з найбільших зимових свят, яке відзначає український народ, є День Святого Миколая. Це свято відзначається **19 грудня**. Що ви знаєте про це свято? Чому його так чекають діти?

Вихователь (читає вірш): Я Святого Миколая дуже-дуже добре знаю!

Він на свято в чобіток для слухняних діточок

Має у своїй торбинці найприємніші гостинці!

А хто ж у нас слухняний?Кому Святий Миколай залишив подарунки під подушкою?А кому поклав ремінець чи різочку?

Отже, День Святого Миколая - це свято для всіх дітей, адже всі дітки чекають на подаруночки від Святого Миколая. І не тільки діти, а й дорослі чекають на Святого Миколая. Цей день - особливо урочистий, до нього українці добре готуються. Всі люди прибирають у хатах, прикрашають ікону Святого Миколая, готують приємні несподіванки ближнім, подарунки, випікають печиво «миколайчики». Люди ходять до церкви у цей день, моляться. Ввечері Миколай заходив до осель з подарунками. Якщо діти спали, то він клав подарунки їм під подушку. Вручаючи кожному окремо гостинець, Миколай згадував усе те добре, що дитина зробила протягом року, і соромив

за нечемні вчинки, ще й клав різочки для неслухняних дітей. Відтак діти свято вірили в існування цього захисника і намагалися не гнівити його, бо він знає все.

За легендою, Святий Миколай приходить в будинок з 2 чортиками і з 2 ангелами. Ангели розповідають Миколаю про хороші вчинки дітей, а чортики навпаки - про погані. І так кожен малюк отримує подарунок. Якщо ж дитина неслухняна, вона отримує різку.

У західних країнах подарунки кладуть у черевички або шкарпетки. Існує повір'я, якщо в ніч на Святого Миколая загадати найзаповітніше бажання, то святий його обов'язково виконає.

Отже, всі люди з нетерпінням чекають на якесь чудо від Святого Миколая. Не даремно в народі говорять, що Святий Миколай - чудотворець. Він творить чудеса: дарує людям щастя, здоров'я, радість, багатство. Його називають заступником, помічником, захисником усіх бідних і знедолених, почесним охоронцем для дітей, бо він завжди був на боці менших, скривджених, беззахисних. Він вчить нас бути добрими, чемними і розумними. Будемо вчитися брати зі Святого Миколая приклад.

(Перегляд відеослайдів про свято Святого Миколая).

Вихователь: Про Святого Миколая існує багато віршів. Зараз нам дітки розкажуть деякі з них.

(Діти розповідають вірші про Святого Миколая):

1. Є свято гарне в Україні,
Є свято казки чарівне,
Що Миколай в святій ряднині
Слухняним дітям ласощі несе.
Для кожного має в торбинці
Найкращі у світі гостинці.
2. Це свято раз буває в році.
Воно нікого не мине,
Бо Миколай святий із неба
В оселю кожному зазирне.
3. Він ходить від хати до хати,
Питається мами і тата.
Чи є у вас чемна дитина?
Чи дівчатко мале чи хлопчина?
4. Ходить Миколай від хати до хати,
Гостинцями хоче всіх обдарувати.
Славні янголята йому допомагають,
Двері та віконця справно відчиняють.
5. Святий Миколай про всіх все знає.
Хоч любить нас та бачить все.
Він чемних діточок вітає,
І дарунки їм за це несе.
А неслухняним різочки дає.

6. Через поле, через гай
У червонім козушку
Поспішає Миколай
На санчатах по сніжку.

7. В торбі іграшки везе,
Пряники медові.
В кожну хату увійде,
Сповнений любові.

Пісня «Миколай, Миколай, ти до нас завітай»

(діти співають разом з батьками)

1. Вже надходить ніч чарівна,
Спить увесь рідненький край.
Ось, ось в наші всі оселі
Завітає Миколай.

Приспів: Миколай, Миколай,
Ти до нас завітай.
Всім малятам посміхнись,
Щирим серцем пригорнись.

2. Жде його малеча вся,
Ой радіє дітвора,
І усі, усі дорослі
Миколая ждуть у гості.

3. Вже ідуть морози люті,
І паде пухнастий сніг,
Миколая ждуть усюди,
Всі в оцю чарівну ніч.

Вихователь: Отже, діти, давайте ще раз скажемо, яким діткам Святий Миколай приносить дарунки? (слухняним, чемним, добрим, вихованим). А чи знаєте ви, які вчинки хороші, а які погані?

Гра з м'ячем «Що добре, а що погано?»

Мета: вправляти дітей в умінні оцінювати життєву ситуацію.

(Вихователь по черзі кидає м'яч дітям, називаючи добрий чи поганий вчинок. Діти повинні зловити м'яч і сказати, який саме названий вихователем вчинок: добрий чи поганий і пояснити, чому саме?)

Варіанти ситуацій:

- мити посуд
- ділитися іграшками
- ламати гілки на деревах
- брати чужі речі
- допомагати стареньким людям переходити дорогу
- рвати книжки
- кричати в кімнаті і т.д.

Вихователь: А чи знаєте ви, діти, що в народі говорять про день Святого Миколая?

Прислів'я:

1. До Миколи нема зими ніколи.
2. Миколай бородою трусить - дорогу стелить.
3. До Миколи та й ніколи(про тих, хто не віддає борги).

Народні прикмети:

1. Як на Миколая впаде великий іній - на гарний врожай хліба.
2. Як на Миколая піде дощ, то врожай на озимину.
3. Якщо на Миколая буде мороз, то на добрі хліба та городину.

Вихователь: Миколай Чудотворець завжди пам'ятав і виконував **5 діл милосердя для ближнього**. І ви повинні їх знати:

1. Голодного нагодувати(поділитися їжею з іншими, нагодувати тварин).
2. Спраглого напоїти(дати води тому, хто її потребує, напоїти тварин, полити рослини).
3. Убогого зодягнути(поділитися своїми речами, малі речі віддати комусь).
4. Подорожнього в дім прийняти(надати комусь кімнату, підібрати покинуту тварину).
5. Допомогти хворому(турбуватися про хворих рідних, ближніх людей, хворих тварин).(*Вихователь показує всім «квітку милосердя» з 5 пелюсток, тобто 5 діл милосердя*).

Фізкультхвилинка «Хвилинка добра»

1. Якщо хочеш бути чесним - плесни раз.
Якщо хочеш бути чемним - плесни два.
Якщо ти слухняний дуже,
Ніжки піднімай, мій друже,
Ніжки піднімай, мій друже, знов і знов.
2. Якщо гарний настрій в тебе, усміхнись,
Якщо хочеш бути щедрим, поділись.
Якщо інших поважаєш,ніжки гарно піднімаєш,
Ніжки гарно піднімаєш, знов і знов.

Гра «Оціни вчинок»

Мета:вправляти дітей в умінні оцінювати поведінку ровесників.

Матеріал: сюжетні картинки (погані та добрі вчинки дітей), різочки, цукерки.

(Діти беруть на столі картинку і з'ясовують, що б Святий Миколай подарував за цей вчинок: різочку чи цукерку(беруть різку, або цукерку).Кожна дитина висловлює свою думку).

Вихователь: Діти, чи важливо допомагати один одному? Який приклад ми повинні брати зі Святого Миколая?(Ми повинні бути добрими, милосердними, чуйними, чемними, чесними, слухняними, щедрими, доброзичливими; ми повинні вчитися прощати один одного, допомагати усім, хто потребує нашої допомоги).

Вихователь: Дітки, ви так добре себе поводити сьогодні під час заняття, що Святий Миколай мабуть приходив з подарунками, але не захотів нас турбувати, а залишив їх під дверима.

Сюрпризний момент: подарунки від Святого Миколая.

Вихователь: А для наших батьків Святий Миколай теж приготував подарунки (*батьки по черзі дістають з черевичка цукерки*).

Вихователь: Давайте подякуємо Святому Миколаю за подарунки!

А ще ми всі разом його попросимо: (*діти промовляють разом з вихователем*).

Святий Миколаю, я тебе благаю!

Обдаруй нас теплотою,

Ласкою і добротою!

Щастя дай нашому роду,

І країні, і народу!

Вихователь: Нехай Святий Миколай виконає всі ваші бажання!

Пилипчук Т.М.,

вихователь

*ДНЗ №16 «Веселка» компенсуючого типу
м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ КВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ДНЗ

Навчання у формі гри – гарна творча можливість для педагога-дошкільника цікаво та оригінально організувати життя своїх вихованців. Такою цікавою, нестандартною, захоплюючою формою є квест-технологія. Квест-ігри в дитячому садку дозволяють розширити рамки освітнього простору. Вони вимагають добре продуманого розвиваючого предметно-просторового середовища, оскільки цей простір надає можливість експериментувати, фантазувати, творити. Квести дозволяють дітям відправитися у захоплюючу подорож до Країни знань, опинитися в таємничому світі загадок та пригод, уявити себе не тільки детективами і дослідниками, але й піратами, розвідниками, подорожуючими, казковими героями, рятувальниками тощо.

Такий спосіб організації ігрової пригоди додатково стимулює пошукову активність маленьких учасників. Основною вимогою до сценарію квесту є те, що перше завдання не повинно бути занадто складним, його мета – захопити, заохотити в гру, вселити оптимізм і віру в свої сили.

Про що необхідно пам'ятати при підготовці квеста:

- діти мають чітко розуміти кінцеву мету гри;
- матеріали та дидактичні ігри, костюми, атрибути мають підпорядковуватися сценарію та тематиці квесту;

- враховувати особисті та поведінкові особливості дітей команди;
- естетична привабливість та позитивний емоційний фон декорацій, атрибутів, музики, костюмів, приладдя тощо;
- чергування видів діяльності та активності дітей з фазами відпочинку;
- ігрові завдання відповідати віку вихованців, бути послідовними та логічними, не викликати почуття перевтоми;
- в кінці подорожі – чекає винагорода (приз), який розподіляється на всіх учасників команди.

КВЕСТ – це ігрова технологія, де діти відчують насолоду від творчого напруження інтелектуальних та фізичних сил. А задоволення приносить не лише результат, але і сам процес.

КВЕСТ «В ПОШУКАХ НАЙЦІННІШОГО СКАРБУ ЛЮДСТВА» *(старший дошкільний вік)*

МЕТА: узагальнити знання дітей про складові здорового способу життя (рух, здорове харчування, злагода в родині, екологія, гігієна) та чинники загрози життю, вміння групувати предмети за певною ознакою; закріпити знання про номери допомоги 101, 102, 103, познайомити з телефоном рятувальної служби – 112; вправляти в умінні ділити слова на склади, визначати наголошений склад; удосконалювати пояснювальне мовлення; вміння домовлятися і працювати в парах (команді). Розвивати логічне мислення, увагу. Виховувати екологічну свідомість. Дати можливість відчути успішність від спільного процесу.

МАТЕРІАЛ: карта маршруту, схеми-підказки, дидактичні ігри «Обери корисне», «Посортуй сміття», sudoku, «Номери порятунку».

ПОПЕРЕДНЯ РОБОТА: знайомство із квест-іграми, іграми-sudoku; створення схем-маршрутів; бесіди по безпеці життєдіяльності; про збереження природи; участь у акціях по відновленню екології (збір та сортування паперу, пластику, батарейок); дидактичні ігри «Корисне – некорисне», «Планета радіє – планета сумує».

Вітанка.

Ви сьогодні рано встали,

У садочок поспішали.

Одне одному всміхніться,

Тепер на мене подивіться.

- Доброго ранку, доброго дня,

- Бажаю я вам, моя дітвора.

1. Як ви думаєте, чому я тримаю нашу скриньку для сюрпризів?
(Відповіді.) Так сьогодні я приготувала сюрприз для вас. *(Вихователь дістає схеми-підказки для гри квест.)*

Що це на вашу думку? (Схеми, де знаходяться схованки)

Отже, мій сюрприз це - гра КВЕСТ. Що це за гра?*(Відповіді.)*

А що можна шукати? *(тварин, людей, скарби, речі..)*

Ми з вами теж сьогодні будемо шукати скарб. Скарб, який потрібен не тільки нам, а всім людям на світі.

- Назву скарбу ми дізнаємось, коли відшукаємо ключі-підказки.
- Як ви думаєте, що нам допоможе у наших пошуках? *(Відповіді).*

Ну що ж готові до пошуків! Тоді розглянемо нашу карту маршруту. *(Вивішується карта маршруту).*

- Наш рух розпочинається від мольберта з картою маршруту. На нас чекає шість зупинок-схованок, де і знаходяться ключі-підказки. Але отримати їх можна лише тоді, коли ми виконаємо завдання.

Знайомимося :

- Зупинка «Смаколики»
- Зупинка «Екологічна»
- Зупинка «Спортивна» *(Фізкультхвилинка)*
- Зупинка «Родинна»
- Зупинка «Безпеки»

(Вихователь дістає перший фрагмент схеми, за яким діти шукають перше завдання).

№1 ЗУПИНКА «СМАКОЛИКИ» *(Завдання в коробці з ЛЕГО башточками)*

(Д/в «Обери корисне» . Завдання: обрати корисний продукт чи страву, поділити слово на склади за допомогою ЛЕГО-цеглинок, визначити наголошений склад).

(Діти отримують ключ-підказку та наступний фрагмент карти)

№2 ЗУПИНКА «Екологічна»

- Нам потрібно посортувати відходи.

Д/г «Посортуй» (Мета: залучати дітей до збереження природи, навчати сортувати сміття, виховувати екологічну свідомість, бажання раціонально розпоряджатися ресурсами планети; розвивати увагу, пам'ять, мовлення).

- Що ти сортував? Для чого це потрібно робити? Як ти можеш допомогти природі? А чи тільки в природі потрібно дотримуватися чистоти і порядку? *(В будинках, в одязі, в особистій гігієні..)*

(Діти отримують ключ-підказку та наступний фрагмент карти)

№3 ЗУПИНКА «СПОРТИВНА»

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА 1, 2, 3, 4- Хто крокує дружно в ряд!

Ми – команда дошкільнят!

З фізкультурою ми дружим.

Фізкультуру любимо дуже!

Ми не хочемо хворіти,

Бо цілком здорові діти.

Руки вже за головою,

Подивилися вперед,

Виправляємо хребет.

Вгору руки піднімайте,

Все – тихенько опускайте.
Нахиліться, розігніться,
Станьте прямо й усміхніться.
Будем спортом ми займатись,
Будем сили набиратись.

№4 ЗУПИНКА «РОДИННА»

«СУДОКУ» (Завдання: Діти отримують картки з членами родини (тато, мама, братик, сестричка). Їм потрібно розкласти картки так, щоб відновити родину. Члени родини не повинні повторюватися по горизонталі та по вертикалі)

(Діти отримують ключ-підказку та наступний фрагмент карти)

№5 ЗУПИНКА «БЕЗПЕКИ»

Як врятувати себе від небезпеки. За яким номером потрібно зателефонувати?

Д/Г «Номери порятунку»

(Мета: закріпити знання дітей про номери допомоги: 101, 102, 103 та дати знання про номер екстреної служби 112; формувати вміння аналізувати ситуацію та звертатися за допомогою до відповідної служби; виховувати свідоме ставлення до свого здоров'я та життя і безпеки інших людей, відповідальність за свої вчинки. Розвивати пам'ять, увагу, пояснювальне мовлення).

Вихователь: Безкоштовний номер 112 відомий кожному європейцю, адже набравши на телефоні цю комбінацію цифр, людина потрапляє до диспетчерського центру служби екстреної допомоги, яка координує дії поліції, пожежної охорони, швидкої медичної допомоги, аварійної газової служби, рятувальних служб. Отже, опинившись у безвиході, людині не потрібно визначатись, кому телефонувати, а лише сповістити про проблему на 112.

(Діти отримують останній ключ-підказку)

Рефлексія:

2. Ось ми з вами отримали всі ключі-підказки. *(Діти сідають перед мольбертом).* Як ви гадаєте чи успішними були наші пошуки сьогодні? Що нам допомагало? Що заважало? Що здивувало? Порадувало? На яких зупинках ми зупинялися?

Прошу розкласти на мольберті по порядку ключі-підказки та прочитати слово-назву найголовнішого скарбу людства.

ЦЕ – З Д О Р О В ` Я.

А чи пов'язані усі наші зупинки із знайденим скарбом?

Отже, наші пошуки закінчилися. Ви працювали наполегливо, старанно, що дуже порадувало мене. Я вам дякую за роботу.

Діти отримують винагороду.

(Кошик з фруктами для збереження свого здоров'я).

Халімончук О.М.,
інструктор з фізкультури
Дошкільний навчальний заклад № 42
м. Житомир, Житомирська область, Україна

ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНОГО ОБЛАДНАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО – ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Актуальність досвіду. Одне із основних завдань, визначених Законом України «Про дошкільну освіту» – збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини. Проблеми фізичного розвитку дошкільнят, зміцнення та збереження їхнього здоров'я ніколи не втрачають своєї актуальності. Особливо це стосується умов сьогодення, в умовах активного впровадження комп'ютерних технологій різко знизилась рухова активність дітей, як наслідок підвищився відсоток дітей з ослабленим здоров'ям. Саме тому, відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти фізичне виховання дошкільнят є обов'язковою складовою повноцінного розвитку дітей й спрямоване насамперед на охорону та зміцнення їх психічного та фізичного здоров'я, підвищення захисних сил організму, виховання стійкого інтересу до рухової активності, звички до здорового способу життя, формування життєво-необхідних рухових умінь, навичок та фізичних якостей (швидкість, спритність, витривалість, гнучкість), формування культури здоров'я. Тому, проблема використання нетрадиційного обладнання оптимізації фізичного виховання дошкільнят визначила актуальність досвіду.

Ідея досвіду. Підвищення ефективності фізкультурно-оздоровчої роботи спрямоване насамперед на охорону та зміцнення фізичного та психічного здоров'я дітей, підвищення захисних сил організму, виховання стійкого інтересу до рухової активності, формування життєво-необхідних рухових умінь, навичок та фізичних якостей (швидкість, спритність, витривалість, гнучкість) через використання нетрадиційного фізкультурного обладнання.

Технологія досвіду. Досвід ґрунтується на використанні нетрадиційного фізкультурного обладнання *через різні методи та прийоми* в роботі з дітьми дошкільного віку, яке покликане сприяти вирішенню специфічних завдань цілеспрямованого розвитку моторики, всебічного розвитку і формування особистості.

Мета досвіду. Розкрити ефективність використання нестандартного фізкультурного обладнання. Підвищити рівень розвитку фізичних якостей та координаційних здібностей дітей. Поліпшити результативність фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми, а також сприяти підвищенню інтересу дітей до фізичної культури та спорту в повсякденні та на заняттях використовуючі нестандартне фізкультурне обладнання.

Результативність досвіду. За підсумками проведеної роботи розвиток рухових умінь, навичок та фізичних якостей дітей підвищився. Використання нетрадиційного фізкультурного обладнання підвищило результативність навчально – виховного процесу, сприяло формуванню у дітей стійкого інтересу до занять фізичною культурою, що є однією з найважливіших умов формування мотивації здорового способу життя.

Дошкільний період є одним з найбільш відповідальних періодів життя людини у формуванні фізичного здоров'я та культурних навичок, що забезпечують його вдосконалення, зміцнення та збереження в майбутньому. Фізичне здоров'я є головною умовою духовного і морального здоров'я дитини. У період дошкільного життя дитини закладається фундамент здоров'я, формуються життєво необхідні рухові навички, вміння, розвиваються важливі фізичні якості, що свідчить про необхідність правильного фізичного виховання, яке має сприяти оздоровленню і повноцінному розвитку дитини.

В своїх спостереженнях я помітила, що в сучасному суспільстві пріоритетним стає інтелектуальний розвиток дитини. Діти в більшості відчують «руховий дефіцит», тобто кількість рухів, вироблених ними протягом дня, нижче норми. Це збільшує статичне навантаження на певні групи м'язів, знижується сила та їх працездатність, що часто є причиною порушення функцій організму.

Збільшення інтелектуальних і статистичних навантажень, що неминуче порушують гігієнічні основи режиму життя дошкільників, організм яких за своїми морфо-функціональними та психофізіологічними особливостями та можливостями далекий від категорії зрілості, може привести до виражених порушень соматичного та психічного здоров'я. На погіршення здоров'я дошкільників впливає зростання розумового та фізичного навантаження в режимі дня. Самостійна рухова активність дітей на п'ятому - сьомому році життя все більше обмежується створеними умовами в дитячому садку і сім'ї (збільшується тривалість навчальних занять з переважанням статичних поз), а також зростаючими пізнавальними інтересами дітей (комп'ютерні ігри, конструювання, перегляд телепередач і відеокасет і т. д.). У зв'язку з цим саме у дітей цього віку вже можуть сформуватися шкідливі звички малорухливого способу життя. Діти можуть перевтомлюватися, їх здоров'я, працездатність та емоційне благополуччя погіршуються. Ці прояви можуть спричинити шкільну дезадаптацію в подальшому.

Я переконана, що забезпечення успішного фізичного розвитку дитини, зміцнення її здоров'я завжди було, є і буде одним з пріоритетних завдань моєї роботи з дошкільнятами.

Головною метою фізичного розвитку дитини вважаю забезпечення її задоволення від рухової діяльності і досягнутих у ній результатів, створення комфортних умов життєдіяльності дошкільнят.

В своїй роботі визначила основні завдання фізичного розвитку дитини:

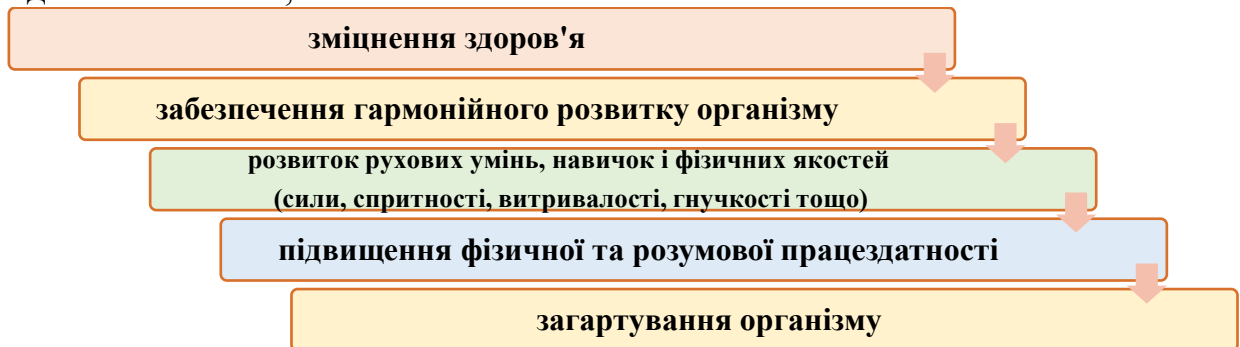
- ✓ збагачувати уявлення дитини про свій організм та здоров'я;

- ✓ формувати потребу систематично займатися фізкультурою, спортом, загартовуватися, дбати про здоров'я своє та близьких людей;
- ✓ розвивати фізичні якості: швидкість, спритність, загальну витривалість, гнучкість і силу, орієнтацію у просторі, чуття рівноваги;
- ✓ підтримувати інтерес до занять фізкультурою, різних видів спорту, визначних подій спортивного життя в Україні та світі;
- ✓ спонукати дитину виявляти спритність, витривалість, сміливість і винахідливість;
- ✓ виховувати позитивне ставлення до фізичних вправ, ігор і загартовуючих процедур, до правил особистої гігієни, дотримання режиму дня, коректне ставлення до ровесників, співпереживання з приводу їхніх невдач, бажання допомогти, самостійність, організованість і дисциплінованість;
- ✓ формувати початкові навички самообслуговування, природних рухів загальноорозвиваючого характеру, основи ритміки, правильної постави, уміння орієнтуватися в просторі, участь в колективних діях (іграх, розвагах і святах), культури поведінки.

Для успішного розв'язання оздоровчих, освітніх та виховних цілей комплексно використовую **традиційні форми роботи:**

- заняття з фізичної культури;
- фізкультурно-оздоровчі заходи (ранкова гімнастика, гімнастика після денного сну, фізкультхвилинки, фізпаузи, загартовуючі процедури);
- різні форми організації рухової активності в повсякденні (фізичні вправи на прогулянках, фізкультурні свята і розваги, дитячий туризм, рухливі ігри, самостійна рухова діяльність, дні та тижні здоров'я, індивідуальна робота з фізичного виховання тощо).

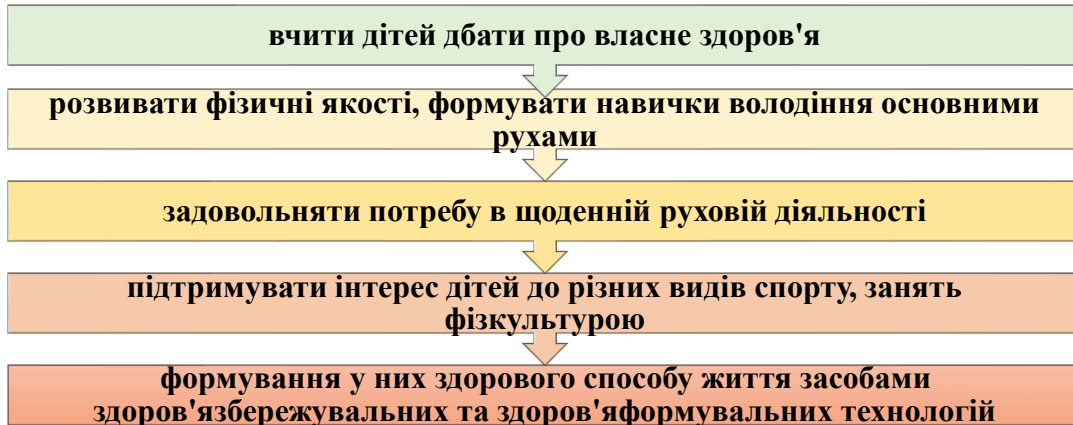
В результаті фізкультурно-оздоровчої роботи і використання мною традиційних форм фізичного виховання дитячий організм зазнає систематичного впливу, морфо-фізіологічного та функціонального вдосконалюється, а саме:

Я переконана, що у будь-якому цивілізованому суспільстві немає більш важливої і головної цінності, ніж здоров'я дітей, а отже, пріоритет повинен бути відданий вирішенню в першу чергу завдань, пов'язаних з дитячим здоров'ям. Рухова активність дітей дошкільного віку є природною біологічною потребою, оскільки ступінь задоволення якої багато в чому визначає подальший функціональний і структурний розвиток дитячого організму. Не

випадково Е. Арнін вважав високу рухову діяльність дитини цього віку «її природною стихією». Рух становить основу практично будь-якої діяльності дитини, тому, щоб задовольнити фізіологічну потребу дітей у русі, потрібно добитися хорошого рівня здоров'я та фізичного розвитку дітей.

В зв'язку з цим виділила для себе такі **пріоритетні напрямки фізкультурно-оздоровчої роботи:**

Спираючись на думки фахівців в галузі фізичного виховання дошкільників (Е.С. Вільчковський, М. Єфименко), які стверджують, що саме в дошкільному віці в результаті цілеспрямованого педагогічного впливу формується здоров'я, створюються передумови для розвитку витривалості, швидкісно-силових якостей, відбувається вдосконалення діяльності основних фізичних систем організму, почала пошук нових підходів для залучення дітей до занять фізкультурою і спортом, розвиваючи інтерес до руху як життєвої потреби, бажання бути спритним, сильним, сміливим.

На мою думку фізичний та інтелектуальний розвиток має відбуватися паралельно. Для цього створила цікаве і змістовне розвивальне **предметно-ігрового середовище**, раціонально облаштоване, помірно насичене, яке служить фоном для епізодичних рухових дій, є стимулом, спонуканням для розгортання та активізації дитячої рухової діяльності (організованої мною чи самостійної). Для цього використовую фізкультурне нестандартне обладнання виготовлене власноруч: для розвитку основних рухів на заняттях з фізкультури - «Промінчики сонечка», «Бар'єри», «Різнокольорові цеглинки», «Веселу змійку», «Купинки», «Павутинки».

Наприклад: «Різнокольорові камінчики», можна використовувати, як гру під час заняття, так і вправи для профілактики плоскостопості у дітей. Захоплюючи камінчик пальчиками ніг, діти перекладають їх у визначене місце тощо. Особливе місце в моїй роботі посідає профілактика плоскостопості та корекція вад постави. Ці на перший погляд, не дуже серйозні порушення надалі можуть призвести до багатьох розладів різних функціональних систем організму. Гарний оздоровчий ефект у профілактиці плоскостопості – це різні види ходьби:

➤ ходьба по обручу, канату, по дерев'яним гімнастичним палицям, масажних платформ, масажних килимках;

- катання стопами ніг тенісного м'яча, дерев'яних чи пластмасових палиць, пляшок, масажерів;
- малювання пальцями ніг;
- збирання предметів пальцями ніг (горіхи, каштани, квасоля, боби, олівці, великі гудзики, пластмасові кришки від пляшок);
- збирання пальцями ніг килимків та доріжок, хусточок, стрічок.

Для попередження плоскостопості у дітей виготовила «доріжки здоров'я», за принципом поступового збільшення відчуття (від м'якого до грубого (колючого) розташовані матеріали на доріжці, які сприяють забезпеченню профілактики плоскостопості та зміцненню м'язів, направлені на стимуляцію та активізацію біоактивних точок розташованих на стопі.

Використовую різні гумові килимки з шипами різної фактури, висоти та жорсткості для ходьби босоніж, по доріжці з природного каміння, по траві та (штучній траві - килимок), вологому піску, все це сприяє зміцненню організму в цілому та укріпленню м'язів стопи, що є гарною профілактикою плоскостопості та зміцненню імунної системи, а також покращенню здоров'я дітей. Загартування дітей також проводиться під час прийняття повітряних сонячних ван на прогулянках, під час виконання ранкової гігієнічної гімнастики, занять на спортивному майданчику та ігор.

Ігровий парашут - це яскрава тканина, що складається з чотирьох основних кольорових секторів, червоний, жовтий, зелений, синій, у яких по колу розташовані ручки. Парашут, який я використовую має діаметр 3 метри та 16 різнокольорових секторів. З парашутом можна грати в спортивному (музичному) залі або в груповому приміщенні, але в цілому парашут більше підходить для ігор на свіжому повітрі – на ігровому чи спортивному майданчику, газоні. У іграх з парашутом немає мети позмагатися. Для дітей дуже важливо відчувати саме через рухи те, що вони можуть бути частиною команди, це можуть відчувати навіть діти молодшого віку! Парашут нікого не залишає байдужим, він в рівній мірі подобається трирічним і семирічним дітям. Дитині будь-якого віку важливо навчитися узгоджувати свої дії з командами ведучого і з діями інших гравців. В іграх з парашутом це трапляється саме собою, без особливих зусиль. Парашут дає дитині багатий спектр нових відчуттів: це і яскравий зоровий образ, і сильний вітер, і відчуття м'якої тканини, що обіймає дитину, яка сидить під парашутом. Крім того, ігри з парашутом розвивають фантазію, вміння наслідувати. Діти можуть уявити, що парашут – це будиночок, море, або капелюшок гриба. Вони легко перевтілюються і зображують, то горобчиків, мишенят, то стукають в теремок, чи вкладаються спати. Як і в інших рухливих іграх, діти вчаться дотримуватися правил гри, чекати своєї черги, взаємодіяти один з одним.

Нестандартне обладнання - це завжди додатковий стимул фізкультурно-оздоровчої роботи, тому ніколи не буває зайвим. Фізкультурне нестандартне обладнання покликане сприяти вирішенню специфічних завдань цілеспрямованого розвитку моторики, всебічного розвитку і формування особистості.

Нестандартне обладнання покликане:

- збагачувати знання про світ предметів та їх багатофункціональність;
- привчати відчувати себе в просторі, орієнтуватися в ньому;
- створювати умови для прояву самостійності, ініціативи, вольових зусиль;
- привчати застосовувати предмети фізкультурного нестандартного обладнання в самостійній діяльності;
- пробуджувати інтерес до рухливих та спортивних ігор, занять, розширювати коло уявлень про різноманітні види фізкультурних вправ та їх оздоровче значення.

Весь час намагаюся ефективно використовувати нестандартне обладнання, забезпечувати оптимальну тривалість його застосування протягом усього дня в різних формах і видах діяльності з тим, щоб домогтися оволодіння дітьми усіма видами фізичних вправ на рівні вікових та індивідуальних можливостей.

Проведення фізкультурних занять з використанням нестандартного обладнання показало, що збільшення рухової активності дітей можливе як за рахунок якісного поліпшення методики занять, підвищення їх моторної щільності, так і за рахунок його застосування, що дозволяє швидко і якісно формувати рухові вміння і навички у дітей.

Один із прийомів підвищення ефективності використання фізкультурного обладнання - **новизна**, яка створюється за рахунок внесення нового нестандартного обладнання (переносного обладнання, а саме – «бар'єри», «веселі палиці», конуси, парканчики, «павутинки», кольорові цеглинки, «веселі промінчики», «змійки» та інше). Все нестандартне фізкультурно-ігрове обладнання є легким, доступним для дітей, безпечним та багатофункціональним, що дає змогу його використовувати як на заняттях під час виконання різних основних рухів так і під час свят, розваг, рухливих ігор. Діти всіх вікових груп виконують вправи з нестандартним фізкультурним обладнанням з великим задоволенням і досягають хороших результатів у розвитку основних рухів.

В результаті спостережень помітила, що для повноцінного розвитку дитини необхідно, щоб в руховій діяльності вона знайомилась як можна з більшою кількістю різноманітних фізкультурних посібників і предметів. Предметне оточення має величезне значення для розвитку рухової активності дітей, формуванню їх ініціативної поведінки і творчості. Виявляється, що малюкам недостатньо просто забезпечити певний набір рухів, у цьому віці дитині необхідні розвиваючі рухи, які можливі в умовах нестандартного фізкультурного середовища. Тому поряд з традиційними фізкультурними посібниками, свою увагу спрямовала на виготовлення нетрадиційного фізкультурно-ігрового інвентаря. Прийшла до висновку, що на заняттях з дітьми молодшого дошкільного віку найкраще використовувати обладнання,

яке їм найбільш близьке та знайоме, а нетрадиційне обладнання найбільш ефективне, так як можливості малюків ще невеликі.

Використання нетрадиційного фізкультурного обладнання дозволило мені:

- ✦ підвищити інтерес дітей до виконання основних рухів і ігор;
- ✦ сприяти формуванню фізичних якостей і рухових умінь дітей;
- ✦ розвивати у дітей спостережливість, естетичне сприйняття, уяву, зорову пам'ять, творчість і фантазію.

Тому своїм головним завданням як інструктора з фізичної культури поставила - правильно підібрати нетрадиційне фізкультурне обладнання, яке обов'язково має відповідати вимогам «Інструкції з охорони життя і здоров'я дітей», легко піддаватися санітарній обробці, забезпечувати безпеку дітей під час ігор і занять.

Організація фізкультурних занять з нетрадиційним обладнанням

У *підготовчій частині заняття* дітям пропонувала різні види ходьби та бігу під музичний супровід з виконанням танцювальних рухів, з використанням великих та малих м'ячів, гімнастичних палиць середнього та малого розміру, а також цікаві розмітки в спортивній залі та нетрадиційне обладнання. Наприклад: різнокольорові прапорці, гантелі, стрічки і султанчики, короткі косички, веселі палички. Посилити інтерес малят до рухової діяльності допомагали мені сюжетні дії з імітацією рухів тварин, птахів. Наприклад, запропонувала малятам ходити, високо піднімаючи коліна, наче лелеки, або навпочіпки з відведеними за спину руками, ніби качечка, ще й промовляючи: “Кря-кря-кря”. Малюки залюбки лазили по шведській стінці, уявляючи себе мавпочками у джунглях, а потім ходили, підстрибуючи і піднімаючи руки, щоб показати, як мавпочки дістають банани. Молодші дошкільнята охоче перевтілювалися в образи літачків, пташечок, жучків-сонечок, бігаючи по залі, розвівши руки в сторони, мов крила, тощо.

Загальнорозвиваючі вправи проводжу з використанням різних фізкультурних атрибутів («веселі» палиці, султанчики, м'ячі середні та малі, кульки «Су-Джок», гантельки, та інше), у вигляді ритмічної гімнастики та степ-аеробіки під веселу ритмічну музику, з використанням нетрадиційного обладнання-степ-платформ, султанчиків, різнокольорових стрічок, хустинок.

В *основній частині заняття* кожний рух обіграю, роблю сюжетним, наприклад: “пролізь у нірку до зайчика” (крізь обруч або тунель), “перестрибни через пеньочки” (дерев'яні пеньочки, купинки), стрибки через бар'єри чи «цеглинку», “перейди річку через місточок” (ходьба по ребристій дошці або лаві, поролонові палички, доріжки, струмочки) тощо. Використовую **“Промінчики сонечка”**, які сприяють розвитку у дітей сили ніг (різні види стрибків через різнокольорові стрічки - “промінчики”); рівноваги (ходьба через стрічки); розвиток моторики рук (намотування стрічки на олівець), окоміру (кидання предметів в обруч). Особливу увагу під час занять приділяю профілактиці розвитку плоскостопості у дошкільнят. Для цього я використовую профілактичні доріжки, килимки з комбінацією різних

фактурних поверхонь (гудзики, нашиті металеві та пластикові кришки, килимки з природного шліфованого каміння, олівці та спеціальні профілактичні килимки різної фактури. Також в своїй роботі використовую **«Веселі палички»** - тому, що вони багатофункціональні, (міцні, безпечні, гігієнічні, легкі, займають небагато місця при зберіганні, викликають у дітей бажання виконувати різні рухи і дії). В ігровій формі розвивають такі якості, як швидкість, спритність, координація рухів, вміння орієнтуватися в просторі, сенсорний розвиток. Діти люблять робити масаж кулькою **«Су-Джок»** (м'ячиком з негострими шипами для зняття напруги), його можна використовувати щодня. Колюча поверхня м'яча впливає на нервові закінчення, покращує і активізує кровообіг кінцівок. При виконанні вправ з масажним м'ячиком задіюються глибокі м'язові структури. Закруглені масажні шипи на поверхні м'ячика впливають на біологічно - активні зони шкіри голови, тулуба і кінцівок. Для розвитку мови, уваги і дрібної моторики рекомендовано систематично робити масаж долоньок малюка і грати з ним в пальчикові ігри. Дуже корисні в таких іграх масажні м'ячі. Крім своїх стандартних функцій ігрового предмета, м'ячик масажує кінчики пальців дитини закругленими шипиками, розвиваючи тактильні відчуття і стимулюючи точки на долоньках. Пальчикові ігри з кулькою (м'ячиком) розвивають моторику рук, творчі здібності, швидкість реакції у дітей. У Китаї ще в давнину були поширені вправи з кам'яними і металевими кульками, а в Японії - з волоськими горіхами, тому доцільно використовувати пальчикові ігри та масаж долоньок, як фізхвилинки та в *заклучній частині* заняття.

Степ-аеробіка - ритмічні рухи вгору і вниз по степ-платформі. Заняття степ-аеробікою комплексно впливає на все тіло, м'язи ніг, розвиває потрібну групу м'язів, зміцнює дихальну, серцево-судинну, м'язову й нервову системи, сприяє розвитку рухливості суглобів, формуванню зводу стопи, удосконаленню рівноваги, розвиває координацію рухів, тренує вестибулярний апарат.

В своїй роботі я використовую таку **структуру занять зі степ-аеробіки**:

- Організовуючи заняття зі **степ-вступна частина**-діти оббігають або обходять платформи «змійкою»;
- **загальнорозвиваючі вправи**-виконуються у різних вихідних положеннях (стоячи, сидячи). Такі вправи розвивають відчуття рівноваги, координацію рухів і сприяють розвитку орієнтування у просторі;
- **основна частина** - різноманітні вправи на розвиток сили, спритності, витривалості, зокрема з різними атрибутами, рухливі ігри й естафети;
- **заклучна частина** — вправи з низьким рівнем інтенсивності на вентиляцію легенів.

Слідкую за правильністю фізичного навантаження для дітей певного віку, дозуючи його з урахуванням стану здоров'я дітей та рівня їхньої фізичної підготовленості. Складні вправи чергую з менш складними. Щоб заняття з

використанням степ-платформи були безпечними, діти мають оволодіти технікою степ-аеробіки. Навчаю дітей рухів рук тільки тоді, коли вони вже досконало опанували рухи ніг.

Визначила такі **основні правила техніки виконання степ-аеробіки:**

- виконувати кроки в центр степ-платформи;
- при підйомі на степ-платформу ставити всю ступню, а спускаючись, ставити ногу з носка на п'яту, перш ніж зробити наступний крок;
- спустившись зі степ-платформи, залишатися стояти неподалік від неї, не відступати більше, ніж на довжину ступні від степ-платформи;
- не підніматися й не спускатися зі степ-платформи, стоячи до неї спиною;
- робити крок з легкістю, не вдаряти по степ-платформі ногами.

Техніка степ-аеробіки сприяє формуванню у дітей правильної постави, тому дуже важливо час від часу нагадувати їм про необхідність тримати спину прямою. Степ-аеробікою з дітьми займаюсь в різних варіантах: у формі повних занять (оздоровчо-тренувальні заняття, тривалість – 25-35хв.), як частина заняття (ЗРВ, тривалість–10-15хв.), у формі ранкової гімнастики, що покращує оздоровчий і емоційний стан дітей, а також показові виступи на святах. Діти із задоволенням виконують вправи на степ-платформах, як дівчатка так і хлопчики.

Для реалізації завдань формування у дошкільників здорового способу життя створила розвивальне середовище, мета якого: створення необхідних умов для високоякісного проведення різноманітних фізкультурних заходів з достатньою кількістю нестандартного фізкультурного інвентаря, великими та малими атрибутами для рухливих ігор та занять фізкультурно-спортивного змісту, наочним матеріалом для імітації рухів.

Для підвищення інтересу дітей до фізичної культури, стимулювання різноманітної рухової активності, розробила та успішно використовую нестандартне фізкультурне обладнання, яке заохочує малят випробувати свої сили, зміцнює впевненість у собі, викликає позитивні емоції.

Незвичайний погляд на звичні речі розвиває уяву дітей, викликає добрий настрій, а головне - створює позитивне емоційне тло для виконання різноманітних рухів. Рухові навички, отримані під час занять, діти закріплюють в самостійній руховій діяльності на прогулянках. Різноманітність форм, кольору нетрадиційного фізкультурного обладнання сприяє розвитку сенсорних здібностей дітей, вихованню естетичного смаку.

Взаємодія з батьками

В фізкультурно-оздоровчій роботі велику увагу приділяю роботі з батьками. Сім'я займає особливе місце у вихованні дитини від народження до вступу до школи. Дитячий садок і сім'я, маючи свої особливі функції, не можуть замінити один одного. Робота з батьками є важливим розділом роботи для мене. Я намагаюся правильно організовувати роботу з батьками, щоб сприяти підвищенню їх фізичної та валеологічної грамотності.

Для батьків виготовлено багато рекомендацій, порад та консультацій на різні теми: *«Співпраця дитсадка і сім'ї по вихованню здорової дитини»*, *«Батькам про правила формування поведінки у дітей»*, *«Профілактика плоскостопості в дошкільному віці»*, *«Вплив розвитку дрібної моторики на формування мовлення дітей дошкільного віку»* та виготовила буклети з порадами *«Навчаємо пальчики, розвиваємо мову у дітей»*, *«Здоров'я дитини в садку і родині»*, які допомагають батькам більш свідомо відноситись до збереження та зміцнення свого здоров'я та своїх дітей.

Консультації для батьків – є важливим розділом в моїй роботі. Крім консультацій для всіх бажаючих, я можу спеціально запросити на бесіду деяких батьків. Найчастіше на такі консультації запрошую батьків тих дітей, які з тієї чи іншої причини викликають занепокоєння у мене (низький рівень фізичних якостей). Може бути і навпаки: дитина має явну фізично-рухову обдарованість. Запрошую сім'ї до активної участі в проведенні разом з дітьми спортивних свят та розваг. Вчу, що здорових дітей можна виростити, тільки в здоровій сім'ї, де від народження прививають корисні звички, подають гарний приклад для своїх дітей. Наприклад (сімейна спортивна розвага *«Тато, мама і я – спортивна сім'я»*, *«Мій тато - найкращий!»*).

Після проведення таких веселих та цікавих свят роблю фото колажі та вивішую їх на стенд «Поради для батьків» або в батьківській куточок в груповому приміщенні. На батьківських зборах, як підсумок роботи з дітьми за рік створюю відео та фото презентації всіх проведених заходів в ДНЗ.

Висновки

Застосування нетрадиційного обладнання на заняттях фізкультури, в іграх і ігрових вправах, естафетах, заняттях в спортивній залі та на свіжому повітрі дало мені можливість:

Підвищити інтерес дітей до різних видів рухової діяльності

Збільшити обсяг рухової активності дітей.

Підняти емоційний настрій дітей.

Допомогло:

поступово залучити малорухливих дітей в активну самостійну рухову діяльність; формувати рухові навички в основних видах рухів; збагатити руховий досвід дошкільнят; зробити більш різноманітними рухи дітей; викликати емоційний підйом; підвищити розумову і фізичну працездатність. В результаті використання ігрового «парашуту» у дошкільнят добре розвинена координація рухів, підвищена рухова активність, емоційний настрій; дошкільнята проявляють дружні відносини в грі, підвищився інтерес до фізкультурних занять; дошкільнята показують високі результати за основними видами руху, розвинена фантазія; діти вміють застосовувати отриманий руховий досвід у самостійній ігровій діяльності.

Поліпшенню результативності фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми, а також підвищенню у них інтересу до фізичної культури та спорту сприяло використання мною на заняттях і в повсякденні нестандартного

фізкультурного обладнання. Я переконана, що гармонійний різнобічний розвиток особистості неможливий без забезпечення її повноцінного фізичного розвитку і міцного здоров'я. Впровадження інноваційної технології нетрадиційне обладнання з метою підвищення рівня розвитку фізичних якостей та координаційних здібностей дітей позитивно впливає на фізичну підготовленість, на працездатність розвиток координаційних здібностей дітей.

Таким чином, використання нетрадиційного фізкультурного обладнання підвищує результативність навчально-виховного процесу, забезпечує індивідуальний підхід до кожної дитини, дозволяє сформувати у дітей стійкий інтерес до занять фізичною культурою, що є однією з найважливіших умов формування мотивації здорового способу життя.

Література

1. Закон України «Про дошкільну освіту»;
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (нова редакція);
3. Лист МОН України від 02.09.2016р. № 1/9-456 «Щодо організації роботи з фізичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах»;
4. Освітня програма "Впевнений старт" для дітей старшого дошкільного віку/[Н.В. Гавриш, Т.В. Панасюк, Т.О. Піроженко, О.С. Рогозенський, О.Ю. Хортман, А.С. Шевчук]; за заг.наук.редак. Т.О. Піроженко. – К.: Українська академія дитинства, 2017.- 80с.
5. Програма розвитку дитини дошкільного віку "Українське дошкілля"/ О.І Білан; за заг.ред. О. В. Низковської.-265с.ТОВ «Мандрівець», 2017;
6. Вільчковський Е.С. Форми фізичного виховання дітей у дошкільному закладі. –К., 2001;
7. Рунова М. А. Рухова активність дитини в дитячому садку: посібник для педагогів дошкільних установ, викладач і студ. / М. А. Рунова - М.: [Мозаїка-Синтез](#), 2004. - 256с.
8. Теорія і методика фізичного виховання і розвитку дитини: посібник для студ. вищ. навч. закладів / Емма Яківна Степаненкова. - 2-е вид., Випр. - М.: Видавничий центр «Академія», 2006. - 368с.
9. Яковлева Л. В., Юдіна Р. А. Фізичний розвиток і здоров'я дітей 3-7 років. - М.: ВЛАДОС, 2003. - 320 с.
10. Комісарик М., Чуйко Г.Ю. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку, Підручник. Рік видання: 2013.

Цюра В.М.,
Музичний керівник
*Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Дніпряночка»
с. Червона Слобода, Черкаська область, Україна*

КОНСПЕКТ МУЗИЧНОГО ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ «КИЦЯ НА ГОСТИНІ У МАЛЯТ»

Програмовий зміст:

- Вчити рухатися відповідно до характеру, темпу музики, змінюючи один вид рухів на інший.
- Закріплювати прості танцювальні рухи: кружляння, біг врозтіч, стрибки, погойдування, «ліхтарики», почергове тупання ніжками, крокування, плескання в долоні.
- Розвивати бажання підспівувати разом з дорослим.
- Стимулювати до наслідування голосів тварин, використовуючи можливості, силу та тембр свого голосу.
- Виховувати бережне ставлення до тварин, почуття співпереживання та турботу.
- Домагатися емоційного відгуку на почуту музику.
- Розвивати вміння дітей диференціювати різнохарактерні музичні твори. Обігравати сюжет з м'якою іграшкою.

Матеріал : Будинок Киці – Мурки, іграшка киці, хустина, парасолька, нотний матеріал, мелодія на звукозаписі, кубик із зображенням тварин

ХІД ЗАНЯТТЯ.

Під жваву музику до залу забігають діти. Розміщуються на килимку. Вітаються з гостями (посилаючи їм «цьомки»).

Вихователь: - Сьогодні ми з вами будемо мандрувати разом з музикою. А для цього ми пройдемо чарівною стежиною, по якій будемо крокувати, стрибати та бігати. Тож слухаємо музику і виконуємо.

Виконується вправа «Крокуємо, стрибаємо, бігаємо», муз. Д. Шостаковича, Я. Степового.

По закінченню діти сідають на місця.

Керівник музичний: - Доброго дня, дітки! А скажіть мені, будь-ласка, з яким настроєм ви прийшли сьогодні в зал? Думаю, він у вас хороший, а можливо навіть і веселий. А раз так, то і музика сьогодні повинна звучати з таким же настроєм. Дітки, а погляньте на мої ручки (показує їх, обертаючи кистями). Вони ось так уміють (вправа «Спритні ручки»). А де ваші ручки? (діти показують). Ваші ручки теж вміють танцювати? Покажіть.

Звучить уривок «Веселого танцю» Л. Бетховена, діти разом з вихователем під музику виконують довільні танцювальні рухи, відтворюючи свій веселий, радісний настрій.

Керівник музичний: - Настрій і справді у вас гарний. А де ж це наш веселий кубик? Давайте спробуємо привітатися зі своїми улюбленими.

Дидактична гра «Веселий кубик». Під спів музики діти передають кубик один одному. На гранях кубика зображені звірята. Вихователь з дітьми промовляє:

Ти котись, котись, котись,
Покотись... і зупинись.

Дитина у якої в руках зупинився кубик кидає його на підлогу. Вихователь зауважує, що зображено на верхній площині кубика? Діти відповідають. Якщо там намальована Киця, вихователь пропонує відтворити голосом, як вітається Киця (няв-няв-няв), Песик – (гав-гав-гав), Мишка – (пі-пі-пі) і т.д. Гра продовжується декілька разів.

Керівник музичний: - Ну що ж, зіграли наші голосочки? Можна і пісеньку заспівати.

Виконується пісня «Сонечко» А. Філіпенка.

Керівник музичний: - А чому наші ніжки припишклий? Давайте і їх розважимо.

Виконується танок – гра «Діточки малесенькі».

Чути звучання чарівної мелодії.

Керівник музичний: - Чуєте? Яка дивна музика звучить. Вона ніжна і трішки сумна. Давайте заглянемо під хустинку, що там?

Вихователь знімає з будиночка хустинку, якою була вкрита невеличка хатинка.

Вихователь: - Хто тут живе? Давайте постукаємо. Нікого в будиночку немає. А давайте постукаємо ось так (вдаряє кулачками, промовляє слова: тук-тук-тук. Діти повторюють за вихователем). Чути нявкання кошеняти. Вихователь виносить кішку з перев'язаною лапкою, ставить поруч з будиночком і сумно нявчить голосом кішки.

Керівник музичний: - Ой, це – Киця! Як тебе зовуть?

Вихователь (голосом кішки): - Звусь я Киця – Мурка
М'якенька в мене шкурка.

Керівник музичний: - А де ти була?

Вихователь (голосом кішки): - Гуляла.

Керівник музичний: - А що ж з тобою? Чому ти така сумна?

Вихователь (голосом кішки): - Лапку поранила.

Керівник музичний: - А давайте послухаємо музику, що характеризує настрій Киці – Мурки.

Діти сідають на килимок.

Слухають п'єсу А. Гречанінова «Котик занедужав».

Вихователь гладить кішку, жаліє її, погойдує.

Керівник музичний: - От бачите, як сумно киці, бо їй боляче, їй лапка болить, навіть плакати хочеться. Давайте їй пожаліємо.

Діти жаліють Кицю – Мурку, гладять її, промовляють ніжні, пестливі слова втіхи.

Вихователь: - Подивіться, наша киця повеселішала, мабуть у неї і лапка вже не болить. Давайте знімемо з киці пов'язку.

Керівник музичний: - То ж я вам пропоную послухати нову мелодію, що називається «Котик видужав» А. Гречанінова.

Керівник музичний грає п'єсу А. Гречанінова «Котик видужав».

Вихователь: - А давайте нашу Кицю – Мурку розважимо гарною піснею.

Виконується пісня «Сіра киця».

Вихователь: - Час уже нам танцювати, гайда кицюню до таночка.

Танок «Ай – да».

Зненацька звучить музика дощика (на металофоні), діти ховаються під парасольку.

Проводиться гра «Сонечко і дощик», муз. А. Філіпенко.

Керівник музичний: - Наше заняття підійшло до кінця. Ви прийшли сьогодні з гарним настроєм в музичний зал. Сподіваюсь, що ваш настрій не погіршився. І нехай цей хороший настрій супроводжує вас протягом дня. До побачення малята! До зустрічі!

Вихователь: - Дітки, давайте запросимо Кицю – Мурку до нашої групи. Хай поласує Кицюня смачненьким молочком.

Чигрин Г.І.,

вихователь І категорії дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 10

м. Чорноморськ, Одеська область, Україна

КОНСПЕКТ ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ З ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ОБРАЗОТВОРЧОЇ МАЙСТЕРНОСТІ (МАЛЮВАННЯ) «МАТЕМАТИЧНА СКРИНЬКА»

Мета: узагальнити матеріал, вивчений на математичних заняттях упродовж року; закріпити знання дітей про число, навички лічби в межах п'яти, уявлення про величину предметів та їх геометричні форми;

удосконалювати вміння дітей орієнтуватися в просторі та часі. Формувати вміння розміщувати геометричні фігури в просторі відповідно до вказівок вихователя.

Розвивати уяви, здатність до аналітичного мислення; мову дітей, уміння відповідати на запитання повною відповіддю; правильно формувати речення.

Виховувати уважність, спостережливість, прагнення дотримування необхідного режиму дня, уміння тримати лад на робочому столі, актуальність, художній смак.

Словник: всього, стеля, підлога, шафа, об'ємні, площинні, пташиний, двір, день, вечір, ніч, ранок, доба, учора, сьогодні, завтра, скринька, математична, вгору, вниз, попереду, позаду, м'ячик, ракетка для тенісу.

Матеріал: Д: цифри (1,2,3,4,5), іграшки (ведмедик, зайчик, жабка, качечка, півник), математична скринька, завдання (листочки), кубики (жовтий, зелений, червоний, синій, білий), плакат «Пташиний двір».

Р: тарілочки з цифрами з геометричними фігурами, 2 прапорці (червоний, жовтий), олівці кольорові, розмальовка (килимок), лист А4 з завданням.

Попередня робота: обстеження предмета і називання його величини; ознайомлення з об'ємними і площинними геометричними фігурами; вживання термінів, які виражають положення предметів у просторі (над, під, за, поруч, високо, низько); напрямки (вперед-назад, вгору-вниз); визначення просторового співвідношення предметів стосовно самого себе; визначення частини доби на основі спостереження за природними ознаками; групування предметів за формою, величиною, кількістю.

Гри в ігри: «Кольорові пірамідки», «Розфарбуй килимок», «Відповідай швидко», «Скажи те саме іншими словами», «Відповідай і поясни», «Учора, сьогодні, завтра», «Коли що робить їжачок?», «Хто найкмітливіший?», «Тепер-пізніше», «Сонце та місяць», Р/гра «День-ніч», гра-бесіда «Маленький рибалка», гра «Закінчи думку», «Розташуймо іграшки», «Розфарбуй фігурки», «Заирнемо до хатинки», гра «Назви фігуру», «Назви цифру», «Постав цифру, куди я скажу», «Якої цифри не стало», «Де знаходиться цифра?», колективна аплікація «Геометричний килимок», гра «Досліджуємо геометричні фігури», гра «Що на що схожі?», вправа «Порівняємо стрічки», гра «Накриваємо на стіл», вправи дітей з трафаретами, ручками, олівцями впродовж року.

Хід заняття

І. Організаційний момент.

Педагог дістає з-під столу скриньку, показує її дітям і звертається до групи.

Вихователь. діти!

У кімнаті нашої нині

Деся взялась ця дивна скриня:

З виду гарна, симпатична-

Скринька ця математична!

В ній знайдуться завдання діти,

Щоб усе те повторити

Кожен з вас сьогодні зміг,

Що вивчали ми весь рік.

Скажіть, діти, чи цікаво б вам було заирнути в цю скриньку та дізнатися, які ж у ній завдання та ігри для вас ховаються? (Так.) Тоді візьмемо ось цього чарівного ключика й спробуємо відкрити скриньку. Ключку, ключику, ну відкрий нам, будь ласка, скриньку! (Дорослий намагається відкрити замкнену скриньку і повідомляє, що вона не відкривається) Хоч відкривати він мастак, та не відкриє просто так. А щоб скриньку змогли ми відкрити, пропоную я вам, діти, трохи пограти й те, що знаєте, пригадати.

Діти пристають на пропозицію ключа.

II. Узагальнене повторення вивченого матеріалу.

1. Бліц-гра «Відповідай швидко»

Запитання до гри:

- Які числа ви знаєте? (один, два, ...)
- Яке з них найбільше? (П'ять)
- А найменше? (Один)
- Як із числа два утворити число три? (Слід додати до нього число один)
- Якими можуть бути предмети за величиною, за розміром? (Великі та маленькі).
- Якими можуть бути предмети за висотою? (Високі і низенькі)
- Якими можуть бути предмети за довжиною? (Довгі і короткі)
- Якщо смужка не широка, значить вона яка? (Вузька)
- Які площинні геометричні фігури ви знаєте? (Круг, квадрат, трикутник, прямокутник)
- Які об'ємні геометричні фігури вам відомі? (Куб, куля, циліндр)
- Форму якої геометричної фігури має м'яч, клубок ниток? (Форму кулі)
- Назвіть відомі вам частини доби (Ранок, день, вечір, ніч)
- Що настає після ночі? (Ранок)
- Що буває перш, ніж настає вечір? (День)
- Яким словом ми називаємо останній минулий день? (Учора)
- Теперішній день? (Сьогодні)
- Найближчий майбутній день? (Завтра)
- (Вихователь хвалить дітей за кмітливість).

2. Рахунок. На дошці (полиці) виставлені іграшки: ведмедики, зайчик, жабка, качечка, півник.

Діти рахують предмети (Один, два, три, чотири, п'ять – всього п'ять іграшок)

Запитання: на якому місці стоїть ведмедики? жабка? качечка? півник? зайчик? Відповідають повною відповіддю. (Зайчик стоїть на другому місці). Активізація дітей.

3. Вихователь дає завдання дітям викласти цифровий ряд з вивчених цифр. Діти викладають та називають цифри підряд.

Вправа «Назви цифри» (на дошці, на парті)

Гра «Назви сусідів цифри, яку я назву»

Гра «Якої цифри не стало?» (Діти встають, на команду вихователя «Кругом!» обертаються. Вихователь з дошки знімає будь-яку цифри. «Кругом!» Діти обертаються і вгадують, якої цифри не стало).

4. Рахунок. Порівняння множин. Картина-плакат «Пташиний двір». Запитання.

- Як називається картина? (Пташиний двір)
- Яких птахів ви тут бачите? (Гусей, курей, качок, індиків, голуба, горобців)

- Скільки курей (Чотири)
- Скільки качок? (Три)
- Кого більше, курей чи качок? (Курей)
- На скільки курей більше? (На один)
- Що потрібно зробити, щоб їх стало порівну? (Прибрати одну курку, яи домалювати одну качку)

5. Вправа «Виклади пташку»

На столах у дітей у тарілочках з картону кольорові геометричні фігури. Діти викладають пташок. (Вони різні)

Запитання.

- З яких фігур ваші пташки? (З двох кругів, чотирьох трикутників, одного квадрата) Активізація дітей.

6. Фізкультхвилинка.

Гра «Прапорці – молодці»

Діти стають перед педагогом, взявши в одну руку жовтий, а в іншу – червоний прапорці, які лежать на парті.

Завдання для групи:

- підняти обидва прапорці вгору;
 - підняти вгору червоний прапорець, а жовтий опустити вниз;
 - розмістити червоний прапорець попереду себе, а жовтий позаду;
- (звучить ритмічна музика для ранкової гімнастики. Педагог хвалить дітей за уважність).

7. Гра «Розташуй кубики»

Вихователь дістає різнокольорові кубики. Викладає до столу, діти мають розташувати їх на столі вихователя відповідно до вказівок педагога.

Вказівки:

- Сабіна, постав червоний кубик на стіл;
- Сніжана, постав зелений кубик позаду червоного;
- Артемко, постав жовтий кубик попереду червоного;
- Іванко, постав синій кубик на жовтий;
- Дмитрик, якого кольору кубик залишився? (Білий) Постав його поруч.

8. Гра «Розфарбуй килимок».

У дітей на столах аркуші для розфарбування та кольорові олівці. Педагог пропонує прикрасити зображений на килимку візерунок так щоб він став кольоровим, різнобарвним.

Вихователь. У нашій чарівній математичній скриньці є розмальовки. Ось такі. Я вже встигла вам їх роздати на столи, кожному по килимку. Давайте перетворимо ці аркуші на гарні кольорові килимки.

Але спочатку скажіть, з яких геометричних фігур складається візерунок? (Із трикутників, кола, квадратів).

Скільки трикутників? (Чотири)

Скільки квадратів? (Чотири)

Скільки кругів? (Один)

Потім діти розфарбовують геометричні фігури різними кольорами на власний розсуд.

Після виконання завдання діти пояснюють, які фігури і яким кольором розфарбували.

Наприклад: Я розфарбував квадрат синім кольором. Два великі круги зафарбував червоним кольором.

Два маленькі круги розфарбував жовтим кольором.

9. Логічна гра «Що спочатку, а що потім»

Під час гри діти відповідають на запитання педагога:

- що спочатку робить Катруся ранком: розплющує очі чи встає з ліжечка? (Катруся розплющує очі)

- що Катруся робить спочатку: заходить до дитсадка чи роззувається? (Катруся спочатку заходить до дитсадка)

- що робить Катруся спочатку, а що потім: обідає чи миє руки? (Катруся спочатку миє руки)

- що робить Катруся спочатку, а що потім: обідає чи прибирає за собою посуд? (спочатку Катруся обідає)

- що робить Катруся спочатку, а що потім: гойдається на гойдалці чи сідає на неї? (Катруся спочатку сідає на гойдалку)

- що робить Катруся спочатку, а що потім: розстеляє ліжко чи лягає спати? (Катруся спочатку розстеляє ліжко)

10. Рухлива гра «День-ніч» (Під музику)

Вихователь дає дітям команду: «День!» Після цього одразу вмикається будь-яка весела музика, діти танцюють парами. Потім педагог дає наступну команду: «Ніч!» - і вимикає веселу музику (або змінює її, наприклад, на колискову). Почувши її, діти завмирають на місці, присідають, схиливши голівки на складені долоні і заплющують очі).

11. За столами. Завдання на листочку. «Вгору-вниз, вправо-вліво»

Завдання. Обведи парасольку, яка «дивиться» вгору жовтим олівцем, униз – червоним, уліво – блакитним, а вправо – зеленим.

Завдання, Намалюй для Квачика у правому верхньому куті ракетку для тенісу, а в лівому нижньому – м'ячик.

12. Гра «Назви предмети» орієнтування у просторі)

- назвіть те, що ви бачите високо вгорі, над вами (Стеля, лампи)

- назвіть те, що бачите попереду себе.

- назвіть те, що позаду вас.

- назвіть те, що побачите внизу.

- назвіть те, що знаходиться зліва від вас.

III. Підсумок заняття.

Вихователь показує дітям порожню скриньку.

Вихователь. Молодці, малята!

Ви впоралися з усіма завданнями нашої математичної скриньки.

Подивіться, вона залишилась порожньою! Отже, відтепер ви – маленькі всезнайки.

Я вітаю вас, малята!
Ви навчалися завзято!
Добре грались, рахували,
Малювали й додавали!
Знаєте, де круг, де куля,
На що схожі ці фігури,
Що в квадрата є кути,
Рівний він на всі боки.
Куб квадрату рідний брат –
Кожен бік його квадрат.
Тож розумні ви, малята,
Любі хлопчики й дівчатка!

Бушанова Т. А.,
Завідувач
Сумський дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) №10 «Малючок»
м. Суми, Сумська область, Україна
Кудря В. В.,
вихователь
Сумський дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) №10 «Малючок»
м. Суми, Сумська область, Україна

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ РОЗВИВАЮЧИХ ІГОР НІКІТІНИХ

«Ви хочете, щоб ваші діти були здібними і талановитими?
Тоді допоможіть їм зробити перші кроки по сходинках творчості,
але ... не запізниться і, допомагаючи, ... думайте самі.
Немає таємниці народження, є таємниця розвитку! »
Б. Нікітін

Розвиваючі ігри - це один із засобів виховання дітей дошкільного віку. Граючись, дитина пізнає світ навколо себе - вивчає кольори, форму, просторові і числові відношення між предметами. В сучасній педагогіці існує чимала кількість ігор для дітей, які здатні розвинути сенсорні, рухові та інтелектуальні здібності дитини.

Розвиваючі ігри Нікітіних допоможуть неймовірно цікаво і пізнавально проводити час разом з дітьми.

Педагогічна методика сім'ї Нікітіних відома у багатьох країнах і актуальна по сьогоднішній день, незважаючи на більш ніж 50 річний стаж. Свою методику Нікітіни випробували на власних дітях, яких було семеро. Розвиваючі ігри педагогів засновані на чудо-кубиках, які побудовані за принципом «від простого до складного». Такі ігри здатні розвинути пам'ять, увагу, уяву, просторові уявлення у дітей. В іграх діти швидко і легко вчаться

знаходити закономірності, систематизувати і комбінувати будь-який матеріал. Дитина зможе сама побачити резерв своїх можливостей, завдяки варіативності ігор та використанню ігрових моментів. Никітїни вважають, що для того, щоб будь-яка гра засвоювалася з успіхом, потрібно дотримуватися певних правил.

Існує 14 правил організації розвиваючих ігор за технологією Никітїних.

1. Гра повинна приносити радість і дитині, і дорослому. Кожен успіх малюка - це загальне досягнення. Радійте йому - це окрилює малюка, це запорука його майбутніх успіхів.

2. Зацікавлюйте дитину грою, але не змушуйте її грати, не доводьте заняття іграми до перевантаження. Не ображайте дитину в грі.

3. Розвиваючі ігри - ігри творчі. Всі завдання діти повинні робити самостійно. Наберіться терпіння і не підказуйте ні словом, ні зітханням, ні жестом, ні поглядом. Дайте можливість думати і робити все самостійно і відшукувати помилки. Поступово піднімаючись, і справляючись з важкими завданнями, дитина розвиває свої творчі здібності.

4. Щоб відчувати складність завдань, перш ніж давати завдання дітям, обов'язково спробуйте виконати їх самі. Записуйте час, за який вам вдалося зробити ту чи іншу задачу. Вчіться робити її швидше.

5. Обов'язково починайте з посильних завдань або з більш простих. Успіх на самому початку - обов'язкова умова.

6. Якщо дитина не справляється із завданням - ви переоцінюєте рівень її розвитку. Зробіть перерву, а через кілька днів почніть з більш легких завдань. Ще краще, якщо малюк сам почне вибирати завдання з урахуванням своїх можливостей. Не квапте його!

7. У якому порядку давати ігри? Загальне правило - спостерігати за розвитком дитини, записувати в щоденник її успіхи, і визначити, коли і яку з ігор «включати». Автор почав б з гри «Склади візерунок» і «Рамки з вкладишами від Монтессорі».

8. Інтереси дітей приходять «хвилями», тому, коли у дитини пропадає інтерес до гри, «забудьте» про гру на місяць-два і навіть більше, а потім «випадково» нехай малюк згадає про неї.

9. Бережіть ігри, не ставте їх за доступністю поряд з іншими іграшками. Нехай вони стоять на видному, але не дуже доступному місці.

10. Для самих маленьких (1,5 -3 роки) підживлюйте гру казкою чи розповіддю, давайте «імена» візерункам, моделям, малюнкам, фігурам, придумуйте, фантазуйте, поки дитина не почне захоплюватися сама процесом подолання труднощів і вирішенні завдань.

11. Чим більше розвинена у малюка якась якість, тим сильніше вона жадає прояву. Більше хваліть за успіхи і в разі невдачі підбадьорюйте малюка.

12. Створюйте в грі невимушеність. Не стримуйте рухову активність дитини.

13. Коли складання візерунків або моделей за готовими завданнями вже освоєно, переходьте до вигадкування нових

14. Влаштовуйте змагання на швидкість. Не бійтеся, що ваш авторитет при цьому постраждає.

Особливості творчих розвиваючих ігор за системою Нікітіних

1. Кожна гра Нікітіна являє собою набір завдань, які дитина вирішує за допомогою кубиків, цеглинок, квадратів з дерева або пластика, деталей конструктора - механіка і т.д.

2. Завдання даються дитині в різній формі: у вигляді моделі, плоского малюнка, малюнка в ізометрії, креслення, письмової або усної інструкції тощо, і таким чином знайомлять його з різними способами передачі інформації.

3. Завдання розташовані приблизно у порядку зростання складності, тобто в них використаний принцип народних ігор: від простого до складного.

4. Завдання мають дуже широкий діапазон труднощів: від доступних іноді 2-3-річному малюкові до непосильних середньому дорослому. Тому ігри Нікітіна можуть збуджувати інтерес протягом багатьох років (до дорослості).

5. Поступове зростання труднощів завдань в іграх Нікітіних дозволяє дитині йти вперед і вдосконалюватися самостійно, тобто розвивати свої творчі здібності, на відміну від навчання, де все пояснюється і де формуються тільки виконавські риси в дитині.

6. Не можна пояснювати дитині спосіб і порядок рішення завдань і не можна підказувати ні словом, ні жестом, ні поглядом. Будуючи модель, здійснюючи рішення практично, дитина вчиться все брати сама з реальної дійсності.

7. Не можна вимагати і добиватися, щоб з першої спроби дитина виконала завдання. Вона, можливо, ще не доросла, не дозріла, і треба почекати день, тиждень, місяць або навіть більше.

8. Рішення завдання постає перед дитиною не в абстрактній формі відповіді математичної задачі, а у вигляді малюнка, візерунка або спорудження з кубиків, цеглинок, деталей конструктора, тобто у вигляді видимих і відчутних речей. Це дозволяє зіставляти наочно "завдання" з "рішенням" і самому перевіряти точність виконання завдання.

9. Більшість творчих розвиваючих ігор Нікітіних не вичерпується пропонованими завданнями, а дозволяють дітям складати нові варіанти завдань і навіть придумувати нові розвиваючі ігри, тобто займатися творчою діяльністю більш високого порядку.

10. Ігри Нікітіних дозволяють кожному піднятися до "стелі" своїх можливостей, де розвиток йде найбільш успішно.

У розвиваючих творчих іграх Нікітіних, в цьому полягає їх головна особливість, вдалося поєднати один з основних принципів навчання "від простого до складного" з дуже важливим принципом творчої діяльності - "самостійно за здібностями". Цей союз дозволяє вирішити в грі відразу кілька проблем, пов'язаних з розвитком творчих здібностей:

11. Ігри Нікітіних можуть стимулювати розвиток творчих здібностей з самого раннього віку.

12. Завдання-сходинки ігор Нікітіних завжди створюють умови, що випереджають розвиток здібностей.

13. Дитина розвивається найбільш успішно, якщо вона щоразу самостійно намагається вирішити максимально складні для неї завдання.

14. Ігри Нікітіних можуть бути дуже різноманітні за своїм змістом, вони не терплять примусу і створюють атмосферу вільного і радісного вибору.

15. Коли дитина грає в ігри дуже важливо стримуватися, не заважати малюкові самому розмірковувати і приймати рішення, не робити за нього те, що він може і повинен зробити сам.

Розвиваючі ігри Нікітіних розраховані не стільки на самих дітей, скільки на спільну гру дітей з батьками. Ці ігри легко підлаштувати під себе і своїх дітей, що дозволяє ще більше зацікавити дитину їх можна змінювати, вигадувати додаткові завдання.

Ігри Нікітіних - це в більшості своїй головоломки для розвитку логічного і образного мислення, набір завдань, спрямованих на розпізнавання і добудовування різних образів, які можна виконати за допомогою квадратиків, кубиків, цеглинок по принципу пазла або конструктора.

Такі ігри створюють своєрідний мікроклімат для розвитку творчості, інтелекту, розвивають розумові якості: увагу, пам'ять, особливо зорову, вміння знаходити залежності й закономірності, класифікувати і систематизувати матеріал, здатність до комбінування, тобто вміння створювати нові комбінації з наявних елементів, деталей, предметів, вміння знаходити помилки і недоліки, просторове уявлення і уява, здатність передбачати результати своїх дій. У сукупності ці якості і складають те, що називається кмітливістю, винахідливістю, творчим складом мислення.

Ж.Ж. Руссо писав: "...чого не поспішають здобути, те здобувають звичайно напевно і дуже швидко". У кожної дитини свій строк і свій час досягнення.

Необхідно постійно заохочувати всі зусилля дитини її бажання пізнати нове, навчитись новому. В дошкільному віці потрібно уникати негативних оцінок дитини і результатів її діяльності. Порівнювати результати роботи дитини можна тільки з її власними досягненнями, але не з досягненнями інших дітей.

Дуже важливо відповідати на всі питання дітей і частіше займатися з ними тим, що їм подобається.

Вимушене навчання - марна річ, перетворюйте заняття у цікаву гру, змагання, чарівне відкриття.

Література

1. Нікітін Б. П. Ми та наші діти: [науково-популярна література] / Б. П. Нікітін, Л. О. Нікітіна; Пер. А. М. Лук'янець, Авт. передм. М.М. Амосов. – К. : Молодь, 1989. – 240 с.
2. Новый взгляд на игры Никитиных / Л.Данилова – СПб. : Издательский дом «Нева», 2003. – 192 с. – (Школа раннего развития).
3. Сходинки творчості або розвиваючі ігри / Б.П. Нікітін (Пер. з рос.)– К. : Рад. шк., 1991. – 144 с.

Васільєва Л.П.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад

(центр розвитку дитини) «Золотий ключик»

м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Одним із важливих складових світу, що оточує дитину - це світ природи, а саме природи рідного краю, серед якої вона росте, спілкується, збагачує свій життєвий досвід та вчиться її берегти.

Формування еколого-природничої компетентності в дітей дошкільного віку є актуальною проблемою сучасності, оскільки саме в дошкільному віці закладаються основи екологічної свідомості, екологічної культури, що впливають на поведінку та діяльність людини у природі. Сформованість еколого-природничої компетентності дає можливість дитині, спираючись на наявні уявлення про цілісність світу природи, його самоцінність і вплив на життєдіяльність людей, самостійно й конструктивно діяти в різних ситуаціях, що вимагають вибору екологічно-доцільної діяльності, мотивує поведінку, взаємодію дітей з навколишнім природним середовищем відповідно до його законів і в гармонії з ним [1, с.12].

Таким чином, при формуванні еколого-природничої компетентності дитини центральним аспектом є формування ставлення до природи як до цінності, усвідомлення єдності з природним світом, формування екологічно узгодженої діяльності в природі на основі еколого-природознавчих знань, ключовими серед яких є уявлення про зв'язки й залежності в природі [4, с.45].

Навчити дітей помічати красу довкілля, гармонійно співіснувати з природою та раціонально використовувати її багатства - ось пріоритетні

завдання екологічного виховання дошкільників. Чітко усвідомивши в дошкільному дитинстві відповідальність за природу як живий організм, у майбутньому дитина відчуватиме невід'ємну потребу діяти заради збереження та відновлення її багатств [2, с.72].

Важливо, щоб діти змалечку покохали природу в її дивовижному різнобарв'ї та різноманітті, усвідомили непорушні зв'язки між усім живим на землі, відчули себе невід'ємною часткою цієї стрункої і величної системи, цього неоціненного дару, що зветься життям.

Я вважаю, що ознайомлення дітей дошкільного віку з природою є засобом створення у їхній свідомості реалістичних знань про навколишній світ, заснований на чуттєвому досвіді. Ці знання необхідні для формування матеріалістичного розуміння світу. Основою формування свідомого ставлення до природи (довкілля) є знання про неї [3, с.5]. Ознайомлення дітей дошкільного віку зі світом природи має вирішувати одне з головних завдань: допомогти дитині усвідомити себе активним суб'єктом природи, суб'єктом світу, у якому дитина живе.

Тож переді мною, як вихователя, постає завдання: сформувати у дітей естетичне ставлення до природи, вміння помічати її красу, милуватися об'єктами та явищами природи, відчувати свій фізичний та емоційний зв'язок з нею.

Саме тому у своїй педагогічній діяльності я обрала пріоритетним екологічне виховання дітей, що і послужило до вибору теми моєї роботи *«Формування еколого-природничої компетентності у дітей дошкільного віку»*. Адже лише в дошкільному віці можна створити передумови гуманної взаємодії з природою та довкіллям.

Мета: формування елементів екологічного світорозуміння, екологічної вихованості; розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до природного довкілля; формування реалістичних уявлень про явища природи, практичних умінь, дбайливого ставлення до її компонентів.

Виходячи із мети необхідно вирішити ряд **завдань**:

- збагачувати естетичні враження малюка;
- розвивати інтерес до природного оточення;
- зближувати дитину зі світом об'єктів та явищ, серед яких вона перебуває щодня;
- розвивати сенсорні відчуття та збагачувати чуттєвий досвід;
- сприяти розвитку мислення та мовлення, формувати систему початкових знань про доступні об'єкти та явища природи;
- розкривати можливості для самостійного, вільного застосування набутих знань у грі, праці, нескладному дослідженні та експериментуванні;
- сприяти формуванню моральних почуттів, потребу у дбайливому ставленні до природи.

Для реалізації окреслених завдань було створено відповідне *розвивальне середовище*. Складовими природничого розвивального середовища є: куточок природи; екологічна стежина; квітник та невеличкий

сад; зелені насадження групового майданчика; годівнички для птахів; відео екологічні програми та дитячі пізнавальні фільми. Кожен з них має свою навчально-виховну функцію, забезпечує предметний, природний та соціальний простір дошкільника.

Відомості про певні природні явища та об'єкти я систематизувала за окремими темами. У кожній темі, для кожної вікової групи, перш за все виокремила: орієнтування за зовнішніми ознаками, властивостями; стани; якості (для об'єктів неживої природи); середовище існування (для рослин, тварин, комах); значення для життя природи і людей, правила дбайливого ставлення. Така схематична систематизація дала змогу мені зорієнтуватися, яку інформацію мають засвоїти діти протягом дошкільного життя.

Дітей молодшого дошкільного віку намагаюся ознайомлювати з об'єктами природи в такій послідовності: зовнішні ознаки, середовище існування рослин і тварин, спосіб живлення, особливості поведінки, їх значення для людини та природи.

Заняття дітей середнього та старшого дошкільного віку мають більш розширену тематику. На заняттях розглядаю такі проблеми як: боротьба із забрудненням води, повітря, ґрунту; правила поведінки в довкіллі; взаємозв'язок тварин, птахів із природою, охорона рідкісних видів.

Необхідною складовою формування усвідомленого ставлення до природи є відтворення набутих знань у різних видах діяльності.

Обов'язковими в роботі з дітьми стали: *заняття - милування природою, заняття-дослідження, заняття-відкриття, заняття-подорожі, заняття-мрії*. Розробила для дітей тематику занять – милування природою за творами Василя Сухомлинського. Спостереження та милування яскравими пейзажами, гармонійним поєднанням барв у довкіллі, пробуджує у дітей відчуття краси, сприяє їхньому естетичному розвитку. На таких заняттях намагаюся не нав'язувати готових знань, а дати дітям змогу ділитися своїми почуттями, самостійно здобувати знання, мріяти і лише потім акцентувати на основному.

Ефективними у роботі з дітьми є *тематичні заняття*. Тему під час тематичних занять підбираю, виходячи з пори року чи інтересів дітей. Метою цих занять у природі є установка: дивитися і помічати, помічати і відчувати, відчувати і думати, думати і діяти. Перевага надається індуктивному методу пізнавальної діяльності (*від часткового до узагальненого*). Спочатку діти отримують інформацію під час спостережень, експериментування, дидактичних ігор, праці і тільки після того проводяться підсумкові заняття, на яких встановлюються причинно-наслідкові зв'язки, формулюються висновки. Цінність екологічних занять полягає у тому, що вони несуть дитині безліч відкриттів, зроблених нею самостійно.

Широкий діапазон знань, умінь, навичок і понять формуються під час запланованих, систематичних та проведених в різні пори року *екскурсій і прогулянок у природу*. Змістом екскурсій є: обстеження близької місцевості

для формування уявлень про навколишні природні умови, рельєф, наявних рослин і тварин.

Плануючи *комплексне заняття*, взаємопов'язую між собою декілька частин, які підкоряються єдиній меті, доповнюють одна одну, складають єдине ціле.

На заняттях з *образотворчої діяльності* діти проявляють самостійність у виконанні завдань. Вони усвідомлюють, що за допомогою образотворення можна передавати об'єкти та явища природи.

Під час комбінованих занять застосовую певну комбінацію наочних, словесних, практичних методів та прийомів, різних засобів навчання: вправ, ігор, предметно-іграшкової, ілюстративної наочності, літературних та музичних творів.

Мої вихованці полюбляють *сюжетно-динамічні заняття*, адже вони проводяться в ігровій формі і характеризуються тим, що виконання дитиною будь-яких дій підпорядковані сюжету: казковому або запозиченому із довкілля.

Інтегровані заняття, спрямовані на узагальнення та систематизацію знань дітей, тому вимагають «діючих сил» дошкільнят, практичних дій активної розумової праці.

Для того щоб сформувати у дітей інтерес до отримання нових знань, використовую *мовленнєві логічні завдання*: створення ситуацій, що спрямовані на формування позитивних моральних якостей та ціннісного ставлення до природи, різні запитання – проблемного оцінювального характеру, запитання – загадки тощо. Правильно розв'язати такі завдання діти можуть лише тоді, якщо чітко усвідомлять зв'язки і закономірності у природі. Використання мовленнєвих логічних завдань ставить дітей у ситуацію, коли вони змушені використовувати різні прийоми розумової діяльності, такі як порівняння і аналіз. Це активізує самостійність, уміння добирати шляхи розв'язування завдань, робити висновки, узагальнення.

Для стимулювання розвитку інтересу до пізнання природи використовую різні літературні джерела. Саме література, викликаючи емоційний відгук на певний образ, сприяє підвищенню зацікавленості дітей природою. Художнє слово, вірші, загадки, казки, легенди, приказки, скоромовки активізують емоційно-образну уяву дітей під час різних видів роботи з ними.

Проводячи навчально-виховну роботу з вихованцями, активно використовую нетрадиційні форми роботи, зокрема: *екологічну стежину, науково-експериментальну діяльність, проблемні ситуації, екологічний проект*.

Цікавим методом у роботі з дітьми є *проблемні ситуації*, які стимулюють допитливість, забезпечують умови практичного пошуку вирішення завдань. Проблемні ситуації розвивають самостійність думки, спрямовують дітей на активні пошуки відповіді, на встановлення зв'язків та залежностей часового, послідовного та причиново-наслідкового змісту. Разом

із тим проблемні ситуації вчать дітей обґрунтовувати свої судження, висловлювати припущення, підводять до самостійних висновків.

Важливим елементом екологорозвиваючого середовища є «Екологічна стежина», яка допомагає мені, як вихователю, сформувати у дошкільнят основи екологічної культури, екологічної вихованості, проявляти гуманні почуття до живих істот, оволодівати початковими вміннями відчувати красу та милуватися нею, виважено поводитися в довкіллі, закріплювати правила безпечної поведінки в природі. Саме на екологічній стежині у дошкільників формується здатність споглядати і бачити природу, слухати і чути її голос, розуміння самоцінності природи та її компонентів. У процесі взаємодії з об'єктами природного та соціального середовища, розвивається емоційно-чуттєва сфера особистості, діти збагачують свій життєвий досвід прикладами позитивної взаємодії з навколишнім світом, а найголовніше – вони починають відчувати красу в усьому, що їх оточує. Екологічні стежини використовують при проведенні навчальних екскурсій, прогулянок, заходів екологічно-натуралістичного спрямування, пропедевтичної роботи з охорони природи.

Значну увагу приділяю *пошуково – дослідницькій діяльності* дошкільнят. У дослідницькій роботі пошукове завдання виконується практично, що відповідає наочно – дієвому типу мислення дітей дошкільного віку.

Широкого визначення набув останнім часом метод проекту як універсальний засіб впливу на інтелектуальну, емоційно – чуттєву та вольову сфери особистості дитини, як шлях розвитку ініціативної творчої особистості. Я намагаюся надавати перевагу короткотривалим екологічним проектам таким, як: «Прикрась довкілля», «Колекція тварин», «Прогноз погоди», «Природа скаржить» тощо.

Позитивним емоційним тлом організації навчально - виховного процесу є підготовка до *свят і розваг природничого змісту*. Для формування у дітей умінь і навичок поведінки в природі використовую різноманітні *вікторини, конкурси, КВК*, які активізують інтерес, увагу дітей, сприяють розвитку їхніх пізнавальних здібностей, уяви, закріпленню набутих знань та вмінь.

Отже, у результаті планомірної і послідовної роботи з формування екологічної свідомості дітей досягнуто позитивні зміни: сформовано основи екологічної культури; свідоме ставлення до об'єктів, явищ природи; екологічне мислення. Діти швидко оволоділи практичними діями з охорони природи; навчилися експериментувати, аналізувати, робити висновки; в них з'явилося бажання спілкуватися з природою і зображувати свої враження через різні види діяльності.

Головне в моїй роботі те, щоб кожна дитина зрозуміла, що природа і людина взаємопов'язані і, все, що завдає шкоди природі - завдає шкоди і людині.

Література

1. Беленька Г. В., Науменко Т. С., Половіна О.В. Дошкільнятам про світ природи: методичний посібник для вихователів дітей дошкільного віку. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. С.12-14
2. Живіріхіна Л. А. Формування екологічної компетенції дошкільників. Таврійський вісник освіти. 2014. № 4. С. 69-75
3. Присяжнюк Л. Еколого-природнича освіта дошкільнят у поліфонії інноваційних підходів. Палітра педагога. 2017. № 6. С.3-8
4. Формування емоційно-ціннісного та відповідального ставлення дітей дошкільного віку до природного довкілля: методичні рекомендації / уклад. Лабайчук Л. В. та ін.; за заг. ред. Т. І. Туркот. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2015. 68 с.

Воротило С.О.,

вихователь дитячого садка

Киселівський ясла-садок Білозерського району,

Херсонська область, Україна

Нікітіна А.І.,

вихователь дитячого садка

Киселівський ясла-садок Білозерського району,

Херсонська область, Україна

СЦЕНАРІЙ ВРУЧЕННЯ ПРЕМІЇ «ДИТЯЧИЙ ОСКАР-2019»

Дійові особи: дві ведучі, вихователі групи, діти, батьки.

(Звучить аудіозапис: Пані та панове! Шоу почнеться через 10, 9, 8 ...
отже, ми починаємо!) **Фанфари**

Пані та панове, дозвольте представити вашій увазі ведучих сьогоднішнього свята.

Ведуча 1:

Lady's and gentlemen's! Parents and teachers! Welcome to the Oskar!

Ведуча 2:

Пані та панове! Батьки та педагоги! Дорогі гості! Ласкаво просимо Вас на церемонію Оскар!

Чотири роки наші номінанти готувались до заключної церемонії. Ніде ви не побачите такого суцвіття яскравих зірок світової величини.

Ведуча 1:

А для початку давайте зустрінемо наших претендентів на отримання премії «Дитячий Оскар».

Ведуча 2:

Зустрічайте – найвеселіші, найяскравіші, найнеповторніші – випускники 2019 року.

Вихід випускників

Дитина:

На вулиці давно знайомій
стоїть казково – чарівний
Садочок рідний наш чудовий
– збирає нас щоранку він.
Тут вихователі привітні
дітей стрічають мов би рідних,
Їх словом лагідним вітають,
годують, пестять і навчають.
Спогади про наш садок
Пронесем через життя
Дружба справжня тут з'явилась
І навіть перші почуття.

Дитина:

Дитсадочок рідний дім
Стільки щастя було в нім,
Скільки грались ми тут з вами
Забавлялися ляльками.
А тепер прийшла пора
В школу вирушати
Та садочок дорогий
Будем пам'ятати!

Пісня «Ветер с моря дул»

Ведуча 1:

Приємно бачити на нашому дійстві таку кількість зірок світового масштабу.

Ведуча 2:

Шановні гості, спасибі вам велике, що залишили свої важливі справи і прийшли на нашу церемонію.

Вірші дітей за вибором вихователя.

Вихователь 1:

Много лет тому назад вы пришли к нам в детский сад
С девчёнками – малышками, озорными мальчишками.
Здесь под окнами стояли за дитё переживали
И казалось вам тогда, что будет плакать он всегда.

Вихователь 2:

Дни промчались, как мгновенья, и прошло ваше волненье
Вот уже настал тот час проводить их в первый класс.
Только вспомнить мы хотим как непросто было им.

Звучить фон сценка «На горшках»:

Дитина 1

Не хочу я в сад ходить, буду лучше с мамой дома.

Дитина 2

Не плачь, успокойся.

Дитина 3

Здесь спокойно, ты не бойся.

Дитина 2

Детсодик наш хороший, лучше сада не найдёшь.

Дитина 3

Тут готовят очень вкусно, борщ, пюре, салат с капустой.

Дитина 1

Хочу к маме.

Разом: Вот чудак!

Дитина 3

Ты послушай, не реви, лучше с нас пример бери,

Мы давно уже не плачем, веселимся здесь и скачем.

Дитина 2

На зарядку ходим дружно, оздоравливаться нужно.

Дитина 3

Кашу с маслом поедаем, а потом здесь заседаем.

Нас тут ждут и даже любят, успокоят, приголубят.

Дитина 2

Так что хватит друг рыдать, прекращай скорей страдать.

Дитина 1

Меня здесь не обидают?

Разом: Нет!

Дитина 1

Голодать я здесь не буду?

А про маму не забуду?

Хорошо, я постараюсь. Я наверное ошибаюсь.

Буду в садик я ходить, слёз не буду больше лить.

Дитина 2

Справишься ты так и знай.

Разом: Тётя Валя, вытирай!

Пісня «Мал по малу»

Ведуча 1:

Шановні батьки! Ваша дитина йде до першого класу, ви відчуваєте хвилювання, радість, ви переживаєте, бажаєте того, щоб дитина знайшла спільну мову з новим оточенням, полюбила школу та вчительку, здобула якомога більше знань.

Ведуча 2:

Хочемо запевнити вас, що нашим випускникам все це вдасться без зайвих зусиль!

Дитина:

Щедро сонечко нам світить

Ми йдемо у перший клас

У руках книжки і квіти

Зустрічає школа нас.

Здрастуй, школо,

В небі синім листя райдужно летить
Будем вчитися відмінно
Як садочок нам велить.

Ведуча 1:

Кожен з нас хоч коли-небудь мріяв. Про кохання, про престижну роботу, про успіх у навчанні... Наші мрії підштовхували нас до рішучих дій, ми ставили перед собою мету і наполегливо йшли до неї.

Ведуча 2:

Ви знаєте, що коли чогось сильно захочеш, весь Всесвіт буде сприяти тому, щоб бажання твоє збулося. Я вірю в те, що найголовніша мрія наших випускників теж незабаром здійсниться.

Дитина:

Багато у садку було добра
Все наша пам'ять добре зберегла
Ми тут зростали і дружили
Вас шанували і любили.
Ви нас вчили, грали з нами
Були нам як рідні мами
І в цю урочисту світлу мить.
Подяку щиру ви прийміть.

Сценка «Мої мрії»

Ведуча 1:

Знаю, діти, лиш одно,
Найцініш за все – добро,
Ким би ви колись не стали,
Й де б у світі не були –
Щоб завжди ви пам'ятали
Лишайтеся справжніми людьми.

Дитина:

Є на світі добрі люди
І як янголи вони
Все життя своє з любов'ю
Завжди поряд із дітьми
Вихователі і няні
Музиканти й кухарі
Робітник, завгосп і прачка
І фізрук і медсестра.
Методист, тех. працівниця,
психолог, двірник, сторожа.
Ми усіх вас дуже любим
І бажаєм вам добра.

Пісня «Шізгаре»

Ведуча 1:

Ганно, яка ти сьогодні гарна та чарівна. Чим ти керувалася при виборі сукні?

Ведуча 2:

Існує думка, що для справжньої леді не існує модних стандартів, вона одягається тільки в те, що їй до лиця.

Ведуча 1:

Наші дівчатка готуючись до свята перглянули багато варіантів та обрали найкращі сукні. Як це відбувалося зараз ми й побачимо.

Танець «Платє»

Вірші дітей за вибором вихователя.

Ведуча 2:

В музиці є напрямків багато, і хочуть познайомить вас дівчата,
Не з репом, джазом, не з попсою, а з дівочою рок-групою крутою
Вони феєричніші ніж маскарад, тож зустрічайте група «Вуменград».

Пісня «На лабутенах»

Ведуча 1:

Ніде, в жодному місці світу, зірки не сяють так яскраво, як у нашій країні дитинства. Сьогодні наші маленькі зірочки запалили великі зірки. Зустрічайте, «Зіркові мами»

Флешмоб від мам

Дитина:

Наш рідненький дитсадочок,
Чарівний, казковий світ,
Тут теплом усіх маляток
Огортають з ранніх літ.
Нас виховують дбайливо,
Доглядають гарно теж,
Вихователям шановним
Нині дякуєм без меж.

Дитина:

Спасибі любий наш садок
За ласку і турботу.
За те, що вранці мама йшла
Спокійно на роботу.
Тож прощайте наші ігри.
Прощавай наш дитсадок.
Назавжди лишиться з нами
Це чудовий світ казок.

Вихователь 2:

Це не правда і не казка
Тож послухайте будь ласка
Вам розкажуть сини й дочки
Про життя своє в садочку

Сценка «Ми дорослі...»

Дитина:

Як я тільки підросту
Зразу заміж я піду
Буду чоловіка вибирати
Я такого як мій тато.
Щоб без мене сумував
І завжди мене стрічав
Щоб завжди дивився в небо
І казав хочу до тебе.
Ой забула вам сказати,
Мрію стюардесой стати.
Буду в небі я літати
А він мене буде внизу чекати.

Танець «Стюардеси»

Дитина:

Садок ми залишаємо
Настав прощальний час
Ви не хвилюйтесь, мами
В нас буде все гаразд
І тата не хвилюйтесь
Секрет ми вам відкриєм
Зібрались тут таланти
Щоб всі збулись надії.
Майбутні тут міністри,
Юристи і доценти
Дизайнери, банкіри
І точно президенти!

Ведуча 1:

От і минуло дошкільне дитинство,
Наступають учнівські роки.
Та чому ж це клубок в горлі тисне,
Чом сльоза на щоці в вас, батьки?

Ведуча 2:

Бо, напевно, у серці тривога
За прийдешній, за завтрашній день,
Щиро просите щастя у Бога
І здоров'я для своїх дітей.

Пісня «Дочки і синочки»

Дитина:

Усміхається лагідно сонечко,
Визира з-за квітучих гілок,
Бо сьогодні синочки і донечки
Запросили батьків у садок.
Моя сім'я, як світ велика,

Тут скрізь живе моя рідня.
На свято я усіх покликала,
Бо завжди поруч моя сім'я
Танець «Кольори дитинства»

Ведуча 1:

Кажуть, що дитина— це дзеркало життя своїх батьків. Як у краплі води відбивається сонце, так і в дітях відображається духовне багатство мами і тата.

Ведуча 2:

Шановні батьки! Ви робите усе, щоб дитинство і майбутнє ваших дітей було прекрасним.

Танок тата з донькою та мами з сином.

Подяка від батьків

Танок «Если б я был султан»

Батьки:

1 Наш садочок рідний, ми з тобою прощаємось

Слів багато нині сказати намагаємось.

Подякувати хочемо за те, що наші діти щасливі й задоволені,

За те, що вони дійсно до школи підготовлені.

І навчені вже змалечку боротися з проблемами,

За те, що поважають мир, людей навколо себе,

Цінують радості життя і рідну мову солов'їну,

Бо знають змалечку вони, що живемо ми в Україні.

2 Спекли разом ми всі пиріг,

Щоб скуштувати кожен зміг.

Чимало усмішок взяли,

Добра шматочок додали,

Любові й радості багато,

Душі тепла, бажання свята,

Турботи й дружби, злагоди і миру –

Цього ми вам бажаємо всі щиро.

3 дітьми старанно тісто замісили,

Бажаннями своїми притрусили,

Разом спекли пиріг цей в добрий час,

Тож пригощайтесь, запрошуємо вас.

3 Усі, хто в дитячій садочку малятам

Дарує щасливі і радісні дні.

Прийміть же від нас найщирішу подяку,

Ці квіти і усмішки наші ясні!

Вручення короваю.

Вихователь 1:

Сьогодні, у це хвилююче свято

Ми хочемо декілька слів сказати тим,

хто з нами був всі ці роки,

а саме Вам, шановні батьки.

Вихователь 2:

Спасибі Вам, любі за допомогу,
За те, що йшли Ви з нами у ногу.
За Вашу підтримку, за розуміння,
А часом, можливо, і за терпіння.
За Ваших діточок слухняних й не дуже.
Ми раді, що з Вами ми міцно дружили
Здоров'я всім зичимо, щастя і сили.

Вручення подяк батькам.

Дитина:

В дитсадочку нашім ріднім
Ми учились залюбки,
Букви знаємо і в книжці
Прочитаємо казки!
Також добре цифри знаєм,
Вмієм гарно малювати.
Швидко час в садку спливає –
Нам шкода вас залишати.
Та сьогодні наше свято,
Вже останнє разом з вами
Ми тепер не дошкільнята.
Ми стаємо школярами.

Танок «Ромашковое поле»

Привітання від дітей середньої групи.

Ведуча 1:

Вы откуда появились, может с неба вы свалились?
- Мы звёздочки не небесные, а домашние...
- Ничего не понимаю, звёзд домашних не бывает!
- Объясним, и всё поймут
Наши папы, наши мамы
Звёздочками нас зовут
Потому что от детей
Дом становится светлей.

Ведуча 2:

Вы наверное пришли поздравить и проводить наших выпускников?
- На выпускной мы все собрались.
Нас не пускали, но мы – прорвались!
- Надели мы платья, и щёчки умыли,
Красивыми стали и к вам поспешили.

Вихователь 1:

На цьому чудовому казковому святі
напутнє слово випускникам хочемо сказати.
У школі серйозними учнями будьте,
Про жарти та сміх на уроках забудьте.

Вихователь 2:

Старайтеся добре, сумлінно навчатись,
Але й помилок не потрібно боятись,
Щоб мами і тата пишалися вами
Своїми синочками і донечками.

Ведуча 1:

Ну ось, малята, настав час розставання.
зірочки яскраві, обсипте усіх, нехай запанує тут радість і сміх
згиньте хвороби, неспокій, тривоги,
зірочки на щастя стелить їм дороги. (обсипає всіх пелюстками конфетті).

Дитина:

За ваші привітання дякуємо малюки

Кубок Знань передаємо залюбки.

Ви його у групі зберігайте,
про те що ви найстарші пам'ятайте.

В садочку старанно навчайтесь,

Таланти свої розвивайте,

Старших завжди поважайте

І нас ніколи не забувайте.

(Передача «Кубка знань» для середньої групи)

Ведуча 1:

- Уходите в школу? Ну что ж, до свиданья!

Подарим вам звёздочки мы на прощанье

- Пусть подскажут звёздочки всем вам верный путь,

Путеводную звезду взять не позабудь!

- школьная страна тогда, рано или поздно,

Станет не простой звездой, а страной звёздной!

Пісня «Зажигаем звёзди»

Ведуча 2:

Група ця - скриня діамантів:

Скільки в ній є талантів -

І поетів, співаків, і спортсменів, й диваків!

Є майбутні журналісти,

Кулінари, фінансисти,

Модельєри, танцюристи.

Але, всі вони артисти.

Прийшов прощатися нам час

З дітьми, що тут зростали.

На згадку вручим Оскари

Щоб ви нас пам'ятали.

Вручення Оскарів –

Вихователь 1:

Всім відомо настільки почесно отримувати премію «Оскар» . Сьогодні нею будуть нагороджені не зірки Голлівуду, а головні герої свята – Випускники 2017 року!

Вихователь 2:

Саме сьогодні вони триматимуть в руках свій головний Оскар, до якого йшли 4 роки.

Вихователь 1:

Фанфари радісно звучить.

Урочиста мить настала!

Зараз вручимо Оскари –

Ви ж з нетерпінням цього чекали!

Вихователь 2:

Тож на червону доріжку запрошуються

Разом: випускники 2017 року

1. Зараз ми хочемо представити вашій увазі чудових дівчаток, які отримують премію Оскар в номінації « Зірка сцени» . Це Марія Г., Марія А. та Валерія Л. Запрошуємо їх.

2. До нагородження запрошується Максим П., Ілля Б. та Макар Т. для отримання Оскару в номінації «Мрія дівчат». Бурхливі оплески переможцям.

1. Премією Оскар в номінації «Перспектива року » нагороджуються Дар'я С., Валерія Т. та Тетяна В. Вітаємо!

2. У номінації «Інтелект майбутнього» перемагають Вероніка Р. та Ганна В. Оскар чекає на вас – запрошуємо!

1. Наступна номінація – «Добротою єднаємо світ». Так, а зараз інтрига...І як ви думаєте хто переможець? Кращими стали Анастасія К., Марія Р. та Мар'яна Ф. Запрошуємо!

2. Вітаємо – Сергія С., Святослава Я. та Іллю Г. і запрошуємо їх для нагородження в номінації «Всього досягну сам»! Бурхливі оплески переможцям!

1. Для нагородження запрошуємо на червону доріжку Анастасію Т., Софію К. та Валерію Ч.! Тримайте свого Оскара у номінації «Промінчики творчості»!

2. На нашій церемонії нагородження є номінація, яка називається «Назустріч відкриттям ». Саме Ксенія Б. та Валерія Р. є переможцями в цій номінації. Вітаємо Вас! І запрошуємо до нагороди!

1. Всі знають фразу: «У здоровому тілі – здоровий дух» Як ви думаєте про кого йтиме мова? Оскар в номінації «Сузір'я спортивних досягнень» отримує Діана Т. Вітаємо її!

Ведуча 1:

Ось і підходить до завершення церемонія нагородження!

Батьки:

Шановні вихователі! З першого дня в садку і до самого випускного малюки знаходилися під вашою чуйною опікою: саме ви допомагали дітям

краще пізнати цей світ, знайомили з цифрами та літерами, гралися з ними у веселі ігри. Ви знаєте найпотаємніші куточки серця своїх вихованців. Ви знайшли підхід до кожного з них, допомогли подолати труднощі — і в цьому ваша величезна заслуга!

Прийміть ці Оскари від випускників 2019 року. Адже ви справді їх заслужили!

Ведуча 2:

До вітального слова запрошуємо сільського голову

Вихователь 1:

Шановні гості на згадку про наше свято прийміть подарунки від дітей.

Привітання від працівників:

Дошколята наши дорогие!

Ах, какие вы стали большие!

Вы уходите в первый класс,

Мы запомним крохами вас.

Но вот пришла пора прощаться.

Мы говорим: (РАЗОМ) Счастливого пути!!!

Мы будем помнить вас - любимые, хорошие,

А вы запомните, как вас любили мы!

Пісня від працівників «Голуби»

Глушаченко А. М.,

вихователь дитячого садка

Киселівський ясла-садок

Херсонська область, Україна

Рудківська Н. Ф.,

вихователь дитячого садка

Киселівський ясла-садок

Херсонська область, Україна

СЦЕНАРІЙ ВИПУСКНОГО СВЯТА «ФЕЄРІЯ ДИТИНСТВА»

Дійові особи: дві ведучі, діти, батьки

(Звучить музика. До зали входять ведучі)

Ведуча 1: Дорогі гості! Сьогодні у нас особливо урочистий день - ми проводжаємо до школи наших дітей, наших випускників! Час неблаганний, він швидко летить вперед, і не встигнеш озирнутися, діти вже закінчать школу, потім інститут, стануть лікарями, вчителями, будівельниками, вченими і сподіваємося, що вони іноді будуть згадувати і наш дитячий садок, і своїх вихователів, і це випускне свято - найперше в їх житті!

Ведуча 2: Нам дуже сумно прощатися з ними, з цими хлопчиками та дівчатками, часом забіжуватими і пустотливими, такими добрими і лагідними. Нам усе здається, що вони ще зовсім маленькі, такі несамотійні,

що вони без нас нічого не зможуть! А може ми даремно так думаємо? Адже, які вони вже зовсім дорослі, наші колишні малюки, майбутні першокласники!

Привітаємо їх! Зустрічайте наших випускників!

(вихід дітей)

Вірші дітей за вибором вихователів

Ведуча 2:

У мене є чудова для всіх новина

У Феєрію дитинства запрошую вас я.

Є в нас гарні та щасливі діти,

Вони вміють чарівні дива творити.

Ведуча 1: Покажуть нам дочки й синочки

І що там раніше було в дитсадочку.

Хай хвилі життя до добра нас несуть,

Рушаймо сміливо і добра вам путь!

Пісня «Щасливі діти»

Ведуча 2:

Куля повітряна вже відлітає,

Перша феєрія усіх нас чекає.

У краї краси та у край доброти –

В країну Дитинства рушаємо ми!

Вірші дітей

Виступ дітей молодшої групи

В нашій групі, гам і шум

Кожний з нас приготував найкращий костюм.

На випускний зібрались, всіх не впустили, але ми прорвались

Привезли незвичайний віз - в коробці цій для вас сюрприз.

Всім щиро радості бажаємо, здоров'я і сили навіки,

нехай усі гордяться вами і в приклад ставлять залюбки.

Дитина - випускник:

Давайте поглянемо, що за сюрприз привезли нам малюки (розв'язує бант, а звідти виглядає дівчинка) – виконують танок «Сюрприз»

Ведуча 1:

Куля повітряна вже відлітає

Друга феєрія нас зустрічає

Давайте ж, діти, дні веселі

Прокрутимо, мов каруселі.

Сумно з вами розлучатись,

Та ми будемо стрічатись.

Вірші дітей за вибором вихователя

Пісня «Любимо ми вас, дуже любимо» на мотив О. Пономарьова

Ведуча 2:

Злітає кулька, як голубка, у чисте і безхмарне небо.

Феєрія дитинства, як потреба....

Несе на крилах мир усім- це головне, що людям треба.

Вірші дітей:

Нашого дитинства радісна країна,
Фантастичні мрії, радісні роки.
Тут доступна кожна зоряна вершина,
Дійсністю здаються чарівні казки.
Тільки у дитинстві возять каруселі
В кругосвітні мандри і в усі світи.
І до сліз змішують нас клоуни веселі,
Тільки у дитинстві вмієм ми рости.
Тільки в юні роки можна так стрибати,
Бачити у хмарці казочку живу,
Так сміятись щиро, і у снах літати,
Падати з розгону в росяну траву.

Танок «Голуби»

Ведуча 1: Як мені хотілося б, діти зазирнути у ваші мрії!
Куля повітряна знов відлітає, феєричне бажання всіх нас чекає.
Вірші дітей

Сценка «Знову двійка»

Ведуча 2 Куля повітряна відлітає знов,
Десь на дні мого серця заплела дивну казку любов!

Ведуча 1 Сині зорі, човник - місяць навівають тії
Неповторні, незабутні і чарівні мрії.

Ведуча 2 У такі секунди швидко загадай бажання,
І тоді в твоєму серці спалахне кохання.

Вірші дітей:

В дитячому садочку я зустрів тебе!
Немов те сонце серед хмар,
Не знаю чи кохаєш ти мене,
Я люблю тебе і ти мій дар!

Дитина:

Хочеш ти цього, чи ні!
Я тебе не віддам нікому!
Радію голосу твоєму дзвінкому
Завжди мені усе підкажеш
за партою у школі тільки зі мною ти поруч сядеш!

Пісня «Перше кохання»

Ведуча 1

Дитинство, дитинство - найкраща пора,
Це вічності крила і море добра.

Ведуча 2

Шануйте дитинство, плекайте добро,
Щоб радісно всім на планеті було.
Частівки про дитячий садок

Ведуча 2

Повернімось в дитинства країну,
Хоч на кілька годин, хоч на мить.
Обніміть свою рідну дитину,
З нею в небо у мріях злетіть.
Щоб відчувти високе стремління,
Те, що вперше в дитинстві прийшло.
Й почуття чисте, ніжне, дитинне,
Як колись, у дитинстві було.

Ведуча 1

Повернімось в дитячу країну,
Де колись ми бували дітьми,
Щоб відчувти ту радість єдину,
Про яку забуваємо ми.
Щоб побачити диво і казку
У травинці, у квітці, в росі...
І відчувти турботу і ласку
У земній благодатній красі.

Пісня «Справжні дівчата»

Ведуча 2

До зустрічі, чарівні мрії,
Заплітай дивну казку любов!
А наша куля відлітає –
Нас Країна Подяки чекає.

Ведуча 1:

Сьогодні урочистий день не тільки для випускників, а й для працівників дитячого садка, які разом з малятами були усі чотири роки, дарували свою любов, ласку, ніжність, тепло, свою материнську любов. Прийміть слова вдячності від випускників.

Вірші дітей за вибором вихователя
Вручення подяк та квітів працівникам дитсадка
Танок дітей «Вальс»

Ведуча 2

Сьогодні у колективі стався прикрий випадок, суперечка між дівчатами та хлопцями на тему: «Хто головний?» Група на межі розвалу. Як же уладнати конфлікт? Куля дитинства – лети, а ми вирішили феєричний батл провести.

Танцювальний батл між хлопчиками та дівчатками

Ведуча 1

Погляньте, дорогі діти, на своїх батьків, їхні очі сяють щастям.
Тож любіть своїх рідних, будьте завжди гідні їх.

Ведуча 2

Від тепла долонь батьківських набирайтесь сили
І тримайте курс у світ без нудьги, красиво.

Ведуча 1

Розцвітає хай у серці посмішка щаслива
В світлу путь летить ця кулька - дітвора щаслива
Вірші дітей
Пісня дітей для батьків

Ведуча 2

Ну що ж в добру путь, розправляйте вітрила,
Готуйте до злету свої юні крила!
Рушайте в дорогу, в своє майбуття,
Будуйте прекрасне і світле життя!

Ведуча 1

Творіть власну долю, плекайте, держайте!
Та де б не були, завжди пам'ятайте,
Що люблять і вічно вас будуть чекати
З дитинства дві постаті - мама і тато...
Танок дітей для батьків

Ведуча 2

Дорогі малята! Ось і промайнули ваші безтурботні роки у дитячому садочку і зараз ви стоїте на початку шляху до дорослого життя і першою країною, яка зустріне вас по дорозі, буде Країна Знань.

Ведуча 1

На світі є країна, в ній див і не злічити,
Цікава й незвичайна, усіх до себе кличе.
Там відкриття чекають – вони в книжках нових,
І ті, хто в цій країні, розкажуть вам про них.

Слово для привітання надається вашим першим вчителям

Ведуча 2

Літніх квітів райдуга барвиста
Дарує всім нам настрій урочистий.
Яскрава кулька в небо відлітає -
Наступна вже Феєрія нас всіх чекає
І наших діток у школу проводить.

Сценка випускників «До школи»

Ведуча

Всі радіють, як ніколи - хлопчик вперше йде до школи
Йде туди він не один, вся сім'я іде за ним.

Дівчинка

І дивуються всі діти-
За синком, як потяг їде!
Хто за Петриком спішить?

Діти: Мамуля!

Дівчинка: Хто за Петриком біжить?

Діти: Татусь!

Дівчинка: Хто за Петриком кульгає?

Діти: Бабуля.

Дівчинка: Хто кряхтить, наздоганяє?

Діти: Дідусь!

Дівчинка: Нам скажіть: чому, для чого, ви приклеїлись до нього?

Мати: Гудзика, хто застібне?

Діти: Сам!

Тато: Хто ж портфелик донесе?

Діти: Сам!

Бабуся: Хто ж маслом булочку намаже?

Діти: Сам!

Дідусь: Хто ж йому шнурки зав'яже?

Діти: Сам!

Мама: Він же ще маленький!

Тато: Він же ще слабенький!

Бабуся: Він же боязливий!

Дідусь: Він же хворобливий!

Мама : Пожалійте ж ви його, першокласника мого!

Тато: Відпросився я з роботи! В голові одна турбота!

Бабуся: Схудне мій онук у школі, пиріжків я дам доволі!

Дідусь: Пропустіть, хоч ще урок - зав'яжу йому шнурок!

Дитина 1: Це нікуди не годиться,

Петрик сам всього навчиться!

Дитина 2: Заберем його від вас, Петрику, заходь у клас!

Дитина 3: І ваш Петрик скоро вам відповість на все:

Я сам! Повертайтеся до хати і не треба заважати!

Ведуча1:

От бачите – навіть діти розуміють, що у школі треба вчитися самим.

От батьки мене обов'язково підтримають! Зараз нам батьки самі скажуть.

Слова батьків:

Любі наші донечки! Стали ви дорослі,

Будете школярочки, бантики у косах.

Ми радіємо із вами, успіхів бажаємо.

З радістю усіх вас в школу проводжаємо.

Дорогі синочки, з святом вас вітаємо.

Гарних вам оцінок в школі ми бажаємо

Ви, сини, немов орли, крила розправляйте

Та до знань, наук вершин разом всі злітайте.

Будьте ви розумні, дружні та слухняні,

Щоб не мала вчителька клопоту із вами.

Слова подяки працівникам садка від батьків

Ведуча2:

Ось і настав час підтвердити те, що наші діти стали вже дорослими, вручити дипломи про закінчення нашого дошкільного навчального закладу «Сонечко». Слово надається завідувачій ЗДО

Ведуча1:

Ось і закінчилося наше свято. Ми - вихователі, педагоги, всі дорослі, які прагнули зробити дитячий садок вашим другим домом, сподіваємося, що ви робитимете тільки добрі справи, будете допомагати своїм ближнім, добре вчитися. Дорогі діти! Ми бажаємо вам щасливого шляху до країни знань! Успіхів вам!

Данилюк З.І.,

вихователь,

Дошкільний навчальний заклад №16

«Веселка» компенсуючого типу,

м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

«ПРАМІДА ЛЮБОВІ» (заняття для дітей середньої групи)

Мета:

- продовжувати формувати в дітей знання про родину, як найрідніших людей, які живуть разом, люблять та турбуються один про одного;
- закріпити та розширити знання малюків про місце дитини в родині, її обов'язки, заняття;
- виховувати бажання піклуватись про близьких, розвивати почуття гордості за свою родину;
- учити дітей розповідати про власну родину та активно використовувати у мовленні поняття «сім'я»;
- закріплювати вміння дітей користуватися ножицями, вирізувати предмети квадратної форми (*по прямій*); розвивати композиційний смак, сприйняття кольорів; виховувати охайність під час виконання аплікації.

Матеріал: книжка з оповіданням В.Сухомлинського «Сьома дочка», ілюстрація до оповідання, «Квітка турботи», клей, серветки, ножиці, фотографії дітей.

1. Ранкова вітанка.

В очі кожному дивись,
А вітаючись – всміхнись.
Щиро з другом привітайся
І не злись, не задавайся.
І над іншими не смійся,
Бути ввічливим не бійся,
Слів поганих не вживай,
Всім здоров'я побажай.

2. Любі дітки, у нас сьогодні особливий, незвичайний день. Мені до рук потрапила чарівна книга «Книга турботи». Ця книга навчає всіх бути добрими,

ввічливими та вчить турбуватися один про одного. А чому ж вона чарівна? Тому що тих, хто її читає та виконує всі завдання, книга здивує якимось сюрпризом. Ви хочете отримати сюрприз? Тоді давайте разом відкріємо «Книгу турботи» і спробуємо виконати всі завдання.

3. Сідайте зручненько та уважно слухайте. *(Читання оповідання В. Сухомлинського «Сьома дочка»).*

4. Обговорення змісту оповідання.

- Малята, скільки дочок було у мами?
- Куди їздила мама?
- Як донечки називали свою маму при зустрічі?
- А чи всі дочки зустріли маму однаково? Як зустріли?
- Що зробила сьома дочка?
- Дітки, як ви думаєте, люблять донечки свою маму? А вміють проявляти свою любов до неї? А як ви проявляєте свою любов до ближніх?

5. Лексична вправа «А що зробили б ви?»

Дітки, а буває так, що ви теж сумуєте за своїми рідними, коли їх довго не бачите? Тоді що б ви зробили для своєї мами або татуса, або для когось іншого, хто живе поруч з вами, щоб виявити свою любов та турботу про них.

Наприклад, я б для своєї мами, приготувала смачну вечерю. А ви? *(відповіді дітей)*

Ви в мене всі розумнички, але давайте підійдемо до мольберта і подивимось, що ще можна зробити для своїх рідних. *(ілюстрації на яких діти допомагають своїм рідним)*

Малята, ми уже знаємо, що крім мами, поряд з вами живуть і інші люди, які вас люблять та турбуються про вас. Ви можете мені назвати цих людей? А як можна назвати всіх цих людей одним словом? Правильно, це сім'я, і в кожного із нас вона є, тільки в одних вона велика, а в інших маленька.

А щоб ми більше могли дізнатися про ваші родини, давайте пограємо в гру.

6. Рухлива гра «Зроби так»

Вихователь дає дітям завдання, діти їх виконують:

- пострибайте в кого є бабуся;
- засмійтеся в кого є сестра;
- присядьте в кого є брат;
- доторкніться до носа в кого є дідусь;
- потупотіть ніжками в кого є дядько;
- покружляйте в кого є тітка;
- поплескаймо в долоньки всі, бо у всіх є тато і мама.

7. Пальчикові вправи «Сім'я»

Давайте ще раз перерахуємо хто з нами живе:

Мама, тато, дід, бабуся –

Всіх назву, не помилюся,

Старший братик і сестричка –

В нас сімейка невеличка.

Не спиняйте, бо зіб'юся:
Мама, тато, дід, бабуся...
Старший брат, сестра і я –
Отака у нас сім'я.

8. Продуктивна діяльність – аплікація «Квітка турботи».

Дітки, ми з вами згадали всіх хто нас любить, хто про нас турбується, хто робить усе, щоб вам було добре. Всі наші рідні зігрівають вас своїм теплом, ласкою та ніжністю, як сонечко зігріває своїм теплом яскраві квіти, турбується щоб вони не зів'яли.

Ми з вами зараз створимо кожний свою квітку, «Квітку турботи». Подивіться уважно, як це буду робити я. Серединку квіточки зі своєю фотографією я кладу по середині. Кожна пелюстка – це ті люди, які про мене турбуються, а я турбуюсь про них. На цій пелюстці – моя мама, тут – мій тато, а ще у мене є сестричка, донечка та синочок, та тато моїх дітей – мій чоловік. Ось яка у мене «Квітка турботи». (*демонстрація квітки*) А тепер кожен із вас зробить свою квітку. У вас є пелюсточки на яких наклеєні члени сім'ї: мама, тато, дідусь, бабуся, сестричка, братик. Але як ми вже сказали, сім'ї у всіх різні: у когось нема братика, у когось сестрички, а в когось лише одна бабуся. Подивіться, а чи є на серединках квіточок якесь зображення, що там має бути (*фото дитини*). Нам необхідно самим вирізати свою фотографію і наклеїти її на середину квіточки. Не забувайте, будь ласка, про правила користування ножицями. Зверніть увагу, пелюсточок має бути стільки, скільки людей про вас турбується. Дуже гарні «Квіти турботи» ви зробили. Ми прикрасимо цими квітами нашу групу і покажемо вашим батькам.

9. Лексична вправа «Піраміда любові».

А зараз дітки, давайте сядемо на килимок і зробимо коло. Сьогодні, хочу вам сказати, особливий день, день коли люди дарують один одному свою любов, ласку та турботу, частинку своїх сердечок. Давайте спробуємо поділитися своєю любов'ю з іншими людьми. Уважно погляньте на свою долоньку і уявіть, що на ній лежить щось...

От у мене на долоньці лежить любов до моєї сім'ї, до кожного із вас. Любов до кого лежить на вашій долоньці? (*мами, тата, друзів, дітей групи, вихователів...*)

Тож давайте побудуємо «Піраміду любові» з наших ручок. Кожен з вас нехай назве того, кого любить, і покладе свою руку, на руку друга. Запросимо продовжити нашу піраміду любові наших гостей.

10. А тепер, поглянемо у нашу незвичайну, чарівну книжку, адже ми знайшли відповіді на питання до оповідання, зробили квітку турботи, побудували піраміду любові, то можливо книжка порадує нас обіцяним сюрпризом. Подивіться, за те, що ми з вами гарно попрацювали, книжка нам дарує сердечка, які будуть нагадувати нам про любов до наших рідних та друзів. Поділимося цими сердечками з нашими гостями, та подаруємо їх іншим діткам нашої групи.

Карп'юк Т. М.,

практичний психолог дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №7 «Оленка»

м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

ВЕСЕЛА ПОДОРОЖ НА ЧАРІВНОМУ ПОТЯГУ **(розвивальне заняття з дітьми старшого дошкільного віку)**

Мета: розвиток творчих та інтелектуальних здібностей у дітей старшого дошкільного віку; створення у дошкільнят позитивного емоційного настрою і вміння звільнятися від напруги, скутості; навчання комунікативної та невербальної поведінки. Формувати у дітей навички ефективного спілкування. Вдосконалити зорову, слухову, тактильну пам'ять, мислення, зосередженість та концентрацію уваги. Розвивати творчі здібності та уяву. Розвиток і корегування емоційної сфери дітей, психокорекція тривожності, агресивності, імпульсивності; зниження психоемоційного напруження; виховання співчутливості, доброзичливості, взаємодопомоги та інших позитивних рис характеру дошкільників. Виховувати моральні якості.

Матеріал: мішечок з клаптиками тканини на яких зображення з гудзиків; паперові листочки; д/г «Морські маршрути»; д/г «Хороші та погані вчинки»; пісочна ванна; камінці; пінка для бриття; пензлики; гуаш; записи музичних творів, піктограми емоцій.

Хід

Привітання:

Доброго ранку, сонце привітне!

Доброго ранку, небо блакитне!

Доброго ранку, в небі пташки!

Доброго ранку, маленькі дубки!

Я вас вітаю, люблю, поважаю,

Бо ми живемо у рідному краю.

Добрий ранок всім, і дорослим, і малим!

Психолог: щоранку прокидається сонечко і радує нас своєю появою. Зазвичай побачивши сонце люди мимоволі посміхаються йому. Ось уже посмішки засяяли і на ваших обличчях. Посміхніться собі! Усміхніться всім і всьому, що оточує нас. Чим частіше ви будете посміхатися, тим світліше, приємніше і радісніше буде всім, хто знаходиться поруч з нами.

Психолог:

Рано – ранесенько сонечко встало,

Доброго ранку усім побажало!

Ми всіх гостей щиро вітаємо;

Чудового настрою усім побажаємо.

Психолог: діти, а який у вас сьогодні настрій? Давайте ми дізнаємося.

Діти обирають піктограми емоцій відповідно до свого настрою.

Психолог: діти погляньте, який сьогодні чудовий день, і у вас гарний настрій, хочу запросити вас у подорож. Дуже багато цікавого ми там з вами зможемо побачити та дізнатися. Подорож наша буде незвичайна. Дорога дуже далека, тому ми подорожуватимемо на Чарівному потязі. Ось уже й наш потяг під'їжджає (чути гудок потяга).

Діти, а що потрібно мати щоб ми могли їхати потягом. Відповіді дітей (квитки). Так як потяг наш чарівний, то і квитки теж незвичайні. Зверніть увагу, що у кожного з вас на квиточку є зображення у якому закодований номер вашого вагончика. (Діти називають кількість зображень на квитку і шукають номер свого вагончика). Сідайте у вагончики і вирушаємо у дорогу.

Звучить фонограма «Потяг»

I. Зупинка «Лісова галявина»

1. Гра «Таємничий мішечок»

Мета: розвиток уяви, тактильно-кінестетичної чутливості і дрібної моторики рук.

Примітка. В чарівний мішечок кладуть клаптики цупкої тканини, розміром $\approx 10-15$ см довжини і $10-15$ см ширини, до яких пришиті гудзики у формі геометричних фігур: квадрата, кола, трикутника ;

Очі дітей зав'язані шарфиками.

Психолог: кожен з вас витягне з чарівного мішечка по клаптикові тканини, і спробує здогадатися, що пришито до тканини і що на ній зображено...

Запитання:

- Що пришито до тканини? (*Гудзики*).
- Які? (*Великі, маленькі, круглі, квадратні*).
- Скільки цих гудзиків ти можеш порахувати?
- Яку геометричну фігуру нагадують вони всі разом? (*Квадрат, коло, трикутник*).

Психолог: діти, а давайте подивимося, що ще тут цікавого на лісовій галявині є? Ой подивіться, скільки листочків. Давайте пограємося з ними.

2. Кінезіотерапія. Вправа «Осінні листочки» (звучить мелодія).

Ми – листочки, ми листочки,
(*діти стоять вільно, руки підняті*)

Ми на гілочці сиділи,
(*погойдують ручками*)
Дмухнув вітер – полетіли.
(*Розбігаються*)

Ми літали вертольотом
(*Кружляють*)

І втомились від польоту.

А на ранньому світанку

Ми присіли всі на ганку.

(*Присідають навпочіпки*)

Вітерець-пустун дмухнув –

(Махають руками)

Всі листочки знову здув!

Ми всі разом полетіли

(стають на місце)

І на землю тихо сіли.

(Присідають)

3. Дидактична гра «Хороші та погані вчинки»

Психолог: діти, а що це тут лежить під деревцем? Давайте подивимося? Та це ж лист. Цікаво від кого? Давайте прочитаємо. Цей лист від лісових звірів.

В лісі сталася біда –

Неслухняна дівтора.

Не знають правил поведінки

Роблять в лісі погані вчинки.

Старших вони не поважають,

Та батькам не допомагають.

Допоможіть, допоможіть!

Їх бути чемними навчіть.

Давайте допоможемо і навчимо, як потрібно себе поводити. Які правила поведінки потрібно знати.

4. Вправа на релаксацію «Дощик».

Мета: зняття психоемоційного напруження, досягнення відчуття спокою.

(Шум дощу).

Психолог. Ой десь чути шумить дощик, але він чарівний і він не холодний давайте з ним пограємося.

Крапля раз, крапля два, дощик тихо накрапа, дощик тихо накрапа.

Ось вже краплі поспішають, одна одну підганяють: крап, крап, крап...

Маленька краплинка впала вам на голівку. Тепер на долоньки. На обличчя *(Повторити 3 рази).*

Все ваше тіло вкрилося краплинками. Ви відчуваєте приємну прохолоду. Зітріть пальчиками воду з повік. Зітріть долонями краплинки води з обличчя. Дощик вже закінчився. Визирнуло сонечко.

Психолог: ну, що мої любі, вам сподобалося на лісовій галявині? На нас чекає наш Чарівний потяг, вирушаємо далі.

II. Зупинка «На березі моря»

5. Вправа «Морські маршрути»

Мета: розвиток психічних процесів: мислення, уяви, уваги, сприймання, пам'яті у дошкільнят.

Психолог. Після довгої морської подорожі відважні моряки повертаються до рідних берегів. Але на нас чекає небезпека: гігантські спрути причаїлися у морській глибині. Вони хочуть потопити наші кораблі. Постарайтеся запам'ятати, в яких клітинках вони ховаються, і тоді поставте кораблі на вільні клітинки.

Примітка. Для виконання цієї вправи необхідні 2 аркуші паперу (ігрове поле) голубого кольору, розграфлені на 15 клітинок, 1 чистий аркуш паперу, 6 спрутів і 6 корабликів. Психолог демонструє дітям ігрове поле, на якому в клітинках у довільному порядку розміщено 6 спрутів. Протягом 10 с. малюк запам'ятовує, на яких клітинках є спрути, потім психолог прикриває ігрове поле чистим непрозорим аркушем паперу. У дитини також є ігрове поле і вона повинна поставити 6 корабликів на вільні від спрутів клітинки. Корабель «тоне», якщо його поставити на ту саму клітинку, де є спрут. Гра виконується з кожним дошкільником окремо.

Ура! Ми перемогли гігантських спрутів і благополучно повернулися додому. Але щось мені здається, що ми ще не все зробили. Що забули?... А забули скупатися у теплому морі.

6. Релаксаційна вправа «Море»

У далекому теплому синьому морі
Чудовий кораблик пливе на просторі,
А хвилі іскристі по морю гуляють,
Кораблик вітрильник хитають-хитають.
Бешкетник вітерець з ним грається часто
Тоді водограй виникає прекрасний
То в слізки кристалю краплинки злітають
І райдугу ясну в польоті здійсмають.
Вкривають у леті і ріки, й чоло.
Дарують краплини у серце добро.
Як крапелька моря до тебе торкнеться.
Добро у сердечку твоїм відгукнеться.
Та крапля добра вже у серці твоїм.
Ти частку його дай всім близьким своїм.

III. Зупинка «Чарівна»

7. Вправа «Погані та хороші вчинки»

Дітям роздаються картинки із зображенням неправильної поведінки, їхнє завдання потрібно підібрати картинку, як правильно себе потрібно поводити.

Психолог: діти ви поки працювали ваші долоньки втомилися, давайте відпочинимо і пограємося у піску

8. Вправа «Пісок із сюрпризом»

Кладіть всі руки на пісок
Пограйся зараз з ним дружок.
Пальці дружно розкриваємо,
Слід пісочний залишаємо,
Пісочок підрівняємо,
Ну, а зараз рівно в ряд
Наші пальчики стоять.
Намалюємо доріжку
Та пограймо з нею трішки.

Ось – поїхала машина,
Ось – змія кудись повзе,
Заєць скаче, веселиться,
А за ним біжить лисиця.
Пальці чудеса творять!
Гра почалась у малят!
Та, щоб диво йшло до нас,
Далі глянути нам час.
Вас секрет чекає там,
Я пораду, діти, дам.
Дайте волю ви руці,
В піску знайдете камінці.

Психолог: дітки ви втомилися, давайте зробимо один одному масаж, а допоможуть нам це зробити Чарівні камінчики, які ми знайшли у пісочку.

Ну, що час далі вирушати. Сідайте у вагончики.

IV. Зупинка «Кольорова»

9. Малювання на піні. Вправа «Чарівна подорож»

Мета. Формувати вміння ідентифікувати та виражати свої емоції за допомогою музики та фарб, «вимальовувати» негативні емоції та закріплювати позитивні.

Діти під музичний супровід малюють свої враження від подорожі.

Завдання: психолог пропонує дітям на піні намалювати, те що їм сьогодні саме більше сподобалося і запам'яталося.

10. Підсумок (Обговорення малюнків)

Психолог: дітки, ми з вами довго подорожували Чарівним потягом. На якій зупинці вам сподобалося саме більше? Чим запам'яталася?

Молодці, діти! Ви сьогодні багато корисного і цікавого зробили. Давайте візьмемось за руки і подякуємо цьому чарівному світові. Відчуйте тепло ваших рук. Нехай Чарівна країна отримає частинку нашого тепла, щоб усім її мешканцям тут завжди було тепло і затишно. А нам час повертатися у садочок. Сідайте у вагончики і вирушаємо до дому.

Звучить фонограма «Потяг».

11. Прощання.

Психолог: нажаль, час у казковій країні спливає дуже швидко. Наше заняття завершується.

Кожне слово, кожний погляд має значення
Попрощаємося з вами, до побачення!

Мельник Л.В.,

вихователь дошкільного закладу,
ЗДО ясла-садок комбінованого типу №4 «Вогник»,
м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

**ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ ЗА ОСВІТНИМИ ЛІНІЯМИ ПРОГРАМИ
«ДИТИНА В СЕНСОРНО- -ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ»,
«ДИТИНА В СВІТІ КУЛЬТУРИ»
(художньо – продуктивна та літературна діяльність)**

Тема: Працьовиті мишенята

Мета: Розвивати пізнавальну активність, допитливість, мову дітей, сприяти розвитку критичного та логічного мислення, уваги, уваги та кмітливості.

Виховувати наполегливість, працьовитість, позитивне ставлення до казок.

Вчити дітей прийомам розв'язання логічних завдань, вміння розв'язувати завдання економічного змісту, формувати вміння знаходити пряму аналогію з казкою за формою та кольором, закріплювати знання про геометричні фігури та форму оточуючих предметів, удосконалювати навички кількісної лічби в межах п'яти за допомогою тактильного аналізатора. Систематизувати знання дітей про українські народні казки, вправляти дітей у зображенні предметів прийомом розмащування. Заохочувати дітей до різноманітних відповідей.

Матеріал: схематичне зображення українських народних казок, ілюстрації за змістом казок, торбинки з овочами та фруктами, Розвиваючі ігри «Кмітливі пальчики», «Відгадай, де заховано», «Відгадай і заховай», геометричні фігури, аркуші із зображенням півника, пластилін, фішки.

Я бачила на вулиці,
Там казочка ходила,
Чи сумно стало в книзі їй,
Чи просто загубилась?
І ось, вона до нас прийшла
Сьогодні на світаночку,
Давайте, дітки, зазирнем
Швиденько в тую казочку.
(З'являється Півник)

Півник: -Ку-ку-рі-ку! Доброго ранку, дітки! Я півник Голосисте горлечко!

Вих: Дітки, з якої казки до нас завітав Півник?

Півник: Дітки, ви не бачили моїх мишенят? От непослухи, знову десь бешкетують!

Вих: А й, справді, діти, де ж можуть бути мишенята? Як ви думаєте?(відповіді дітей). Давайте пошукаємо мишенят в інших казках?

Гра ТРВЗ «Відгадай казку»

Діти, давайте спробуємо відгадати, яка казка заховалася ось в цих геометричних фігурах? (Пропонуються казки «Ріпка», «Троє поросят», і в кінці «Вовк і семеро козенят», де виявляється два зайві трикутники, - це і є мишенята).

З'являються мишенята.

-Доброго ранку, Півнику! Доброго ранку, дітки! Ми допомагали козі з козенятами збирати врожай. Подивіться, скільки мішків яблук, груш та моркви ми зібрали. Але тепер не знаємо, що де знаходиться.

Вих: Мишенятка, давайте, я вам допоможу.

Розвиваюча гра «Відгадай, де заховано?»

(мишенята допомагали козенятам збирати урожай: яблука, груші, сливи. Але що у який мішок поклали – забули. Круть каже, що яблука в одному мішку, а Верть – що в іншому.

-Як можна дізнатися? Вихователь показує підказку у вигляді перекресленої груші. Діти висловлюють припущення.

-Перевіримо?(виявилось, що там яблука).

-Як ви вважаєте, чому? Подивіться уважно на підказку, чому на підказці груша перекреслена? Діти роблять висновок, що це означало, що у мішку не груші.

Другий раз гра проводиться так само, перекреслене яблуко кладеться на мішок з грушами. Діти відгадують.

Третій раз гра проводиться з яблуками, грушами та сливами. Там, де заховані яблука покладено перекреслені грушку і сливу. Там, де сливи – покладено перекреслені яблуко і грушку. Діти відгадують, де яка.

Мишенята дякують.

Розв'язання задачі економічного змісту (ІКТ) – з помилкою

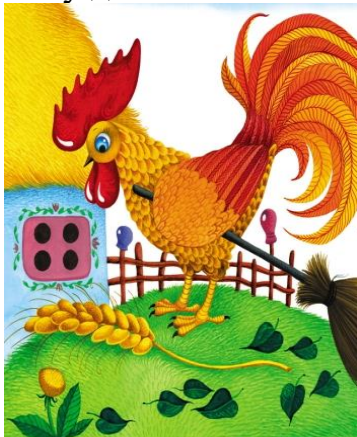
Вих: Діти, Півник попросив Мишенят зібрати зерно.

Круть зібрав один мішок зерна, а Верть – два.

У Півника було два пиріжки – один маленький, і один – великий.

Чим Півник розрахується з мишенятами?

Кому дасть маленький пиріжок? Кому великий? Чому?

Вих: Діти, Півник попросив Мишенят пришити гудзики до килимочків , але вони зовсім не вміють рахувати, допоможемо мишенятам?

Розвиваюча гра «Кмітливі пальчики» (діти рахують гудзики за допомогою пальчиків, не дивлячись на картки з гудзиками)

Вих: Мишенята запрошують вас на галявину геометричних фігур.

Фізкультхвилинка (діти йдуть по колу, всередині кола розкладені геометричні фігури)

По доріжці ми ішли-

Раз, два, раз, два

І фігуру тут знайшли – стриб.

(діти стрибають кожен на свою фігуру, вихователь запитує, як називається фігура, просить відшукати предмети в групі, що схожі на цю геометричну фігуру)

Вих: Діти, до нас завітала тиша, давайте спробуємо її зберегти, коли будемо сидати за столи.

Мишенята мають багато друзів серед казкових героїв і дуже люблять казки. Мишенята хочуть дізнатися, чи знаєте ви казки так саме добре як вони.

Правильну відповідь ви будете накривати фішкою.

Розвиваюча гра «Відгадай і захвай»

Скільки колобків з'їла лисичка?

На яку геометричну фігуру схожа ріпка?

В яку пору року відбувалися події в казці «Рукавичка»?

Який будиночок побудував Наф-Наф?

Хто останнім прийшов Ріпку тягнути?

Що зварили звірі для Пана Коцького?

Вих: Діти, мишенята вирішили зробити Півнику подарунок, і вони намалювали його портрет, але у них не вистачило фарби і хвіст залишився не розмальованим. Ми можемо якось допомогти мишенятам?(припущення дітей)

Продуктивна діяльність дітей «Розмалюй хвоста для Півника» (за допомогою пластиліну, прийомом розмашування)

Вих: Діти, персонажі якої казки сьогодні завітали до нас у гості? Кому мишенята допомогли зібрати врожай? Як ми допомогли Півнику поділити мишенят пиріжками? Як ви думаєте, чи навчилися мишенята рахувати? Як ви гадаєте, чи сподобаються Півнику його портрети? Кого з казкових героїв ви хотіли б запросити до нас наступного разу? Кого не хотіли б запрошувати? Кого ти сьогодні хочеш похвалити? Якими сьогодні були мишенята: ледачими, чи працьовитими?

Діти, я вам бажаю теж бути працьовитими та слухняними, дякую вам, наше заняття закінчилося.

Мухортова О.М.,

вчитель-логопед,

Красноградський навчально-виховний комплекс

(заклад загальної середньої освіти

I-III ступенів – заклад дошкільної освіти) № 3,

м. Красноград, Харківська область, Україна

ПОСТАНОВКА ЗВУКА [Ш] МЕХАНІЧНИМ СПОСОБОМ «ПРИГОДИ ВУЖИКА ШУРШИКА» (індивідуально-підгрупове заняття)

Мета: уточнення артикуляції звука [Ш], постановка звука, уточнення ізольованого положення; розвиток артикуляційної моторики; розвиток фонематичного слуха; розвиток точних рухів кисті руки.

Обладнання: люстерко, схеми для артикуляційних вправ рахункові палички Кюїзенера, предметні малюнки, іграшки: мишеня, вуж, Лікар Айболить.

Хід заняття.

1. Організаційний момент.

Пальчикова гімнастика

– Погляньте: у нас сьогодні в гостях веселе мишеня, а це - нірка, в якій воно живе. Давайте допоможемо мишеняткові перебігти з нірки в нірку. (Діти виконують вправу, по черзі перебираючи пальчиками. повертаючи кисть вліво, вправо) (Додаток № 1)

Шур, шур, шурх, шурх.

Я із нірки в нірку – шурх,

Я – веселе мишенятко,

Дуже жваве малятко.

2. Артикуляційна гімнастика. (виконуючи артикуляційну гімнастику, паличками Кюїзенера викладають символи вправ) (Додаток № 2)

Жив – був добрий вуж Шуршик. Заболіло у нього горло, та так сильно, що він перестав шипіти. Відправився хворий до Лікаря Айболита по допомогу. По дорозі Шуршик зустрів веселе мишеня й посміхнувся («Посмішка») *Посміхнутися, старанно розтягуючи губи*

Мишеня тримало в лапках рупор («Рупор») і голосно пищало.

«Рупор»- зуби зімкнуті. Губи округлені і ледь витягнуті вперед. Видно верхні й нижні різці.

Скликало мишенят на млинці («Млинчик»).

«Млинчик» - посміхнутись, поплескати язиком між губами – «ня-ня-ня-ня-ня...», покусати кінчика язика зубками (чергувати ці два рухи).

Звичайно Мікі запросив і Вужа.

Вони їли млинці з вишневим варенням («Смачне варення»).

«Смачне варення» - посміхнутися, відкрити рот та язиком у формі чашечки облизувати губу, роблячи рухи зверху вниз. Можна продовжити рух і сховати язик до рота, не руйнуючи «чашечки».

І пили чай з красивих чашок («Чашечка»).

«Чашечка» - рот напіввідкритий, висунути широкий язик на нижню губу, прогнути його, утворивши форму чашечки, утримувати в такому положенні 5-7 секунд.

Шуршик розповів мишеняттам про те, яка з ним трапилась біда. Та його почуло сонечко. Воно простягнуло свій промінець і сказало: «Розфарбуй промінчик чарівною жовтою фарбою, і він покаже дорогу до Лікаря Айболита».

Вуж так і зробив. Потім подякував всім за допомогу, сів на конячку та й поскакав («Конячка»).

«Конячка» - посміхнутися, показати зуби, відкрити рот і поклацати кінчиком язика (як конячка цокає копитами). Увага! 1. Вправа спочатку виконується в повільному темпі, потім швидше. 2. Нижня щелепа не повинна рухатися, працює тільки язик.

По дорозі до лікаря на ніс Шуршику з дерева опустився листочок. Вужик став дути на нього («Фокус»).

«Фокус» - посміхнутися, відкрити рот, покласти широкий передній край язика на верхню губу так, щоб бічні краї його були притиснуті, а посередині язика був жолобок, і здути ватку, покладену на кінчик носа. Повітря при цьому повинно йти посередині язика, тоді ватка полетить вгору.

Увага! 1. Слідкувати, щоб нижня щелепа була нерухомою.

2. Бічні краї язика повинні бути притиснуті до верхньої губи; посередині утворювати щілину, в яку йде повітряний струмінь.

3. Нижня губа не повинна підвертається і натягатися на нижні зуби.

Вуж так захопився грою, що і не помітив, як доїхав.

Зображення артикуляційних вправ у додатку №2.

«Посмішка» (дугоподібна смужка)

«Рупор» (хвиля)

«Млинчик» (коло)

«Смачне варення» (вертикальні смужки)

«Чашечка» (півколо)

«Маляр» (зигзаги)

«Конячка» (тички)

«Фокус» (спіраль)

Сповз він з конячки та почав розминати хвостика.

І ми трішки відпочинемо:

3. Фізкультхвилинка

Слова промовляє логопед	Рухи виконують діти
Раз, два - всі присіли, Потім вгору полетіли,	Діти виконують рухи відповідно до сказаного.

Три, чотири - нахилились, Із струмочка дружно вмились. П'ять, шість - всі веселі, Крутимось на каруселі. Сім, вісім - знов присіли, Підвелись, затупотіли. Дев'ять, десять – відпочили. На заняття знову сіли.	

Айболить швиденько надав допомогу хворому

4. Постановка звука механічним способом

Покласти на нижні зуби дитини олівець (ватну паличку), на нього дитина кладе язик. Попросити зобразити, як чихав великий вуж – постукати кінчиком язика по верхнім альвеолам, вимовити звук [Ч]. При цьому дитина повинна сильно і безперервно дути на кінчик язика. Потім «вуж перестає чихати» й довше протягує звук [Ч], котрий перетворюється на звук [Ш].

От івилікував лікар Шуршика. Він поповз і зашипів, дякуючи Лікарю за допомогу: Ш – Ш – Ш – Ш – Ш – Ш

Травичка весело під ним шелестіла: Ш – Ш — Ш –Ш – Ш

вітерець легенько погойдував дерева: Ш – Ш — Ш –Ш – Ш

а довкола цвіли запашні квіти, які так любить Шуршик, бо в їх назвах є улюблений звук [Ш].

5. Вправа «Чудова галявина»

Розвиток фонематичного слуху

На столі лежать малюнки квітів. Діти повинні вибрати тільки ті, у назві яких є звук [Ш]: соняшник, мак, конюшина, ромашки, волошки, материнка, розторопша, кульбаба. (Додаток №3)

6. Уточнення артикуляції звука [ш].

В якому положенні знаходяться губи?

В якому положенні знаходяться зуби?

Де знаходиться кінчик язика?

Де знаходяться краї язика?

Який струмінь повітря виходить із рота ?

7. Вправа «Нагодуй змійку» (Додаток №4)

На столі лежить малюнок. Обводячи контур, дитина протяжно промовляє звук [Ш].

8. Підсумок заняття.

Позитивні оцінки діяльності дітей

Додаток № 1

Формат додатку А4 альбомна орієнтація сторінки

Додаток № 2

Формат додатку А4 альбомна орієнтація сторінки

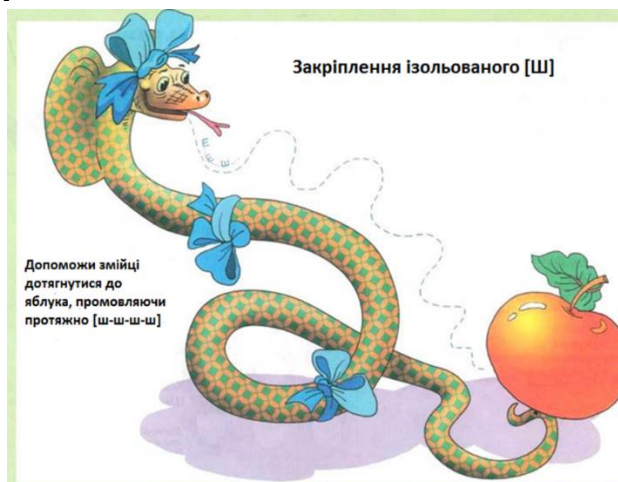
Додаток №3

Формат додатку А4 альбомна орієнтація сторінки

Додаток №4

Бушанова Т.А.,

Завідувач

Сумський дошкільний навчальний заклад

(ясла-садок) №10 «Малючок»

м. Суми, Сумська область

Семеніченко М. М.,

вихователь

Сумський дошкільний навчальний заклад

(ясла-садок) №10 «Малючок»

м. Суми, Сумська область

ЗАНЯТТЯ НА ТЕМУ: «КОЗАЦЬКОМУ РОДУ НЕМА ПЕРЕВОДУ» (для старших дошкільників)

«Патріотизм – це сплав почуття й думки, осягнення святині - Батьківщини – не тільки розумом, а й передусім серцем... Патріотизм починається з любові до людини. Патріотизм починається з колиски»

В. Сухомлинський

Сучасна Концепція національного виховання наголошує на важливості національної спрямованості освіти, її органічної єдності з національною історією і традиціями, на збереженні і збагаченні культури українського народу.

Зважаючи на те, що в період дошкільного дитинства закладаються основи свідомості й самосвідомості, а також ті риси характеру, які визначатимуть особистість, цей вік має виключне значення для громадянського виховання.

В роботі зі старшими дошкільниками практикую різні форми роботи та методи організації: заняття, екскурсії, дидактичні та сюжетно рольові ігри, розв'язування проблемних ситуацій, читання, інсценування творів художньої літератури, тематичні вечори, розваги, свята, відвідування музеїв, сучасні методи роботи: інтерактивні ігри, пошуково-дослідницьку діяльність, завдання творчого характеру, метод «навмисної помилки», прийоми ТРВЗ.

Систематичну послідовну навчально-виховну роботу щодо духовно-патріотичного виховання дітей спрямовую на розвиток життєздатних, національно свідомих, патріотично налаштованих громадян, зрощених на кращих історичних і культурних традиціях українського народу, нерозривних зв'язках минулих і прийдешніх поколінь українців, небайдужих до свого історичного минулого, неспокоїного сьогодення і щасливого майбутнього.

Заняття.

Тема: Козацькому роду нема переводу.

(Для старших дошкільників)

Мета: поглибити знання дітей про історію України за часів козацтва, формувати уявлення про обряд вибору гетьмана, познайомити з історичною особою гетьмана козацтва Богданом Хмельницьким, закріпити знання побуту, звичаїв козаків, збагачувати словниковий запас назвами предметів козацького одягу, побуту, слів-ознак вдачі козацького роду, розвивати пізнавальний інтерес до історії Батьківщини, пам'ять, мислення, пояснювальне мовлення, виховувати гордість за героїчне минуле та сьогодення нашого народу, бажання продовжувати традиції українського козацтва.

Хід заняття

Добрий день Вам, любі гості,

Раді вас вітати!

Щастя та добра вам

сьогодні побажати.

- Діти, сьогодні ми продовжимо розмову про наш славний край, рідну Україну і будемо відкривати сторінки історії нашої Батьківщини.

У всьому світі кожен знає:

Є Батьківщина лиш одна.

І в нас вона одна, єдина -

Це наша славна Україна!

«Перлина Україна»(кліп)

- Для кожного з нас українська земля-найдорожча.

- Як ви гадаєте, чому?

- Тому що: Україна - це наш рідний край!

Всі ми народилися і живемо на Україні.

Україна - це наша Батьківщина.

Україна дуже красива та мальовнича.

Ми - українці.

- Недаремно говорять: « Щасливий той, хто любить свою землю і пишається нею».

Колись, у давні часи , на наш рідний край нападали вороги, які хотіли знищити, згубити український народ. Але були в Батьківщини славні захисники, що боронили її від лютого ворога.

- Що ж це за захисники такі?(козаки)

- Хто ж такі козаки?

Козаки - це вільні люди!

Козаки - безстрашні люди!

Козаки - борці за волю,
за народу щасливу долю!

Слайд 1

Як тільки ми промовляємо слово «козак», одразу в нашій уяві виникає безкрайній степ, куди тільки дістане око, скрізь духмяні трави, серед цього дива, степом, підіймаючи куряву пилу, скаче на булатному коні козак – статний чоловік у червоних шароварах, з зброєю в руках та довгим чубом, що розвивається по вітру.

Слайд 2

- Діти, давайте роздивимось, які козаки були на вигляд.

*Козаки носили полотняні вишиті сорочки.

*Поверх одягали жупани. Підв'язували їх поясом.

* Носили широкі шаровари.

- А навіщо козаку широкі шаровари?

Шаровари були шовкові, шерстяні або суконні, різного кольору з кишенями.

*Під шаровари одягали чоботи.

- Що ж одягали козаки на голову?

(шапку-бирку з хутряною околицею та сукняним кольоровим дном)

-А яка ж зачіска була у козаків?

(голови голили, лиш залишали одну довгу чуприну на голові)

- Як називали козаки чуприну?(оселедець)

Оселедець був однією з найоригінальніших ознак зовнішності козака. Існувало повір'я, що Бог міг витягнути козака за чуприну з різних складних ситуацій.

Ну і звичайно, кожен козак мав вуса, чорні і довгі.

Козак завжди мав при собі зброю: шаблю, мушкет або спис.

Слайд 3

- А чи знаєте ви, де жили козаки?

Жили козаки на о. Хортиця , що знаходився за порогами Дніпра, тому козаків, ще називали запорожцями. Те місце, де жили козаки, називали Січ, бо воно було відгороджене, відсічене навколо і до нього не було приступу. Січ була оточена ровом і 10м валом, на якому стояв дерев'яний частокіл.

На території Січі були хатинки, де жили козаки.

- Як вони називалися?

В куренях жили козаки по 40 чоловік. В них стояли довгі столи, де козаки їли, там було і вогнище, де готували їжу.

- До речі, яку їжу полюбляли козаки?(куліш, юшку, борщ, галушки, каші..)

Козаки вміли і відпочивати. Дуже полюбляли гумор. Відпочиваючи від походів, чимало веселилися і розважалися: на привіллї бриніла бандура, линула пісня, затівалися змагання і ігри.

Фото 1- змагання на конях, адже козаки повинні були міцно триматися в сідлі.

Фото 2- змагання «стіна» , де козаки шикувалися в 2 колони, називали їх лавами та показували свою силу та витривалість.

Фото 3- змагання з зброєю, де козаки постійно відточували свою майстерність, адже це було дуже важливо у військових діях.

- Зараз я пропоную вам відпочити і пограти в гру «Ой козаче»

Фізкультхвилинка

Слайд 3

Повертаємось знову до Запорізької Січі.

Посередині Запорізької Січі був майдан – головне місце на острові. Посередині стоїть церква Покрови Пресвятої Богородиці – заступниці усього козацтва.

- Давайте пригадаємо, а коли ми відмічали свято Покрови?

Це світле та радісне свято духовно об'єднує народ, живить його вірою у повсякчасне заступництво Божої Матері за людський рід, за мир і добро на нашій землі.

Слайд 4

- День Покрови у всіх козацьких громадах святкували дуже урочисто. Козаки збирали загальні збори, святково одягнені йшли до церкви, адже всі козаки були віруючими людьми, проводили молебні, повертаючись, готували святкові страви, відпочивали та розважались. З 2015 року в цей день почали відмічати державне свято «День захисника України».

Крім святкування та розваг , на майдані вирішувалися важливі питання: про навчання воїнів, підготовку походів, а також на майдані обирали гетьманів.

- Яких козацьких гетьманів ви знаєте?

Я хочу розповісти вам, як обирали гетьмана.

Спочатку козаки збиралися на майдані. Потім почали називати імена найславетніших. Найчастіше чулося ім'я козака Богдана Хмельницького. Козаки почали підкидати шапки вгору – це так на Січі голосували. Коли назвали ім'я Богдана Хмельницького, то майже всі шапки полетіли вгору – це козаки так хотіли, щоб він був гетьманом. Потім вручили йому булаву – символ гетьманівської влади.

Слайд 5

Богдан Хмельницький – був козацького роду і тому міг навчатися в школі. Там вивчив 6 мов: українську, російську, польську, турецьку, французьку та латинську мови. Коли закінчив школу, подався на Запорізьку Січ. В той час на Україні було багато ворогів. Завдяки своєму хисту та любові до Батьківщини, гетьман з своїм козацьким військом, зміг звільнити Україну від ворогів. Богдан Хмельницький назавжди залишиться в пам'яті людей, як гетьман, який приніс мир на українську землю.

- Подивіться на його портрет. Зверніть увагу, які у Богдана Хмельницького розумні, мудрі очі, в руках гетьман тримає булаву-гарну, прикрашену коштовностями.

Слайд 5,6

Крім булави, символом козацького війська були герб і прапор.

- Яке головне заняття було у козаків? (військові походи).

- На чому ходили в походи козаки?

Слайд 7

- Як називався козацький човен?

Чайка – човен, основа якого видовбана з верби аб липи, борта обшиті дошками. На борту підв'язаний пояс з очерету, який захищав чайку при обстрілі і навіть, якщо, чайка набрала води, то завдяки в'язанкам очерету вона не потоне. Це був дуже легкий та маневрений човен, ним було дуже легко керувати. У разі потреби, козаки могли швидко підняти вітрила.

- Чим займалися козаки у вільний від походів час? (козаки, усі, мов у мурашнику, виконували різні обов'язки. Одні – перевіряли зброю, смолили чайки, збирали їжу, постійно вдосконалювали свої вміння: багато тренувалися, проводили змагання).

- Пропоную вам пограти в гру «Козацька вдача» та пригадати, якими ж були козаки. Ваше завдання: придумати слова-ознаки, які характеризують козацьку вдачу.

(Мужні, відважні, сміливі, славні, мудрі, завзяті, міцні, горді, вільні, сильні, героїчні...)

- Про козаків складено багато прислів'їв.

- Які прислів'я ви знаєте?

* Козак не боїться ні тучі, ні грому.

* Де козак, там і слава.

* Козак – слабому захисник, цінити побратимство звик.

* Козак – чесна, правдива людина, найдорожча йому Батьківщина.

* Козак українську любить мову, він завжди здержить своє слово.

* Козацькому роду нема переводу.

- Славна добрими і героїчними традиціями українська земля.

Її сини – запорізькі козаки, навік увійшли до скарбниці пам'яті українського народу. Ми – їхні нащадки – маємо свято шанувати і примножувати козацьку славу.

- Наша Україна самостійна і незалежна, але зараз переживає важкі часи.

Так як і в давні часи козаки боронили рідну землю, наші славні солдати, військові стоять на варті незалежності, єдності нашої країни. Ніхто і ніколи не зможе здолати силу і волю українського народу.

Щоб підтримати українських воїнів, які захищають нашу рідну Вітчизну, пропоную вам виготовити власноруч янголятко та з найкращими побажаннями відправити військовим, нехай воно буде оберегом для них.

«Хай буде мир і наші українці завжди повертаються до рідної домівки»

- Чи цікавою сьогодні була подорож для вас?
- Про що і про кого ви хотіли б дізнатися на наступних заняттях?
- Ми зробили з вами добру справу сьогодні, я пишаюся вами.
- Дякую за увагу!

Алексєєва О.А.,

вихователь дитячого садка,

Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад №255»

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

ЗАНЯТТЯ З ГЕНДЕРНОГО ВИХОВАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ «ДРУЖАТЬ ДІТИ НА ЗЕМЛІ І ВЕЛИКІ, І МАЛІ»

Мета: уточнити знання дітей про імена для хлопчиків, дівчаток та їх значення; розширювати уявлення про те, що хлопчики та дівчатка різняться між собою (інтересами, вибором одягу, характером); формувати вміння зважати на інтереси, потреби однолітків протилежної статі; розвивати зв'язне мовлення, увагу, організованість, уміння працювати в підгрупах; виховувати повагу одне до одного, наполегливість у досягненні загальної мети.

Матеріал: картонна коробка з різнокольоровими стрічками; клубок жовтих ниток; два конверти (синього та рожевого кольору) з ілюстраціями різних іграшок; дві іграшкові шафи; набір одягу (для дівчаток та хлопчиків).

Підготовча робота: виконати з батьками домашнє завдання – підготувати коротке повідомлення про значення свого імені.

Підготовча робота з дітьми: бесіда з дітьми: «Я- хлопчик, я- дівчинка» , дидактична гра: « Знайди мій одяг. Хлопчик- дівчинка», дидактична гра: «Подарунки для Саші і Маші», дидактична вправа: «Оціни вчинок», розгляд альбому з серії: «Професії дорослих», сюжетно-рольова гра: « Сім'я».

Хід заняття

Вихователь

Добрий день, мої малята!
Любі хлопчики й дівчата!

-Дітки, зараз створимо коло і візьмемося за руки, щоб відчувати тепло та доброзичливість одне одного. (Діти утворюють коло, беручись за руки.)

-Якщо ви відчували тепло рук своїх сусідів, то вас можна назвати друзями. Поплескайте в долоні ті, хто відчув тепло рук свого сусіда. (Діти плескають у долоні.)

-Отже, ми всі друзі – і хлопчики, і дівчатка. І щоб працювати далі, необхідно об'єднатися в команду. Об'єднає нас клубочок, що ви передаватимете по колу, називаючи своє ім'я та його значення.

Діти по черзі називають своє ім'я, розповідають про його значення, передаючи клубок по колу з рук у руки.

Діти:

Андрій-мужній, відважний.

Євген-благородний.

Микола-переможець народів.

Алла-шляхетна.

Карина-керуюча кораблем.

Олена-світиться.

Вихователь:

-Ви помітили, що нитка клубочка, який ми передавали, утворила коло. На що схоже це зображення?

Діти:

-На сонечко.

Вихователь пропонує перетворити коло на сонечко, приєднавши, промінці.

-Щоб їх отримати, потрібно виконати певні завдання.

-Ви готові?

Діти :

-Так.

-Хто у вашій спільній команді є лагідними, ніжними, милими – прошу підійти до синього конверта. А ті, хто є сильними, мужніми, відважними, підійдуть до рожевого конверта.

Дидактична гра «Обери подарунок»

Дівчатка обирають із синього конверта по одному- подарункові, який би вони хотіли подарувати хлопчикам, а хлопчики – подарунки для дівчаток.

- Що дівчатка обрали для хлопчиків, а хлопчики -для дівчат?

Дівчатки:

- М'ячі, ляльки, машинки, конструктор, дитячий посуд.

Вихователь:

- Чому дівчаткам дарують ляльки, дитячий посуд?

Дівчатки:

-Тому що дівчатка майбутні мами та господині.

Вихователь:

-Чому хлопчикам дарують м'ячі, машинки, іграшкові інструменти?

Хлопчики:

-Тому що хлопчики майбутні водії та господарі.

Вихователь:

-Ви продемонстрували свою чемність. І хлопчики, і дівчатка нашої групи вміють обирати і дарувати подарунки одне одному.

За правильне виконання завдання хлопчики отримують по синій стрічці-промінцю, а дівчатка- по рожевій стрічці-промінцю.

Вихователь:

-Подаруйте ці промінчики нашому сонечку. Створене сонечко дарує нам тепло!

(Діти прикріплюють стрічки до кола).

Фізкультхвилинка

Діти плескали в долоньки.

Всі синочки ми і доньки.

Ніжками затупотіли.

Потім весело присіли.

Віяв вітер тут і там.

Ти в гурті тепер не сам.

Ми за ручки всі взялися.

Піднялись і потяглися.

Спину добре ми прогнули.

І про втому всі забули.

Дидактична гра «Прибери в шафі»

- Перед вами - дві шафи; рожева-для дівчаток, а синя- для хлопчиків. У них містяться багато різного одягу. У рожеву шафу дівчатка відбирають і складають одяг для дівчаток, а хлопчики відбирають і складають одяг для хлопчиків у синю шафу.

Діти складають одяг у відповідні шафи.

-Ви – молодці, упоралися із цим завданням!

-Як можна охарактеризувати хлопчиків, які впоралися із завданням швидко, безпомилково?(Розумні, кмітливі.)

-Як охарактеризуємо дівчаток, які виконували завдання охайно, безпомилково?(Розумниці,уважні.)

-Усі ви охайні, розумні, уважні, добрі. І дівчатка, і хлопчики впоралися із завданням вправно.

-Дівчатка завжди поруч з хлопчиками, і ми пам'ятатимемо, що хлопчики які?(Відважні, сміливі, мужні) Вони завжди захищатимуть дівчаток. А дівчатка які?(Милі, лагідні, тендітні) Вони завжди допомагатимуть хлопчикам.

-Молодці! Ви добре впоралися із завданням! За це я вам дістаю ще по два промінчики для нашого незвичайного сонечка. Приєднаємо їх! Діти приєднують промінчики.

-Яке чудове, незвичайне сонечко ви створили! Воно із синіми промінчиками, що зігріватимуть хлопчиків, та рожевими промінчиками, що зігріватимуть дівчаток. Сонечко вдячне і хлопчикам, і дівчаткам, які разом його створювали.

Вихователь:

-Діти, чи сподобалась вам наша зустріч сьогодні?

Діти:

-Так.

Вихователь:

-Я дуже задоволена і мужніми хлопчиками, і тендітними дівчатками, а ще я радію, тому що наші хлопчики та дівчатка вміють дружити, поважати одне одного.

А зараз хлопчики запросять дівчаток до веселого таночка (звукозапис «Якщо поруч з тобою друг»).

Література

1.Кононко О.Л. Статева самосвідомість як складова морального розвитку дошкільника//Теоретично-методичні проблеми виховання дітей та молоді. – К.: Пед.думка,2000.-ст.234-238.

2.Стаття:Табу чи відверта розмова? : Про статеve виховання дошкільнят/ Л.Олейник // Дошкільнє виховання.-2007.-№11.-ст.12-15.

3.Куликова Т.А. Виховання майбутнього сім'янина//Сімейна педагогіка і домашнє виховання М.1999.

4.Арутюнова Л.А. Шляхи та засоби виховання хлопчиків і дівчаток у сім'ї(на матеріалі Вірменської РСР). Автор.дис: канд пед.наук М,1988

Кузьменко О.О.,

вихователь дитячого садка

Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 294 Харківської міської ради»
м. Харків, Харківська область, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ПРИСЛІВ'ІВ ТА ПРИКАЗОК ЯК ЖАНРІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ СМІХОВОЇ ТВОРЧОСТІ З МЕТОЮ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Провідним завданням дошкільної освіти в Україні є розвиток та виховання особистості, яка вільно володіє державною літературною мовою. Досконале знання рідної мови, на думку А. Богуш, – не лише конституційний

обов'язок кожного громадянина, але й обов'язкова передумова для його повноцінного високоінтелектуального розвитку, участі в різних сферах суспільно-політичного та культурного життя нашої держави.

Мета опанування дошкільниками рідною мовою – засвоєння літературних норм, культури мовлення і культури спілкування рідною мовою.

Нагальною залишається проблема взаємозв'язку мовної освіти і мовленнєвого розвитку дітей. Одним із шляхів її розв'язання є використання в системі роботи з дошкільниками малих фольклорних жанрів. С. Русова наголошувала: «Так, ви бачите, як мову можна усякими засобами розвивати, робити якісною, чепурною, щирою, бо вона – творче знаряддя, за допомогою якого виховується слово правди і краси».

Найбільш ефективним джерелом розвитку дитячого мовлення була і залишається усна народна творчість. У роботі з дітьми дошкільного віку застосовуються перлини української сміхової культури, серед яких чільне місце посідають прислів'я та приказки з їх іронічним, м'яким гумором.

Науковцями та педагогами-практиками недостатньо уваги приділяється застосуванню прислів'їв та приказок не лише як засобу розвитку мовлення дошкільників, але й для формування їх сміхової культури. Необхідність розв'язання даної проблеми зумовила вибір теми нашої статті: «Використання прислів'їв та приказок як жанрів української народної сміхової творчості з метою мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку».

Фольклор був і залишається найбільш ефективним засобом розвитку мовлення дошкільників різного віку. Так, К. Ушинським розроблена власна система навчання дітей рідної мови, де значне місце відводиться застосуванню різноманітних фольклорних жанрів, зокрема прислів'ям і приказкам. Саме вони, на думку видатного педагога, допомагають розвинути у дітей чуття рідної мови. К. Ушинський вважав, що усна народна творчість, особливо прислів'я, впливають на дитину як формою, так і своїм змістом. Він був переконаний, що за формою – прислів'я є «животрепетним» виявом рідного слова, що «вилетіло безпосередньо з його живого глибокого джерела – вічно юної душі народу, що вічно розвивається». Народні прислів'я і приказки, самі, «дихаючи життям», пробуджують, за словами педагога, і насіння рідного слова, що завжди корениться, хоч і несвідомо, в душі дитини.

Прислів'я – це короткий, стислий, поетичний твір афористичної форми, повчального змісту. До прислів'їв у народному мовленні близькі приказки. Вони дуже подібні за своєю силою судження, поетичною виразністю, однак істотно від них відрізняються. Приказка – складне, коротке мовлення, що ходить у народі, але не складає повного прислів'я.

Зміст прислів'їв, на думку К. Ушинського, є надзвичайно важливим для початкового навчання дітей рідної мови тому, що в них, як у дзеркалі, відбивається народне життя з усіма його мальовничими особливостями: побутовими, сімейними, польовими, лісовими, громадянськими; його потребами, звичками; поглядами на природу, на людей, на значення усіх явищ

життя. Прислів'я та приказки вчений також радив використовувати у роботі з дітьми для розвитку чуття рідної мови, її «звукових красот» [1].

Кожне прислів'я або приказка мають відповідати віковим і психологічним особливостям дітей, тобто бути доступними. Так, прислів'я про одну й ту саму річ чи предмет у молодшому і старшому дошкільному віці мають бути різними. Наприклад, прислів'я про хліб:

- Паляниця – хлібові сестриця. (Молодша група)
- Хліб та вода – то козацька їжа. (Середня група)
- Не буде хліба, не буде й обіду. (Старша група)

Ставляться відповідні вимоги і до фольклорного оформлення української народної приказки, прислів'я. Кожне прислів'я та приказка, що пропонуються дошкільникам, повинні бути написані образною, простою, літературною українською мовою. Недопустимі в прислів'ях та приказках, що пропонуються дітям вульгаризми, діалектизми, просторічні вирази.

Прислів'я для розуміння доступні дітям усіх вікових груп. Вони входять до складу занять з освітніх ліній «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування», «Ознайомлення з соціумом» (ознайомлення дітей з українськими народними традиціями, обрядами, побутом), «Ознайомлення з природним довкіллям» (природою рідного краю). На заняттях з освітньої лінії «Художньо-продуктивна діяльність» (образотворча), коли діти виготовляють різні речі, іграшки, малюють, ліплять, до тих, хто поспішає, не старається, вихователь промовляє прислів'я: «Поспішиш – людей насмішиш», «Косо, криво – аби живо», «Робить, як мокре горить», «Лінощі псують людину» та ін.

Для того, щоб прислів'я увійшли в активний словник дитини, вихователю потрібно постійно стимулювати дітей до вживання їх в активній мовленнєвій практиці як під час занять, так і в повсякденному житті, допомагаючи тим самим зрозуміти морально-етичний зміст певних життєвих ситуацій, навчити з гумором відноситись до різноманітних подій.

Як правило, заучують прислів'я індивідуально або з невеличкою групою дітей упродовж дня. При цьому вихователь звертається до дітей: «Діти, в Україні в народі так кажуть: «Народ скаже, як зав'яже».

З дітьми можна по різному заучувати тексти прислів'їв та приказок. Окремі прислів'я та приказки можна інсценувати для кращого запам'ятовування тексту. Так, при заучуванні прислів'їв, що складені у формі діалогу, дітей поділяють на декілька груп. Вони по черзі промовляють слова. Наприклад:

Перша група: Овес каже: «Сій мене в грязь – буду я князь...»

друга група: Ячмінь каже: «Сій мене в болото – буду золото...»

третя група: А гречка каже: «Сій мене хоч і у воду, аби впору».

Або

Перша група: «Іди, дощику, де чорно!»

друга група: «Ні, піду, де вчора!»;

Перша група: «Іди, дощику, де ждуть!»

друга група: «Ні, піду, де жнуть!»

Методика заучування прислів'їв та приказок така: нове прислів'я вихователь вимовляє повільно, чітко, виділяючи інтонаційно слова. При цьому перед дітьми ставить завдання: уважно слухати і запам'ятовувати, а потім пояснює зміст незрозумілих слів. Він пропонує дітям старшого віку пояснити зміст прислів'я або приказки, допомагаючи їм натяком, підказом, використовуючи низку послідовних навідних запитань.

Разом з цим, педагог повинен пояснити дітям настрій, що закладений у зміст прислів'я або приказки, прихований гумор. Наприклад,

- Торохтить Солоха, як діжка з горохом.
- Вискочив, як Пилип з конопель.
- Хіба все те вовк, що сіре?

Після цього вихователь ще двічі промовляє прислів'я або приказку повільно, а потім швидко. На наступному занятті перед дітьми ставиться завдання промовляти прислів'я то голосніше, то тихіше, то швидше, то повільніше. Вихователь викликає дітей до столу, щоб вони читали прислів'я або приказку з підкресленою мімікою, інтонацією, жестами. Знайомі прислів'я та приказки діти промовляють хором.

Широко використовують прислів'я і приказки під час режимних процесів, упродовж яких завжди можна знайти привід для застосування тієї чи іншої приказки. Так, наприклад, якщо хтось із дітей образив іншого, вихователь може використати прислів'я: «Слово може врятувати людину, слово може і вбити», «Рана загоїться, а лихе слово – ні».

У роздягальній кімнаті під час одягання та роздягання дітей вихователь загадує прислів'я та приказки про одяг та взуття, наприклад: «Рукави – як писанка, а личко – як маків цвіт».

Під час умивання доцільно використовувати прислів'я та приказки про воду, вмивальне приладдя, що містять прихований гумор: «Як води боятися, то не купатися».

На прогулянці бесіда за змістом прислів'їв та приказок може бути як плановою (1–2 рази на місяць), так і позаплановою. Планове використання прислів'їв передбачається як спеціальний вид роботи з групою дітей. Проте на прогулянці досить часто випадає нагода для позапланового пригадування та застосування прислів'їв. Наприклад, коли раптово подув сильний вітер, тоді у пригоді стане прислів'я: «Куди вітер дме, туди й гілля хилиться», якщо небо закрила чорна хмара, вихователь пропонує приказку: «З великої хмари маленький дощ буває». На прогулянці взимку доречними будуть такі прислів'я: «Любиш їздити – люби і санчата возити», «Якби знав, де впаду, то й соломки підстелив».

Під час спостережень за природними явищами вихователь використовує такі прислів'я: «Багато снігу – багато хліба», «Де багато пташок, там нема комашок», «Як у травні дощ на дворі, то восени повні комори», «Синиця пищить – зиму вищить», «Зимою сонце світить та не гріє» та ін. [3, с. 294-295]

Під час сніданку, обіду, вечері можна використати прислів'я: «Кашу маслом не зіпсуєш», «Дорога ложка до обіду», «Добрий горщик та малий», «Так їсть – аж за вухами лящить» та ін.

Праця дітей на ділянці дошкільного закладу, нагороді супроводжується прислів'ями: «Добрий початок – половина діла», «Як посієш, так і пожнеш», «Щоб мати, треба працювати», «Не хитруй, не мудруй, а чесно працюй» тощо.

Упродовж дня дитина чує різноманітні прислів'я та приказки. Слід зауважити, що дитяча мовленнєва творчість виявляється також у відтворенні та складанні власних прислів'їв та приказок. Діти промовляють їх за власною ініціативою, перебуваючи у стані збудження, емоційного підйому. Крім того, діти із задоволенням повторюють тексти, що раніше почули від дорослих, доповнюють, змінюють, тобто відтворюють їх творчо.

Також можна запропонувати старшим дошкільникам скласти невеличке оповідання, наприклад, про пору року, що складається з прислів'їв та приказок:

Вихователь промовляє, починаючи розповідь:

- У народі про зиму розповідають таке:

Дитина продовжує:

- Синиця пищить – зиму вищить. Зимою сонце світить, та не гріє. То заметіль, то завірюха, бо вже зима коло вуха. До завірюхи треба кожуха.

Вихователь:

- У народі про літо, літні місяці розповідають так:

Дитина продовжує:

- Летить літо, як на крилах. Червень літо зарум'янив. Прийшов липень до хати – нема коли спочивати. Дощі в серпні там ідуть, де їх не ждуть, а жито жнуть [3, с. 294-295].

Важливо показати малюкам виразне мовлення фольклору, його яскравість, точність, влучність; вчити виділяти в тексті прислів'я або приказки засоби художньої виразності: епітети, порівняння, іронію, зіставлення, – та вчити доцільно використовувати їх у власних висловлюваннях. Наприклад, такі прислів'я містять порівняння:

- Зимове сонце – як зле серце.

- Зимне тепло – як мачушине добро.

- Зимою деньок, як комарів носок.

За допомогою наступних прислів'їв можна пояснити дошкільникам, як саме можна складати синонімічний ряд:

- Сім погод на дворі: сіє, віє, мутить, крутить, рве, зверху ллє, знизу мете.

- В осінній час сім погод у нас: сіє, віє, туманіє, шумить, мете, гуде і зверху йде.

У вечірні години рекомендується організовувати вечори українських прислів'їв та приказок. Плануються вони не частіше одного разу на півріччя. На таких вечорах пригадують добре знайомі прислів'я як вихователь, так і

діти. До таких прислів'їв та приказок, які пропонуються дітям вперше, корисно підібрати ілюстративний матеріал (картинки, іграшки, предмети).

Використання прислів'їв, приказок та порівнянь морально-етичного змісту є стимулом для розгортання словесної творчості дітей, розкриття їхніх лінгвістичних здібностей і мовних обдаровань, а також способом мирного залагодження конфліктів. Діти можуть використовувати їх і під час розв'язання сварки чи суперечки:

- Нехай буде гречка, аби не суперечка.

Отже, застосування прислів'їв та приказок у закладі дошкільної освіти сприяє активізації словника дитини, вдосконалює її мовлення, тренує мовленнєвий апарат, водночас виконуючи і певну виховну функцію, навчаючи з гумором дивитись на певні недоліки оточуючих та власні.

З метою подальшого удосконалення роботи з цього питання необхідно поглиблено вивчити можливість застосування тематичних світлин, ілюстрацій до дитячих книжок та інших видів наочності, що відповідають змісту певних прислів'їв та приказок. Це дозволить найбільш точно та доступно пояснити дошкільникам їх прихований гумористичний зміст. Використання декількох видів опорної наочності, схем-моделей за змістом обраних дорослим прислів'їв та приказок надає можливість запропонувати дітям різні варіанти виконання творчих мовленнєвих завдань за змістом цих жанрів сміхової творчості. Також вихователь отримує можливість ускладнювати та урізноманітнювати види роботи з дітьми з метою їх мовленнєвого розвитку.

Література

1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / За ред. А. М. Богуш. Київ: Вища шк., 2007.
2. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2006.
3. Золотий колосок. Збірка фольклорних та літературних творів для роботи з дітьми у дошкільних закладах за програмою «Дитина» / Упор. Н.Я. Дзюбина-Мельник. Київ: Освіта, 1994.

СЕКЦІЯ 3. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ РОБОТИ ДИТЯЧОГО САДКА

Осокіна О.М.,
практичний психолог
Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) № 76»
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

СЕМІНАР-ПРАКТИКУМ «МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ВИХОВАТЕЛІВ»

Мета: ознайомити педагогів з поняттям «синдром емоційного вигорання», його основними причинами і симптомами, визначити основні умови збереження емоційного здоров'я педагога; підвищити самооцінку педагогів, їх впевненість у собі; створити умови для психологічного комфорту педагогів; надати інформацію про сучасні техніки і прийоми стабілізації емоційного стану педагогів.

Завдання:

- ознайомлення з поняттям професійного вигорання, його симптомами, етапами формування, причинами виникнення та засобами профілактики;
- формування позитивного образу власного «Я»;
- оволодіння навичками саморегуляції емоційного стану;
- формування адекватного ставлення до професійних і життєвих труднощів

Час роботи: 1 год. 30 хвилин

Учасники: вихователі закладу дошкільної освіти

Обладнання: мультимедіа, відео-ролик «Цінують кожную секунду», музичний супровід, пам'ятки педагогам щодо профілактики емоційного вигорання, «чарівна скринька», м'ячик.

План

I. Вступна частина

- 1.1. Вступне слово психолога.
- 1.2. Вправа «Мене на роботі цінують за ...»

II. Основна частина

- 2.1. Синдром емоційного вигорання (інформаційне повідомлення).
- 2.2. Стадії та симптоми професійного вигорання (Інформація).
- 2.3. Активізуючі техніки зняття емоційного напруження.
Метод «Синанон».
- 2.4. Вправа на релаксацію.
- 2.5. Позитивне мислення – основа здоров'я людини.

Вправа «Рефлексивні афірмації».

2.6. Перегляд відео-ролика «Цінуйте кожну секунду».

III. Заключна частина

3.1. Заключне слово психолога.

3.2. Пам'ятка педагогам щодо профілактики емоційного вигорання.

3.3. Вправа «Закінчи думку»

3.4. Гра "Чарівна скринька"

Хід

I. Вступна частина

Добрий день, шановні колеги! Здавалося б тільки почався навчальний рік і пройшло не так багато часу, та ось вже і грудень. Промайнула третина навчального року. А скажіть чи відчуваєте ви втому в цей час? Брак життєвих сил? А знаєте чому? Тому, що професія вихователь належить до хелперської (від англ.- допомагати), оскільки пов'язана з роботою у системі «людина-людина», тривалим спілкуванням, наданням підтримки та допомоги. Для психічного та фізичного здоров'я, щоб бути щасливою важливим є уміння долати стреси, уміння психічно і поведінково впоратись зі стресом.

Педагог повинен бути впевненим, мобільним, врівноваженим. Але ті зміни, які відбуваються у житті, у професійній діяльності – це зміна навчальних програм, нововведення, емоційне навантаження, постійне спілкування з колегами, керівництвом, державні реформи, малі заробітні плати, тарифи за комунальні послуги – все це створює почуття недостатньої стабільності, а також педагог починає сумніватися в результатах власної праці.

А що ж робити коли сили на підході? Люди, які своє професійне життя пов'язали з наданням допомоги іншим, повинні бути готові, що через деякий час вони опиняться в стані, який називається терміном «вигорання». Сьогоднішню зустріч з вами ми присвяtimo проблемі профілактиці емоційного вигорання.

Вправа «Мене на роботі цінують за ...»

Кожен учасник по черзі називає своє ім'я і говорить фразу, починаючи зі слів: «Мене на роботі цінують за...» (*передаючи один одному м'ячик*).

2. Основна частина

2.1. Інформаційне повідомлення

Емоційне вигорання - це синдром, який розвивається під впливом хронічного стресу і постійних навантажень і призводить до виснаження емоційно-енергетичних і особистісних ресурсів людини. Емоційне вигорання виникає в результаті накопичення негативних емоцій, без «розрядки» або «визволення» від них. Це захисна реакція організму на стрес, який виникає, якщо немає способу звільнитися від негативних емоцій.

Поняття «емоційне вигорання» ввів американський психіатр Х. Фрейденбергер в 1974 році для характеристики психічного стану здорових людей, які інтенсивно спілкуючись з іншими людьми, постійно перебувають в емоційно перевантаженій атмосфері при наданні професійної допомоги. Це люди, які працюють в системі «людина-людина»: лікарі, педагоги, психологи,

соціальні працівники, юристи, психіатри та ін. Як відзначають зарубіжні та вітчизняні дослідники, люди цих професій, постійно стикаються з негативними емоціями своїх пацієнтів, клієнтів, вихованців, і мимоволі залучаються до цих переживань, через що і переживають.

Працюючи з людьми ви віддаєте їм свою енергію, і не завжди вдається поповнювати її. Це одна з ознак професійного вигорання.

2.2. Стадії та симптоми професійного вигорання

Існує три стадії професійного вигорання:

Перша стадія. Напруга.

Це адаптація до професійних вимог, коли педагогу дають певну зону відповідальності, але його навичок недостатньо. Є два варіанти: він або розширює свої навички (позитивна внутрішня мотивація), або каже, що не зможе. У другому випадку це – перший дзвіночок, що він прямує не в тому напрямку. На цій стадії в людини може коливатися самооцінка – від варіанту «я нічого не вмію» до «я все можу». Але частіше проявляється «я нічого не вмію».

Можуть бути проекції про те, що інші думають, що ви не професіонал. Інші можуть так і не думати, але є внутрішня позиція. Часто в таких випадках педагоги не хвалять дітей: я себе не можу похвалити, тому й інших. Можуть з'явитися відчуття загнаності в клітку, тривожність, апатія або легка депресія.

Друга стадія. Резистенція.

Педагог відчуває сильний стрес. Це ситуації, які він не може конструктивно подолати. Наприклад, за тиждень треба зробити педагогічний проект (або тощо), а він ніяк не встигає. І завідувач постійно запитує: «Ну, що, вже зробили?». Це за тиждень виснажує педагога більше, ніж він виснажився би за рік. Тоді з'являються неадекватне реагування на певні події в житті (наприклад, безпричинна агресивність), емоційно-моральна дезорієнтація (можуть з'являтися любимчики, а до інших дітей – упереджене ставлення), знехтування професійними обов'язками. Часто знижується рівень емоцій, тобто педагог не емпатує.

Третя стадія. Виснаження.

До ознак двох інших стадій додаються психо-фізіологічні реакції. Педагог починає часто хворіти, у нього щось болить. Це психосоматика, коли хвороба є виправданням, чого я на ту роботу не можу йти. Плюс – коли людина не дозволяє собі паузи, це робить за неї організм. Він виснажується і стає чуттєвим до вірусів, застуд. Це можуть бути хвороби, які заженуть у ліжко не на тиждень, а набагато більше.

Перша думка педагога зранку – «я не хочу туди йти, не хочу бачити цих дітей». Але треба. Відбувається ще більша емоційна відстороненість від інших людей. Ця стадія вже конкретна: або треба йти у відпустку, або змінювати роботу.

Це загальні симптоми. Може бути набір двох-трьох. І це вже дзвоник. Та є психологічні та педагогічні методики, які діагностують емоційне вигорання.

«Професійне вигорання» можна вважати третьою стадією, коли рівень збудження стає стійкий і неконтрольований, у людини порушується стан рівноваги.

Педагоги працюють в неспокійній і емоційно напруженій атмосфері, тому, перш за все, педагог переживає психологічний (емоційний) стрес. «Синдром професійного вигорання» для педагога є синдромом його «емоційного вигорання».

Психологи виділяють психофізичні, соціально-психологічні та поведінкові симптоми.

До психофізичних симптомів відносять:

- почуття постійної втоми не тільки по вечорах, але і зранку, відразу ж після сну (симптом хронічної втоми);
- відчуття емоційного і фізичного виснаження;
- загальна астенизація, тоб то слабкість, зниження активності і енергії;
- часті безпричинні головні болі, постійні розлади шлунково-кишкового тракту;
- різка втрата чи різке збільшення ваги;
- повне чи часткове безсоння (швидке засипання і відсутність сну раннім ранком, починаючи з 4 год., або ж навпаки, нездатність заснути до 2—3 год. ночі і «важке» пробудження вранці, коли потрібно вставати на роботу);
- постійний загальмований, сонливий стан і бажання спати протягом усього дня;

Соціально-психологічні симптоми:

- байдужість, нудьга, пасивність і депресія (знижений емоційний тонус, почуття пригніченості);
- підвищена дратівливість на незначні, дрібні події — часті нервові «зриви» (вибухи невмотивованого гніву чи відмова від спілкування, «відхід у себе»);
- постійне переживання негативних емоцій, (почуття провини, невпевненості, образи, підозри, сорому);
- загальна негативна установка на життєві і професійні перспективи (типу «Як не намагайся, все одно нічого не вийде»).

Поведінкові симптоми:

- відчуття, що робота стає все важчою і важчою, а виконувати її — все складніше і складніше;
- незалежно від об'єктивної необхідності, працівник постійно бере роботу додому, але вдома її не робить;
- відчуття, що все марно, зневіра, зниження ентузіазму стосовно роботи, байдужість до результатів;

Що ж робити з усім цим? У першу чергу педагогам слід ознайомитися з методами попередження професійного стресу:

- релакс-масаж - зняття напруги психологічної і фізичної, а також заспокоєння нервової системи, розвантаження м'язів;
- ауторелаксація;

- дихальна гімнастика;
- аромотерапія;
- жити цікаво (улюблені заняття, хобі);
- розвивати навички позитивного мислення;
- спілкуватися з природою;
- спілкуватися з домашніми улюбленцями;
- знаходити час для піклування про себе (улюблена музика, фільми, книжки) ;
- використовувати техніки саморегуляції психічного стану.

2.3. Активізуючі техніки зняття емоційного напруження:

- розслаблення м'язової мускулатури;
- медитація;
- релаксація;
- самонавіювання за допомогою афірмацій;
- йога;
- пластилінотерапія;
- пісочна терапія;
- звукова терапія;
- арт-терапія

Послабленню ризику виникнення синдрому «психологічного вигорання» в педагогічній діяльності сприяє використання «Синанон» – методу.

«Синанон» – метод спрямований на формування емоційної рівноваги в екстремальних професійних ситуаціях, зваженість, відкритість у спілкуванні, толерантність до різних точок зору.

Зміст цього методу такий: У своїй професійній діяльності Ви спілкуєтесь з людьми, у яких є свої проблеми, недоліки, свій характер, зіпсований настрій і т.п. Тому Ваше завдання – навчитись витримувати емоційне, розумове напруження, не втрачаючи самовладання, спокою, «тверезого мислення». Це є ознакою високого професіоналізму.

Вам треба навчитись гідно витримувати шквал негативних емоцій. Зараз ми спробуємо навчитись толерантності до негативних психологічних дій. Та після закінчення вправи вам треба «стерти» негативний психологічний відбиток, забути всі негативні емоції, які були пов'язані з кимось із учасників гри. Отже, мені потрібен бажаючий.

Правила: У процесі гри не можна ображати особисті якості гравців, підкреслювати їх фізичні недоліки, використовувати ненормативну лексику, але можна замінити на «бездушний», « не компетентний», «тупінь», «тільки за себе думаєте», «бюрократи» тощо.

Учасники по черзі сідають на «гарячий стілець» і піддаються «бомбардуванню» запитаннями та репліками, які надходять від інших гравців. Вони повинні гідно витримувати шквал негативних емоцій, бути врівноваженими, толерантними, не втрачати самовладання.

Ситуація 1.

Під час вашої професійної діяльності у Вас виник конфлікт з Вашим безпосереднім підлеглим. Він звернувся зі скаргою до Вашого керівника. Як Ви будете діяти?

Питання з залу: завідувач – на вас поступила скарга від вихователя, що ви прискиплево до неї відноситеся!

Відповідь учасника...

Вихователь – ви постійно ходите до мене на заняття, перевіряєте план, мою готовність до занять, ви не компетентні, самі не знаєте чого хочете.

Учасник.....

Вихователь - ну а що? у мене там діти сидять на головах.....

Які конфлікти виникали у вас у вашій діяльності? Чи завжди вихователі погоджувались з вашими зауваженнями? Чи завжди вам вдається впоратись з емоціями? Чи вмієте ви позбавлятися негативних емоцій? Яким чином?

Ситуація 2. (другий учасник).

Керівник повідомив, що у зв'язку зі збільшенням вимог, які регламентуються нормативними документами, наприклад застосування ІКТ, ви повинні виконувати більший об'єм роботи, працювати понаднормово, але заробітна платня залишається незмінною. Ваші дії..... Не забувайте про толерантність!

«Завідувач»: І.П., мені, шкода, але що робити? Не я так вирішила....тому давайте працювати... і, до речі, в суботу теж доведеться вийти, чекаємо на перевірку!

Учасник.....

Після вправи підводяться підсумки.

Психолог. Чи складно було? Чи відчуває учасник емоційне напруження? І т.д.

А зараз ми спробуємо декілька з вище перерахованих методів боротьби з негативними емоціями, з гнівом.

2.4. Вправа на релаксацію. Дихальна релаксація

(звучить спокійна музика і ми правильно дихаємо)

Спеціальна дихальна релаксація допоможе заспокоїти вегетативну нервову систему.

Як правильно виконувати методику?

1. Сядьте прямо на стільці. Руки положили на коліна долонями вгору.
2. Помістити кінчик язика на піднебіння.
3. Тримайте його там протягом всього процесу дихання.
4. Вдихаючи мовчки через ніс, повільно рахуйте до 4.
5. Затримайте дихання до 7.
6. Видихніть через рот на цифрі 8 з невеликим звуком.
7. Повторіть цикл 4-7-8 ще три рази, в цілому вийде чотири дихальних вправи.

Один мудрець казав, що «коли дихання заспокоюється і розум буде в гармонії, ви отримуєте довге життя. Таким чином, слід навчитися контролювати дихання».

2.5. Позитивне мислення – основа здоров'я людини

Існує відома думка, що всі хвороби від нервів. Відомий дослідник стресу Сельє зазначав: «Похмурі думки та емоції послаблюють нас, роблять хворими, а позитивні роблять нас сильними і здоровими».

Думка - це володар життєвої енергії, капітан корабля життя. Капітан, якщо він досвідчений, зіркий і пильний, може провести свій корабель повз підступні рифи та крізь люті бурі в безпечну і спокійну гавань. Якщо ж капітан недосвідчений і безрозсудний, ледачий або п'яний, він неодмінно посадить свій корабель на мілину. Про людину можна судити по тому, як вона мислить. Думка - початок усього. Тому головне в самовдосконаленні - працювати над своїми думками».

Отже, починаємо позитивно думати: гра «Рефлексивні афірмації».

Учасники складають текст афірмації (установки) про те, що їх найбільше непокоїть у цей момент. Наприклад Формули: *«Я спокійна й впевнена в собі. Я утримую внутрішню стабільність, Я здорова, я щаслива, я радісна, мені усе вдається, я маю улюблену роботу, все відбувається так як я хочу. Усі бачать мене, як людину сміливу, розумну, красиву, енергійну»*. У цій грі задіяний метод вербального навіювання. Важливо вірити в «магічні» якості своїх слів.

Посмішка - важливий засіб спілкуватися, бо вона позитивно впливає на оточуючих. Подумайте про те, як добре ви себе почуваєте, коли вам посміхаються. Люди добрішають від посмішки. Якщо ви не звикли посміхатися, то вам потрібно навчитися це робити. Посміхніться прямо зараз! Не бійтеся! Посміхніться ще раз! По суті, вам самим стає від цього краще. Кожна людина прегарна, коли вона усміхається. Посмішка приходить із середини, тому ви повинні позитивно мислити, що відобразиться на вашому обличчі. І, навпаки, якщо посмішка приходить ззовні /ви її робите/, то вона призводить до доброго настрою, позитивного мислення.

2.6. Перегляд відео-ролика «Цінують кожну секунду».

Дуже важливо навчитись звертати увагу на позитивні моменти життя і вміти бути вдячними за них. Негативне запитання «За що?» бажано перетворювати на позитивне «Для чого?». Для чого у моєму житті з'явилась та чи інша неприємна ситуація? Які висновки я маю з неї зробити? Чого я маю в цій ситуації навчитись?

Якщо з таких позицій підходити до життєвих ситуацій, то вони перестають сприйматися як проблеми, і життя починає сприйматись як школа, де події і ситуації складаються таким чином, щоб ми могли навчитись саме тому, що нам потрібно.

Пам'ятайте, що подібне притягує подібне: чим ми цей світ наповнюємо через думки, емоції, вчинки, те до нас і повертається. Як говориться у відомій приказці: «Що посієш, те й пожнеш». Адекватне

відношення до роботи і відведення їй належного місця у житті – найкраща профілактика професійного вигорання.

3. Заклучна частина

3.1. Заклучне слово психолога.

Емоційне вигорання – це довготривалий, складний психофізіологічний процес, який містить в собі емоційне, розумове і фізичне виснаження з причини тривалого емоційного навантаження.

Не слід забувати, що вихователь насамперед – особистість зі своїми почуттями, емоціями, переживаннями та бажаннями і тим паче, що ця людина має пряме відношення до навчання та виховання підростаючого покоління.

Важливо, щоб вихователь навчився регулювати свій емоційний стан, навчився змінювати себе і своє ставлення до ситуації, намагався оптимістично дивитися на світ, турбуватися про своє психічне здоров'я.

Намагайтеся уникати стресових для вас ситуацій. Спробуйте перенести увагу, візьміть собі за правило не приймати серйозних рішень, коли ви надто схвилювані. Не перебільшуйте небезпеку. Намагайтеся не «накручувати» себе домислюваннями, дофантазовуваннями. Вчіться розмежовувати справді небезпечну для вас ситуацію і ситуацію, яка є просто нелегкою. Якщо ви помилились, повелися необачно, не картайте себе за це. Краще проаналізуйте ситуацію, що склалася, і подумайте, що ви хочете змінити,

Нажаль, у житті ми не завжди маємо змогу робити тільки те, що нам подобається, приносить радість. А робота без радості пришвидшує вигорання в багато разів. Якщо ж користуватися настановою «Не можеш робити те, що любиш – навчись любити те, що робиш», то ніяке професійне вигорання нам не загрожуватиме!

3.2. Пам'ятка педагогам щодо профілактики емоційного вигорання

- Визначте для себе головні життєві цілі і зосередьте зусилля на їх досягненні.
- Думайте про щось хороше, відкидайте погані думки. Позитивне мислення і оптимізм - це запорука здоров'я і благополуччя.
- Плануйте не тільки свій робочий час, а й свій відпочинок. Встановлюйте пріоритети.
- Особливе місце відводите відпочинку і сну. Сон повинен бути спокійним, не менше 7-8 годин. Перед сном можна приготувати заспокійливу ванну з ароомаслами. Використовуйте протягом дня короткі паузи (хвилини очікування, вимушеної бездіяльності) для розслаблення.
- Не нехтуйте спілкуванням! Обговорюйте з близькими вам людьми свої проблеми. Відпочивайте разом з сім'єю, близькими друзями, колегами.
- Не забувайте хвалити себе!
- Посміхайтесь! Навіть якщо не хочеться (1-1,5 хв.).
- Проблеми не потрібно переживати, їх потрібно вирішувати!
- Умійте відмовляти ввічливо, але переконливо!
- Відвідуйте музеї, виставки, театр, концерти.

- Найкращим засобом для зняття нервової напруги є фізичні навантаження - фізична культура і фізична праця. Дуже корисним також є розслабляючий масаж. Чудовим засобом досягнення внутрішньої рівноваги є йога, дихальна гімнастика, релаксація.

- Подбайте про психотерапевтичний вплив середовища, яка вас оточує (колірна гамма). Добре заспокоюють нервову систему зелений, жовто-зелений і зелено-блакитний кольори. Добре, коли вдома стіни пофарбовані в ці кольори, або ж достатньо просто подивитися на будь-яку річ, якогось із цих квітів, - і нервову напругу поступово зменшиться.

- Приділяйте належну увагу власному здоров'ю!

3.3. Вправа «Закінчи думку»:

- Мені запам'яталось...

- Мені було цікаво...

- Спілкування було...

3.4. Гра "Чарівна скринька"

Наприкінці нашої зустрічі пропоную Вам дістати по одній записці з чарівної скриньки, яка підкаже Вам, що на Вас чекає сьогодні або що Вам потрібно зробити найближчим часом.

Варіанти побажань:

- Тобі сьогодні особливо пощастить!
- Життя готує тобі приємний сюрприз!
- Настав час зробити те, що ти постійно відкладаєш!
- Люби себе такою, яка ти є, - неповторною!
- Зроби собі подарунок, ти на нього заслуговуєш!
- Сьогодні з тобою разом радість і спокій!
- Сьогодні твій день, успіхів тобі!
- Всі твої бажання і мрії реалізуються, повір в це!

Молодушкіна І.В.,

практичний психолог

Заклад дошкільної освіти (центр розвитку дитини)

м. Куп'янськ, Харківська область, Україна

ТВОРЧА ЛАБАТОРІЯ УСПІХУ ДЛЯ ПЕДАГОГІВ «ФЕЇ КРАЇНИ ДИТИНСТВА»

Мета: розвивати навички командної роботи педагогів, їх толерантного ставлення до оточуючого світу, окреслити особистісну позицію кожного педагога у визначенні стратегічних напрямів розвитку дошкільної освіти; сприяти розкриттю творчого потенціалу та формуванню позитивної самооцінки; створити благоприємний мікроклімат в групі учасників.

Хід

1. Квік - налаштування «Входження в казку»

Матеріал: медальйони з зображенням різних казкових героїв з певних казок. Герої однієї казки мають співвідноситись до певної фракції (казки), яку потім займе кожен з вихователів)

Учасників до залу запрошує казкова фея: «Сьогодні я запрошую вас на засідання казкового парламенту. Перш ніж зайти до казкової зали, ви маєте отримати чарівний медальйон. Цей медальйон перетворить вас на казкового героя, який зображений на ньому.

Ведуча:

Коли Ви зайдете до зали, Вам необхідно буде визначитись, до якої казкової фракції Ви тепер належите і зайняти місце за відповідним столом.

Фея дає медальйон кожному учаснику і запрошує його зайти, звертаючись як до казкового героя, який зображений на медальйоні. Учасники розміщуються за столами. На кожному столі знаходиться відповідне зображення певної казки. Назва казки є назвою фракції. Наприклад, за столом з назвою фракції «Дюймовочка» розміщуються ті вихователі, які отримали медальйони з зображенням відповідних казкових героїв: Дюймовочки, принца – ельфа, жаби, мишки, крота тощо.

2. Педагогічний плеїбек «Казкові герої вітаються»

Ведуча:

Давайте привітаємо один одного в цій казковій залі. Пропонуємо кожній фракції придумати та зобразити мімічно-ритмічне привітання.

Учасники кожної фракції готуються та по черзі зображують загальне привітання від фракції.

3. Брифінг «Перлини роздумів про щастя»

Ведуча:

Сьогодні ми з вами зібрались з дуже важливою місією. Всі ми знаємо, що казки допомагають дорослим спілкуватись з дітьми та робити їх світ яскравим і щасливим. Тому саме нам, казковим героям, випала честь знайти формулу щастя для дитини.

Що ж таке щастя?

Впевнена, що кожен з нас хоча б раз у житті задавав собі це питання, намагався визначити для себе поняття «щастя». І для кожного щастя – це щось своє, щось таке, що ти відчуваєш постійно, а нестачу цього відчуваєш особливо різко та боляче.

А як представляєте щастя Ви в вашій казці? Подумайте декілька хвилин і дайте відповідь.

Учасники готують загальну відповідь від кожної фракції.

Ведуча:

На питання що таке «щастя» також намагались відповісти історики, письменники, філософи, герої кінофільмів. Для нас вони залишили перлини своїх геніальних роздумів. Маленькі феї принесли їх на крильцях, щоб Ми з вами з ними ознайомились.

- У вас спостерігається відсутність розуму, тому Ви приречені бути щасливими. (Доктор Хаус)

- Я в своєму житті віддаю перевагу тому, що я люблю, а не тому, що модно, бажано, престижно. (Гоша із к/ф «Москва сльозам не вірить»)
- Щастя не життя без турбот і печалей, щастя – це стан душі. Сміливість - половина щастя (Народна мудрість)
- Часто щастя шукають так само, як окуляри: коли вони на носі. (філософ Франсуаза Дроз)
- Скільки Вам потрібно грошей для щастя?
- Сто карбованців.
- А для повного щастя? (Остап Бендер із к/ф «Золоте теля»)
- Щастя — мати вродливу жінку, а горе — мати таке щастя. (письменник Меліхан Константин)
- Я впевнена, мені пощастить. Не можу я щастя частинам отримувати, мені все одразу потрібно (Людмила із к/ф «Москва сльозам не вірить»)
- Щастя не знаходять, його створюють. (Ельчін Сафарлі, письменник)
- Будьте щасливі, бо це так усіх дратує. (актриса Фаїна Раневська)

4.Квест - лабораторія «Формула щастя дитини»

Ведуча:

А що ж робить щасливою дитину? Яка формула її щастя? З чого вона складається? Відповіді на ці запитання ми шукатимемо в цих загадкових кімнатах.

На двері трьох кімнат розміщують напис: «Діти», «Батьки», «Педагоги».

Але ж щастя дитини сприймається по-різному батьками, педагогами і самою дитиною. Тож перша фракція буде шукати частину формули щастя дошкільника від імені батьків, друга – від імені педагогів, і третя – представлятиме дитину.

Отже, завдання для кожної фракції - знайти підказки для визначення своєї частини формули. В своїх пошуках будьте сміливішими, активнішими, уважними та допомагайте один одному.

В кімнаті «Діти» вихователі шукають лист від дитини, а потім іграшки з маленькими листівками, на яких визначено можливе уявлення дітей про те, що таке щастя.

В кімнаті «Батьки» знаходяться лист від батьків та листівки, на яких вказано можливе уявлення батьків про щастя дитини. Вони прив'язані до камінців.

В кімнаті «Педагоги» вихователі шукають лист від педагогів та пластмасові яйця кіндер, в яких заховані листівки з можливим уявленням педагогів про щастя дитини.

Учасники збирають підказки формули щастя, повертаються на свої місця і знайомлять всіх слухачів з результатами своїх пошуків.

Завдання:

1. Кімната під назвою «Дитина»

В конверті лист з завданням –

«Вітаю вас! Знайдіть іграшки і ви дізнаєтесь, що мені необхідно для щастя».

Дитина

- для щастя мені необхідні іграшки;
- я хочу щоб батьки мене любили;
- бажаю, щоб у мене вдома завжди було тепло і затишно;
- мені потрібні і тато і мама;
- мені радісно, коли мені купують солодощі;
- я щаслива, коли граю з батьками;
- я люблю спілкуватися з друзями;
- щастя, коли мама обіймає мене та співає колискову;
- розважатися на гойдалках - справжнє щастя.

2. Кімната під назвою «Батьки»

В конверті лист з завданням –

«Вітаю вас! Знайдіть камінці та зверніть увагу на обгортку. Це допоможе вам визначити, що необхідно для щастя дитини».

Батьки

- дитина повинна бути здоровою;
- щаслива дитина має бути розумною;
- вмє спілкуватися з однолітками;
- врахування інтересів та потреб дитини батьками;
- сумісні ігри та прогулянки з батьками;
- дитина має гарно харчуватися;
- одягнена в красивий та сучасний одяг;
- щаслива дитина крокує в ногу із сучасністю;
- розвиває свої здібності.

3. Кімната під назвою «Педагоги»

В конверті лист з завданням –

«Вітаю вас! Знайдіть капсули щастя, в яких зберігаються уявлення педагогів про щастя дитини».

Педагоги

- здорова дитини – щаслива дитина;
- розум допоможе дитині будувати своє щастя;
- здатність спілкуватися з оточуючими додає щастя;
- для щастя дитини необхідно розвивати її здібності;
- небайдужість батьків до життя своєї дитини як в колі сім'ї, так і за її межами;
- щаслива дитина радісна;
- щаслива дитина живе поряд з дорослими, які її розуміють;
- коли дитину люблять, вона росте щасливою;
- лад у родині – щаслива дитина.

Ведуча:

Ви – молодці, знайшли все необхідне. Тепер ми можемо скласти формулу щастя дитини. А складатимемо ми її у вигляді мандали. Це симетричне коло, що представляє цілісність і гармонію. Це образне відтворення формули щастя дитини.

На столі ведуча розміщує маленьке коло в центрі великого кола.

В центрі її ми розмістимо частину, яка відповідатиме уяві дитини про її щастя.

Далі ведуча розташовує половину великого кола, з'єднуючи його з маленьким праворуч.

Ця частина – уява батьків про щастя дитини.

Завершуючи цілісність великого кола, ведуча розташовує необхідну його частину ліворуч.

А ця частина – уява педагогів про щастя дитини.

Для цього ви можете використовувати різноманітний матеріал: камінці, стрічки, гудзики тощо.

Не забувайте про те, що викладаючи свою частину мандали, ви маєте зберегти її цілісність.

5.Кольоротерапія «Водограй іскринок»

Фея роздивляється мандалу, яку створили педагоги:

- Це дійсно формула щастя. Дивлячись на неї серце переповнюється теплом і щастям. Ви виконали свою казкову місію. Ми вдячні вам за це. Прийшов час перетворити вас знову на педагогів. *(Змах паличкою)*

А на завершення нашої з вами зустрічі я хочу подарувати вам іскринку тепла, що випромінює дитяча душа, коли вона щаслива.

А з якими почуттями, думками, або уявленнями Ви повертаєтесь з казкової країни? *(Відбувається рефлексія всієї зустрічі).*

Акун Є.А.,

практичний психолог

Дошкільний навчальний заклад № 203

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

НАВІГАТОР ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДОШКІЛЬНИКІВ

На запитання «Що необхідно людині, щоб бути щасливою?» більшість людей відповідає: «Здоров'я». Справді, найдорогоцінніший дар, який людина отримує від природи — це здоров'я. Недарма в народі кажуть: «Здоров'я — всьому голова», «Здоровому все здорово!», «Здоров'я дорожче від золота».

Здоров'я — де не просто добре самопочуття і відсутність будь-яких хвороб. У широкому розумінні це психофізичний стан людини, який дозволяє проявити всі її природні якості, здібності, а також важлива передумова формування її характеру, розвитку ініціативи, сильної волі. Фундамент здоров'я закладають ще в дошкільному віці. Тому необхідно змалку навчити дітей дбайливо ставитись до власного здоров'я, зберігати і зміцнювати його.

Отже, вчені виділяють *фізичне* і *психологічне* здоров'я, ці складові тісно пов'язані між собою. Здоров'я дитини буде неповним, якщо вона не почуватиметься життєрадісною, щасливою. У здорової дитини очі горять живою зацікавленістю до всього, він посміхається, готовий грати, бігати, веселитися.

Надзвичайно гострою є проблема порушення психологічного здоров'я дітей. Проблеми на роботі, матеріальна скрута, емоційне незадоволення дорослих та інші негаразди — усе це позначається на дітях і порушує їхню психологічну рівновагу. Невблаганна статистика попереджає: неухильно зростає кількість нервових, неврівноважених, гіперактивних дітей, малюків із порушеннями психіки.

Розглянемо особливості психологічного розвитку дітей дошкільного віку, визначимо індикатори його неблагополучного перебігу; з'ясуємо основні причини порушення психологічного здоров'я та засоби, як цьому запобігти; поради корисні поради та практичні механізми щодо оптимізації форм взаємодії дорослих і дитини в процесі виховання; запропонуємо різні психопрофілактичні ігри і вправи, які допоможуть дітям зняти психологічну напруженість та сприятимуть зміцненню їхнього психологічного здоров'я.

Фактори порушення психологічного здоров'я дитини дошкільного віку

Що ж таке *психологічне здоров'я*? Це стан душевного благополуччя людини, за якого відсутні хворобливі психічні прояви і завдяки якому відбувається повноцінний розвиток особистості, а регуляція поведінки й діяльності є адекватною умовам дійсності. Психологічне здоров'я гармонізує людину із собою та навколишнім світом.

Психологічно здорова людина — це людина творча, оптимістична, життєрадісна, весела. Вона пізнає навколишній світ розумом, почуттями й інтуїцією. Вона повністю сприймає саму себе і при цьому визнає цінність та унікальність людей довкола, бере відповідальність за своє життя, сповнене сенсу. У *психологічно здорової дитини* достатній рівень загального і пізнавального розвитку, сформовані певні інтелектуальні уміння, адекватна самооцінка; вона володіє властивим її віку логічним мисленням. Психологічно здорова дитина також має соціальну і емоційну компетентність — здатність пристосовуватися до навколишнього світу (стійка адаптація до середовища, спроможність долати стресові ситуації), формувати й підтримувати стійкі відносини з оточенням, емоційне благополуччя, адекватну самооцінку. Здорові діти вирізняються емоційно-вольовими якостями, у них достатньо інтенсивно формуються моральні почуття, самоконтроль та цілеспрямованість.

Основними показниками психічного здоров'я є адаптація й самореалізація дітей у колективі однолітків. Оскільки в основі психологічного здоров'я дитини має бути її повноцінний психологічний розвиток протягом всіх вікових періодів, важливо визначити основні чинники його порушення. Науковці умовно розділяють їх на дві групи: *фактори навколишнього середовища* та *внутрішні (суб'єктивні) фактори*.

Які *внутрішні фактори* впливають на психологічне здоров'я дітей? Це певні вікові особливості психологічного розвитку дитини та її темперамент (прояв типу вищої нервової діяльності та вроджених особистісних якостей малюка). Фактором ризику є такі прояви темпераменту, як роздратованість, неспокій, песимістичність, пасивність, прагнення уникати взаємодії, страх нового, впертість, збудженість тощо. Внутрішні фактори не мають однозначного і прямого впливу на психологічне здоров'я малюка. Їх необхідно враховувати у взаємодії з навколишнім середовищем — *зовнішніми факторами*.

Для дітей дошкільного віку особливого значення набувають *фактори середовища*. Нормальний психічний розвиток дитини, а відповідно, і її психологічне здоров'я, значною мірою залежать від того, у яких умовах вона зростає. І тут не можна розділяти, що важливіше — сім'я чи дошкільний заклад? Для психологічного благополуччя дошкільника однаково важливо добре почуватися і вдома, і в садочку.

Основними причинами відхилень у поведінці дітей є неправильний підхід дорослих до виховання, незнання та неврахування ними основних закономірностей розвитку дошкільника. Неприятлива психологічна атмосфера сім'ї та відсутність емоційного комфорту в ЗДО майже завжди спричиняє у малюка різні емоційно загострені переживання, які він не може подолати через вікову незрілість психіки. Конфлікти між батьками породжують глибокий внутрішній конфлікт у дитини, який може зумовити розвиток психологічної дисгармонії.

Отже, на психологічне здоров'я кожної окремої дитини одразу впливає декілька різних факторів. Але особливого значення набуває особистість дорослого, який перебуває поряд. Життєлюбність, життєрадісність і почуття гумору батьків і педагогів є оптимальними умовами становлення психологічного здоров'я дітей.

Уважного ставлення батьків і педагогів потребують діти з порушеннями поведінки. Значну роль у виникненні їх труднощів відіграють негативні емоційні переживання, які спричиняють у дітей загальне емоційне неблагополуччя.

Емоційне неблагополуччя — це негативне емоційне самопочуття дитини, яке може виникати в ситуації переживання дитиною неспіху, в якійсь діяльності. Найбільш гостро й стійко негативні емоційні переживання виникають, якщо дитина не задоволена ставленням до неї усіх навколо, особливо батьків, вихователів, однолітків. Це проявляється у вигляді різних емоційних переживань: образи, гніву, розчарування тощо. Для того щоб більш ефективно здійснювати корекційно-розвивальну роботу з такими дітьми важливо спочатку умовно розділити емоційні порушення на дві основні групи.

Перша група емоційних порушень може проявлятися у взаєминах дитини з іншими людьми, а *друга* — в особливостях внутрішнього світу дитини, її переживань. Емоційне неблагополуччя, пов'язане зі складностями

в спілкуванні з іншими людьми, може призводити до різних типів поведінки. По-перше, це проявляється в тому, що діти неврівноважені, швидко збуджуються, здатні до спалахів гніву, образи, конфліктів, агресії. По-друге, це може проявлятися і в тому, що діти мають стійке негативне ставлення до спілкування. Основною характеристикою дітей з емоційними порушеннями *третьої* групи є численні страхи.

Дитячі страхи — це звичайне явище для дитячого розвитку. Вони мають важливе значення для дитини. Кожен страх або вид страху з'являється тільки в певному віці, тобто у кожного віку є специфічні страхи, які в разі нормального розвитку з часом зникають. У дитинстві малюк боїться залишитися один або з невідомими йому особами. Потім він боїться болю, висоти, крупних тварин. Часом дитина стає сповненою містичного жаху перед Бабою Ягою, Кощеєм та іншими казковими образами — носіями жаху.

Поява окремих страхів збігається в часі із стрибком у психомоторному розвитку дитини, наприклад з початком самостійної ходьби. Коли дитина починає впізнавати своїх близьких, поява чужої, незнайомої особи може породити у неї страх. Страх, як будь-яке переживання, є позитивним, коли точно виконує свої функції, а потім зникає. Патологічний страх можна відрізнити від «нормального» за такими критеріями: перешкоджає спілкуванню, розвитку особистості, психіки; призводить до соціальної дезадаптації, а далі — психосоматичних захворювань. Слід визначити, що за нормального емоційного розвитку страх пов'язаний з певними предметами, тваринами, які лякають дитину. У дітей з емоційними труднощами страх спочатку не пов'язаний з предметами і проявляється у вигляді тривоги, безпредметного, безпричинного страху.

Страх регулює діяльність, поведінку, він є переживанням, необхідним для нормального функціонування психіки, яка потребує і неприємних, навіть «гострих» емоцій. Часто діти самі виробляють у себе емоцію страху, що підтверджує у них наявність цієї потреби. Відмічено, що іноді діти, зібравшись увечері разом, починають розповідати страшні історії, причому з гострим емоційним завершенням, розповідач скрикує на останньому слові, хапає за руки інших дітей, лякає їх. Якщо батьки забезпечують дітям «тепличі» умови, охороняють їх від будь-яких неприємностей, сильних переживань, то це часто призводить до «розгладження» психічного апарату, якому необхідні переживання різної інтенсивності. Пригнічені дитячі страхи оживають у дорослому віці. Вони можуть проявлятися у вигляді агресії, комплексу неповноцінності, недовіри і т. ін. Тому їх обов'язково необхідно проживати й проявляти в конструктивному, щадному, прийнятному для дитини вигляді (малюнки, казки і оповідання, вироби з пластиліну і глини тощо).

Страх може бути як самостійним порушенням (наприклад, наслідком сильного переляку після зустрічі з великим собакою), так і проявом яких-небудь порушень в особистості дитини. Корисні прогулянки перед сном —

це добре впливає на організм дитини та її психіку. Основним зовнішнім чинником, що впливає на формування тривожних типів характеру, є взаємини в сім'ї, особливо стосунки «мати—дитина». На сьогодні накопичено багато фактів, що свідчать про вплив емоційних переживань на подальше формування характеру дитини ще в період внутрішньоутробного розвитку. Усі фізіологічні зміни, що відбуваються в материнському організмі, спричиняють подібні зміни в організмі плоду і з часом закріплюються і засвоюються в його підсвідомості. Таким чином, внутрішньоутробні й родові травми можуть спричинити виникнення замкнутості, страху і злості у дітей, а також залишають відбиток в емоційних станах дорослої людини. При цьому стреси, тривоги, страхи й агресивність матері призводять до формування тривожного характеру у дитини. Особливу чутливість щодо страхів старші дошкільники виявляють за наявності конфліктних стосунків між батьками, при цьому тривожність у таких дітей вища, ніж у сім'ях, де стосунки батьків оцінюють як безконфліктні, дружні. Унаслідок своєї внутрішньої конфліктності, тривожної недовірливості і неприйняття себе дорослі наполегливо і безкомпромісно намагаються створити ідеальний образ дитини, чекаючи, обов'язуючи і вимагаючи від неї того, в чому самі були особисто неспроможними. Але саме тому виховання втрачає свою ґрунтовність, стійкість, природність і послідовність. Фізичні покарання найчастіше трапляються у владних і нестійких батьків, що постійно підганяють дітей, а також батьків, що зганяють на своїх дітях своє роздратування і незадоволеність. Слід зазначити, що тривожна дитина не може перенести не стільки фізичний біль, скільки несправедливість у ставленні до неї, нерозуміння, відсутність співчуття і допомоги. При цьому чим інтенсивніше покарання, тим менша його дія і більше психогенних порушень поведінки. Патологічна роль покарань особливо помітна в молодшому віці, оскільки супроводжується боротьбою з активністю дітей як проявом їхнього темпераменту, волі та відчуття «я», що формується.

Крім того, бажання активно обмежити дитячу самостійність і коло спілкування дитини, що засноване на надмірній турботі про її життя і здоров'я, супроводжується виникненням у неї відчуття беззахисності й Невпевненості, розвиває і закріплює тривожність характеру.

Основні засоби роботи з дитячими страхами

✓ Підвищення самооцінки

Звичайно, усі дорослі знають, що не можна порівнювати дітей одне з одним. Проте коли мова йде про тривожну дитину, цей прийом категорично недопустимий. Крім того, бажано уникати змагань і таких видів діяльності, які примушують порівнювати досягнення одних дітей з досягненнями інших. Краще порівняти досягнення дитини з її ж результатами, показаними, наприклад, тиждень тому.

Розказаний спільно з дорослим твір, казка навчать дитину висловлювати свою тривогу і страх. І навіть якщо вона приписує їх не собі,

а вигаданому героєві, це допоможе зняти емоційне напруження і певною мірою заспокоїть дитину. Тривожні діти бояться рухатися, адже саме в рухливій емоційній грі («вовк — заєць» та інші) дитина може пережити і сильний страх, і нервування, і це допоможе їй зняти напруження в реальному житті.

✓ **Малювання страху**

У багатьох ситуаціях цей метод є дуже дієвим. Проте діяти потрібно обережно, іноді сама думка про малювання страху може здаватися дитині нестерпною. Буває так, що лише через декілька днів дитина зважиться перенести на папір свій страх. У такому разі можна намалювати страх батькам, при цьому дитина підказуватиме вам, чи правильно ви малюєте. Можна малювати разом на одному аркуші свої варіанти страху. Після того як страх буде намальований, обов'язково похваліть дитину, відсвяткуйте цю перемогу. Тепер на зворотному боці малюнка можна запропонувати дитині намалювати, як вона долає цей страх. Або просто малюнок слід знищити на очах у дитини — порвати, спалити, надіслати поштою, покласти в ящик під ключ і т. ін. Головне — дитину позбавити його. Весь процес може тривати декілька тижнів, але в жодному разі не здавайтесь. Заняття з малювання страхів повинні тривати не більш ніж півгодини в дружній безконфліктній атмосфері. Краще за все за допомогою малюнків позбавлятися уявних страхів. Іноді дитина може малювати страхи абсолютно спокійно в будь-яких кількостях, при цьому аніскільки від них не звільняючись. Зазвичай в таких ситуаціях страх має конкретне підґрунтя, і дитині не потрібно візуалізувати плоди уяви, вона і так бачила страх в реальності.

✓ **Ігри, гімнастика, спорт**

Працюючи з тривожними дітьми, слід пам'ятати, що стан тривоги зазвичай супроводжується сильним затисканням різних груп м'язів. Тому релаксаційні і дихальні вправи для такої категорії дітей просто необхідні.

Існують й інші методи боротьби зі страхом, але краще, якщо їх застосовуватиме фахівець-психолог, оскільки є методи дуже індивідуальні, які одним дітям підуть на благо, а іншим — ні.

Таким чином, дитячі страхи є необхідним елементом розвитку особистості дитини. Але вони потребують певної уваги для запобігання розвитку їх патологічних видів.

Література

1. Піроженко Т.О. психологічний супровід інноваційно-освітніх технологій в дитячому садку: навч.-метод.посібник. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2006
2. Смирнова Е.О. Особливості спілкування з дошкільниками. — Богдан, 2000
3. Суходольська Г. Формуємо психічне здоров'я дошкільників. Газета «Психолог дошкілля» №5.2017

Іванова Т.В.,

практичний психолог дитячого садка
Дошкільний навчальний заклад №26
м. Сміла, Черкаська область, Україна

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДОМ ДЕФІЦИТУ УВАГИ ТА ГІПЕРАКТИВНОСТІ

Етіологія, діагностика та лікування розладу дефіциту уваги та гіперактивності (РДУГ), були предметом дискусій щонайменше протягом декількох десятиліть. З багатьох причин РДУГ все ж залишається одним з найсуперечливіших неврологічних розладів, навіть, незважаючи на те, що даний розлад являє собою реальний медичний діагноз.

Розлад дефіциту уваги з гіперактивністю (РДУГ) – являє собою наслідок розладів у функціонуванні центральної нервової системи, що полягає в неповноцінності процесу гальмування і різкому переважанні процесу збудження, що й перешкоджає концентрації уваги [1].

Національний інститут здоров'я та клінічної кваліфікації Великобританії (NICE) наголошує на тому, що факт існування РДУГ викликає досить суперечливі реакції у багатьох людей з різних суспільних сфер. Звісно, значна частина критики має більш філософський та соціальний характер, але детальний огляд літератури з зазначеної проблеми все ж таки підтверджує загальну наукову оцінку даного явища.

За оцінками Національного Інституту Психіатрії від 3% до 5% дітей мають РДУГ. У той же час деякі експерти вважають, що до РДУГ схильні від 8% до 10% дітей шкільного віку, причому не у всіх з них він проходить з віком. Це означає, що РДУГ набагато частіше зустрічається у дорослих, ніж було прийнято вважати раніше.

Можливі причини формування РДУГ включають генетичні, біохімічні, сенсомоторні, фізіологічні та поведінкові фактори. У число факторів ризику входять маса тіла при народженні <1500 г, черепно-мозкові травми, дефіцит заліза, обструктивне апное сну і вплив свинцю, а також пренатальний вплив алкоголю, тютюну та кокаїну. Менше 5% дітей з РДУГ мають ознаки неврологічних пошкоджень. Поняття гіперактивності є досить популярним в наш час, і на жаль часто вживається не за призначенням. Дорослі не рідко використовують цей термін при означенні характеристики активності дитини, що їм заважає. Тому, важливо у роботі з дорослими, що взаємодіють з гіперактивними дітьми наголошувати на тому, що РДУГ це медичний діагноз, і якщо цього не встановлено то доцільно використовувати інші висловлювання стосовно поведінки дитини.

Розлад дефіциту уваги з гіперактивністю (РДУГ) також іноді називають гіперактивністю або Синдромом дефіциту уваги (СДВ). Більшість наукових джерел описують РДУГ як загальний стан, який може проявлятися як у дітей, так і у дорослих.

Клінічні прояви РДУГ та ГКР (гіперкінетичний розлад) визначаються трьома основними симптомами (критеріями): неухабністю (складність концентрації), гіперактивністю (дезорганізованість, підвищений рівень активності), та імпульсивністю поведінки [2, с. 4].

Для відповідності діагностичним критеріям важливо, щоб симптоми:

- проявилися у віці до 7 (РДУГ) чи 6 років (ГКР);
- зберігалися протягом щонайменше 6 міс;
- мали всеосяжний характер (були присутніми в різних ситуаціях, - наприклад, удома, в школі, в суспільному житті);
- зумовлювали значні функціональні порушення;
- не були зумовлені іншими психічними розладами (наприклад, загальними розладами психологічного розвитку, шизофренією, іншими психотичними розладами, депресією чи тривожністю).

Синдром непосиди, модна хвороба, перебільшена проблема - як тільки не називають синдром дефіциту уваги з гіперактивністю (РДУГ або ADHD). Але неврологи і психіатри попереджають, що не варто ставитися до РДУГ легковажно: це діагноз, який не лікується, але вимагає певної корекції. У всьому світі зростає кількість дітей з цим синдромом. Важливо правильно допомогти їм в дитинстві, щоб хвороба не заважала повноцінно жити в дорослому віці.

Психологічний супровід дітей дошкільного віку що мають РДУГ, являє собою комплексний тривалий процес, що потребує системного підходу. Практичний психолог є головним організатором і координатором психолого-педагогічного супроводу дошкільників з РДУГ. У практичній діяльності організацію психологічного супроводу дітей, що мають РДУГ здійснюємо за наступним алгоритмом:

1. Первинне консультування батьків
2. Діагностичне обстеження дитини з ознаками РДУГ
3. Визначення індивідуального плану роботи
4. Консультування батьків, педагогів щодо взаємодії з дитиною з РДУГ
5. Корекційно-розвивальна робота з дитиною з РДУГ
6. Моніторинг динаміки досягнень, реалізації індивідуального плану роботи.

На етапі первинного консультування здійснюємо збір інформації про поведінку дитини, її прояви в різних сферах життєдіяльності. Особливості її індивідуального розвитку: особистісні характеристики пізнавальних процесів, характер міжособистісних взаємин з дорослими та однолітками, сильні сторони особистості дитини, на які можна орієнтуватися під час роботи з нею.

Також, вагоме значення має вивчення анамнезу (історії) дитини, що включатиме в себе відомості про народження, наявність перенесених в ранньому віці інфекційних захворювань, травм, тощо. Вивчення даної інформації дає змогу визначити етіологію виникнення РДУГ у дитини.

Етап діагностичного обстеження дитини, полягає у підтвердженні або спростуванні наявності проявів РДУГ. Тому, слід пам'ятати про те, що діагноз

РДУГ має право встановлювати лише лікар-невропатолог чи психоневролог. Отже, якщо виникають підозри щодо наявності в конкретної дитини проявів гіперактивності, слід порадити батькам звернутися до спеціаліста, який зможе підтвердити або спростувати цей діагноз. Власне, висновок лікаря щодо здоров'я дитини, встановлення їй діагнозу в категорії F90 «Гіперкінетичні розлади» за Міжнародною статистичною класифікацією хвороб 10-го перегляду (МКХ-10) є визначальним для організації практичним психологом відповідної корекційно-розвивальної роботи з нею. Але на практиці, переважним чином, батьки відмовляються звертатися до медичних фахівців, тому часто практичному психологу доводиться опиратися на власний досвід, ресурс. У такому випадку, для визначення та оцінки критеріїв РДУГ, ми використовуємо тест Вандербільта, та (або) діагностичну систему DSM-V. Варто зазначити, що з метою підвищення валідності результатів тесту Вандербільта, його варто проводити з усіма дорослими, що взаємодіють з дитиною з РДУГ. Таким чином, ми маємо змогу отримати більш достовірні дані стосовно стану дитини, та поведінкові прояви у різних сферах життєдіяльності (сім'я, навчальний заклад, інші суспільні сфери).

Проводимо цілеспрямоване спостереження за дитиною, вивчаємо певні прояви її поведінки під час бесіди з батьками та педагогами. Отримані дані вносимо в індивідуальну картку дитини. Заповнюючи індивідуальну картку дитини з РДУГ, вказуємо такі особливості її індивідуального розвитку: особистісні характеристики пізнавальних процесів характер міжособистісних взаємин з дорослими та однолітками, сильні сторони особистості дитини, на які можна орієнтуватися під час роботи з нею.

За результатами аналізу діагностичного дослідження визначаємо план індивідуальної роботи з дитиною, який включає в себе консультування, просвіта батьків та педагогів щодо конструктивної взаємодії з дитиною що має РДУГ, корекційно-розвивальна робота з дитиною, моніторинг динаміки досягнень, реалізації індивідуального плану роботи.

Однією з головних проблем у супроводі дітей з РДУГ є те, що педагоги не завжди володіють достатніми знаннями щодо роботи та взаємодії з гіперактивними дітьми. Переважним чином вони акцентують увагу лише на тих труднощах, які зумовлює в них перебування таких дітей у групі дошкільного закладу. Нажаль, педагоги не завжди розуміють, що подібна поведінка має об'єктивні причини, і дошкільники з РДУГ, в силу фізіологічних особливостей, просто не можуть поводитися інакше. Тому, практичний психолог надає рекомендації щодо роботи з дитиною з РДУГ, які спрямовані на створення у груповому середовищі психологічно комфортних умов для дитини, допомагають зняти емоційне напруження в прийнятній формі, а також на опанування нею навичок міжособистісної взаємодії та конструктивного розв'язання конфліктів, підвищують статус дитини в колективі однолітків. Варто також проводити із педагогами заняття з елементами тренінгу «Гіперактивна дитина в дошкільному закладі». Метою цих занять є: психологічна просвіта педагогів щодо особливостей та причин РДУГ,

визначення шляхів зниження рівня проявів гіперактивності у дошкільників, розширення знань педагогів щодо способів розвитку в дітей навичок саморегуляції. Під час заняття педагоги мають змогу отримати теоретичні знання про РДУГ у дітей, оволодіти практичними прийомами психологічної допомоги дошкільникам та їхнім батькам. Проводимо такі вправи, які допоможуть зрозуміти дошкільників, особливості їхньої поведінки і правильно реагувати на прояви РДУГ у дітей.

Відповідно до визначеного індивідуального плану проводимо роз'яснювальну роботу з батьками дітей із розладом дефіциту уваги та гіперактивності. Складність цього етапу роботи полягає у налагодженні контакту з батьками дитини з розладом РДУГ, оскільки останні схильні до заперечення факту наявних проявів розладу у своєї дитини. У даному випадку, практичний психолог фактично стає опорою для батьків, оскільки виховання таких дітей потребує великих зусиль та внутрішнього ресурсу. Роз'яснювальну роботу можна проводити в таких формах: консультації, інформаційні повідомлення, дистанційні форми психологічної просвіти, підготовка буклетів з рекомендаціями, розміщення інформації на стенді психологічної служби закладу тощо. Орієнтуємо батьків дітей з РДУГ на виконання таких завдань: співпрацювати з практичним психологом та педагогами дошкільного навчального закладу, отримувати консультації фахівців, зокрема невролога, дитячого психіатра, тощо. Варто наголошувати на тому, що дотримання рекомендацій фахівців і закріплення результатів корекційної роботи під час спілкування з дітьми вдома, підвищує результативність психологічного супроводу загалом. Пояснюємо батькам, що вчинки дітей ненавмисні та неруйнівні. Через такі свої особливості дошкільники не в змозі самотійно розв'язувати складні ситуації. Акцентуємо увагу на тому, що поліпшення поведінки залежить не лише від корекційних занять, а здебільшого від сприятливого мікроклімату та спокійної атмосфери в родині. Наголошуємо батькам на доцільності дотримання дитиною режиму відпочинку, оскільки повноцінний відпочинок є вкрай необхідним для напруженої нервової системи дитини з РДУГ. Також, на початкових етапах психологічного супроводу, батькам та педагогам варто запропонувати користуватися пам'яткою «Виховання дитини з розладом РДУГ», в якій прописані основні рекомендації, що допоможуть у налагодженні взаємодії з гіперактивною дитиною.

Педагогічні працівники разом із практичним психологом і батьками виконують такі спільні завдання: навчають дитину адекватних способів вираження потреби в руховій активності; допомагають опанувати навички конструктивного розв'язання конфліктів; формують здатність до емпатії.

Етап корекційної роботи з дітьми з РДУГ полягає у реалізації наступних завдань: розвиток у дітей навичок саморегуляції, самоконтролю, активної уваги, формування навичок ефективної міжособистісної взаємодії, підвищення самооцінки, корекцію поведінкових порушень, елімінація імпульсивності, зняття психоемоційного напруження. Корекційно-

розвивальні заняття мають комбіновану структуру: комплексна нейрокорекція, та пісочна терапія. Нейропсихологічна корекція дітей з РДУГ включає в себе дихальні вправи, окорухові вправи, кінезіологічні вправи (комплекс рухових вправ), вправи для релаксації і візуалізації, функціональні вправи, вправи для розвитку комунікативної і когнітивної сфери, вправи з правилами.

Приблизна структура заняття:

- дихальні вправи – 3-4 хвилин;
- окорухові вправи – 3-4 хвилини;
- кінезіологічні вправи – 5-10 хвилин;
- функціональні вправи (розвиток уваги, довільності, самоконтролю);
- комунікативні вправи, елімінація гніву і агресії – 10- 20 хвилин;
- пісочна терапія – 20-25 хвилин;
- релаксація – 3-5 хвилин.

Дихальні вправи впорядковують внутрішній ритм організму, розвивають самоконтроль і довільність. Єдиним ритмом, яким довільно може керувати людина, є ритм дихання і руху. Нейропсихологічна корекція будується на автоматизації і ритмуванні організму дитини через базові багаторівневі прийоми.

Уміння довільно контролювати дихання розвиває самоконтроль над поведінкою. Особливо ефективні дихальні вправи для корекції дітей з РДУГ.

Виконання комплексу окорухових вправ дозволяє розширити поле зору, поліпшити сприйняття. Односпрямовані і різноспрямовані рухи очей розвивають міжпівкульну взаємодію головного мозку і підвищують енергетизацію організму. Також, різноспрямовані рухи очей сприяють активізації процесу навчання.

Кінезіологічні вправи (перехресні рухи тіла і пальців) забезпечують розвиток міжпівкульної взаємодії, зняття сінкінезій (мимовільні співдружні рухи) та м'язових затисків. Крім того розвиток «відчуття » власного тіла сприяє збагаченню і диференціації сенсорної інформації від самого тіла. Відомо, що центром тонкої моторної координації є лобова частка мозку, що відповідає також за самоконтроль. Тому, при регулярному виконанні перехресних рухів утворюється велика кількість нервових шляхів, які зв'язують півкулі головного мозку, що сприяє розвитку психічних функцій. Слід також зазначити, що повільне виконання перехресних рухів сприяє активізації вестибулярного апарату, та лобних ділянок мозку. Функціональні вправи доцільно проводити за трьома основними напрямками:

- розвиток уваги, довільності та самоконтролю;
- елімінація гіперактивності та імпульсивності;
- елімінація гніву та агресії.

Корекцію варто проводити поетапно, починаючи з однієї окремої функції. Гіперактивній дитині просто неможливо буди одночасно уважною, не імпульсивною, спокійною. Коли будуть досягнуті стійкі позитивні результати, з розвитку однієї функції, можна буде переходити до формування іншої.

Наприклад, розвиваючи довільний розподіл уваги варто знизити навантаження на самоконтроль імпульсивності, та не обмежувати рухову активність. Знижуючи імпульсивність, не варто працювати над концентрацією уваги, й обмежувати рухливість. Розвиваючи посидючість, можна допустити імпульсивність і розсіяну увагу.

Комунікативні вправи діляться на три етапи:

- індивідуальні вправи спрямовані на відновлення і подальше поглиблення контакту із власним тілом, невербальне вираження станів і відносин;

- парні вправи сприяють розширенню «відкритості» у відношенні до партнера - здатності відчувати, розуміти і приймати його;

- групові вправи через організацію спільної діяльності формують навички взаємодії в колективі.

Позитивним терапевтичним ефектом у роботі з дітьми з РДУГ володіє пісочна терапія. Використання цього методу у роботі з гіперактивними дітьми забезпечує виконання одразу декількох завдань: зниження психоемоційного напруження, елімінація імпульсивності та агресивності, зниження рівня тривожності, формування та закріплення позитивних патернів поведінки. Хоча, деякі джерела, містять інформацію про недоцільність застосування цього методу у роботі з гіперактивними дітьми, мотивуючи це тим, що діти з імпульсивністю та розсіяною увагою уникають види діяльності які потребують надмірних зусиль у виконанні. Проте, на практиці, ми мали змогу переконатися у протилежному ефекті, і в підсумку змогли досягти стійкої позитивної динаміки. Єдиним, важливим моментом у застосуванні цього методу, є можливість вибору дитиною матеріалу. Це може бути сухий або вологий пісок. Найцікавіше те, що в 90% випадків гіперактивна обирає вологий пісок, оскільки з таким матеріалом легше працювати, і він володіє більшою пластичністю.

На початковому етапі пісочної терапії використовуємо мотиваційні ігри за допомогою яких формуємо «довіру» до піску, та зацікавленість дитини у процесі. Далі використовуємо структуру створення картини на піску довільно за задумом, або за обраною тематикою. Використовуючи варіант довільної картини, дитина має можливість вербалізувати проблеми що її турбують, зняти психоемоційне напруження, знизити рівень тривожності який притаманний дітям з РДУГ. Застосовуючи варіант створення пісочної картини за темою, штучно створюємо проблемну ситуацію, та пропонуємо дитині пошук конструктивного шляху вирішення проблеми, таким чином, формуємо та закріплюємо позитивні патерни поведінки.

Варто зазначити, що можливості компенсації когнітивних та поведінкових порушень значно обмежуються за відсутності розуміння батьками причин і проявів цих порушень. Корекційно-розвивальна робота найбільш ефективна за участю батьків.

Додатковими прийомами якими батьки можуть скористатися для корекції можуть бути:

1. Ритмування правої півкулі – заняття ритмікою, лижами, тенісом, хореографією.
2. Активізація роботи стоволових відділів головного мозку – плавання пірнання, стрибки на батуті, дихальна гімнастика.
3. Розвиток міжпівкульної взаємодії – східні єдиноборства, кінезіологічні вправи, в'язання.
4. Зняття гіперактивності, імпульсивності – заняття з глиною і водою, піском.
5. Розвиток стійкості та уваги – нанизування намистин, сортування природних матеріалів
6. Розвиток здатності до довільного переключення уваги – читання алфавіту що чергується з рахунком.

Завершальний етап - виконання вправ на релаксацію, які формують навички саморегуляції, та спрямовані на оволодіння прийомами самозаспокоєння, що особливо є актуальним для дітей з РДУГ.

Особливе значення у процесі психологічного супроводу дітей з РДУГ, має застосування мультидисциплінарного підходу. Даний підхід дає змогу залучати до співпраці необхідних фахівців (невролог, психотерапевт), та використовувати додаткові методи апаратної корекції РДУГ такі як: транскраніальна магнітна стимуляція мозку, мікрополяризація, та метод БЗЗ (біологічно зворотній зв'язок). Це не медикаментозні методи, які не пригнічують ЦНС, а відновлюють її роботу в природному режимі. Застосування даних методів значно підвищує результативність терапії РДУГ у дітей. Особливо зарекомендував себе метод БЗЗ, який сприяє формуванню свідомої регуляції тілесних функцій організму. При терапії дітей з РДУГ застосовують нейро-зворотній зв'язок - різновид біологічного зворотного зв'язку. Ця нова методика показала позитивні результати протягом останніх 10 років. Сеанс навчання стає коротшим, обладнання - краще, а в поєднанні з хорошою терапією, зростає ймовірність досягнення позитивного результату. Дослідження показують, що після вивчення методики БЗЗ і 40 сеансів нейро-зворотного зв'язку, в дітей спостерігалось зниження імпульсивності, підвищення уваги і працездатності. Цей метод допомагає дітям не тільки використовувати свідомість, але і поліпшити кровообіг певних частин головного мозку, які пов'язані з розладом дефіциту уваги з гіперактивністю. Звичайно, застосування даного підходу можливе виключно за згоди, та співпраці батьків дитини з РДУГ.

Варто обговорювати поточні результати проведеної роботи з батьками та педагогами, щоб мати змогу своєчасно вносити корективи й зміни в її зміст.

Після реалізації індивідуального плану роботи окреслюємо на майбутнє стратегію педагогічної взаємодії з дитиною зі РДУГ для розкриття її потенційних особистісних можливостей.

У результаті систематичної, організованої роботи дорослі, які взаємодіють з дітьми з РДУГ, зокрема батьки та педагоги, зрозумівши суть проблеми, навчаються враховувати індивідуальні особливості кожного з цих

дітей та спрямовувати свою взаємодію з ними на підтримку, та допомогу їм в оволодінні важливими навичками самоконтролю. Це допоможе дітям з розладом дефіциту уваги та гіперактивності зростати успішними, впевненими, налагоджувати ефективну взаємодію з дорослими та однолітками в колективі, стати повноцінними членами суспільства.

Література

1. Гаєвська Н. Що робити, якщо у дитини синдром дефіциту уваги з гіперактивністю (СДУГ) ?. [Електронний ресурс] / Н. Гаєвська – Режим доступу: <https://te.20minut.ua/blogs/sho-robiti-yaksho-u-ditini-sindrom-deficitu-uvaghi-z-ghiperaktivnistyu-sdugh.html>
2. Прокопів Л. Феномен гіперактивності в дошкільників: ознаки та причини / Л. Прокопів // [Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія](#). - 2011. - Вип. 16 (2). - С. 217-225.
3. Сиротюк А.Л. Синдром дефіцита внимания с гиперактивностью. Диагностика, коррекция и практические рекомендации родителям и педагогам. – М.: ТЦ Сфера, 2002. -128с.

Перець О.І.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад №203

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

ФЕНОМЕН ІНДИВІДУАЛЬНОГО ДОСВІДУ ДИТИНИ ТА ПІДХОДИ ДО ЙОГО ВИВЧЕННЯ

Постановка проблеми. Ранній вік – початковий етап засвоєння суспільного досвіду та закладення основ індивідуального. Дитина розвивається під впливом вражень від оточуючого світу. У неї рано з'являється інтерес до життя й діяльності дорослих. Важливо відмітити, що термін «досвід» загалом та «індивідуальний досвід» зокрема є недостатньо визначеними як на концептуальному рівні, так і на рівні емпіричних досліджень. Тому не випадково, що в більшості сучасних словників з психології категорії «досвід» відсутня.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Останнім часом намічається суттєве підвищення інтересу з боку дослідників до змістовного вивчення феномену досвіду. Однак, вчені по-різному розуміють цей складний психологічний феномен і розглядають його як сукупність знань, умінь і навичок (К. К. Платонов); як діяльність, представлену у свідомості людини (О. В. Турчинов); як складну систему, що складається зі способів, прийомів і правил вирішення виробничих завдань (Ю. К. Стрелков); як впорядковані у свідомості образи пережитих подій (А. А. Кронік, Л. Д. Бурлачук, Є. Ю. Коржова), як результативну діяльність психічних процесів, в якій закріплені

всі професійні знання, вміння, навички, способи і технології діяльності, з якими стикається за своє життя людина (Е. Ф. Зеєр) та ін.

Метою даної роботи виступає теоретичне обґрунтування феномену індивідуального досвіду дитини та шляхів його вивчення.

Виклад основного матеріалу дослідження. О. М. Лактіонов [2] вважає, що досвід – «це така психологічна реальність, яка завжди стосується конкретної людини, тобто завжди індивідуальна за своєю природою. Тому виявлення її загальних закономірностей і механізмів повинно ґрунтуватися на індивідуальних способах дій, індивідуальних цінностях, життєвих подіях». Він зазначає, що «... досвід представляє собою таке психологічне утворення, котре дає можливість не тільки використовувати відповідні задачі знання, уміння і навички, але й певним чином адаптуватися до умов життя, взаємодіяти з оточуючим світом, інтерпретувати події у світі і себе у цих подіях» [2, с. 145]. Він наголошує, що предметом дослідження має бути не досвід взагалі, а лише індивідуальний досвід.

Беручи за основу згадані вище дослідження та наукові ідеї, вважаємо за необхідне доповнити, що *індивідуальний досвід, складається з практичного (реального) та внутрішнього (особистого) досвіду. Тобто індивідуальний досвід, на наш погляд, - це сукупність усього того, що відбувається з людиною в її житті (реальність), що вона усвідомлює, розуміє та досвіду про себе, свої здібності, свої чесноти і вади, а також про власні думки, ідеї і значення (внутрішній досвід).*

У повсякденному житті і під час спеціально організованих занять з дорослими діти мають розглядати, досліджувати безпечні предмети вжитку. При цьому дорослому варто підкреслювати основні якості предметів, формувати способи дій з ними, можливі варіанти використання, відокремлюючи словесно коротко їх призначення (чашка-пити, ліжко-спати тощо). Таким чином, дорослий розширяє лексичний запас малюка, формує активний словник та збагачує індивідуальний досвід.

Форми збагачення індивідуального досвіду можуть бути різними, різнопланові спостереження (у садочку та вдома, під час прогулянки та процесу підготовки до прогулянки; за простими діями дорослих та інших дітей); індивідуальні доручення; залучення дітей до вирішення практичних задач; посильна участь у трудових діях дорослих людей (збирання іграшок, допомога під час сервірування столу, підготовки до занять тощо). Індивідуальний досвід дітей збагачується також через різноманітні види занять, на яких закріплюється та розширюються знання про навколишню дійсність: людей, тварин, предмети, дії з ними, суть та можливі результати цих дій. Але природнім шляхом індивідуальний досвід опановується дитиною саме в грі. Адже, у процесі ознайомлення з довкіллям у дітей накопичується й збагачується досвід практичної діяльності, виникає потреба відтворити його у грі. І роль дорослого на цьому етапі – навчити дитину переводити власний досвід в ігровий умовний план.

Починаючи з раннього дитинства, необхідно формувати компетентну особистість, здатну перемагати труднощі, орієнтуватися в нових ситуаціях, накопичувати індивідуальний досвід та постійно самовдосконалюватись, то діагностика розвитку дітей раннього віку, покликана допомагати педагогам і батькам правильно будувати педагогічний процес.

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє зазначити, що переважно більшість діагностичних методик орієнтована на обстеження психофізичного розвитку дитини раннього віку, визначення ступеня її психомоторного розвитку за віковими показниками – критеріями (В. Манова-Томова) [1].

Розглядаючи індивідуальний досвід як сукупність накопичених знань, уявлень, умінь та навичок дитини, ми вважаємо, що всі зазначені його складові реалізуються в провідній діяльності цього віку – предметній, яка на нашу думку може бути умовно прийнята за показник розвитку індивідуального досвіду дитини раннього віку. Адже предметна діяльність передбачає різноманіття дій, пізнавальну активність та використання мовлення, які самі собою гуртуються на значеннях, уміння та навичках дитини. Вивчення уявлень дитини, як однієї з складників індивідуального досвіду ми вважаємо можливим за аналізом предметного гнозису дитини.

Ураховуючи вище зазначене, ми розробили комплексну психодіагностичну програму вивчення індивідуального досвіду дитини раннього віку, що вміщує наступні методики.

1. Методика «Предметний гнозис», суть якої в демонстрації дитини предметних карток із подальшим запитанням щодо зображення.

2. Методика «Діагностики розвитку предметної діяльності» (за О. О. Смирновою) [3].

Під час діагностики предметної діяльності у дітей третього року життя основними виступають наступні: операційно-технічна сторона діяльності (види дій з предметами), цілеспрямованість (від 2,5 років), пізнавальна активність і включення у спілкування з дорослими.

Висновок. Індивідуальний досвід дитини раннього віку є одночасно основною і результатом її активності та починає формуватися в ранньому віці. Дібрані методики діагностики індивідуального досвіду дозволяють вивчити його складові з урахуванням онтогенетичних особливостей дитини раннього віку. Розроблена психодіагностична програма склала основу першого етапу експериментального дослідження спрямованого на оптимізацію індивідуального досвіду дитини. Подальші дослідження з обраної проблеми вбачаємо в розробці програми психологічного супроводу розвитку індивідуального досвіду дитини.

Література

1. Енциклопедія діагностичних методик щодо з'ясування стану психофізичного розвитку дітей раннього віку / [упоряд. К. Л. Крутий, Л. о. Федорович]. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД. 2012. – 204с.

2. Лактионов А. Н. Координаты индивидуального опыта / А. Н. Лактионов. – Харьков: Бизнес Информ, 1998. – 492 с.

3. Смирнова Е. О. Диагностика психического развития детей от рождения до 3 лет / [Смирнова Е. О., Галигузова Л.Н., Ермолова Т. В., Мещерякова С. Ю.]. – М.: МГППУ, 2002. – с109 – 118.

Дубінова М.О.,

практичний психолог

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)

комбінованого типу № 4 «Вогник»

м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВЕ ЗАНЯТТЯ В ГРУПІ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ «В ГОСТІ ДО КОРОЛЕВИ ПОЧУТТІВ»

Мета:

Розвивати вміння передавати емоційні стани за допомогою кольору (радість, страх, спокій, смуток, злість, здивування); формувати вміння емоційного розвантаження.

Виховувати у дітей здатність до співпереживання. Виховувати інтерес у дітей до самих себе, почуття приналежності до групи.

Вчити дітей встановлювати зв'язок між подіями та емоціями, розширювати емоційні уявлення дітей. Активізувати словник дітей поняттями, що пояснюють різні емоції. Закріпити знання про емоційні стани.

Дослідити психоемоційний стан дітей.

Методи: Кольоротерапія, бесіда, ігри та вправи на розширення емоційний уявлень.

Матеріали: повітряна кулька, медальйони у формі кульки, модель королівства, скриня, ключ, м'яч, сюжетні картинки, роздатковий матеріал, олівці 8 кольорів (червоний, жовтий, синій, зелений, фіолетовий, коричневий, сірий, чорний).

Хід заняття

1. Привітання.

Добрий ранок, діти любі! *(Добрий ранок)*

Чи усе гаразд в нас в групі?

Ви довкола озирніться,

Один одному всміхніться,

Щоб ніхто не сумував,

З усіма радів і грав.

– Діти, привітайтеся один з одним, подаруйте свої добрі і щирі усмішки, розкрийте свої долоньки, наче маленьке серденько.

2. Сюрпризний момент

– До нас сьогодні в садок завітала Повітряна кулька. Вона запрошує нас у подорож. А куди саме, ми дізнаємося, коли туди потрапимо.

3. Вправа на релаксацію «Подорож на повітряній кульці»

Мета: зменшення психологічного напруження.

– Руки розставте в боки, як птахи – крила. Полетіли, теплий вітер нас обдуває. Дивимося на землю з висоти (*руки над очима*). Піднімаємося на хмари, вони м'які, пухнасті, прохолодні. Їх можна взяти в долоньки (*Діти збирають хмарки*).

Давайте трішки на них погойдаємося («пружинка»). Хмари як пухнасті пір'їнки, нам приємно, легко. Полетіли далі (*переміщення по всій кімнаті*). Приземлилися....

4. – Ось ми з вами потрапили до чудового королівства (*Перед дітьми з'являється королівство*), де живе королева Почуттів. Багато століть вона була щастям для тих, хто її знав, усі її любили і поважали. Допомогали їй вірні слуги: Радість, Спокій, Здивування, а заважали Смукот, Злість і Страх.

І ось одного разу Смукот, Злість і Страх захопили в полон Радість і заховали її в цій скрині. Скриньку може відчинити чарівна квітка. Але вони розсипали пелюстки по всьому світу. Нам потрібно знайти всі пелюстки.

– Діти, якщо ви будете розумні і кмітливі, ви зможете розгадати всі загадки. Тоді отримаєте пелюстки. Отож допоможемо королеві?

5. Вправа «Вибери емоцію на свято»

Мета: сприяти зниженню емоційного напруження; вчити дітей виявляти свої емоції та почуття.

– Щоб відшукати першу пелюстку, потрібно розповісти який настрій у вас сьогодні?

(*Опитати декілька дітей*)

– У тебе який? А який настрій у твого друга?

– Підійдіть до «кольорових кульок» і візьміть ту «кульку», яка відповідає вашому настрою.

– Якого кольору кульку ти вибрав? Чому?

(*Одягнути у вигляді емблеми кожній дитині кульку*)

Висновок: Дякую, що у вас у всіх сьогодні гарний настрій. А ми знайшли першу пелюстку.

6. Гра з м'ячем «Розкажи про себе» (*Діти стають у коло*)

– Королева Почуттів хоче з вами познайомитися. Я вам буду кидати м'яча і ставити запитання. Хто спіймає м'яч, той і відповідає на запитання.

– Скільки тобі років?

– Хто ти – хлопчик чи дівчинка?

– Чим ти любиш гратися?

- Яка твоя улюблена страва?
- Який улюблений колір?
- Хто твої друзі?
- Яка твоя улюблена тваринка?
- Яка улюблена казка?
- Який улюблений мультфільм?
- Який улюблений герой казки чи мультфільму ?

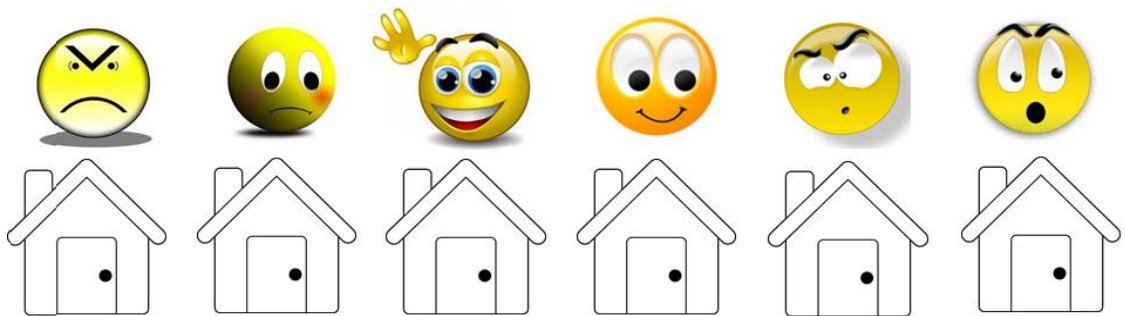
Висновок: Дякую, за ваші відповіді, що вмієте розповідати про себе. А ми отримала другу пелюстку до квітки. (*Запропонувати дитині прикріпити її*)

7. Вправа «Будиночок настрою»

– Сідайте на килимок і послухайте казку. Мешканці королівства (радість, спокій, здивування, страх, злість, смуток) живуть в маленьких кольорових будиночках. Причому кожне почуття живе в будинку певного кольору. Хтось живе в червоному будинку, хтось в синьому, хтось в чорному або зеленому. Кожний день, як тільки встає сонце, мешканці королівства займаються своїми справи.

Але одного разу на країну налетів сильний вітер, який позривав дахи із будинків і поламав дерева. Мешканці встигли заховатися, але будиночки врятувати не вдалося. Вони хотіли самі їх відремонтувати, але вітер розлив всю фарбу.

– Нам потрібно допомогти мешканцям і побудувати їхні будиночки. Сідайте за столи. Роздивіться уважно свої малюночки, які у вас є на аркушах. Є кольорові олівці. Намалюйте будинок такого кольору, який підійшов би для цього хазяїна.

Висновок: Дякую вам, дітки, від усіх мешканців за те, що ви врятували їхні будиночки. Ви справжні чарівники! Подивіться, ми знайшли третю пелюстку.

8. Гра «Добре-погано»

– Сідайте на килимок у коло і пограємося в гру «Добре – погано». Уважно послухайте правила гри. Я буду називатиму слова. Якщо слово означає добро, ви плескаєте у долоні, а якщо ні – не плескаєте.

Захистив, образив,
Посварились, штовхнув,
Допоміг, поділився, зруйнував,
Заспокоїв, ударив, обіграв.

Висновок: Дякую, що ви були дуже уважні, тому ми отримали ще одну пелюстку.

9. Розгляд ситуацій

— Зараз я буду показувати різні картинки, а вам потрібно сказати, хто робить добрі вчинки, а хто ні.

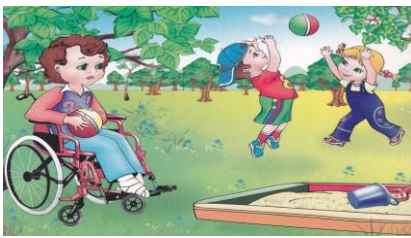
1. Добре діло роби сміло.

Як можна допомогти бабусі?

Що сталося із цією старенькою жінкою? Як вона почувається?

2. У лиху годину пізнаєм вірну людину.

Хто намальований на картинці?

Чому в хлопчика сумні очі?

Як ви думаєте, про що він мріє?

3. Де є добрі люди, там біди не буде.

Що робить бабуся? Який у них настрій?

Що робить дівчинка?

4. Не так вже боляче буває, коли вам хтось допомагає.

Не так вже боляче буває, коли вам хтось та спічуває

Спічує

Що сталося із хлопчиком?

Як виявляють співчуття його подружки?

Чи висохнуть у нього слізки завдяки таким друзям?

Коли вам боляче, хто вам допомагає почуватися краще? (Рідні, друзі, лікарі)

5. Хто людям добра бажає, той сам його здобуває.

Що робить білочка?

Чому вона вирішила поділитися шишкою з дятлом?

Як ви думаєте, чому радіють білченята і сонечко?

Як дятел зможе віддячити родині білки?

Висновок: Пам'ятайте, що панує істина проста: «Наш світ врятує доброта». Даруйте людям добро і воно обов'язково до вас повернеться.

— Ось і це завдання ви виконали правильно і змогли отримати п'яту пелюстку. А нам час вирушати далі.

10. Психогімнастика «Веселий таночок»

Потанцюй, як я, дружок, *(Пружинки вліво-вправо.)*

Руки в боки, ще й стрибок. *(Руки беруть в боки, виконують стрибок.)*

Крок назад, і крок вперед, *(Роблять крок назад, крок вперед.)*

Обертаємось тепер. *(Кружляння.)*

Летимо, мов хмарки всі, *(Біг по колу.)*

Не втомились, ні-ні-ні! *(Рухи головою вліво-вправо.)*

Гей, давай, не відставай,

Плескай, тупай і стрибай! *(Притопи, плескання в долоні, стрибки.)*

Висновок: Мені дуже сподобалось, які ви були добрими і уважними.

11. Вправа «Оціни вчинок»

– Зараз ми пограємося в гру «Оціни вчинок». Я вас запрошую сісти за столики. У вас на столах лежать картинки із зображенням різних ситуацій із життя. Розгляньте їх. А тепер послухайте уважно правила гри. Якщо на картинці ви бачите хороший вчинок, то на неї кладете сонечко. Якщо вчинок поганий – хмаринку.

Діти виконують завдання, а потім пояснюють, чому вони так зробили.

Висновок: Почуття бувають різні, вони допомагають нам розуміти настрій інших людей. Дуже важливо вміти бачити настрій інших людей, розуміти, чому їх він може змінитися, важливо бути спостережливим.

(Психолог разом із дітьми бере шосту пелюстку і прикріплює її до квітки)

12. Підсумок. Бесіда з дітьми

– Подивіться, ми знайшли всі пелюстки до квітки. Тепер можемо відкрити скриню і звільнити Радість.

– Давайте пригадаємо, де ми з вами були і що робили.

– Що вам найбільше сподобалось? Чим?

– А чи було вам важко? Чому?

– Що вас здивувало? Що ви відчували?

– Чи змінився ваш настрій під час заняття?

14. Рефлексія

– Давайте швидше відчинимо скриню.

(Психолог відчиняє скриню, звідки вилітають кульки)

– Ці кульки незвичайні, вони наповнені радістю. Хто їх отримає, зможе подарувати радість і собі, і іншим людям.

– Королева Почуттів дуже задоволена тим, що ви зробили добру справу. І за те, дарує вам ці повітряні кульки. А ви віднесете їх в групу і подаруєте їх своїм друзям, щоб і їм було приємно і весело.

Щоб повернутися назад у дитячий садок, давайте скажемо чарівні слова: «Повернись, повернись, і на місці покрутись».

– До побачення.

Романова Н.В.,

вихователь,

Заклад дошкільної освіти «Світлячок»,

м. Обухів, Київська область, Україна

ВПЛИВ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ НА ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНУ КОМПЕТЕНЦІЮ ДИТИНИ

Однією з найважливіших місій дошкільного навчального закладу є підготовка дитини до школи. Щодня діти відвідують різноманітні заняття у садочку, що є важливим кроком до переходу у школу. Грамота, розвиток мовлення, художня література, ознайомлення з природою та навколишнім, музичне, аплікація, малювання, ліплення конструювання та звичайно ж математика. Про останнє й піде мова у цій статті.

Математика – це те, що є дуже важливим елементом у розвитку дитини. Адже випускаючись з дошкільного закладу, діти мають знати фігури (об'ємні та площинні), відрізняти поняття «число» та «цифра», мати елементарні уявлення про порядкову та кількісну лічбу, вміти рахувати у прямому та зворотному порядку, відрізняти поняття «товстий-тонкий», «широкий-вузький», «довгий-короткий», орієнтуватися у просторі та часі, розв'язувати задачі.

Окрім педагогів садка, великий вплив на розвиток логіко-математичної компетенції дошкільника є сімейне виховання. Адже якщо є співпраця між садком та батьками, дитині буде набагато легше засвоїти математичні знання.

Досліджуючи це питання було дуже цікаво дізнатися, як саме батьки розвивають логіко-математичну компетенцію дитини за межами дошкільного закладу. Надзвичайно цікавим виявилось те, що кожна сім'я має свою певну «методику». Наприклад сім'я Вдовенків привчають свою донечку до математики за рахунок того, що вона вчиться рахувати на цукерках, які потрібно розділити між усіма членами родини. А сім'я Михайлюк, привчають сина відрізняти довгу та коротку дорогу додому чи до іншого місця призначення застосовуючи при цьому ознайомлення з орієнтацією у часі (до прикладу: «Сьогодні ввечері ми підемо короткою дорогою додому, а завтра вранці потрапимо у садок йдучи довгою дорогою»). Сім'я Пархоменків ознайомлює доньку з більш економічної точки зору, привчають дівчинку рахувати гроші та вчиться правильно їх використовувати їх, також ознайомлює з наслідками неправильного розподілу. А сім'я Ковалів, спрямовує сина на лічбу всього, що попаде на очі. Це можуть пташки на вулиці, кількість дерев до зупинки, рахують машини однакового кольору, а також сходинки в приміщеннях.

Дуже приємно усвідомлювати те, що батьки відповідально відносяться до розвитку своїх дітей. Але, нажаль, є прикрі випадки, коли батьки не звертають на це увагу та вважають, що навчанням має займатися дитячий садок і школа, аргументуючи це тим, що в них немає часу цим займатися, адже

вони зайняті своєю роботою і в них вистачає справ і без цього. Образливо зі сторони вихователя дивитися на таку байдужість батьків, бо саме вони повинні бути надійною опорою та підтримкою для майбутньої нації України.

Також, трапляється таке, що дитина сама не бажає вникати в математичні «завдання» і будь-який підхід до цього є марно витраченим часом, для цього слід шукати інший вихід із ситуації, мати можливість задіяти інших спеціалістів (психологів, психіатрів, невропатологів та ін.). Можливо ця дитина буде сильнішою в інших сферах розвитку і слід розвивати ці сфери більш поглиблено. Адже будь-яка дитина це індивідуальна особистість, яка має право виражати свої уміння та навички в тому напрямленні , яке дитині більш цікаве.

Наша ж задача привити дітям цікавість та бажання до занять з логіко-математичного розвитку, бо ми є одним із перших кроків до адаптації дитини у соціумі, до того, з якими знаннями дитина займе своє місце у школі.

Нещодавно, діти з групи розповіли про те, що не хочуть сидіти на занятті бо вони складні, можливо вони й праві у цьому, але ж не ми пишемо програму та вимоги до неї, тому в наших силах обіграти заняття так, щоб і дітям було цікаво, і воно відповідало вимогам програми, саме тоді логіко-математична компетенція дошкільника буде на високому рівні.

Чаплінська С.А.,

вихователь,

Заклад дошкільної освіти «Світлячок»,

м. Обухів, Київська область, Україна

«ТИ ТВОРИШ ДОБРО, ВОЛОНТЕР» (ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Мета: ознайомити дітей з поняттям «волонтер». Закріпити назву своєї країни.. Розвивати інтерес до своєї Батьківщини. Виховувати повагу до воїнів, співчуття до інших людей. Бажання допомогти і бути корисним тим, кому потрібна допомога. Виховувати любов до Батьківщини, патріотизм, гордість за те що ти - українець.

Матеріал: хортинг-ляльки; карта України з позначеними окупованими територіями; мультимедійна система, «Книга добра»; фото працівників ЗДО під час волонтерської роботи; матеріал для виготовлення колективної роботи «Сонце»

Хід

1. Ігровий момент (Прихід до дітей хортинг-ляльок Хортишка і Хортусі (вони збирають людські чесноти): принесли чарівний мішечок, у якому знаходиться лист від лікаря із Київського шпиталю про допомогу та «Книга Добра»).

Лист

Добрий день, дорогі діти, дитячого садочка «Світлячок». Знову звертаюсь до вас за допомогою, я – лікар військового шпиталю.

Як вам відомо, ми живемо з вами у складний час для нашої країни, в тому числі і для нас. У час, коли іде війна. Російські окупанти захопили частину нашої країни, а наші солдати боронять, відвойовують нашу землю. Війна, це страшна справа. Багато солдатів, мирних людей (дорослих і навіть дітей) гинуть, вмирають від зброї ворога.

У нашому шпиталі знаходяться військові, які отримали поранення. Вони важко хворі і потребують лікування. Але щоб ви знали, не тільки лікує крапельниця, або пігулка, а ще і добре слово, увага до наших поранених.

Тому ви, дорогі діти можете знову допомогти у лікуванні наших поранених солдатів. Я вам нагадаю як. Солдати чекають від дітей малюнків, або робіт виготовлених своїми руками. Відкрию вам секрет: «Робота виготовлена дитячою рукою, як оберіг, тобто володіє магичною силою. Вона оберігає і береже життя». Поранені чекають від вас допомоги. Я вас прошу, в котре, допомогти нашим пораним військовим. Адже, саме ви можете врятувати чийсь життя.

2. – Діти, лікар знову звернувся до нас за допомогою. Ми допоможемо?

Так ви молодці!

Я вам хочу розповісти про людей, яких не просять про допомогу, а вони самі її пропонують. Тобто, допомагають іншим без винагороди для себе.

Як було уже сказано, ми живемо у складний для нас час. У час війни. Наша Україна – мирна країна. Тут живе добрий, щирий, гостинний народ.

Вірш

Я – українець. Є у мене право
На рідну мову та свою державу,
На гордий прапор золотисто – синій,
На щастя жити у такій країні.
Я – українець. Право знати маю
Про тих, кого героями вважаю,
Що людство рятували від руїни, -
Синів і дочок, гідних України.
Я – українець. Хочу право мати
Завжди усе, що думаю казати,
На незалежну та міцну державу,
На все, що гарантовано по праву.
Я – українець. І моє це право
Любити землю горду й величаву,
Та дух свободи набирати в груди.
Я – українець. Був ним, є і буду!

Ми не готувалися до війни. Наш народ хоче жити у мирі з усіма країнами. Тому, коли російські окупанти (це люди які захоплюють землю іншої країни), захопили нашу територію на сході країни (це Луганська область,

Донецька область і Крим), то наші солдати мусили боронитися, захищатися. Але на захист нашої країни стали не тільки військові, а й звичайні люди. Їх називають - волонтерами. Ці люди допомагають усім, чим можуть тільки для того, аби швидше закінчилась війна, аби якомога менше було вбитих і поранених наших військових.

Тільки уявіть: ми з вами вдома спілкуємось зі своїми рідними, граємось, ходимо у гості до друзів, тобто живемо звичним життям. А наші захисники, у холод, у спеку, удош і сніг знаходяться в окопах, на вулиці у незручному одязі (щоб куля не вбила). Постійно під пильним наглядом слідкують, щоб ворог не захопив більше нашої території. А коли потрібно, то і стріляють у відповідь, щоб ворог знав що відсіч буде і наші захисники не пустять ворога на свою землю. Захисникам важко, тому волонтери допомагають усім чим можуть. Тобто плетуть маскувальні сітки, збирають гроші на військове спорядження, випікають смаколики, варять смачні вареники і борщі, пишуть листи. І все це везуть нашим захисникам.

3. Працівники нашого дитячого садка теж волонтери. І ви в тому числі є частинкою волонтерського руху. Тобто не байдужі до того, що відбувається у нашій країні. Наш дитячий садок, як тільки дізнався, що потрібна допомога то відразу «включився» у цю справу. Ми почали плести маскувальні сітки, бо ці сітки ховали місця де патрулювали солдати. У зимку ці сітки були білого кольору, а влітку – зеленого, щоб «злитися» з природою.

- Пригадайте, хто з вас допомагав плести маскувальну сітку? (відповіді дітей).

У ці сітки ми загортали ваші малюнки, побажання нашим захисникам, щоб підтримати їх.

- Пригадайте, діти, хто і що малював нашим захисникам?

Захисникам дуже важливо знати, що ми, цивільні люди, переживаємо за них. Ось фото у підтвердження того. Далі ми збирали консервацію, випікали солоденьке, збирали кошти на придбання необхідних речей. А ви малювали малюнки, робили «солодкі сюрпризи».

Волонтери – це люди які допомагають усім кому потрібна ця допомога. Наприклад: коли дізналися про дитячий будинок, який знаходиться в Луганській області, що їм дуже скрутно, ми збирали одяг, купували і випікали смаколики, показували художні номери, дарували обереги на згадку про наш дитячий садок, коли діти приїздили до нас у гості.

Волонтери – це люди з «великим серцем». Вони переживають більше за інших людей, ніж за самих себе. Люди з доброю душею, хорошими помислами потрібні скрізь і всюди. Так волонтери допомагають важко хворим дітям, дітям інвалідам, людям похилого віку, тобто усім хто потребує цієї допомоги.

Багато нас дорослих з дитячого садка стали членами громадської волонтерської організації «Материнське серце». Ми приймаємо активну участь у громадському житті нашого міста і навіть нашої країни.

Волонтери не вимагають вдячності за свою справу. Але ті люди, яким була допомога, інколи хочуть подякувати волонтерам. І тому, наша методист Надія Миколаївна нагороджена значком «Патріот України». Наш директор Раїса Іванівна, завідувач господарством Ірина Олександрівна, вихователь Світлана Анатоліївна, помічник вихователя Наталя Олексіївна мають подяки за волонтерську діяльність.

Волонтерам важливо знати, що їхня діяльність не даремна.

4. Фізкульт хвилинка

Раз, два, три, чотири –

Наші руки, ніби крила.

(Діти змахують руками),

Полетіли, полетіли,

Раз – присіли,

Два – присіли.

(Присідають).

На рахунок: раз, два, три,

Пострибаєм разом ми.

А скажу: чотири, п'ять –

Наші ніжки побіжать.

5. Пропозиція створити «Книгу добра» нашого дитячого садка. Сюди будуть записуватись і фотографуватись добрі справи наших дітей і дорослих.

6. Робота дітей.

Діти малюють малюнки у військовий шпиталь. У цей час звучить українська дитяча пісня про Україну.

Вірш

Ти твориш добро,

Даруєш радість усім,

Ти ділишся щастям

І серцем своїм.

Ти твориш добро,

Даруєш надію,

Ти твориш любов,

Ти здійснюєш мрії.

Душею і серцем

Ти завжди із ними,

Для них ти є другом,

І сім'я, і родина.

Ти наче те сонце,

Що гріє весною.

Для них ти як Ангел,

Що завжди з тобою.

Ти рук не опустиш,

Ти йдеш до мети,

Щаслива дитина,
Щасливий і ти.
З дитячих сердець
Погане ти стер,
Ти добра людина,
Ти – ВОЛОНТЕР!

Висновок: діти, то хто такі волонтери? Чи будете ви продовжувати справу волонтерів і бути справжніми волонтерами? Хортишко і Хортуся дякують Вам за Ваші чесноти: добро, бажання допомагати, любов до України. Вони покладуть їх у свою торбинку.

СЕКЦІЯ 4. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ В РАМКАХ РОБОТИ ДИТЯЧОГО САДКА

Воронцова-Лісницька Г.О.,
вихователь дитячого садка
Дошкільний навчальний заклад №140
м. Одеса, Одеська область, Україна

ЛЕПБУК – ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Одним із шляхів модернізації освітньої системи України є упровадження в навчальний процес ЗДО інноваційних педагогічних технологій і методів.

Поняттям «інновації» позначають нововведення, зміну, введення чогось нового. Впровадження інноваційних технологій є значущим та актуальним для виховання і розвитку дітей дошкільного віку, а саме:

- Забезпечують умови розвитку особистості;
- Розвивають пізнавальні якості дошкільника, його життєву компетентність у різних соціальних інститутах;
- Здійснюють її права на індивідуальний творчий внесок, на свободу саморозвитку.

Сучасній дитині необхідно не стільки багато знати, скільки послідовно і доказово мислити, проявляти розумову активність. Зміст і методи навчання дошкільнят спрямовані на розвиток пам'яті, уваги, уяви, на вироблення вміння порівнювати, виділяти характерні властивості предметів, узагальнювати їх за певною ознакою. Коли дитина сама діє з об'єктами, вона краще пізнає навколишній світ, тому пріоритет в роботі з дітьми слід віддавати практичним методам навчання.

Одним із таких методів, які сприяють вирішенню даної проблеми є лепбук. «Лепбук» – це книга або папка будь-якої форми та з будь-якої теми, з вкладеними у неї оформленими у оригінальний спосіб різноманітними міні

книжками, іграми, віконечками, малюнками. Як і інші цікаві інновації, він був підхоплений вихователями, матусями, вчителями всього світу та досить вдало ними використовується під час навчання у звичних та домашніх умовах.

«Лепбук» сприяє розвитку творчості, уяви, має дидактичні властивості, багатофункціональний, може використовуватись одночасно групою дітей. Крім того є засобом художньо-естетичного розвитку дитини.

Структура і зміст лепбука доступні дітям дошкільного віку, він забезпечує ігрову, пізнавальну, дослідницьку та творчу активність всіх виконавців. Процес створення лепбука дозволяє дитині бути учасником всього процесу, на будь-якому з його етапів.

Лепбук – це спосіб закріпити знання з певної теми, осмислити зміст всієї папки, провести дослідницьку роботу, в процесі якої дитина бере участь в пошуку, аналізі та сортування інформації. Він допомагає дитині краще зрозуміти і запам'ятати матеріал.

У будь-який зручний час дитина просто відкриває лепбук і повторює пройдене. В результаті роботи з лепбуком у дітей розвиваються універсальні вміння, такі як:

- Домовлятися з однолітками;
- Використовуючи усне мовлення, висловлювати свої думки і бажання;
- Приймати власні рішення, спираючись на свої знання і вміння;
- Вміння планувати майбутню діяльність;
- Шукати потрібну інформацію, узагальнювати її, систематизувати.

Лепбук розвиває творчі здібності та комунікативні навички. Особливо це актуально в наш час високих технологій, коли друковане слово стало не настільки популярне, і коли, на жаль, наші діти більше віддають перевагу комп'ютеру, ніж походу у бібліотеку за звичною книгою з картинками.

Виготовляючи лепбук, відкриваються широкі можливості для використання дидактичних ігор з різних розділів та у різних варіаціях. Їх застосування буде актуальним при узагальненні будь-якої теми.

Об'єднуючи навчання і виховання в цілісний освітній процес, «Лепбук» дає можливість педагогу побудувати діяльність на основі індивідуальних особливостей кожної дитини, створити умови, при яких сама дитина стає активним у виборі змісту своєї освіти. Використання лепбука забезпечує рівність можливостей, повноцінний розвиток кожної дитини, незалежно від місця проживання, статі, мови, національності, статусу, в тому числі і для дітей з особливими освітніми потребами.

Переваги використання технології «лепбук» у дошкільній освіті виявлено інтерактивну взаємодію між дитиною та дорослим. По-перше, такі форми роботи надають можливість здобути дитині певну інформацію про навколишній світ, яку дошкільник отримує в процесі власної активності. По-друге, у процесі взаємодії з однолітками, дитина опановує способи діяльності, через які пізнає себе, соціум, навколишній світ, взагалі механізми пізнання світу через індивідуальну, групову діяльність.

Враховуючи все вище сказано, керуючись чинними програмами та основними нормативно-законодавчими документами, які регламентують роботу вихователя ЗДО, використовую інноваційні технології під час планування роботи, проведення занять з вихованцями та організації їхнього дозвілля. І приділяю увагу роботі з «Лепбуком», як одним із аспектів інноваційних технологій в дошкільній освіті.

У своїй роботі використовую лепбук на закріплення, узагальнення знань та навичок дітей з таких тем: «Космос», «Осінь», «Зима»,

Як за приклад візьмемо фрагмент заняття у старшій групі на закріплення теми: «Зима», діти грали в Дидактичну гру «Тварини узимку. Хто де живе?». Діти відгадували загадки про тварин, описували та характеризували мешканців лісу, а також за малюнками відгадували зимові місяці, характеризували зиму за ознаками, складали невеличкі розповіді про зимові розваги.

В середній групі під час знайомства з темою: «Космос», також використовувала лепбук. Діти знайомилися з тілами сонячної системи; з'ясовували, чому буває день і ніч; дізнавалися, чому змінюються пори року; проведено дидактичні ігри: «Знайди планети за розміром і кольором», відгадували загадки.

Під час проведення занять на ознайомлення та узагальнення з використанням «Лепбука» дошкільники із задоволенням та інтересом стають активними учасниками навчально-виховного процесу, активно включаються в хід проведення заняття, проявляють власну ініціативу, намагаються самостійно висловлювати власну думку, вислуховувати думки інших дітей, в ігровій легше, швидше запам'ятовують подану інформацію та з легкістю відтворюють отримані знання через деякий час.

Активізація пізнавальної активності дітей дошкільного віку можлива при виконанні наступних вимог:

- Систематичного використання «Лепбука» в освітній діяльності;

- Вільного доступу «Лепбука» для дітей;
- Формування стійкого інтересу дошкільнят для створення і використання «Лепбука».

Співдружність з сім'єю – одне з першочергових завдань, мабуть у кожному дошкільному закладі. Сучасне життя спонукає до урізноманітнення та оновлення форм спільної роботи з батьками. Використання різних форм і методів, залучення батьків до співпраці, дипломатичність і творчість педагога – запорука успішної взаємодії ЗДО і родини. Традиційні форми роботи (повідомлення, доповідь) втратили своє значення через недостатність зворотного зв'язку.

Зараз дуже широко використовуються нові, активні форми роботи з батьками. І тут доречно теж використовувати теж «Лепбук», як інформаційний стенд для батьків і виготовляти його так, щоб було зручно його розташовувати на столі і батьки мали до нього вільний доступ.

Батьки – це експерти і не спостерігаючи за роботою педагога, вони повинні бути рівноправними партнерами і союзниками. Жодні дії не дають результатів, якщо до них залучати батьків. Всі поставлені проблеми повинні розв'язуватись разом у спільній співпраці з батьками, як першими і найавторитетнішими вчителями для їх дітей.

Отже, використання і створення «Лепбука» дає можливість яскраво, творчо інформувати, активно долучатися до навчального процесу і проявляти творчі здібності усіх учасників навчально-виховного процесу. Як показує зарубіжна практика, лепбукінг – ефективний освітній метод, який дозволяє розвивати різносторонню творчу особистість. Адже не дарма його широко використовують в навчальних закладах Великої Британії, Італії, Франції, США та ін.

Деникевич Ц.В.,

вчитель-логопед

Заклад дошкільної освіти № 127

м. Львів, Львівська область, Україна

ІГРОВІ ВПРАВИ ТА ПРИЙОМИ З РОЗВИТКУ ФОНЕМАТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ У ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ

Проблема формування фонематичних процесів у дітей із порушенням мовлення є однією з найважливіших у логопедії. Вона охоплює виховання культури мовленнєвого слуху, вироблення вмінь розпізнавати певний звук у слові, аналізувати звуковий склад слова.

Сформовані фонематичні процеси – це запорука чіткої вимови звуків, правильної складової структури, успішного вивчення правил. Якщо в дитини мовленнєве звукорозрізнення не сформоване, вона сприймає (запам'ятовує, повторює, пише) не те, що їй сказали, а те, що вона почула. Недостатність фонематичних процесів проявляється особливо яскраво в школі під час

навчання письма і читання, які, звичайно, сприяють оптимальному перебігу процесу навчання взагалі.

Не випадково і фахівці, і батьки приділяють багато часу розвитку фонематичних процесів. Але не завжди ця робота відбувається легко і успішно, особливо в дітей із мовленнєвими порушеннями.

Роботу з розвитку фонематичних процесів умовно можна поділити на 6 етапів:

- 1 – розрізнення немовленнєвих звуків;
- 2 – розрізнення висоти, сили, тембру голосу;
- 3 – розрізнення слів, близьких за звуковим складом;
- 4 – диференціація складів;
- 5 – диференціація фонем;
- 6 – розвиток навичок елементарного звукового аналізу.

Нижче подаю варіанти ігрових вправ для розвитку фонематичного (мовленнєвого) слуху, які найдоцільніше використовувати в роботі по подоланню фонематичного недорозвитку логопедам, вихователям закладів дошкільної освіти, педагогам початкової школи та батькам.

РОЗРІЗНЕННЯ НЕМОВЛЕННЄВИХ ЗВУКІВ:

Гра «Що звучало»

Дорослий пропонує дитині 3-4 іграшки, які можуть видавати різні звуки (барабан, свисток, дзвіночок, брязкальце, калаталка, тощо); знайомить дитину з їх назвами та звучанням. Після цього як дитина це засвоїла, можна починати гру. Дитя заплющує очі (або ж дорослий однією рукою притримує біля очей крихітку, щоб вона не хитрувала). Дорослий подає звук однією з іграшок. Малюк має відгадати іграшку, що звучала. По мірі засвоєння можна поступово збільшувати к-ть іграшок.

Гра «Чарівні коробочки»

Разом з дитиною насипте у коробочки крупы, камінчики, гудзики, скріпки і т.п.

Дитина повинна вгадати за звучанням, що в всередині. Якщо малюк правильно вгадає і ще й переконається в цьому, самостійно відкривши коробочку, його радості не буде меж. Тому коробочки повинні зручно відкриватися. Починайте з 3 коробочок та збільшуйте їх кількість по мірі засвоєння.

Гра «Знайди пару»

Схожа до попередньої, але тут вам вже потрібно підготувати по 2 однакові коробочки. Тому що в цій грі малюк повинен відшукати пару. Звичайно, попередньо не забудьте ознайомитись із звучанням усіх коробочок. Починайте з 5 пар (10 коробок).

Гра «Магазин»

Для цієї гри підійдуть пластикові коробочки (головне, щоб вони були непрозорі). Всередину покладіть будь-що (гречку, гудзики, макарони, квасолю, тощо). Але обирайте предмети з контрастним різним звучанням. Продавець (дорослий) розказує дитинці, що саме продається сьогодні в

магазині, показуючи звучання та вміст кожної коробки. Покупець (дитина) називає той предмет, який хоче придбати. Продавець по черзі шелестить кожною коробочкою допоки покупець не відгадає, де саме є його бажаний предмет. Починайте з 3 коробочок та збільшуйте їх кількість по мірі засвоєння.

Гра «Впізнай за звуком»

Дорослий знайомить дитину із звуками, які видають різні предмети, якщо їх запустити в дію: м'яч, вдарившись об підлогу чи об стіл, кулька, яка перекочується в склянці чи в горнятку (керамічному, металевому, дерев'яному, скляному), газета, якщо її скласти чи розкласти. Після цього як дитина це засвоїла, можна починати гру. Дитя заплющує очі, а дорослий видає звук тим чи іншим предметом (можна ховатись за імпровізованою ширмою). Завданням дитини є розрізнити й назвати предмети, що звучали.

Одним із варіантів гри є розрізнення звуків шелесту паперу різної фактури (газети, фольги, серветки, картону). Починайте з 3 предметів та збільшуйте їх кількість по мірі засвоєння.

Гра «Відгадай»

Розгляньте разом з дитиною малюнки предметів, що утворюють той чи інший звук. Наприклад: годинник (тік-так), барабан (бам-бам), молоточок (тук-тук), двері (стук-стук) і т.п.

Назвіть кожен предмет і промовте звук, який він може видавати. Коли малюк добре засвоїть як звучить кожен предмет, розпочинайте гру.

Наслідуйте певний звук, а дитина нехай показує/називає предмет.

РОЗРІЗНЕННЯ ВИСОТИ, СИЛИ, ТЕМБРУ ГОЛОСУ:

Гра «Голосно-тихо»

Домовтеся, що дитина буде виконувати певну дію (йде на носочках, тупотить ногами, плескає в долоні і т.д.), коли ви вимовлятимете слова (будь-які) голосно і коли тихо. Можна ускладнити, додавши 3 варіант «дуже голосно».

Є ще схожа гра «Далеко-близько». Ви промовляєте слово голосно, дитина відповідає - близько. Слово промовили тихо, дитина відповідає - далеко.

Гра «Голос»

Запишіть на диктофон голоси близьких людей і голос самої дитини. Попросіть вгадати чий голос вона почула.

Гра «Три ведмеді»

Читаючи дитині казку «Три ведмеді», копіюйте голоси героїв. А дитя повинно вгадати чиїм голосом з персонажів казки говорить дорослий.

Гра «Хто тебе покликав?»

Всі учасники гри стають в коло, один учасник стоїть всередині кола. В нього зав'язані очі. Хтось один повинен покликати того, хто стоїть в колі. Завдання учасника в колі – відгадати, хто його покликав.

Гра «Відгадай де мама, а де дитинча»

Пропонуєте дитині картинки із зображенням домашніх чи диких тварин та їх дитинчат (собака й цуценя, корова й телятко, кішка й кошеня,

тощо). Промовляєте кожне “му”, “гав” і т. д. то низько (голосом дорослих тварин), то високо (голосом дитинчат тварин). Завдання дитини полягає в тому, щоб, орієнтуючись на характер звуків та висоту голосу, показувати картинку із зображенням дорослих тварин чи їх дитинчат. Можна цю гру пограти й без картинок.

РОЗРІЗНЕННЯ СЛІВ, БЛИЗЬКИХ ЗА ЗВУКОВИМ СКЛАДОМ:

Гра «Годинник»

Завдання: знайди схоже за звучанням слово. Дорослий промовляє назви зображень, дитина стрілочками показує на слова, близькі за звуковим складом.

Гра «Що переплутав хлопчик Вітя»

Дорослий декламує вірш, а дитина уважно слухає та визначає, що правильно, а що ні.

Геть усе, усе на світі
Переплутав хлопчик Вітя.
Каже: діти вчаться в ПОЛІ,
А комбайн працює в ШКОЛІ,
Всіх людей стрижуть в ЛІКАРНІ,
А лікують в ПЕРУКАРНІ,
Ми книжки берем в АПТЕЦІ,
Ліки – у БІБЛІОТЕЦІ.
От який Вітьок дивак.

Ти ж бо знаєш – це не так!

Далі дорослий починає речення, а дитина його закінчує, даючи правильне, розумне завершення:

Діти звійсно вчаться в...	шкoлі.
А комбайн працює в...	полі.
Ми лікуємось в...	лікарні.
А стрижемо в...	перукарні.
Ліки беремо в...	аптеці.
А книжки в...	бібліотеці.

Гра «Незвичайний поїзд»

Дорослий виставляє у віконцях поїзда картинку, дуже близькі за своїм звучанням, наприклад: «рак – лак – мак», «суп – зуб – дуб» та промовляє їх дитині. Потім картинку віддають дитині, а дорослий називає дві або три картинку у певній послідовності. Дитина має розставити їх у відповідному порядку у віконцях поїзда.

Гра «Знайди помилку»

Дорослий декламує вірш, акцентовано вимовляючи слова «кіт» та «кит». Дитині показують зображення кита й кота; промовляють вголос назви малюнків, визначають хто, де живе.

Риба КІТ живе у морі.
КИТ у хаті та коморі.
КІТ у морі спить вночі.
КИТ ночує на печі.

Хоч не дружать КИТ і КІТ,
КИТ КОТУ сказав: «Привіт!»

Далі проводять бесіду за такими запитаннями:

1. Як називається велика тварина, що живе в морі?
2. Як називається свійська тварина, що живе у хаті й п'є молоко?
4. Чим відрізняються слова «кит» та «кіт»?

Гра «Зупинимо Незнайку»

Дорослий показує дитині картинку, голосно та чітко називає: «Хата».

Потім пояснює: «Я буду Незнайком, який називає картинку то правильно, то неправильно. Коли Незнайко помилятиметься, ти плескай у долоньки» (дзвони у дзвоник, показуй сигнальну картку, махай іграшкою і т.д.).

Дорослий говорить: «Хата – вата – дата – хата – тата – гата – хата». Цей ланцюжок слів може бути доволі довгим, лиш щоб слова були близькі за звучанням.

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ СКЛАДІВ:

Гра «Будь уважним»

1. Промовляння серії складів із спільним голосним та приголосними звуками, далекими за акустичними ознаками:

та – фа – га

ка – па – на

ба – да – га

Аналогічна робота з голосними [у], [о], [и], [е], [і].

Гра «Будь уважним»

2. Промовляння серії складів з приголосними звуками, які відрізняються за дзвінкістю та глухістю:

па – ба са – за па – ба – па

та – да га – ха шу – жу – шу

фа – ва ша – жа зе – се – зе

Гра «Будь уважним»

3. Промовляння серії складів з приголосними звуками, які відрізняються за м'якістю та твердістю:

са – ся та – тя

ба – бя на – ня

за – зя да – дя

Гра «Будь уважним»

4. Промовляння серії складів із збігом приголосних звуків та різними голосними:

пта – пто – пту – пте – пти – пті

ста – сто – сту – сте – сти – сті

кла – кло – клу – кле – кли – клі

Гра «Будь уважним»

5. Промовляння серії складів із зміною позиції приголосних звуків на збігу:

пта – тпа кла – лка

фта – тфа спа – пса

Гра «Зайвий склад?»

Промовляєте ряд складів, серед яких один зайвий. Діти повинні реагувати на зайвий склад (плескати, підняти картку і т.д.).

па, па, па, БА, па, па...

ат, ат, АД, ат, ат, АД...

фка, фка, фка, фка, ХКА...

Гра «Зіпсований телефон»

Діти сидять півколом. На вухо першій дитині промовляється склад. Дитина повинна переказати його на вухо своєму сусіду. Якщо склад змінюється у крайньої дитини, з'ясовується, хто зіпсував телефон.

Ковальова Л.І.

вчитель-дефектолог

Комунальний заклад дошкільної освіти

(дитячий садок) компенсуючого типу №102,

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНІ ІГРИ В. ВОСКОБОВИЧА

У статті розкрито сутність понять «багатофункціональність», «психологічні процеси», «пізнання», висвітлено особливості розвиваючих ігор які направлені на розвиток інтелекту та творчих можливостей дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку.

Ключові слова: казковий задум, ігрове навчання, творчий потенціал, конструктивні елементи.

Гра – це діяльність, у якій дитина спочатку емоційно, а потім інтелектуально засвоює всю систему людських взаємин (З. В. Огороднійчук). У сучасній педагогіці гра розглядається як провідний вид діяльності дитини і є важливою умовою для розвитку здібностей підростаючої особистості.

Вчені О. О. Венгер, Л. І. Блажкевич, О. В. Запорожець вказують на те, що гра суттєво впливає на розумовий розвиток дитини дошкільного віку, розвиває увагу, пам'ять. В ігровій діяльності відбувається як психічний, так і фізичний розвиток дитини.

Дослідження гри у дітей із затримкою психічного розвитку виявили недостатню сформованість мотиваційної сфери ігрової діяльності дошкільника. Таким чином, проблема розвитку ігрової діяльності дошкільника із затримкою психічного розвитку залишається актуальною.

Інженер-фізик за фахом В. Воскобович розробив «Казкові лабіринти гри» ще в середині 90-х років але по цей час вони активно й успішно використовуються у роботі з дітьми дошкільного віку.

Чому педагогів цікавить саме ця технологія? Тому, що в невимушеній формі, виконуючи завдання дитина отримує емоційне задоволення і відкриває для себе нові можливості.

Які ж особливості цієї методики.

- Багатофункціональність та універсальність. Займаючись тільки з одним посібником дитина може засвоїти декілька завдань (знайомитись із цифрами, буквами, кольором, формою предмета).

- Мають широкий віковий діапазон. Їх ще називають ігри раннього розвитку. В одну і ту саму гру можуть грати діти від 2-х до 7-ми років. Гра починається з простого маніпулювання, а потім ускладнюється різними вправами і завданнями.

- Казковий супровід. Більшість цих ігор супроводжуються методичними-книжками казками, в яких переплітаються різноманітні сюжети із завданнями та питаннями. Казки-завдання та їх добрі герої: Ворон Метр, хоробрий малюк Гео, капітан Гусь та його матроси Жабки супроводжують дитину на протязі всієї гри.

- Конструктивні елементи. В основу більшості ігор В. Воскобовича покладено конструювання або його елементи.

- Творчий потенціал. Ігри дають можливість дитині втілювати задумане в дійсність. Таким чином діти через практику постигають теорію.

Використовуючи ігри у своїй роботі, педагоги можуть реалізувати такі цілі:

- Розвиток творчого інтересу дитини.
- Розвиток пізнавальних процесів (мислення, пам'яті, уяви, уваги, мови).
- Розвиток сенсорних здібностей (допомагають дитині краще засвоїти колір, форму, величину предмета).
- Допомагають визивати інтерес до дослідницької діяльності.
- Розвиток дрібної моторики рук.
- Розвиток творчих можливостей.

Педагоги самостійно можуть підбирати ігри для своїх дітей із певної категорії:

- Ігри, що розвивають уяву, просторове мислення, геометричне мислення.
- Ігри з літерами, звуками, складами, словами.
- Еталонні конструктори.
- Ігри, які навчають цифр, рахунку, математичним діям, дають уявлення про склад числа.

Реалізація наступних навчально-виховних завдань у корекційній роботі з дітьми передбачає такі форми організуючої діяльності:

- Співпраця з педагогом.
- Співпраця з однолітками.
- Самостійна діяльність дітей.

Пропоную ігри які стануть у нагоді педагогам під час роботи з дітьми з особливими потребами.

Квадрат Воскобовича (двоколірний). Цю гру рекомендовано дітям від 4-х до 7-ми років. Складаючи квадрат по лініям згину в різних напрямках дитина конструює геометричні і предметні фігури за схемою або за власним задумом. Гра допоможе розвивати у дитини просторові уявлення, вміння конструювати площинні або об'ємні фігури. Розвивати дрібну моторику, мислення, уяву, творчі здібності. Гру супроводжує казка про дивовижні перетворення-пригоди Квадрата. В одному місті живе незвичайна сім'я: мама-Трапеція, тато-Прямокутник, синок-Квадрат, дідусь-Чотирикутник. Квадрат любить мріяти і перетворюватись на різні предмети.

А ще можна запропонувати дитині такі завдання:

- Зігни правий верхній кут.
- Зігни лівий нижній кут.
- Склади квадрат навпіл.
- Поклади догори червоним ромбом.

Ігровий графічний тренажер «Ігровізор». Цей тренажер стане у нагоді дітям старшого дошкільного віку від 5 до 7 років. До тренажеру додається картотека завдань «Ігри гномиків-фантазерів». Гномики дуже люблять фантазувати і малювати але їм постійно не вистачає паперу. І розумний Ворон Метр подарував їм «Ігровізор». Гномики придумали різні ігри, щоб грати і друзів підключати.

«Веселі долоньки». Гра для дітей 6-7 років. Завдання: обмалювати долоньку. Долонька може перетворюватися на різні предмети. А ще можна розповісти маленьку історію. Ось їжачок. Він йде збирати яблучка для своїх друзів.

«Візерунки-візеруночки». Гра для дітей 6-7 років. Завдання: намалювати контури птахів, риб, квітів і розмалювати їх, використовуючи крапочки, лінії, спіральки і т. д.

«Зашумлені предмети». Гра для дітей 5-7 років. Гра допоможе навчитися узагальнювати предмети, виключати зайвий, штрихувати, розвивати дрібну моторику.

«Геометричні фантазії». Гра для дітей 6-7 років. Завдання: дитині пропонують домалювати у фігури лице, руки, ніжки і розповісти «Чому здивувався круг?», «Чому засумував квадрат?». Або розповісти якусь веселу історію.

«Кораблик бризг-бризг». Рекомендовано дітям від 4 до 7 років. Капітан Гусь та його матроси Жабки шукають веселих супутників для цікавої подорожі. Дитина може закріпити кольори, навчитися розрізняти кількісну та порядкову лічбу.

«Геоборд» (математичний планшет). Гра для дітей від 4 до 7 років. Проста іграшка допоможе дитині вивчити цифри, букви, а також навчитися утворювати геометричні фігури та різні предмети. Геоборд розвиває просторове мислення, математичні здібності, дрібну моторику рук.

«Прозорий квадрат»(синій). Методика гри це казка «Подарунок хранителя озера Айс» крижинки що не тануть або казка про прозорий квадрат. Граючись з пластинками, дитина знайомиться з такими поняттями, як величина, форма, співвідношення цілого і частини. Дитина створює квадрати і різні предмети.

Важливо, що діти виконуючи різноманітні завдання за методикою Воскобовича швидко не втомлюються, тому що дитина сама вибирає темп і навантаження. Якщо ви зацікавилися цими іграми, то необхідно ознайомитися з певними рекомендаціями;

- Підготовка. Перед тим, як запропонувати дитині гру ознайомтеся з методичними рекомендаціями.
- Мова. В основному діти працюють руками і мало розмовляють. Спитайте у дитини, що вона робить, чому вибрала ці фігури або предмети, попросіть переказати ігрове завдання.
- Статичність. Слідкуйте за тим, щоб дитина довго не засиджувалася з грою, тому що знаходиться в одній і тій самій позі. Можна зробити перепочинок, а потім продовжувати гру.
- Посидючість. Для ігор з посібниками В. Воскобовича потрібна посидючість. Такі ігри стануть в нагоді активним і гіперактивним дітям.

Література

1. В. В. Воскобович. Сказочные лабиринты игры. Игровая технология интеллектуально-творческого развития детей.
2. Выготский Л. С. Игра и её роль в психическом развитии ребёнка // Вопросы психологии. – 1966. – № 6.
3. Усова А. П. Роль игры в воспитании детей. – М., 1976.
4. Слепович Е. С. Игровая деятельность дошкольников с задержкой психического развития / М., Педагогика, 1990.- 96 с.

Ковальчук С.В.,

вихователь-методист,

*Нетішинський комунальний дошкільний
навчальний заклад (ясла-садок) № 2 «Казка»,
м. Нетішин, Хмельницька область*

СЕМІНАР-ПРАКТИКУМ «ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ТА ВИХОВАННІ ДОШКІЛЬНЯТ»

1. Діяльнісний підхід до навчання та виховання як методологічний базис організації освітньої роботи з дошкільниками.
2. Сучасні технології діяльнісного типу.
3. Принципи діяльнісного підходу.

Мета: Збагачувати педагогічний досвід знаннями про сучасні методи і прийоми ознайомлення дошкільнят зі специфікою навчальних досліджень. Розширювати теоретичні знання та практичні навички роботи педагогів з даного напрямку. Вправляти в умінні ставити з питання висувати гіпотези та давати визначення поняттям. Активізувати творчий потенціал педагогів через обмін думками і взаємозбагачення досвідом

Матеріал: комп'ютер, мультимедійна презентація, аркуші у формі вітрильників, малюнок річки з берегами: «Берег сподівань» та «Берег здійснених очікувань» смужки паперу з написаними на них етапами дитячого дослідження; сюжетна картина з зображенням танення снігу; зображення папуги; картки з питальними словами.

Хід семінару-практикуму

I Підготовчо-організаційна частина

- Доброго дня, шановні колеги! Сподіваюся, всіх нас об'єднує спільна - мета навчитися організовувати освітній процес на компетентнісній та діяльнісній засадах відповідно до сучасних вимог, а ще виховувати допитливих, кмітливих та щасливих малюків.

Ведуча демонструє перші слайди презентації, повідомляє тему та мету семінару практикуму.

Вправа “Очікування”

(робота в групах)

Ведуча пропонує учасникам об'єднатися у групи та висловити свої очікування від заходу. Разом обрати 5 з них, записати на аркушах-вітрильниках і прикріпити на малюнку біля “Берега сподівань”.

II. Теоретична частина

Міні-лекція “Дитячі дослідження”

- У наш час здатність до творчого пошуку, дослідження - неодмінна складова професійної компетентності у будь-якій галузі, та й загалом життєво необхідне вміння. Тому формувати це вміння треба з дитинства. Як же навчити дитину здобувати нові знання? Як розвивати пізнавальні процеси і формувати вміння застосовувати набуті уявлення у реальних умовах.

Передусім освітній процес має будуватися на принципі «проблемності», тобто містити елементи самостійного дослідницького пошуку вихованців. Тоді навчання стає вже не репродуктивною, а творчою діяльністю, що здатна захопити, цікавити, пробудити спрагу пізнання.

Дитина народжується дослідником, вона залучена до пошукової діяльності практично постійно.

Це її природна потреба: рвати папір, скручувати і розкручувати мотузок, спостерігати за рибками в акваріумі, вивчати поведінку синиці за вікном,

обстежувати різні предмети, розбирати іграшки, вивчаючи їхню будову.

Жага нових вражень, допитливість, прагнення спостерігати та експериментувати, самостійно шукати нові відомості про світ традиційно розглядаються як найважливіші ознаки дитячої поведінки. Водночас малюк

ще не має достатньо вмінь і навичок, аби задовольняти ці свої потреби, тому зазвичай вдається до нескінченних запитань до дорослого і маленьких самостійних пошуків. Саме це внутрішнє прагнення до пізнання через пошук породжує дослідницьку поведінку і створює умови для дослідницького навчання. У педагогічній та психологічній науці є спеціальний термін — дослідницьке навчання, що позначає підхід до освітнього процесу, побудований на основі природного прагнення малюка до самостійного вивчення навколишнього світу.

Головна мета дослідницького навчання - формування здатності дитини самостійно, творчо освоювати нові способи діяльності й використовувати їх у будь-якій сфері життя.

У сучасній педагогіці за ступенем самостійності дитини визначають три рівні реалізації цього підходу.

Рівні реалізації дослідницького навчання

I рівень. Дорослий висуває проблему, сам намічає стратегію і тактику її розв'язання. Дитина самостійно шукає розв'язок проблеми.

II рівень. Дорослий висуває проблему, але метод її розв'язання дитина визначає самостійно.

На цьому рівні допускається колективний пошук.

III рівень. Дитина самостійно здійснює постановку проблеми, пошук методів її дослідження і розробку розв'язання.

III. Практична частина

- Які ж етапи має включати структура дитячого дослідження?

Вправа “Методичний конструктор”

Ведуча роздає смужки з написаними етапами дитячого дослідження. Учасники розміщують їх у правильній послідовності. Правильність виконання завдання перевіряють, переглядаючи відповідний слайд презентації.

Етапи дитячого дослідження

- Визначення й постановка проблеми (вибір теми дослідження).
- Вироблення гіпотез.
- Пошук та пропозиція можливих варіантів розв'язання.
- Збирання матеріалу.
- Узагальнення здобутих даних.
- Підготовка матеріалів дослідження до захисту (повідомлення, доповідь, макет тощо).
- Захист здобутих результатів.

Маленькому досліднику для розв'язання дослідницьких завдань необхідні спеціальні знання, вміння і навички (демонстрація слайду).

Вміння і навички, необхідні для дослідницького пошуку

- Спостерігати.
- Бачити проблеми.
- Ставити запитання.
- Висувати гіпотези.
- Давати визначення поняттям.

- Класифікувати.
- Експериментувати.
- Робити висновки.
- Структурувати матеріал.
- Готувати власні міні-доповіді.
- Пояснювати, доводити і захищати свої ідеї.

Для формування і розвитку у вихованців зазначених умінь і навичок варто систематично виконувати з ними відповідні “дослідницькі” вправи. Кілька з них виконаємо зараз разом.

Вправа “Подивись на світ чужими очима”

(розвиток уміння бачити проблему)

Ведуча зачитує початок розповіді: “Настала зима. Уже в перші дні випало багато снігу. Він укрит пухнастою білою ковдрою все навкруги: газони, дерева, будинки, тротуари, дороги”.

Завдання: придумати продовження розповіді, уявивши, що ви — дитина на прогулянці, вихователь, завідувач, двірник, водій тощо.

Вправа “Чому так буває”

(розвиток уміння висувати гіпотезу)

Ведуча демонструє сюжетну картинку із зображенням танення снігу і пропонує знайти 4 казкових і 4 правдивих пояснення явища. Обов’язкова умова — висловлювання має починатися словами: припустимо; можливо, що; якщо; може бути.

- Формування вміння дітей ставити запитання передбачає кілька етапів.

Перший етап - ознайомлення із запитанням як засобом здобуття інформації. На цьому етапі дітям пропонують ставити запитання в довільній формі. Наприклад:

- До групи прийшла незнайома людина. Що ви можете запитати у неї? Що вона може запитати у вас?

- Поставте три запитання, щоб дізнатися щось нове про м’яч (будь-який знайомий предмет).

- **Другий етап** – формування вміння вживаючи запитання у різній формі, вживаючи питальні слова. На цьому етапі використовуємо і вправи з навчання дітей опису предметів, тому що описати предмет означає відповісти на запитання: Що це? Який предмет? Чим схожий і чим відрізняється від інших? Під час цієї роботи можна послуговуватись схемами та піктограмами.

Вправа “Допитливий папуга”

Папузі Кеші нудно сидіти в клітці, тож він вирішив поставити кілька запитань своєму господареві. Але говорив він погано і міг промовити тільки перші слова, що...? де...?, коли..?, як..?, навіщо..? Допоможіть папузі поставити повні запитання господарю.

Учасники виконують завдання.

Третій етап - формування вміння здійснювати цілеспрямований пошук за допомогою запитань. Цей етап передбачає проведення ігор у яких за

допомогою запитань, але без опори на наочні символи, треба з'ясувати, який предмет заховано.

Вправа “Відгадай, про що запитали”

Зміст вправи - одній дитині пошепки ставлять запитання. Вона голосно відповідає на нього. Всі інші діти мають здогадатися, яким було запитання.

Ведуча пропонує учасникам навести приклади запитань до вправи.

Вправа “Відгадай”

(розвиток уміння давати визначення поняттям)

Ведуча описує предмет, учасники відгадують. Потім роль ведучого виконують інші.

Вправа “Складні слова”

Кожна група має придумати “складне” слово і запропонувати його для пояснення іншій групі

- Ефективним засобом розвитку вміння давати визначення поняттям є загадки. Тож частіше використовуйте їх у спілкуванні з дітьми.

- Іще одне важливе дослідницьке вміння робити висновки, щоб тренувати його варто пропонувати дітям вправи, у яких треба підтвердити або спростувати певний ланцюжок тверджень. Ось приклад такої вправи.

Вправа “Так — ні”

(розвиток уміння робити висновки)

1. Усі діти моєї групи люблять морозиво.

Саша — з моєї групи.

Значить, Саша любить морозиво.

2. Усі тигри смугасті.

Котик Мурчик — смугастий.

Отже, Мурчик — тигр.

3. Усі риби плавають.

Качка уміє плавати.

Отже, вона риба.

4. Усі дерева мають стовбур і гілки.

Береза — дерево.

Значить, вона має стовбур і гілки.

IV. Заключна частина

Вправа “Зворотний зв’язок”

- Чи справдилися ваші очікування від сьогоднішньої зустрічі? Якщо так, то перемістіть вітрильники від «Берега сподівань» до «Берега здійснених очікувань».

- Сподіваюсь, що сьогоднішній семінар був корисним для вас і ви зацікавилися даною проблемою та будете використовувати її в своїй роботі з дітьми.

Бурдюг С.А.,
вихователь-методист дитячого садка
Дошкільний навчальний заклад №9
м. Прилуки, Чернігівська область, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ДНЗ (З ДОСВІДУ РОБОТИ)

Практика роботи з дітьми показує, якщо дитина дошкільного віку чомнененько сидить на стільчику, дивиться на тебе і просто слухає – вона не навчається. Це обмежує можливості гармонійного розвитку особистості через формування широкого кола комунікативних умінь: уміння аналізувати ситуацію спілкування, сприймати та відтворювати не лише змістову, а й емоційну інформацію. Тому педагогам-дошкільникам потрібно знаходитися в постійному творчому пошуку нових форм і методів роботи з дітьми з питань формування комунікативної компетенції дітей.

Прагнення відійти від шаблонів сьогодні притаманне і вихователям нашого дошкільного закладу. Працювати стало набагато цікавіше, але й складніше, бо ж треба розв'язувати завдання комунікативно мовленнєвого розвитку дитини:

- забезпечити цілісність і життєздатність різних спільнот людей – «дитина-дорослий», «діти-дорослі», «дитина-дитина», «діти-однолітки й малюки»;
- розвивати усі форми і засоби (невербальні, мовні) спілкування вихованців дошкільного віку;
- навчити диференціювати емоції (моральні, інтелектуальні, естетичні);
- формувати інтелект і дослідницьку діяльність, способи пізнання навколишнього світу;
- формувати творче ставлення до організації діяльності й спілкування;
- розвивати комунікативно-мовленнєві здібності.

Спостереження науковців показали, що значна кількість дітей дошкільного віку мають низькі та середні досягнення з усіх показників та характеристик мовленнєвих та комунікативних навичок. Провівши діагностику з дітьми старших груп в нашому закладі, ми зрозуміли, що не стали винятком і вихованці нашого дошкільного закладу. Особливо помітні відхилення від вікових норм у тих випадках, коли йдеться про багатогранність, логічність, зв'язність мовлення.

Розуміючи, що розвиток мовлення – це не лише збагачення словника, формування звукової, граматичної культури та удосконалення зв'язного мовлення, а й, насамперед, розвиток вміння спілкуватися, вихователі нашого дошкільного закладу під час різних видів діяльності вчать дітей робити

повідомлення, пояснювати, переконувати, доповнювати, домовлятися, хвалити, надихати, дискутувати, вітати, слухати інших, користуватися вербальними та невербальними (міміка, жести, рухи) засобами виразності.

Щоб навчити дитину оперувати своїми мовними знаннями, виховати ініціативну особистість з високим рівнем мовленнєвої творчості, ми використовуємо у своїй роботі різні методи та прийоми мовленнєвого розвитку, зокрема:

- лексичні та мовленнєві вправи;
- мовленнєві логічні задачі;
- інтерактивні методи.

1. Лексичні та мовленнєві вправи

Одним із дієвих методів розвитку мовлення дошкільників, на нашу думку, є використання лексичних та мовленнєвих вправ. Це завдання практичного характеру для вправляння дітей в активному вживанні слів-означень, антонімів, створенні синонімічного ряду тощо. Метою такого вправляння є розвиток словника:

- збагачення його образними словами – золоте листячко; сонне дерево; шовкова травиця;
- розкриття метафоричних образів – вітер гладив ниви; море заснуло; струмок гомонить; небо цвіте хмарами; небо обтрушує зорі в озерце.

Для урізноманітнення вправ ми широко використовуємо поетичні твори. Адже поезія є невичерпним джерелом, звідки можна брати яскраві приклади образних порівнянь та метафор:

За сонцем хмаронька пливе,
Червоні поли розстилає
І сонце спатоньки зове
У синє море...

За деякий час роботи з дітьми, ми переконалися, що використання лексичних та мовленнєвих вправ сприяє розвитку у наших вихованців мислення, забезпечує достатній лексико-граматичний запас для висловлювань, робить мовлення дітей більш виразним і барвистим. Дошкільники залюбки виконують вправи, в яких треба: підібрати синоніми до заданих слів:

- замінити слово іншим, близьким за значенням;
- завершити порівняння, метафору;
- перетворити непоширене речення на поширене;
- відгадати слово;
- «розфарбувати» слова тощо.

1.1. Мовленнєві «перлини»

На думку педагогів нашого закладу, справжнім багатством за своєю суттю і навчальною цінністю є приказки і прислів'я. У лаконічних висловлюваннях криється глибина і гострота розуму українського народу. Тож невимуслене спілкування з дошкільниками, що виникає під час обговорення, тлумачення цих «перлинок», має велике значення для розвитку у дітей

мовлення і пізнання ними світу, усвідомлення одвічних загальнолюдських цінностей. Ми використовуємо приказки та прислів'я у своїй роботі, добираючи їх до різних тем. Ось, наприклад, «перлинки» народної мудрості про слово та мову:

- Без мови не підійдеш і до корови.
- Щебече як соловейко, а кусає, як гадюка.
- Язик свербить сказати, та треба мовчати.

2. Мовленнєві логічні задачі

Мовленнєві логічні задачі – це розповіді-загадки про природу, відповіді на які дитина може дати лише тоді, коли чітко усвідомлює закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між явищами та об'єктами в природі. Тому перед їх використанням ми обов'язково проводимо відповідну роботу. Проблемні запитання, які ми ставимо перед дітьми, спонукають їх до пізнання, розвивають логічне мислення, активізують мовлення: у дітей виникає бажання висловлюватися, говорити, ділитися своїми припущеннями, знаннями. На перших етапах розв'язання мовленнєвих задач наші вихователі присвячують ціле заняття або ж використовують їх як частину бесіди, розповіді за картиною тощо. Надалі аби активізувати розумову діяльність дітей, пропонують їм самостійно складати мовленнєві задачі. Наприклад, літературна розповідь евристичного характеру, що завершується проблемними запитаннями:

Перші квіти

На лісових галявинах зацвітають перші весняні квіти. Вони такі ніжні, на довгих тоненьких ніжках – блакитні шапочки пробиваються з-під снігу.

Проблемні запитання до дітей:

- Чи знаєте ви, як вони називаються?
- А якого кольору інші весняні квіти? Як вони пахнуть?
- Чи бачили ви на них комах?
- Як потрібно оберігати ранні квіти?
- Чому перші весняні квіти з'являються не в кожному лісі?
- На яких галявинах ви бачили такі квіти?

3. Використання інтерактивних методів навчання

Як відомо розвиток дитини, зокрема й мовленнєвий, відбувається лише у діяльності. Саме тому ми завжди створюємо умови, що стимулюють активність дітей. Так, організовуючи пізнавальну діяльність, ми використовуємо різні методи інтерактивного навчання.

Суть інтерактивного навчання полягає у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної активної, позитивної взаємодії всіх учасників. Використовуючи інтерактивні методи навчання, ми намагаємося створити такі умови, щоб дитина мала змогу обговорювати проблеми з іншими, ставити запитання, активно діяти, шукати, досліджувати.

Хочу зазначити, що інтерактивне навчання на заняттях (в тому числі інтегрованих і міні-заняттях) вихователі проводять в парах (2 дитини), у мікрогрупах (3-4 дитини), у малих групах (5-6 дітей).

3.1. Метод розв'язання проблем або «дерево рішень» містить декілька етапів.

Спочатку ми обираємо проблему, яка не має однозначного розв'язання (ситуації з життя, епізоди казок), скажімо: «Що потрібно дереву для щастя?». Потім розглядаємо схему – «дерево рішень», у якій стовбур «дерева» – квадрат – позначає цю проблему, «гілки» – прямі лінії — шляхи її розв'язання, а «листочки» – кружечки – її рішення. Пропонуємо дітям, розбившись на підгрупи і спілкуючись між собою, знайти рішення обраної проблеми. Діти, досягнувши взаємної домовленості шляхом обговорення, знаходять своє рішення і малюють його на аркуші паперу: гніздо, метелика, пташку, дощик тощо. Після цього кожна підгрупа розміщує свій малюнок на «дереві рішень» і презентує його.

Ми вчимо дітей вислуховувати кожного, хто хоче висловитись. Оцінюємо діяльність дітей лише позитивно. При оцінюванні ми не вживаємо слово «правильно», а кажемо: «цікаво», «незвичайно», «добре», «чудово», «оригінально», що стимулює дітей до подальших висловлювань.

3.2. Метод «мікрофон»

Це різновид групового обговорення певної проблеми, що дає можливість кожній дитині висловитися у порядку черги, відповідаючи на запитання або висловлюючи свою думку з приводу того, як, скажімо, привітати маму зі святом 8 Березня.

Часто ми використовуємо метод «мікрофон» у дидактичних іграх: «Закінчи слово/речення», «Ланцюжок», «Коло компліментів» тощо. Учимо дітей дотримуватися певних правил: говорити лише тоді, коли отримуєш уявний мікрофон; говорити швидко і стисло; не оцінювати висловлювання товаришів.

3.3. Метод багатоканальної діяльності

Для того щоб розкрити потенційні можливості кожної дитини, ми використовуємо метод багатоканальної діяльності. Багатоканальне сприймання світу за допомогою всіх органів чуття, отримання глибоких вражень на емоційно-чуттєвій основі сприяє міцному засвоєнню знань дітьми. Тому, організовуючи будь-яку діяльність, ми намагаємося викликати у дітей інтерес до неї, подив і обов'язково задіяти різні аналізатори. Зокрема ми використовуємо методику сприймання зображеного на картині різними органами чуття, яку розробили відомі педагоги Інґріда Мурашківська та Тетяна Сидорчук. Методику побудовано на принципах теорії розв'язання винахідницьких завдань (ТРВЗ).

Розглядання картини ми проводимо у такій послідовності:

- виокремлення об'єктів, зображених на картині;
- уявлення об'єктів через уявне сприймання їх різними аналізаторами.

Вихователь пропонує дітям:

Діти, уявіть себе справжніми дослідниками, яким подобається все вивчати, розглядати, слухати. Ваша рука легко може перетворитися на зорову

(або слухову) трубу. Її треба лише скласти так, щоб утворилася труба. Давайте спробуємо побачити крізь цю трубу та назвати тільки один предмет із зображених на картині.

Після того, як діти розглянули всі об'єкти, зображені на картині, ми пропонуємо низку творчих завдань, як-от:

- «прослухати» звуки картини через спеціальні уявні навушники;
- вести віртуальні діалоги від імені зображених персонажів;
- уявно «торкнутися» до картини, визначаючи тепло чи холодно, яка поверхня різних об'єктів (гладенька, шорстка тощо);
- «відчути аромати» картини;
- «вийти за межі зображеного» тощо.

На нашу думку, виконання цих творчих завдань забезпечує високий рівень інтелектуальної, емоційної, мовленнєвої активності, дає змогу вихователю протягом усього заняття підтримувати у дітей гарний настрій та інтерес до процесу сприймання. У результаті використання елементів ТРВЗ, які є основою розвивального навчання, у дошкільників зникає відчуття скутості, невпевненості, розвивається логічне мислення, пізнавальна активність, мовленнєва та загальна ініціатива.

3.4. Ігротека

Загальновідомо, що ігри допомагають дітям упоратися з величезним потоком інформації, яка необхідна для уміння орієнтуватися у навколишньому світі. Особливу увагу ми приділяємо іграм, які спрямовано на розвиток зв'язного мовлення, формування вмінь комунікативної діяльності у цілому та за допомогою невербальних засобів зокрема. Такі ігри розвивають кмітливість, учать дітей висловлювати будь-які, навіть найнесподіваніші, припущення, щоб знайти компромісний варіант розв'язання проблеми, як, скажімо, у грі «А що було б, коли б... ? ». Вихователю пропонує дітям поміркувати і висловити свої припущення: «А що було б, коли б зникли всі дерева на Землі?», «А що було б, коли б хижі тварини у казках стали вегетаріанцями?» тощо.

Ми широко використовуємо у своїй роботі такі ігри, як «Що й навіщо?», «Що можна робити... (виделкою, гребінцем, піском)?».

Разом з усвідомленням поліфункціональності предмета у дітей розвивається уява, а уява, за висловлюванням Альберта Ейнштейна, важливіша за знання, тому що знання обмежені, уява ж охоплює все на світі, стимулює прогрес, є джерелом еволюції.

Загальновідомо, що розвиток мовлення відбувається не стільки під час спеціально організованих мовленнєвих занять, скільки у повсякденній діяльності. Отже, щоб активізувати мовленнєву діяльність дітей на занятті, більшість з них ми проводимо інтегрованими. Адже щоб «попилося мовлення», потрібно збагатити душу дитини враженнями. Інтегровані заняття сприяють високій пізнавальній активності дітей. Розширення кола знань про навколишній світ, людей, їхню діяльність спонукає дітей не лише наслідувати дії дорослих, але й висловлювати з приводу них власну думку.

Не менш важливим у розвитку комунікативного мовлення старших дошкільників наші вихователі вважають спілкування з дітьми у повсякденні. Тому завжди розмовляють з дітьми про побачене й почуте, про улюблені іграшки, про братиків і сестричок, про допомогу батькам, про цікаві вихідні тощо. Під час таких бесід діти залюбки діляться враженнями, переживаннями, відповідають на запитання. Такі розмови збагачують словниковий запас дітей, вчать їх зв'язно, логічно висловлюватися, уважно слухати співрозмовника, вести діалог. Варто зазначити, що набуття власного досвіду, розширення активного словника дає змогу дітям цікаво розповідати не лише історії з власного досвіду, але й складати творчі розповіді, фантазувати. Нехай вони ще зовсім прості й короткі, але систематична робота педагогів нашого закладу з розвитку зв'язного мовлення дає хороші результати у формуванні комунікативного мовлення дошкільників, елементарної життєвої компетенції випускників ДНЗ, їх здатності застосовувати знання у власному житті, постійно їх оновлювати і збагачувати.

Висновок

Мовленнєвий розвиток дитини є основним інструментом, за допомогою якого вона встановлює контакт із довкіллям і завдяки якому відбувається соціалізація дитини. Водночас, як свідчить практика, поширення комп'ютеризації, телебачення та інших технічних засобів, що стали допустимими дітям дошкільного віку як у сім'ї, так і в дошкільних закладах, обмежує безпосереднє спілкування дітей унаслідок чого збагачується їх пізнавальна сфера і водночас гальмується мовленнєва.

Тому метою роботи вихователя дошкільного закладу має бути створення належних умов для повноцінного мовленнєвого розвитку дітей: різноманітність дидактичних ігор, включення елементів мовленнєвого спілкування на заняттях із кожного розділу програми, спілкування у повсякденному житті.

Драгунова А.В.,

вихователь

Антонівський ясла-садок № 4

комбінованого типу з логопедичними групами

м. Херсон, Херсонська область, Україна

ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Сьогодні з-поміж важливих завдань, що постають перед системою освіти, особливої актуальності набуває проблема розумового виховання дітей дошкільного віку. Одним із центральних питань розумового виховання є розвиток уваги й логічного мислення.

Математика, природа, мова пронизують усю діяльність людини, математичні поняття використовуються на кожному кроці. Без них

неможливий дивовижний технологічний процес, економічне процвітання. Тому виникає необхідність здійснювати логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку. Наукові дослідження педагогів, психологів переконують, що готувати дітей до життя, до успішного навчання у сучасній школі мають висококваліфіковані фахівці, творчі особистості – вихователі у взаємодії з сім'єю.

У Законі України «Про дошкільну освіту» записано: «Дошкільна освіта – це цілісний процес, спрямований на забезпечення різнобічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб. З погляду сучасної дошкільної освіти, дітей слід навчити не тільки обчислювати, вимірювати, розрізняти геометричні фігури, орієнтуватися в часі, у просторі, а й учити логічно мислити, розвивати творчі здібності, пізнавальні інтереси. Логіко-математичний розвиток дитини складається з двох взаємопов'язаних основних ліній: логічної (тобто підготовки мислення до способів міркування) і математичної (тобто формування математичних уявлень)» [1].

Але важливі не стільки самі по собі знання дошкільників, скільки здатність використовувати їх у різних життєвих ситуаціях, розсудливо поводитися, проявляти високу пізнавальну активність, кмітливість, гнучкість мислення, самостійність суджень, тобто, уміння поводитись, відповідно до своїх вікових можливостей, індивідуального життєвого досвіду та вимог життя.

Сьогодення передбачає створення умов для особистісного становлення і творчої самореалізації кожної дитини та формування в неї життєвої компетентності. Введення компетентності як пріоритетної категорії в дошкільну освіту означає підготовку дитини до реалій життя, вміння жити в соціумі, користуватися отриманими знаннями.

Метою статті є визначення та розкриття компонентів структури логіко-математичної компетенції дітей дошкільного віку.

Над проблемою логіко-математичної компетентності працювали Л.С. Метліна, А.М. Леушина, К.Й. Щербаков та ін. Виходячи з положень Базового компонента дошкільної освіти логіко-математична компетентність передбачає здатність дитини самостійно здійснювати:

- класифікацію геометричних фігур, предметів та множин за якісними ознаками та чисельністю;
- серіацію, тобто впорядкування предметів за величиною, масою, об'ємом розташування у просторі;
- обчислення та вимірювання кількості, відстані, розмірів, довжини, ширини, висоти, об'єму, маси, часу [1].

Раніше педагоги зосереджувались на формуванні у дошкільників уявлень про кількість, лічбу, величину, форму, простір і час. Логічним операціям відводилося досить мало часу. Знання, які одержували діти, існували самі по собі, відокремлено від життя. Математичні уявлення

формувалися здебільшого на заняттях із математики, інколи застосовувались у дидактичних іграх і лише епізодично діти застосовували наявні знання та вміння у повсякденному житті [3].

Виходячи з положень Базового компонента дошкільної освіти України, педагог має озброїти дитину вмінням жити, сприймати життя в цілісності. Це значно складніше, ніж окремо формувати систему знань і вмінь із математики, природи, грамоти. Дитина не володітиме істинним світоглядом, якщо не вмітиме цілісно сприймати світ. Саме тому блок логіко-математичних умінь включає кожна сфера.

Питання формування логіко-математичної компетентності є принциповим для особистісно орієнтованої моделі освіти. За особистісно орієнтованої моделі освіти дорослий стає авторитетною, довіреною особою, яка створює середовище, що розвиває, забезпечує комфортні умови для життєдіяльності дитини, виступає передусім партнером, а не контролером її діяльності. Вихователь має пам'ятати, що центром педагогічної діяльності є дитина.

Навчити розмірковувати – одне з важливих педагогічних завдань. В основу змістових ліній логіко-математичного аспекту Базового компонента покладено такі логічні операції, як серіація, класифікація, вимірювання та обчислення.

Формування логіко-математичної компетентності дошкільників здійснюється:

- 1) на спеціально організованому навчанні;
- 2) у спільній діяльності вихователя та дітей;
- 3) у дошкільній самостійній діяльності дошкільників.

Дошкільники лише починають оволодівати математичними знаннями, тому їхню логіко-математичну компетентність доцільно характеризувати як елементарну, але розглядати її як складну, комплексну характеристику логіко-математичного розвитку [6].

За визначенням А.М. Богуш, логіко-математична компетентність має таку компонентну структуру:

- мотиваційний компонент – це ставлення дитини до математичної діяльності, виявлення пізнавального інтересу, розуміння значущості математики в житті людей;

- змістовий компонент – це оволодіння математичними знаннями у межах програми вікової групи та наступного періоду навчання дітей;

- дійовий компонент – це оволодіння процесуальними, конструктивними, контрольно-оцінювальними діями [2].

Формування цих компонентів здійснюється паралельно упродовж року. Особливу увагу в організації освітнього процесу слід приділяти мотивації, оскільки саме вона є однією з важливих умов, що забезпечує активність, підвищення й досягнення об'єктивно можливих результатів діяльності за раціональних витрат часу та сил. Позитивні мотиви навчання зумовлюють його успіх. Необхідно створити такі умови, які забезпечать

дитині переживання щодо успіху в навчальній роботі, відчуття радості на шляху просування від незнання до знання.

Важливими умовами формування мотивів є:

- організація навчання, за якої дитина діє, тобто активно залучається до процесу самостійного пошуку нових знань;
- організація навчального процесу на оптимальному рівні розвитку;
- підвищення інтересу до навчання завдяки його різноманітності;
- розуміння дітьми необхідності, важливості, доцільності навчання математики;
- зв'язок нового матеріалу з раніше вивченим;
- яскравість навчального матеріалу;
- створення педагогом емоційної атмосфери навчання, сприятливого спілкування у процесі засвоєння знань;
- постійний контроль та оцінювання роботи дітей [6].

Щоб сформувавши мотиваційний компонент, вихователь планує свою роботу таким чином:

1. Використання навчально-ігрових ситуацій (за сюжетом казки).
2. Проведення фізкультхвилинок математичного змісту, художнього слова.
3. Наявність дидактичного матеріалу (багатофункціональний, для диференціації і індивідуалізації). Наприклад: пенал із геометричними фігурами різного кольору і величини. Використовується для класифікації, порівняння множин, утворення числа, вправлення у кількісній та порядковій лічбі, складання задач (щоб матеріал не відволікав, залучати дітей до його виготовлення).
4. Застосування логічних та розвивальних вправ, ігор, розваг. Наприклад: гра «Знайди зайвий предмет чи фігуру», «Склади з частин одне ціле», «Один та багато», «Що? Де? Коли?», «Брейн-ринг» тощо.
5. Використання проблемних ситуацій (Чи поміститься шафа між вікнами, «Знайти дідові рукавичку»).

Для формування мотивації математичної діяльності дітей необхідно широко використовувати різні форми зацікавленості, заохочення, наочність, гру. Саме ці форми забезпечать розвиток позитивних емоцій дошкільників, допитливість, прагнення до пошукової діяльності, формування пізнавального інтересу та активності, розуміння значущості математики в житті людей – усе це є важливими компонентами математичної компетентності.

Індивідуально-диференційований підхід – основа формування змістового компонента логіко-математичної компетентності дошкільників.

Критеріями диференціації виступають не тільки обсяг математичних знань та вмінь, а й ставлення кожної дитини до математичної діяльності, рівень самостійності, уміння контролювати й оцінювати свої дії, переносити знання та вміння в інші види діяльності. Залежно від рівня знань, самостійності дітей, вихователь обирає одну з форм роботи: індивідуальну, групову або колективну (фронтальну), роботу в парах. Для індивідуальних

занять кількість дітей 1-4, при проведенні колективного заняття диференційований підхід здійснюється у межах груп. На таких заняттях можна вирішувати проблемні ситуації, у які потрапили герої казок. Наприклад «Чому ведмежатка з казки «Двоє жадібних ведмежат» залишились голодними?», «Як допомогти Червоній Шапочці першій (або швидше) потрапити до бабусі?», «Допомогти Попелюшці виконати роботу», «Знайти дідові рукавичку». При цьому дошкільники виконують ігрове завдання.

Якщо дидактична мета і зміст навчального матеріалу різні для обох підгруп, то даються різні завдання паралельно для обох підгруп (це коли матеріал з однієї теми занадто простий для однієї підгрупи і занадто складний для іншої) – це проводиться на фоні фронтальної організації роботи.

Можна проводити заняття з однією підгрупою, а інша за бажанням займається іншими видами діяльності. Тут педагог має справу з обмеженою (меншою) кількістю дітей і має можливість краще спостерігати за способом та темпом діяльності кожної дитини.

Формування логіко-математичної компетентності передбачає вироблення в дітей передумов навчальної діяльності, а саме: виховання самостійності, елементарних навичок контролю та оцінювання.

Особливістю навчання є те, що перед виконанням завдання дітям не даються готові зразки, а спочатку пояснюють завдання, частина вихованців справляється з роботою, пропонують зразок для перевірки, різними способами стимулюють їхню діяльність. Така організація навчання сприяє запам'ятовуванню дошкільниками інструкцій, утриманню її в пам'яті, самостійному вибору способу розв'язання завдання, плануванню дій тощо. Ефективними у формуванні самостійності є завдання, які мають декілька варіантів розв'язання: знайти безпечний шлях у лабіринтах, поділити геометричні фігури на частини різної форми.

Під час гри у дошкільнят розвиваються як логічні, так і математичні уміння. Цей зв'язок можна простежити на простому прикладі. Якщо діти самостійно готуватимуть атрибути до гри «Лялькове кафе», самі обладнуватимуть дизайн приміщення, то граючись, вони намагатимуться класифікувати множини предметів за якістю (масою, формою, кольором, величиною); утворюватимуть множини за ознакою, що має більш загальне значення (кондитерські вироби, напої, фрукти); розбиватимуть множину на підмножини (кондитерські вироби – це пиріг, печиво, тістечка...), писатимуть і виставлятимуть ціни. Таких ситуацій, у яких логічні та математичні операції взаємозалежні, щодня виникає безліч. Саме в таких ситуаціях логіко-математичні вміння виступають тут свідченням життєвої компетентності дитини [4].

Формування навичок контролю та оцінювання здійснюється поетапно: перший етап – педагогічна оцінка; другий етап – взаємооцінка і взаємоконтроль однолітків; третій етап – самоконтроль і самооцінка.

Контроль за діяльністю дітей та її оцінювання переважно здійснюється педагогом. Після виконання завдання дітям пропонується обмінятися

навчальними картками і перевірити завдання свого сусіда і оцінити його. Така ситуація сприяє оволодінню не тільки навичками взаємоконтролю та взаємооцінювання, а й культурою праці. Під час перевірки діти швидше помічають помилки, намагаються допомогти одне одному. Третій етап – самоконтроль і самооцінка. Наприклад, у завданні «Розфарбуй кожну другу фігуру» дитина, перш ніж почати розфарбовувати, спершу позначить собі їх крапками, інша може почати одразу розфарбовувати і зробить це без помилки, ще інша може допустити помилку (їм запропонувати перевірити) [5].

З метою формування у дітей логіко-математичної компетентності індивідуально-диференційованим підходом, я використовую «Логічні блоки» – універсально-дидактичний матеріал, які розробив угорський психолог З. Дьенеш.

Блоки Дьенеша – це набір фігур, що відрізняються один від одного кольором, формою, розміром, товщиною. На практиці використовуються три кольори (червоний жовтий, синій), чотири форми (коло, квадрат, трикутник, прямокутник), по дві характеристики величини (великий і маленький) і товщини (тонкий і товстий). У названому комплекті 48 блоків: 3х4х2х2. Кожна фігура характеризується чотирма властивостями: кольором, формою, розміром і товщиною. У наборі немає навіть двох фігур, однакових за всіма властивостями.

Окрім логічних блоків для роботи необхідні картки (5х5 см), на яких умовно позначені властивості блоків (колір, форма, розмір, товщина). Використання таких карток дозволяє розвивати у дітей здатність до заміщення і [моделювання](#) властивостей, вміння кодувати і декодувати інформацію.

Логічні блоки допомагають дитині опанувати розумовими [операціями](#) і діями, важливими як в плані предматематичної підготовки, так і з точки зору загального інтелектуального розвитку. До таких дій відносяться: виявлення властивостей, їх абстрагування, [порівняння](#), класифікація, узагальнення, [кодування і декодування](#), а також [логічні операції](#) «не», «і», «або».

Комплект логічних блоків дає можливість вести дітей у їх розвитку від оперування однією властивістю предмета до оперування двома, трьома і чотирма властивостями. У процесі різноманітних дій з блоками діти спочатку освоюють уміння виявляти і абстрагувати в предметах одну властивість (колір, форму, розмір, товщину), порівнювати, класифікувати і узагальнювати предмети по одному з цих властивостей. Потім вони оволодівають уміннями аналізувати, порівнювати, класифікувати і узагальнювати предмети відразу по двох властивостях (кольором і формою, формою і розміром, розміром і товщині і т.д.), дещо пізніше – за трьома (кольором, формою і розміром; формою, розміром і товщині; кольором, розміром і товщині) і за чотирма властивостями (кольору, формі, розміру і товщині).

Важливо пам'ятати, що розумові вміння, як і всі інші уміння, виробляються в процесі багаторазових вправ. При цьому кількість цих вправ

для різних дітей різна. Для того, щоб дитина не втратила інтерес до розумових завдань кожна гра і вправа містить кілька ігрових і практичних завдань, які можна запропонувати дитині. Разом з тим, ефективне застосування блоків можливо в поєднанні з іншими посібниками, дидактичними матеріалами, а також і самостійно.

Приділяючи особливу увагу в організації освітнього процесу мотивації, використовуючи індивідуально-диференційований підхід та виховуючи у дітей самостійність, елементарні навички контролю та оцінювання, з'ясувалось визначення та розкриття компонентів структури логіко-математичної компетенції дітей дошкільного віку.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник А.М. Богуш,; Авт. кол-в: Богуш А.М., Беленька Г.В., Богініч О.Л. та ін. – К., 2012. – 26 с.
2. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: Хрестоматія. У 2-х ч. – Одеса: Астропринт, 1999. Ч. II. – 229 с.
3. Коваленко О, Брежнева О. Логіко-математичний розвиток дітей // Палітра педагога. -2015. № 2. - С. 3-31.
4. Логіка і математика для дошкільнят: Методичний посібник / Авт.-сост. Е.А. Носова, Р.Л. Непомняща. - СПб.: Акцідент, 1997. - 79 с.
5. Старченко В.А. Формування логіко-математичної компетентності у старших дошкільників. Навч.-метод. посібник до Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі».В.А. Старченко. – К.: Світліч, 2009.- 80 с.
6. Татарінова С.О. Особливості формування логіко-математичної компетен-тності дітей старшого дошкільного віку / С.Татарінова // Дошкільна освіта. -2005. -№ 1 (7). – С. 8-15.

Думіна І.В.,

вихователь-методист комунального закладу
«Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №29
комбінованого типу» Криворізької міської ради
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ НАРОДОЗНАВЧИХ ЦІННОСТЕЙ

Сучасне демократичне суспільство вимагає від людини готовності та здатності до активної участі у справах суспільства і держави на основі

«Метою освіти – є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян,

здатних до свідомого суспільного вибору...», зазначено у законі України «Про освіту.

Ці глобальні завдання вирішуються у процесі соціалізації шляхом засвоєння дитиною особистісних цінностей, соціальних норм та моделей поведінки.

В дошкільному віці дитина не лише набуває знання, але й отримує навички самоконтролю, взаємодії з колективом, розвиток самовдосконалення та особистості.

Важливе виховне завдання зазначено в Базовому компоненті є розвиток в кожній особистості комунікативних здібностей – способів організації, підтримки та розвитку спілкування.

Як свідчать дані психолого-педагогічної літератури, у дошкільників переважає емоційність при освоєнні явищ і предметів навколишнього світу, прагнення оцінювати спостережуване, адекватно відтворювати побачене і почуте. У цей період життя дитини формуються ціннісні основи ставлення до дійсності: до природи, до явищ суспільного життя, до рукотворного світу, до самої себе.

Наукові дослідження переконливо доводять, що дитина повинна знаходитись під постійним виховним впливом матеріальної і духовної культури свого народу. Вплив народознавчих цінностей активізує пізнавальну діяльність дітей, збагачує їх емоційно-чуттєву сферу, виховує любов до українського народу. На це вказують дослідження В.Богущ, Л.Калуської та ін.

У працях О.Кононко, С.Ладивір, В.Котирло, Ю. Приходько, С.Кулачківської та інших науковців наголошується про ціннісне ставлення дитини до себе і тих, хто її оточує, та її суспільна поведінка формується на основі емпатії, гуманних почуттів, позитивного сприйняття світу.

Емоційно-ціннісне сприйняття дитиною народознавчих знань вдало впливає на формування у дошкільників комунікативної компетентності, це здатність особистості застосувати у конкретному спілкуванні знання мови, способи взаємодії з навколишніми й віддаленими людьми та подіями, навички роботи у групі, володіння різними соціальними ролями.

Це дає змогу поліпшити стан морально-патріотичного, трудового виховання у дітей дошкільного віку, так, як у цьому віці істотно змінюється свідомість, розвивається елементарний образ «Я», що є важливою умовою формування особистості та життєвої компетентності.

Актуальність проблеми з урахуванням нових освітніх завдань, реалій сучасного життя, можливостей дошкільного закладу обумовила нас спрямувати та об'єднати роботу щодо вивчення, збереження, примноження традицій і звичаїв українського народу, розвитку народного мистецтва.

Ми поставили за мету:

формувати:

- забезпечення життєвої компетентності дитини, до змісту якої входить і поняття «бути громадянином своєї країни, патріотом свого народу»;

- вивчення, збереження, примноження традицій і звичаїв українського народу;

- комунікативні навички, здатність будувати з дітьми різного дошкільного віку, статі та близькими дорослими гармонійні взаємини, які обумовлюють взаємоповагу, доброзичливість, спрямованість на співпрацю та взаємодопомогу);

- вміння підтримувати щирі, доброзичливі родинні стосунки;

- бажання познайомитися з традиціями українського народу;

- активну життєву позицію;

- рівень знань дітей про культуру, побут українського народу;

- вміння самостійно аналізувати і систематизувати отримані знання;

- рівень інтелектуального розвитку дітей засобами народного – декоративно – прикладного мистецтва;

- урахування інтересів і потреб дітей щодо підготовки до народних свят;

розвивати:

- творчу активність пізнавальної та мовленнєвої діяльності дітей;

- вміння реалізовувати власні задуми в практичній діяльності;

- небайдуже ставлення до навколишньої дійсності, здатність помічати, переживати, творити нове, сумніватися й шукати шляхи рішень;

- творення й розвиток мотивів діяльності: пізнавальних, особистісних, соціальних;

- значущість своєї праці та задоволення від результату;

виховувати:

- пізнавальний інтерес до українських звичаїв, традицій;

- цікавість та прагнення до знань;

- вміння обговорювати та впроваджувати свій задум в колективі, разом з батьками.

Заняття та інші форми організації дітей обов'язково передбачають практичну діяльність, пробуджують у дітей творчу активність, вдосконалюють образне мислення, зв'язне мовлення дітей. Розробляли відповідні проекти по всім віковим групам з залученням батьків (педагоги – діти – батьки). Це:

- «Ляльки моєї бабусі»;
- «Народні іграшки»;
- «Країна, де я живу»;
- «Моя родина, моя гордість»;
- «Ми діти, твої – Україно»;
- "Хай завжди буде сонце";
- "Яблуневий спас" та інші.

Унікальність планування цієї роботи в тому, що батьки були не лише

Педагоги закладу впроваджували інноваційні педагогічні технології розвитку соціальних компетенцій дошкільників («Технологію асоціативного

мислення» Г.Альтшуллера, ІКТ технологію, «Художнє слово і дитяче мовлення» – Гавриш).

Створювали екологічно – сприятливе середовище на території ДНЗ та сприяли співпраці педагогів, батьків та дітей. З великою зацікавленістю цим напрямом роботи перейнялися всі педагоги нашого закладу.

Навчаючи своїх вихованців на такому цікавому, багатому матеріалі, ми одночасно виховуємо в них любов до рідного краю, землі своїх предків, до рідної мови, яка чарує кожного, кому не чуже відчуття краси і гармонії, почуття гордості за свій народ, повагу до національної культури, звичаїв та оберегів.

Таким чином, народознавчі засоби які спрямовані на формування комунікативної компетентності дошкільників сприяють соціалізації дітей, готують до шкільного життя.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти // Вихователь – методист дошкільного закладу. – 2012. – Спецвипуск. – С.1 – 29.
2. Богуш А. М. Українське народознавство в дошкільному закладі / А
3. Лозинська Є.Ф. Українське народознавство дітям дошкільного віку: метод. посіб. для дошкільних закладів / Є.Ф. Лозинська. – Львів : Оріяна – Нова, 2008. – 206 с.
4. Лохвицька Л. В. Концептуальні засади проектування розвивального предметного середовища в дошкільних навчальних закладах [Електронний ресурс] / Л.В. Лохвицька .- Режим доступу до електронного ресурсу: www.nbuv.gov.ua/PORTAL/Soc_Gum/vkmu/2010_1/Lohvitska.pdf

Полякова Л.А.,
музичний керівник,
*Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) № 81 комбінованого типу»,
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

«ВЕСНА ЯК МАМА. МАМА ЯК ВЕСНА»

(конспект тематичного музичного заняття для дітей 6-го року життя)

Мета:

Збагачувати музичний досвід дітей, зацікавлюючи інструментальними творами. Розвивати основи музичної культури – дослуховувати музичний твір до кінця, здатність слухати музику уважно, стежити за розвитком музичного образу. Продовжувати вчити дітей виражати свої почуття від почутої музики.

Розвивати вокально-хорові навички, домагатися злагодженого співу знайомих пісень.

Закріплювати вміння використовувати знайомі танцювальні рухи в танку з серцями, удосконалювати техніку їх виконання.

Викликати у дітей естетичну насолоду від виконання пісень, таночків. Розвивати у дітей інтерес та позитивне ставлення до музичних занять.

Обладнання та матеріали:

Мультимедійне обладнання, комп'ютер, фортепіано, повітряні кульки.

Нотні записи творів: укр. нар. пісня «Прийди, весно, прийди, красно», укр. нар. пісня «Вийди, вийди, сонечко», «Марш» Н.Богословського аудіо записи творів: Е. Гріг «Пташка», Н.Май «Мамочко», Даяна «Мама».

Хід заняття:

Звучить «Марш» Н.Богословського. Діти заходять до залу, крокують по колу, вихователь стежить за поставою дітей. На кінець маршу діти йдуть і сідають на стільці.

Муз. Керівник з дітьми співають привітання «Доброго ранку і поле, і луг»

Муз.кер. Подивіться, діти, нарешті до нас прийшла Весна. (показує рукою на мультимедійне обладнання, на якому зображена Дівчина-весна). З давніх давен Весну порівнювали з гарною, вродливою дівчиною. Її посмішка дарувала всім навколо тепло і радість. Як нетерпляче всі ми чекаємо, коли весна прожене холод та устелить землю травичкою та квіточками, а пташки наповнять гаї та діброви своїм голосним щебетанням! Уявімо музику, яка розповідає про весну. Якою вона має бути?

Відповіді дітей: лагідна, світла, ніжна, ласкава.

Муз.кер.: Справжніми провісниками весни завжди були пташки. Зараз ми послухаємо твір, який написав відомий норвезький композитор Едвард Гріг. Твір називається «Пташка». Дивіться на мультимедійне обладнання та уважно слухайте музику. Зверніть увагу, які бувають пташки, та яка музика їх супроводжує.

Прослуховування Е. Гріг «Пташка» + Презентація на мультимедійному обладнанні.

Муз. Кер. Що ви бачили? Яка звучала музика? Чи відрізнялась музика, яка супроводжувала маленьких пташок від музики, яка супроводжувала великого чорного птаха? Скільки частин має твір?

Відповіді дітей: Твір має три частини. Маленькі птахи - музика ніжна, легка, тендітна, лагідна. Великий чорний птах - музика неспокійна, тривожна, бурхлива.

Повторне прослуховування.

Муз. Кер. Після зимового холоду ми всі чекаємо тепла, радісного шуму весняної води, буйного пташиного гомону і ніжної першої травички. Ми чекаємо першого весняного сонечка! Навесні сонечко піднімається все вище і щодня все більше зігріває землю. Природа оживає. Люди здавна обожнювали сонце, присвячували йому пісні, казки та легенди. Ми також попросимо сонечко вийти і зігріти землю. Давайте пригадаємо та заспіваємо українську народну поспівку «Вийди, вийди, сонечко».

Продовження розучування поспівки «Вийди, вийди, сонечко» (обр. Ревуцького).

Муз. Кер. Весна-красна, пробуджена пташками та першими сонячними промінчиками та струмочками, прийшла на землю. Із давньої давнини прийшов до нас обряд закликання весни, який супроводжувався піснями-веснянками, випіканням обрядового печива та зустрічанням птахів. Головний музичний подарунок цієї пори року – це веснянки. Тобто пісні, якими народ вітає прихід весни. Спробуймо й ми привітати весну! А допоможе нам у цьому пісня «Прийди, весно, прийди, красно». Давайте пригадаймо та заспіваймо цю пісню.

Хоровод «Прийди, весно, прийди, красно»

Муз. Кер. Діти, ми з вами заспівали гарну веснянку. А які весняні ігри ви знаєте?

Відповідь дітей: «Подольночка»

Муз. Кер. А хто така подольночка?

Відповіді дітей: Подольночка – це дівчинка, яка живе на Поділлі.

Вихователь: Поділля – це такий регіон України. Людей, які там живуть, називають подольцями. Ось ми живемо на Криворіжжі, тому ми називаємося криворожанами, а наші дівчатка – криворожаночками.

Муз. Кер. Тож, діти, давайте пригадаймо гру «Подольночка» та пограємо в неї.

Гра «Подольночка»

Муз. Кер. Діти, нещодавно в нас відбулося гарне та дивне свято. Хто мені скаже, яке? – (8 Березня). Ви співали дуже гарні пісні. Зараз ми з вами пригадаємо одну з них. Я вам загадку загадаю, коли її відгадаєте, про кого загадка - дізнаєтесь.

- Наймиліша, найгарніша, Всіх вона нас пестить, тішить.
- Завжди скрізь буває з нами. Відгадайте, хто це? ... (Мама).

Муз. Кер. То ж, давайте пригадаємо та заспіваємо пісню про наших любих матусь.

Діти співають пісню Н.Май «Мамочко»

Муз. Кер. Всі наші мами дуже гарні, ніжні, ласкаві, чудові. Ви для матусь співали пісню. А зараз я пропоную вам, дітки, затанцювати таночок.

Діти танцюють танок з серцями.

Вихователь: Свято, яке нещодавно в нас відбулося – це свято усіх жінок, дівчаток, матусь, бабусь, сестричок. Шановні вихователі, ви дуже гарні, чарівні жінки, діти вас люблять, як другу матусю. Тому ці повітряні кульки-серця – для вас!

Діти ларують серця вихователям і під музику сідають на стільчики

Муз. Кер. Діти, ви сьогодні дуже добре попрацювали. Молодці!

Муз.керівник і діти співають «До побачення». Діти маршем виходять з залу.

Крикуненко Т.І.,
вихователь дитячого садка
Дошкільний навчальний заклад №203
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

ЩО ТАКЕ ПРАВА ЛЮДИНИ? **ПРАВА ЛЮДИНИ = ПРАВА ЛЮДИНИ З ІНВАЛІДНІСТЮ**

Поняття «права людини» існує досить давно, спочатку ним позначались окремі положення в правових системах різних країн. Наприклад, в стародавній Греції було щось на кшталт закону (в сучасному його розумінні) про права, які мали громадяни, хто вважався громадянином та що можна було робити з тим, хто громадянином не був, і це стосувалось лише заможних чоловіків.

Пізніше в середньовічній Англії почали говорити про права людини в контексті врегулювання відносин між «народом» (знову багатими білими чоловіками) та королем. Так зародилась парламентська форма правління та перші намагання обмежити абсолютну владу «держави» й встановити кордони, куди влада втручатись не може.

Пізніше теорія про права людини розвинулась в потужну філософську теорію, яка ґрунтувалась на тому, що у кожної людини є гідність. А також на тому, що кожна людина від народження має права й свободи, які держава (влада) не може в неї відібрати.

Лише після катастрофи, яку спричинила Друга світова війна, філософська теорія про права людини стала основою для створення міжнародної правової системи про права людини. Першим документом, який підписали країни-члени ООН у 1948 році, стала **ЗАГАЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ**.

Цей документ простіше за все охарактеризувати як «за все гарне й хороше, проти всього поганого» або як каталог. Це і є перший універсальний каталог, де перелічені та названі основні права людини.

Отже, права людини – це:

- правила для держави, аби вона, знала, як взаємодіяти з людьми;
- держава має обов'язок або не втручатись, або забезпечити можливість реалізації того чи іншого права;
- права людини невіддільні, універсальні та рівні.

Невіддільність означає, що права не можна забрати, але інколи їх можна обмежити за певних обставин та лише тимчасово. Наприклад, право людини на свободу пересування держава обмежує, якщо людину визнали винною у скоєнні злочину та призначено їй позбавлення волі як покарання. Але не можна обмежити свободу пересування селян, наприклад, та заборонити їм перебиратись до міста, як це зробила радянська влада. Так само не можна обмежувати свободу пересування маломобільних груп населення, що

відбувається в сучасній Україні через архітектурні та інфраструктурні обмеження.

Універсальність означає, що права людини є однакові та незмінні в кожній країні, попри культурні відмінності, релігійні погляди, стан розвитку суспільства та економічну спроможність. Не варто молитвою зцілювати людей та відмовлятися від вчасної медичної допомоги, тому що це право на здоров'я. В деяких випадках держава навіть може втрутитись у найкращих інтересах дитини. Наприклад, коли мова йде про баланс інтересів дитини та поглядів на виховання її батьків. Хоча мова тут йтиме про право батьків на приватне та сімейне життя.

Держава має обов'язок не втручатись у одних випадках, або навпаки, втручатись та забезпечувати право – в інших.

Рівність прав людини – це означає, що права людини з інвалідністю = права людини без інвалідності. Права людини-жінки = права людини-чоловіка. Ця фраза навіть звучить безглуздо, це ж очевидно, але людство лише ХХ-ХХІ століттях визнало жінку «повноцінною людиною», яка має права однакові з чоловіком, а люди з інвалідністю досі виборюють свої права.

Що означає «держава не має втручатись»? Навіщо взагалі ми говоримо про державу? Так, спочатку каталог прав людини, ви його можете побачити в додаткових матеріалах, «Загальна Декларація з прав людини» (це лише 30 прав), був лише на міжнародному рівні. Потім кожна держава, й Україна не виключення, були змушені закріпити цей каталог в національному праві. Нині ми маємо розділ в Конституції, де описано кожне право. А ще маємо купу законів, де написано, що держава може робити, а що робити заборонено. Це дві речі, які має робити держава, коли йдеться про права людини, - забезпечувати або не втручатись.

Права людини можна умовно поділити на позитивні та негативні права або права і свободи. З негативними простіше – це свободи. Людина має свободу слова, поглядів, або свободу асоціацій та мирних зібрань, або свободу совісті, релігії. Хіба це означає, що держава має мені купити телеканал, щоб я звідти вільно промовляв до вас? Чи обрати державну релігію та побудувати в кожному селі церкву? Звичайно, ні! Це означає, що держава має не втручатись, коли людина хоче висловити публічно свою думку, це заборона цензури, це моя свобода самостійно обирати свою релігію або не сповідувати жодної, це моє рішення разом з іншими зібратись і піти пікетувати місцеву владу, тому що вона не прозоро розподіляє бюджет, чи щось інше. Тут стратегія держави – нічого не робити. Хоча у випадку масової публічної акції у держави є обов'язок – забезпечити громадський порядок та безпеку, наприклад перекрити дорогу для мітингувальників, залучити поліцію та знову, не втручатись, а ввічливо та спокійно слухати, що скажуть ті, хто користується свободою слова та мирних зібрань.

Як би це було все, державі би було простіше, але є ще права, або позитивні зобов'язання. Отже, мої діти мають прав на освіту. Що це означає для держави? Чи можна просто не втручатись? Не вийде. Право на освіту –

одне з тих, які дуже рідко можна обмежувати, потрібно забезпечувати для всіх, ще й безкоштовно. У держави (кожної) є обов'язок створити систему загальної безкоштовної середньої освіти. Тобто держава, щоб забезпечити моїй дитині право на освіту, має збудувати школу, розробити навчальну програму, написати та надрукувати підручники, навчити та винайняти на роботу вчителів й забезпечити інклюзивну, якісну і доступну освіту. Бачите, як змінюються навантаження, скільки всього потрібно зробити? І ось, коли йдеться про позитивні права, держави зазвичай починають скиглити: в нас немає грошей, не все одразу, а давайте зробимо якимось пізніше, як зможемо, коли хтось інший, можливо, зміниться президент, міністр, МВФ гроші дасть, тоді покращимо точно.

Позитивні права справді залежать від наявності коштів, але набагато більше вони залежать від вміння думати, пристосовуватись до змін часу та прогресу та бачити в центрі всього інтереси людини, а не якусь «державну мету або вигоду». Ось це найскладніше, але ми до цього повернемося у другій лекції цього модулю та в третьому модулі, коли будемо говорити про стандарти доступності та універсальний дизайн.

Права не можна забрати, але їх можна на певний час обмежити. В законах перелічені випадки, коли державні органи можуть частково та тимчасово обмежувати права людини, але лише у випадках, що передбачені законом, і є необхідними в демократичному суспільстві — з метою запобігання злочинності, захисту здоров'я та моральності, або захисту прав та свобод інших осіб.

Обмеження прав людини не можуть бути безстроковими та мають враховувати, в першу чергу, найкращі інтереси людини та суспільства. І це зовсім не про «нам, державі, так простіше, тому давайте обмежимо, наприклад, культурні права людини та не будемо нічого дублювати субтитрами чи жестовою мовою, бо це не зручно й дорого».

Беззаперечно, без будь-яких виключень мають дотримуватись лише заборона катувань та жорстокого та такого, що принижує гідність, поводження і покарання, заборона рабства та утримання в підневільному стані. Жодні обставини, цілі або ситуації не можуть виправдовувати катування, жорстоке або таке, що принижує гідність, поводження і покарання, піддання рабству. Згадуємо інтернати – коли ми чуємо жахливі історії про умови перебування та утримання людей в інтернатах, нам не здалося, що це дорівнює катуванням та жорстокому поводженню, й держава має обов'язок це виправляти!

Отже, права людини з інвалідністю – це такі самі права людини, як і у людини без інвалідності, питання лише в тому, що в бар'єрному середовищі людині з інвалідністю потрібно більше зусиль на те, аби навчитись реалізовувати свої права, тому що для цього потрібно спочатку не лише про них знати, а й здолати всі бар'єри.

Так, людина без інвалідності спокійно заходить до суду, підіймається на другий поверх у канцелярію та подає свій позов на бездіяльність місцевої влади, а, наприклад, людині, яка пересувається на візку, необхідно перевірити,

чи можна подати позов письмово та потім наполягати на доступному слуханні. А це ж одне й те саме право на справедливий суд. А нечуючій людині? Потрібно буде подбати про перекладача жестовою мовою, хоча насправді всі ці нюанси та алгоритми має передбачити держава, тому що це і є відмінності, створені бар'єрами, в реалізації абсолютно однакового права на справедливий суд. І так з кожним правом!

Література

Базовий компонент, Програма “Українське дошкілля”, Конвенція про права осіб з інвалідністю (український переклад), Загальна декларація прав людини 1948 року (український переклад), Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», Інклюзивна освіта в ДНЗ.

Симон Т.В.,

вихователь-методист,
*Романівський дошкільний навчальний заклад №1 «Сонечко»,
смт. Романів, Житомирська область, Україна*

ТЕАТР ДІТЕЙ І ДОРΟΣЛИХ ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНА ВИСТАВА ДЛЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ «ДИВОВИЖНА ПРИГОДА СОФІЙКИ ТА АНДРІЙКА»

В сучасному світі набула надзвичайно важливого значення освіта для сталого розвитку як через екологічні, так і й через політичні проблеми. Ми є учасниками процесів безжальної експлуатації природних ресурсів планети, забруднення ґрунту, води, повітря. Відтак серйозно постає питання виховання в підростаючого покоління почуття відповідальності за свої дії по відношенню до всього, що нас оточує. Розкрити питання сталого розвитку для дітей дошкільного віку непросто, оскільки життєвий досвід дитини-дошкільника ще зовсім малий, але розпочинати цю роботу в закладі дошкільної освіти можливо і потрібно, з врахуванням вікових та психологічних особливостей вихованців.

Поняття освіти для сталого розвитку є глибоко філософським, так як передбачає не стільки надання чи отримання знань, а перш за все формування нового світобачення, нового відношення людини до оточуючих, до довкілля і до самої себе. Такий світогляд в своїй основі містить загальноприйняті людські цінності і передбачає збереження балансу між використанням ресурсів та їх відновленням, сформованістю основ духовно-моральних якостей людей, формування потреби у здоровому способі життя, в збереженні емоційної сфери, адже наше здоров'я це, в великій мірі, і наші емоції. Робота над питанням освіти для сталого розвитку має інтегрувати різні складові задля отримання всіма учасниками освітнього процесу якісних знань

та налагодження процесу формування нового світогляду спрямованого на збереження, а не руйнування. Практикуючи різноманітні форми роботи з дошкільниками, доцільно використовувати і театралізовану діяльність, адже ніщо не впливає на нашу емоційну сферу так, як мистецтво.

Пропоную сценарій вистави у якій можна задіяти всіх дітей групи, залучити батьків, або інших членів родин на ролі дорослих. Така робота буде не лише результативною, а й надзвичайно цікавою. Виставу можна запропонувати для перегляду батькам та старшим дошкільникам інших груп.

Успіхів вам!

ТЕАТР ДІТЕЙ І ДОРΟΣЛИХ

Літературно-музична вистава для старших дошкільників «Дивовижна пригода Софійки та Андрійка»

Діючі особи:

Софійка, Андрійко, бабуся (дорослий), Підсніжник, Пролісок, Фіалки, Анемони, Гусяча цибулька, роботи (дорослі).

Декорація бутафорського квітника. Вибігає дівчинка Софійка, присідає, приглядається до квітів.

Софійка Як багато квітів уже розцвіло! Я навіть знаю як вони називаються! Ось це – пролісок, це підсніжник, це сон-трава (Дівчинка зриває квіти в букет наспівуючи).

Андрійко вбігає тримаючи в руках іграшкову рушницю і камінця. Цілиться з рушниці, біжить через квітник та замахується камінцем.

Софійка Андрійку, що це ти робиш? Не топчи квітів! Вони ж тільки, що розцвіли.

Андрійко (сердито) Я вчуся мітко стріляти. Хочу бути як робокоп, сильним і сміливим! Був би влучив у горобця, а ти з своїми квітами усе зіпсувала!

Софійка І тобі не шкода пташок?

Андрійко А чому їх шкодувати? Он їх скільки!

Софійка Ось зараз я покличу бабусю, нехай вона тобі скаже чи можна стріляти в птахів та кидати камінці в тварин! (Кличе бабусю).

Бабуся Що сталося? Я аж злякалася, коли почула, що ти мене кличеш!

Софійка Бабусю, Андрійко бігає через квітник і в горобця стріляє!

Андрійко Бабусю, я тренуюся мітко стріляти, хочу бути як робокоп, а Софія не розуміє, і свариться, щоб я не топтав квіти!

Бабуся (задумливо) Зрозуміло... (Взяла хлопчика за руку) Негоже, Андрійку, в птахів стріляти. Не можна нікому робити боляче! І каміння ні в кого кидати не можна! (Пауза)

- Софійко, а для кого букет, що в тебе в руці?

Софійка Для вас, бабусю! Я хочу, щоб ви помилувалися ними!

Бабуся Дякую, дитинко, за турботу. Але первоцвіти дуже тендітні і швидко зів'януть, коли їх зірвати. Краще, щоб вони цвіли на квітнику і всі могли ними милуватися. Та я бачу, діти, що ви ще не знаєте, як потрібно любити природу і берегти її. Мабуть доведеться розповісти вам одну

дивовижну історію, яка трапилася з такими ж дітьми, як ви. Хочете послухати? Отже вмощуйтеся зручно та слухайте!

На сцені з'являється декорація лісової галявини на якій сидять діти в костюмах (або наголівничках) квітів. Звучить лірична мелодія. Діти по черзі піднімаються та декламують.

Квітка Я найперший розцвітаю навесні в гаю,
Через сніг я пробиваю квіточку свою.
Називаюся – підсніжник, і пишаюсь цим,
Все про мене сказано в імені моїм!

Квітка Я – пролісок синій, я теж –первоцвіт!
Лиш зійдуть сніги я прихожу у світ
Я силу свою від дерев набираю,
Тому мене проліском всі називають.

Кілька квіток А ми – анемони, білі зірочки
Землю укриваєм наче килимки.
Ліс ще зовсім чорний без трави і листя,
А ми землю стелимо килимом барвистим!

Квітка Я - гусяча цибулька,
Тендітна, жовта квітка.
Милуйтеся мною ранньою весною,
Бо не знайдете влітку.
Під кущиком розлогим я рано відцвітаю
І до наступної весни в затінку засинаю.

Кілька квіток Ми – маленькі фіалки, ми раді весні,
Ми бачили весну в зимовому сні,
Тепер ми цвітемо і ніжний наш цвіт
Всім, всім донесе від фіалок привіт.

**Виконується танок квітів. Муз. П.І. Чайковського
Діти-квіти повертаються на свої місця.**

На галявину вибігає зайчик

Зайчик Надійшла весна-красна,
Снігу вже не буде,
Мою білу шубку
Буде видно всюди!
Де від лиски заховатись,
Від мисливця вберегтись?
Вже не зможу маскуватись
У наметі, як колись! (Плаче)

Звучить грамзапис дзюрчання води та слова Струмка

Струмок Не журись, вухатий, як снігу не стане,
Твоя біла шубка сіренькою стане!

Зайчик Чий це голосочок в лісі тут почувся?

Струмок Та це ж я - струмочок!

Я уже проснувся!
Скоро сніг розтане й потече водою,
А я рости буду і стану рікою,
Розіллюсь по луках, щоб росла травичка,
Щоб купались люди у моїй водичці...
Треба, лиш щоб люди воду не бруднили,
Сміття не кидали, греблі не гатили...
І тоді всім вистачить чистої водиці,
Буде вода у ставках, буде у криниці...
А ти, довговухий, стрибай в яроч,
Там ще лежить біленький сніжок!
Зайчик Дякую, струмочку, за твою пораду.
Мені вже не страшно!
Я дам собі раду! (Стрибає зі сцени).

На галявину вибігають Софійка і Андрійко. Софійка тримає букет бутафорських квітів, Андрійко – іграшкову рушницю.

Софійка Який чудовий букет я нарвала! Всі подруги будуть заздрити!

Андрійко А я зараз поженусь за зайцем, або білку вистежу і влучу. Я – робокіп! Ти зі мою?

Софійка Ні! Я не побіжу з тобою, бо я принцеса Софія.

Андрійко Фі!!! Скажеш таке: принце-е-е-са! Зараз нам потрібні роботи! Багато роботів! От тоді буде класно!!!

Софійка Ой що це діється?

Вимикається світло та вмикаються миготливі вогники. Звучить «космічна музика». Змінюються декорації. Діти злякалися, притулилися один до одного. Коли музика стихає, діти оглядаються навколо.

Софійка Ой, як страшно! Де це ми?

Андрійко Не знаю! Це якась інша планета!

Виходять роботи.

1-й робот (Монотонно). Так це планета роботів. Ми вітаємо вас тут, прибульці. Ми почули, що ви мрієте, аби скрізь були роботи. От ми і виконали ваше бажання.

Софійка А чому у вас на планеті так темно? Це що ніч? Чомусь не видно зірок на небі!

2-й робот У нас немає ночі і дня, у нас немає неба. Нам цього не потрібно. Все, що нам потрібно, це метал. У нас все металеве.

Андрійко А тварини і птахи у вас є?

Софійка А дерева і квіти?

1-й робот Тварини і птахи у нас теж роботи, вони виготовлені з металу. Нам не потрібні живі ні тварини ні птахи. Ви теж не любите їх. Вам у нас буде добре.

2-й робот Квітів нам не потрібно. Ви теж квіти знищуєте. Вам у нас буде добре.

Софійка (Плаче) Я хочу додому, на Землю! У нас зараз сонечко світить, квіти цвітуть!

Андрійко Пташки літають. Я так люблю, коли багато птахів!

1-й робот. Ви не знаєте, чого хочете, кажете, що любите, а самі знищуєте природу. Коли все знищите, то у вас буде так як у нас.

2-й робот. Плакати тут не можна. Метал не виносить воду. Води у нас теж немає.

1-й робот. Ми ніколи не плачемо і не сміємося. Ми – роботи.

Тому ви маєте відлітати від нас, а не плакати тут і не розводити сирість.

2-й робот. Або ви залишаєтесь у нас і будете, такими як ми, або ми вас депортуємо з нашої планети. Але ви всім маєте розповісти, про планету роботів.

Софійка Ми всім розкажемо про вас!

Андрійко І про вашу планету! Обіцяємо!

1-й робот Приготуйтеся до відльоту. П'ять, чотири, три, два, один, пуск.

Звучить «космічна музика». Миготять вогні. Змінюються декорації. Діти знову притулилися один до одного. Коли музика закінчується, вмикається світло. На сцені бутафорський квітник. Діти сидять біля квітника обнявши бабусю.

Софійка. Бабусю, яка це дивна пригода. Невже може бути планета без лісів і квітів?

Андрійко І без птахів!

Бабуся Це все казка, та в кожній казці є доля правди. Не всі планети такі прекрасні, як наша Земля. На інших планетах немає води, повітря, дерев та квітів, немає нічого живого. То ж нам потрібно берегти нашу Землю, її ліси, ріки, моря. Потрібно оберігати тварин і птахів, любити своїх рідних. Всі ми живі, всі хочемо, щоб до нас гарно відносились, отже потрібно гарно відноситися до всього живого і один до одного.

Софійка Я зрозуміла, бабусю! Я буду берегти квіти, буду їх розсаджувати!

Андрійко А я не буду стріляти у птахів, я їх краще підгожую і попрошу тата, щоб він навчив мене всьому, що вміє, адже він сильний як супермен!

Бабуся Молодці, мої дорогі дітки! Я дуже рада, що ви все вірно зрозуміли!

Всі артисти виходять на сцену і виконують пісню (мелодія на вибір музичного керівника)

Бережіть, бережіть, бережіть природу,

Не засмічуйте ліс, і поля і воду!

Все це наша Земля і вона прекрасна:

Хай на небі завжди буде сонце ясне!

Бабуся (виходить вперед). ЛЮБІТЬ І БЕРЕЖІТЬ СВОЮ ЗЕМЛЮ, ДІТИ!

СЕКЦІЯ 5.

ВИХОВНІ АСПЕКТИ У РОБОТІ ВИХОВАТЕЛЯ ДИТЯЧОГО САДКА

Косяк Т. В.,

вихователь-методист

Дошкільний навчальний заклад №16

«Веселка» компенсуючого типу

м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

Кучер Л. В.,

музичний керівник

Дошкільний навчальний заклад №16

«Веселка» компенсуючого типу

м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

Дейнеко В. А.,

вихователь

Дошкільний навчальний заклад №16

«Веселка» компенсуючого типу

м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

ІГРИ-МЕДИТАЦІЇ В ЖИТТІ ДОШКІЛЬНЯТ ЛОГОПЕДИЧНОЇ ГРУПИ

Існує загальновідома думка, що музика є унікальним суспільним і культурним явищем та має універсальні можливості впливу на здоров'я людини. Здатність музики активно впливати на нейрофізіологічні процеси в організмі людини дозволяє використовувати її як могутній засіб, що сприяє оздоровленню, розвитку розумових здібностей, духовних якостей, гармонізації психіки, узгодженому функціонуванню емоційної й розумової систем.

Залучення дошкільнят до різних видів музичного мистецтва з використанням креативних прийомів та методів, сприяє успішному розвитку їхньої творчої активності. Використання творчих завдань, ритмічних ігор, сеансів медитації в дитячому закладі та вдома стимулює процес внутрішнього самовдосконалення дитини, створює широкі можливості для повноцінного розкриття всіх її потенціалів.

Сучасний етап розвитку спеціальної педагогіки та психології характеризується пошуком нових шляхів соціальної адаптації дітей з психічними та фізичними проблемами. На сьогодні мовленнєві проблеми стали досить поширеним явищем серед дошкільнят. У третини обстежених дітей виявляються мовленнєві вади. Це явище ускладнюється тим, що деякі мовленнєві вади позначаються на інтелекті дитини. Науковцями (Л.В. Чеснокова, О.І. Золотарьова) визначені два типи дітей із вадами мовлення, які зустрічаються найчастіше:

1) діти, які страждають на тяжкі нервові форми заїкання, розлад дихання з великою кількістю супутніх рухів, загальне недорозвинення мовлення (боязкі, замкнуті, вони болісно переживають через свою ваду, тримаються осторонь колективу, пасивні, не вміють володіти своїм тілом, мають перенапружену або, навпаки, в'ялу мускулатуру);

2) діти, які вкрай збудженні, надміру активні, неспокійні малюки, які погано володіють своїми гальмівними центрами [4].

У дітей-логопатів спостерігається недорозвинення ряду психомоторних функцій: страждають увага, пам'ять; має місце загальна моторна незграбність, недостатня рухливість та координованість рухів пальців рук, знижена працездатність на заняттях. Ці діти швидко втомлюються, починають відволікатися і внаслідок цього перестають сприймати навчальний матеріал. У спілкуванні більшість з них характеризуються підвищеною збудливістю або в'ялістю та апатією. Із цим може бути пов'язана емоційна нестійкість, яка виражається у частих змінах настрою, капризності або плаксивості. Малюкам із вадами мовлення не просто адаптуватися до навколишнього світу, виявляти особистісні якості у колективі, спілкуватися з однолітками й дорослими.

В наш час діти дуже перенасичені інформацією. Безпосередньо, це стосується і малюків, які відвідують заклади дошкільної освіти. Спілкування з однолітками, дорослі розмови вдома, телевізор з постійною рекламою, комп'ютерні ігри – така поліфонія подразників закономірно обумовлює нервовість та неспокій дитини, погіршує продуктивність діяльності. Варто також враховувати і біологічні аритмії, які сьогодні простежуються не лише в дорослих, а й у дітей, оскільки їх так само торкнулися прискорений темп життя і скорочення періодів відпочинку протягом дня.

Діти зі слабкою нервовою системою можуть бути збуджені просто від того, що їхні психологічні та соматичні реакції відстають від загального ритму життя дитячого колективу. Саме до такої категорії дошкільнят відносяться діти-логопати, які з 4-річного віку потрапляють в логопедичну групу. Додатковим навантаженням для таких малюків є корекційні заняття з вчителем-логопедом, які вимагають максимальної активізації усіх психічних процесів та додаткового нервового напруження. Саме тому в повсякденне життя дітей логопедичної групи ми вводимо ігри та вправи на розслаблення та розвантаження нервової системи.

Один із нових видів музичного мистецтва, з яким ми частково працюємо - це медитація. Науково доведено, що у тих дітей, в житті яких присутні медитаційні техніки, часто відзначається більш високий рівень гормонів щастя: ендорфінів, дофаміну та інших. Медитацією можна займатися в будь-який зручний час. Це пояснюється тим, що практикуючи медитацію, діти здатні проживати миттєвості щастя і відчувати навколишній світ всіма своїми органами чуття. Для дітей з особливими освітніми потребами впроваджувати медитацію є надскладним завданням. Медитація є цікавою і привабливою для дошкільнят лише тоді, коли вона проходить в ігровій формі.

Малюки дуже легко входять в стан медитації, треба їх лише направляти і підштовхувати до цього. Ця робота не проводиться примусово - діти мають самі виявити бажання взяти участь у медитації. Саме медитація допомагає дітям заспокоїтися, звільнитися від негативних емоцій; покращує душевний стан, розвиває творчу уяву і фантазію. Важлива умова для цього виду роботи – урівноважений, спокійний емоційний стан педагога, затишна атмосфера і супровід ліричної (класичної чи сучасної) музики.

Ігри-медитації бувають різні за характером і сюжетом. Більшість медитаційних вправ потребують того, щоб дитина спочатку навчилася певний час перебувати у нерухомій позі. В основі медитації лежить контроль над власною увагою, тому під час ігор-медитацій дошкільнята можуть навчитися певний відрізок часу зосереджувати увагу на якомусь одному предметі чи процесі. Щоб сприяти процесу розслаблення та зосереджування, створюємо для малюків спокійну атмосферу, відсторонюємо їх від зайвих зовнішніх подразників. Дітям для ліпшої концентрації можна навіть запропонувати зручно лягти на килимку, заплющити очі. Під час звучання спокійної або радісної музики педагог може розповісти невеличку казку, наприклад, про сонечко, промінець, хмаринку тощо. Приємна казкова атмосфера допоможе дітям розслабитися під час слухання та відчути себе персонажами казки. Педагог робить з малюками все разом. Головне, щоб дошкільнята сприймали медитацію як гру. Лише при наявності всіх ігрових умов діти залюбки долучаються до медитації і з нетерпінням чекають знову.

Врахувавши те, що гра-медитація, забезпечує стан врівноваженості та душевного спокою, що налаштовує малюків на відповідну роботу, нами були створені авторські ігри-медитації відповідно пори року у віршованій формі, яка є доступною для сприймання дітьми, а саме: «Осінні листочки» (додаток 1), «Сніжинки-пушинки» (додаток 2), «Весняні краплинки» (додаток 3), «Сонячні промінчики» (додаток 4).

Додаток 1

Осінні листочки

музика П. Панін «tvoya-nezhnost»

Хлопчики й дівчатка, зручно лягайте,

Свої оченятка закривайте.

Давайте з вами трішечки пограємо

В осінньому садочку побуваємо.

Ви тепер не малюки чудові,

А листочки гарні, кольорові,

Помаранчеві листочки й зелененькі

І багряні, жовті й золотенькі.

На гілках листочки спочивають

І тихенько пісеньку співають.

Сонечко листочки зігріває,

Промінці їм теплі посилає.

Тут в садочок вітер залетів,
З листячком погратись захотів.
По гілках пробігся вітер жваво
І зірвав все листячко яскраве.

Закружляли у танку листочки
І лягли на землю килимочком.
Вітер килимком помилувався
І за стовбур дерева сховався.

А листочки стали затихати
І на зиму спатоньки лягати.
Тихо-тихо стало у садочку,
Притомилися і сплять листочки.
(Дейнеко В.А.)

Додаток 2

Сніжинки-пушинки

музика П.Панін «muzyka-bez-slov»
Всі ви, дітки, гарно працювали,
Вміло танцювали і співали.
А зараз час вам трішки відпочити,
Тихенько лягти і оченята закрити.

Уявіть, що ви не діточки маленькі,
А сніжиночки біленькі і легенькі.
На хмариночці сніжинки спочивають,
Під морозяною ковдрою дрімають.

Сплять сніжинки на м'якесенькій хмаринці,
Немов немовлята на перинці.
Тут з'явився вітерець завзятий,
Вирішив хмаринку розгойдати.

Потрусив хмаринку він щосили –
І сніжиночки на землю полетіли.
Усі різні, неповторні і чудові,
Дивовижні зірочки казкові.

У танку сніжиночки кружляють,
То униз, то вгору знов злітають.
Танцювали-танцювали і стомились,
На замерзлу землю опустились,

Сад, дорога і будинки стали білі –
Це сніжинки все навколо прикрасили.
(Дейнеко В.А.)

Додаток 3

Весняні краплинки

музика П. Панін «flash-de-amor»

Любі хлопчики й дівчатка,
Будемо відпочивати:
Оченьята ми закриємо,
Трішечки помріємо.

Спробуємо уявляти
І разом фантазувати.
Уявіть, що кожен з вас вже не дитинка,
А весела весняна краплинка.

Всі краплиночки грайливі, веселкові
Виграють мелодію чудову.
То по підвіконню пострибали,
Ніби на цимбалах нам заграли.

То в калюжу дружно всі пірнули-
Дивні марокаси ми почули.
У воді краплинки покружляли,
Із сестричками разом потанцювали.

Потім всі злилися у струмочки,
Ніжно задзвеніли, як дзвіночки.
Полилася музика рікою –
Це краплинки всіх вітають із весною!
(Дейнеко В.А.)

Додаток 4

Сонячні промінчики

музика Д. Ласт

Діточки сідають, оченьята закривають,
Дивні перетворення на вас уже чекають.
Ви тепер не дошкільнята:
Не дівчата, не хлоп'ятка.

Ви – золотисті пустунці,
Веселі сонця промінці.
Яскраві та завзяті

Ще й любите стрибати.

З віконця – на доріжку,
З доріжки – на листочок,
З листочка – на травичку,
З травички – на грибочок!

Погралися з метеликом,
Зіграли черв'ячка.
Під кущик зазирали,
Щоб розбудить жучка.

До білочки рудої
У гості завітали.
Грибочки посушили
І знов помандрували.

За зайчиком вухатим
Побігли навздогін.
Злякався куцохвостий,
У ямку вскочив він.

А промінці веселі
Продовжили стрибати,
Та сонечко ласкаве
Покликало їх спати.

Промінчики зітхнули,
Пробіглись по доріжці
І швидко поспішили
Лягати спати в ліжко.

А сонечко всміхнулось,
Промінчики зібрало
І в ліжечках тепленьких
До ранку заховало.
(Дейнеко В.А.)

Піка Н.В.,

вихователь дошкільного підрозділу

Навчально-виховний комплекс № 3

м. Красноград, Харківська область, Україна

МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Дошкільне дитинство – важливий період у житті людини, коли формується всебічно розвинена особистість, яка у своїй діяльності керується принципами гуманізму, добра, милосердя. Прищеплення названих принципів відбувається у процесі морального виховання дітей уже з раннього віку.

Аналіз теоретичних джерел дозволив констатувати, що проблемою виховання підростаючого покоління в дусі моральних ідеалів займалися відомі українські та російські просвітителі (Г.Ващенко, Б.Грінченко, О.Духнович, М.Пирогов, С.Русова, Г.Сковорода, К.Ушинський, І.Франко, Т.Шевченко), а

В. Сухомлинський у своїх творах зазначав, що моральна свідомість, як духовна сторона моралі, базується на осмисленні проблеми, а у взаємодії з моральною діяльністю і моральними стосунками утворюється мораль як системна цілісність. [5, с. 9].

У наш час моральному вихованню дошкільників присвячені роботи А.Богущ, Л.Божович, Л.Висотіної, В. Петрової, Л. Пивовар та ін.

Поняття «моральне виховання» у педагогічній літературі тлумачиться, зокрема, як «цілеспрямований процес організації та стимулювання їх різнобічної діяльності, спілкування, спрямований на оволодіння моральною культурою поведінки, ставленням до навколишнього світу» [6, с. 210].

Я розглядаю моральне виховання як спеціально організовану міжособистісну взаємодію педагога з вихованцями на основі норм і принципів гуманізму, що має на меті формування моральної вихованості, яка передбачає систему моральних знань, умінь, навичок, переконань, поглядів, норм. Це, на мою думку, одна з найважливіших характеристик особистості, основу яких становлять домінуючі людські цінності. А завдання морального виховання визначаються як процес трансформації суспільно значущих норм, принципів, регулюючих взаємовідносини, загальнолюдські моральні цінності в індивідуальні якості й формування на цій основі відповідних моральних якостей.

Моральний розвиток людини триває протягом усього її життя, але основи закладаються в дитинстві. Перші навички морального виховання діти отримують в сім'ї під впливом життєвого досвіду, етичних норм, існуючих в сім'ї і потужної праці, тому при вихованні дітей дошкільного віку необхідно приділяти першочергову увагу формуванню моральних почуттів і якостей. Щоб допомогти в цьому дитині, найближчі їй люди можуть зробити такі кроки:

- мотивуйте дитину діяти в рамках прийнятних норм;

- визначення й визнання емоцій на ранніх етапах допоможе дитині зрозуміти, що ви їй співчуваєте;
- хваліть дитину кожного разу, коли вона виявляє позитивну поведінку й демонструє правильну моральну поведінку. Так дитина зрозуміє, чого від неї очікують;
- ваші діти уважно спостерігають за вами. Дотримуйтеся правил, яких ви вчите дитину, показуйте їй позитивний приклад.

Крім того, щоб стати зразковим прикладом для наслідування для вашої дитини, вам потрібно навчити її правильних із моральної точки зору моделей поведінки.

Сформувати у дитини моральні цінності нелегко. Пропоную такі поради:

- роз'ясніть дитині моральні норми, які, на вашу думку, мають головне значення;
- нагадайте дитині, як погана поведінка впливає на інших і на неї саму. Наприклад: «Якщо ти говоритимеш неправду, одного разу тобі ніхто не повірить»;
- змодельуйте з дитиною гіпотетичні ситуації, щоб вона оцінила свої думки і прийняла рішення.
- поясніть дитині, що гарні вчинки мають гарні наслідки;
- переконайтеся, що ви виконуєте свої зобов'язання й обіцянки, дані дитині, і виявляєте доброту до неї;
- показуйте дитині приклад високоморальної поведінки;
- спонукайте до занять, які вчать дитину моральності.

Моральний розвиток дитини не менш важливий, ніж фізичний та психічний.

Не потрібно чекати, поки дитина виросте, щоб пояснити їй моральні норми. Починайте з раннього дитинства, станьте для вашого малюка гарним прикладом. Так дитина зможе перейняти ваші моральні цінності, зробивши їх невід'ємною частиною свого життя.

Важливу роль відіграє емоційна чуйність дітей, яка формується до 5 років. На цьому етапі виховання відбувається розвиток почуття любові до рідних і близьких. Необхідно виховувати у дітей навички культури побутового спілкування, сімейної праці, взаємодопомоги. Так діти визнають авторитет дорослих і виконують їх вимоги беззаперечно. На основі цього відбувається формування поваги до старших і слухняності як риси поведінки. Для формування у дітей гуманного ставлення до одноліток вихователь повинен вирішувати завдання формування і розвитку дружніх відносин. Необхідно розвивати у дошкільнят такі якості, як взаєморозуміння, повага до чужих інтересів, готовність прийти на допомогу і т. д. Для розвитку почуття любові до природи, до рідного міста, а в подальшому і до країни вихователю необхідно створити умови, які викличуть у дитини ці почуття і переживання. Наприклад, проводити

етичні бесіди, екскурсії, показувати різні твори мистецтва, організовувати заходи, присвячені природі та історії країни.

Моральне виховання дітей дошкільного віку здійснюється за допомогою безлічі засобів, найважливішими з яких є наступні:

1. Художні засоби (література, мистецтво, кіно, музика і т. д.) - впливають на емоційну сферу і почуття дітей.

2. Природа як засіб, що викликає гуманне ставлення до інших людей, тварин, співчуття, співучасті і турботи - впливає на сферу особистості дітей багатогранно і є одним з найважливіших аспектів виховання моралі.

3. Засоби власної діяльності дітей (гра, навчання, спілкування, праця) - сприяють розвитку дружніх взаємин, працьовитості та пізнавального інтересу.

4. Оточення, соціум (сім'я, близькі, друзі, товариші і ін.) - впливає на моральні норми і ціннісні орієнтири дитини.

Ефективність морального виховання залежить від правильного вибору засобів, відповідно до мети і завданням виховання, віковими особливостями дітей, рівня їх розвитку.

Отже, моральне виховання дітей - одне з основних завдань суспільства. Дитина живе в суспільстві і на неї впливають як позитивні, так і негативні фактори навколишнього середовища. Для того щоб уберегти її від негативних впливів необхідно заложити в ній основи високої моралі, культури поведінки і основи шанобливого ставлення до оточуючих її людей. Необхідно виховати з неї людину з твердими переконаннями і життєвими поглядами. Виховувати і формувати світогляд підростаючої дитини необхідно на ранніх етапах її розвитку, коли життєвий досвід тільки починає накопичуватися.

Література

1. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте./ Л.И. Божович – М.: Просвещение, 1968. – 460 с.

2. Вишневський О. Концепція демократизації українського виховання // Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні. Педагогічні концепції / О. Вишневський. – К.: Школяр, 1997. – С. 78-122.

3. Лохвицька Л. В. Програма з морального виховання дітей дошкільного віку “Скарбниця моралі” / Л. В. Лохвицька – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 128 с.

4. Поніманська Т.І. Моральне виховання дошкільників: Навчальний посібник / Т.І.Поніманська. – К.: Вища школа 1993. – 111 с.

5. Сухомлинский В.О. Как воспитать настоящего человека / В.О.Сухомлинский. – М.: Просвещение, 1990. – 263 с.

6. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки: Навч. посіб. / Упоряд. Борисова З. Н., Кузьменко В. У.; За заг. ред. З. Н. Борисова – К.: Вища шк., 2004. – 511 с.

Інтернет ресурс:

<https://conference.pu.if.ua/forum/files/30112017/6/babak.PDF>

Герасименко Т.В.,

вихователь дитячого садка

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Пролісок»

смт. Котельва, Полтавська область, Україна

ВИХОВНИЙ ЗАХІД ДЛЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ «ЗДОРОВ'Я – НАЙБІЛЬШЕ БАГАТСТВО У СВІТІ»

Ведуча: Усе в житті піде чудово, якщо будеш ти здоровим:

І духовно, і фізично, будеш людям симпатичним.

Добрим, чесним, милосердним, пам'ятати будеш твердо,

Що і як робити треба, щоб тобі земля і небо

У ділах допомагали, силу і любов давали.

Тож розумного навчайся, а шкідливого цурайся.

Будь веселим і кмітливим, будь здоровим і щасливим!

Здоров'я — це цінність, яку нам треба не згубить.

А зараз ми з вами помандруємо до Королівства Здоров'я.

(Сидить засмучена дівчинка. Поряд стоїть хлопчик).

Дівчинка: Ой, немає сили! І світ мені немилий.

Що ж мені робити? Як же далі жити?

Хлопчик: Все болить у мене... Шкіра вже зелена.

Я не хочу грати. Буду весь час спати...

Дівчинка: Все мене дратує. Настрій мій руйнує.

Що ж мені робити? Як же далі жити?

Ведуча: Зараз, зараз, постривайте. Уже їде швидка допомога.

(В'їжджає швидка допомога)

Ведуча: Лікарю, рятуйте! Здоров'я подаруйте!

Лікар: Чую-чую! Не шуміть! Що там трапилось, кажіть!

Ведуча: Я не знаю, що казати. Вони не хочуть більше грати.

Бо у них усе болить і ніщо не веселить.

(Лікар слухає хворих).

Лікар: Так, так, так! Оце так, так!

Що ж ви, діти, наробили?

Так себе занапастили.

Діти (разом):

Лікарю! Врятуйте! Здоров'я подаруйте!

Лікар: Любі діти! Це не так! Лікувати я мастак,

Та здоров'я не дарую, та не плачте ви!

Врятую! Нате вам цю карту.

Не звертайте ви з маршруту!

Плакати не варто, хоч і буде скрутно.

Ведуча: Вибору немає... Треба йти в дорогу.

І діти вирушили в цю путь, щоб здоровими бути.

Принцеса Харчування:

Хто це, хто це там іде до мене у гості?

Діти: Хто ти?

Принцеса Харчування:

Я — Принцеса Харчування. Старша дочка Королеви Здоров'я. Без їжі людина не може жити. З їжею ми отримуємо поживні речовини. А ще здоров'я залежить і від того, як швидко і часто ми їмо, і як переживуємо їжу.

Ведуча: Отже, щоб бути здоровими, потрібно правильно харчуватися. Давайте ми зараз з нашою Принцесою Харчування пограємо у гру «Корисно – шкідливо». Якщо це корисно — плескаємо у долоні, а якщо ні — тупаємо ногами.

Гра «Корисно – шкідливо»

Принцеса Харчування:

Ви можете рушати далі, до мого брата — Принца Руху. Ідіть по цій дорозі, нікуди не звертайте. Мій брат вам допоможе. Ну все, бувайте!

Діти: Дякуємо тобі, принцесо.

Дівчинка: Ой, хтось плаче, ти не чуєш?

Лісови: Та це я, може ти мене врятуєш?

Дівчинка: Хто ти?

Лісовик: Я — лісовик.

Дівчинк: А чому ти плачеш?

Лісовик: Все у мене так болить, що не знаю, що робить.

Я в садочок не ходив і зарядки не робив.

Не приходив вранці - рано, не робив зарядки справно.

Ось і виріс дуже хворим, не ходжу навіть до школи.

Все у мене так болить, що не можу більше жити.

Що робити, я не знаю, підкажіть мені, благаю!

(Виходить Принц Руху)

Принц Руху: Я Принц Руху.

Добре, добре, не реви! Допоможем ми тобі,

Роби з нами ти зарядку,

Станеш дужим, як тигрятко.

(Гра з ручками і ніжками)

Лісовик: Дякую, принце, за допомогу. В мене вже нічого не болить.

Ведуча: Принце, а давай зробимо зарядку і з нашими глядачами.

Фізкультхвилинка

Довго-довго ми сиділи, наші ніжки заніміли.

А тепер всі дружно встали... Як зайчата пострибали.

І підняли ручку вгору, захиталися, як море.

Щоби спинка не боліла, нахилились дружно вліво,

Щоби спинка була справна, нахилились дружно вправо.

Все, сідайте ви, будь ласка, бо продовжуєм ми казку.

Принц Руху: Рух — це життя!

Від мене залежить здоров'я!

Якщо будеш весь час сидіти,

То буде все тіло боліти,
Не будеш рости,
Станеш в'ялим ти!
Життя — це спорт.
Життя — це рух.
Життя — чудове і прекрасне.
І все радіє нам навкруг,
І світить сонце ясне.
(Виходить Нечипура).

Нечипура: Хто це, хто це так шумить і ногами тупотить?

Діти: Це ми, діти. Йдемо у країну Здоров'я. А хто Ви?

Нечипура: Я - старенька бабуса. Навіщо вам іти у ту країну?

Як здоровим бути, можете і від мене почути.

Не вмивайтеся ніколи і не мийте навіть рук.

Непотрібне це заняття, не вартує стільки мук.

Стригтися також не варто, та й резону в тім нема.

Бо однаково на старість облісіє голова!

Знов замурзаються руки, шия, вуха, все у вас...

То навіщо сили тратить? І даремно гаять час?

Принцеса Чистоти: Що я чую?

Нечипура: А хто ти?

Принцеса Чистоти:

Я — Принцеса Чистоти. Середня дочка Королеви Здоров'я. Ти зійди мерщій з дороги. Дітям ти не заважай. А я дам скоріш підмогу. Все! Мерщій зникай! Щоб бути здоровим, потрібно знати і виконувати правила гігієни тіла і одягу. Необхідно постійно стежити за чистотою шкіри. Щоб мати завжди охайний і гарний вигляд, стежте за чистотою свого одягу і взуття. Чистота — шлях до здоров'я.

Діти: Дякуємо тобі, принцесо, ти нам дуже допомогла. А тепер вкажи, куди далі йти.

Принцеса Чистоти:

Ідіть ось так рівненько,

Потрапите до моєї неньки.

Її Здоров'ям звуть,

Рушайте швидше в путь!

Ведуча: Довго діти йшли, не барились. Дуже - дуже вже стомились.

Хлопчик: Я не хочу більше йти! І набридла мені ти!

Дівчинка: Ти що кажеш? Схаменися! І на мене подивися!

Ти ж без мене пропадеш! І дорогу не знайдеш!

(Виходить Принцеса Чемність).

Принцеса Чемність: Досить, досить, не сваріться і на мене подивіться. Я — Принцеса Чемність. Молодша донька Королеви Здоров'я. Без мене моя матуся не може прожити і дня. Тільки чемні люди

бувають здоровими. Як приємно бачити усміхнене обличчя, почути ласкаві слова. І тоді твій настрій стає гарним, веселим.

Ведуча: Всі ви знаєте добрі слова. Давайте їх пригадаємо якомога більше і зберемо у нашу «чарівну скриньку».

(*Виносить скриньку*). Це можуть бути слова вітання вранці та ввечері, слова прощання, подяки.

(*Діти із залу називають чарівні слова. Принцеса їх «ловить» і складає у скриньку*)

Д/з «Чарівні слова»

Ведуча: А зараз ми відчинимо двері та випустимо ці слова у світ. Нехай всі люди знають, як багато добрих слів ви знаєте, хай усім від цього стане приємніше, веселіше жити на землі. Адже весела людина — здорова людина.

Весела думка — половина здоров'я.

Дівчинка: Ой, у мене ж нічого не болить! Як хороше у світі жити!

Хлопчик: Та ми ж з тобою вже прийшли і здоров'я знайшли.

Королева Здоров'я:

Я — Королева Здоров'я. Щоб мене знайти,

Потрібно нелегкий шлях пройти.

Але ви не злякалися, і до мене добралися.

Намагайтесь своє здоров'я все життя берегти.

Пам'ятайте: Здоров'я — найбільше багатство, яке має людина.

Будьте здоровими та щасливими!

Дубинський І.М.,

музичний керівник

Киселівський ясла-садок

Білозерський район, Херсонська область, Україна

СЦЕНАРІЙ ТОК – ШОУ «ХТО ЗВЕРХУ?»

Ведучий. Вітаю, пані та панове! Це шоу «Хто зверху?». Я – Ігор , а це – Юля. Ми раді вас вітати у цій залі на святкуванні Дня закоханих.

Ведуча: Про кохання не говорять, про нього вже все сказано... Тож сьогодні будемо мовчки вдихати аромат закоханості, насолоджуватися захоплюючим видовищем, цікавими і веселими конкурсами, романтичною музикою.

Ведучий: Це битва між Інь і Янь, між добром і злом!

Він каже: «чорне», Вона каже: «біле», Він: «так», а Вона «ні»! Однак, один без одного вони життя свого не уявляють...

Ведуча: Сьогодні наші закохані розділяться на команду хлопців і дівчат, аби позмагатися за першість, визначити хто більш сміливий, кмітливий, талановитий, розумний, хто ліпше жартує, врешті решт – хто кращий. І все заради того, аби знову переконатися: ми варті одне одного!

Ведучий: Але перемога не буде легкою, адже для того, щоб перемогти і хлопцям і дівчатам необхідно добре розбиратися в психології протилежної статі.

Ведуча. Хто ж все таки розумніший, чоловіки чи жінки?

Ведуча: Уже тисячі років людство шукає відповідь на це запитання. Та сьогодні ми переконаємося у тому, що дівчата не лише найчарівніша половина людства, а й найрозумніша!

Ведучий. І найнаївніша... Адже сьогодні хлопці покажуть, хто править світом

Ведуча- І так, виклик кинуто!

Ведучий - Оголошуємо двобій століття!

Ведуча- Змагатися будуть краса і сила,

Ведучий - розум і хитрість,

Ведуча – мудрість і витримка!

Ведучий – У синьому кутку рингу сміливі, справедливі, спортивні і прикольні – «Хлопці

Желуденко Дмитро- фанат футболу, волейболу та шахів. Не тільки вболіває, але й грає за збірну села у вільний час. Працює дослідником із захисту рослин. Робота займає багато часу, тому найкращий день для Дмитра - це день проведений у колі своєї сім'ї.

Глазов Олексій – люблячий чоловік, гарний господар та турботливий батько. Трудоголік ,має золоті руки. Дарує людям тепло у їх оселі. Фанат футболу ,займається городництвом та тваринництвом. Має хобі -розводить голубів . Веселий компанійський чоловік.

Іщенко Олександр – гарний господар, який полюбляє механіку та швидкість і у всьому допомагає дружині.

Стець Андрій- справжній чоловік , мужній, надійний, люблячий ,відповідальний . любить свою професію і завжди прагне до вдосконалення. А у вільний час полюбляє грати у футбол та спілкуватися з друзями.

Шевчук Віталій-голова родини, який з самого дитинства розводить голубів різних порід.

Рудківський Ярослав- спортсмен , у вільний від роботи час дивиться футбол і вболіває за збірну України. Разом з дружиною грає у волейбол.

Семеренко Руслан – Його захопленням є власна родина спорт та машини.

Ведуча – У фіолетовому кутку владарюють розумні, чарівні, привабливі та неперевершені – «Дівчата»!

Желуденко Оксана- Щаслива дружина . має двох діток. Тимчасово змінила роботу вчителя на роботу домогосподарки. Займається введенням домашніх справ та благоустроєм родинного « гніздечка». Любить співати, виступає в сільському клубі.

Глазова Юлія – щаслива дружина. Любляча матуся двох синочків. Працює медичною сестрою, бізнес вумен, гарна господиня, полюбляє вишивати бісером та хрестиком. Весела, спортивна, активна жінка.

Іщенко Олена –турботлива мама кохана дружина яка своєю працею допомагає людям покращити зір.

Стець Людмила – мила ,ніжна, сором'язлива, берегиня домашнього затишку. Основне хобі сім'я та піклування про неї. Любить готувати та зустрічати рідних та друзів у своїй оселі, ще більше обожнює подорожі від яких отримує позитивні емоції.

Шевчук Ольга- берегиня домашнього вогнища, яка кожні вихідні полюбляє балувати свою родину: чоловіка, бабусю та двох красунь донечок тортами та різними смаколиками.

Рудківська Надія- полюбляє спорт. Займається виготовленням власноруч садових фігур Чоловік підтримує хоббі дружини та допомагає їй.

Семеренко Людмила- найбільшим захопленням свого життя вважає сім'ю та піклування про неї.

Ведучий: Дуель поставить все на свої місця. На шляху до перемоги у кожної команди є 8 раундів Кожен конкурс оцінюється у 10 балів. Але команда переможець у кожному конкурсі може поповнити свою скарбничку ще п'ятьма балами, якщо зможе відповісти на бонусне запитання

. Все зрозуміло. Починаємо.

Фанфари

ВедучаПерший раунд має назву «Збери літери 1»

Правила наступні: Я зачитую питання, учасники, їх відгадують і вибудовують слово з літер. Слово складаємо зліва направо. На це вам дається 90 секунд. Команда, яка склала більшу кількість слів перемагає і отримує 10 балів.

Якщо ви готові, а ви вже готові. Три, два, один – час пішов.

(Питання) Юля задає дівчатам (Я.Е) (В.Б) (А.О) (Н.Р)

1. Сауна до якої ходять із віником (Баня)

2. Велика гармошка (Баян)

3.Дивлюсь я на ---- і думку гадаю(НЕБО)

4 П'єса Антона Чехова дядя (ВАНЯ)

5. Велика кровоносна судина (Вена)

6 Рогатий знак зодіаку (ОВЕН)

7 Скорочений варіант імені Борис (БОРЯ)

Ігор задає хлопцям (А.З) (В,П) (А.Р) (А.І)

1. Дозвіл іноземним громадянам на в'їзд до країни (ВІЗА)

2. Газоподібний стан води (ПАРА)

3. У цих касах купують квитки на літак (АВІА)

4. У шоу-бізі кажуть хороший навіть чорний--- (ПІАР)

5 Городня прослина яку витягують жучка кішка та мишка (Ріпа)

6. Посудина для квітів або фруктів (ВАЗА)

7 Коли двоє сперечаються то укладають (ПАРІ)

Художній номер

Ігор - Бонусне запитання дівчатам.

«Скільки відсотків чоловіків люблять готувати» (56%) похибка в 10%

Ведуча.: Інколи необхідно зрозуміти один одного з пів слова. Вам пощастило, бо зрозуміти доведеться ціле слово. Другий раунд має назву «Хто я 2»

Ведучий: Умови такі: один з учасників виходить до мене і одягає собі маску на якій зображений персонаж. **Головна задача вгадати, що це за персонаж.** Питання до команди мають бути такі, на які можна відповісти «так» або «ні». Наприклад: Я чоловік? Я казковий персонаж? Час на виконання завдання 90 с. (проходить конкурс.)

А у нас зараз невеличка реклама після якої ми продовжимо конкурсну програму

Художній номер

Ведуча З поверненням а ми переходимо з вами до наступного раунду який має назву «Кнопка 3»

Ведучий :Завдання полягає в тому що буде звучать пісня але слова в ній будуть перевернуті. Ви повинні відгадати виконавця і назву пісні тільки тоді результат буде зарахований. У цьому вам допоможе дзвоник задзвенівши яким ви даєте свою відповідь. У разі неправильної відповіді зараховуються команді суперника.

Юля Бонусне запитання хлопцям задає Юля

Бонусне запитання 1 Скільки відсотків жінок купували взуття на розмір менше тому що воно красиве (68%) допустима похибка в 10 відсотків.

Ведучий :А ми продовжуємо нашу програму і наступний раунд зветься «Дивоглядки» №4

Ведуча :Ви стоїте навпроти одне одного і дивитесь в очі, хто перший кліпне той і програв. (по 1 учаснику)

Ведучий : Кохання-вічне почуття у всіх народів і у всі часи. І хоча б якою мовою про нього говорили, всім і по всюди воно буде зрозуміле, тому що торкається найтонших струн людської душі.

Ведуча: Важко уявити існування людини без цього бентежного почуття. Самовідданість, самопожертва, жага оновлення всього світу – розмаїття почуттів входить до складної гами кохання.

Ведучий Милозвучне слово яке для кожного має різне значення : для когось це щастя і радість, для когось сльози і біль. Ми запитали у батьків наших вихованців « Що ж таке кохання» і зараз до вашої уваги їх відповіді.

Ведуча:І ми запитали що для вас є кохання.

Відеоролик «Як батьки розуміють любов»

Ведучий :Ми з вами перервемося на невеличку рекламну паузу.

Ведуча Ми всі в піднесеному настрої і переходимо до 5 раунду, який називається « По губам»

Ведучий :Учасникам команди видаються навушники для того щоб вони не чули, а могли розпізнати тільки за допомогою губ. Правильне слово один бал

1 команда хлопців Кохання. Серце. Ангел. Фермер. Магнат . Борщ. Мило Ручка . Паста. Море. Карапуз .Ацетон. Мадам. Диван. Лопата. Муся

2 команда дівчат Батут. Педаль. Кактус .Пакет. Сопрано. Гиря. Макака. Мама. Олень. Сало. Миша .Вугілля. Огірок .Галя . Піжама. Вафля.

.Бонусне запитання дівчатам.

Скільки відсотків чоловіків вважають що готують краще жінок 10%

Ведуча А ми з вами повернемося через декілька хвилин не перемикайте. **Рекламний номер.**

Художній номер

Ведучий :А ми переходимо до наступного раунду який називається «Стільці »

Ведучий :Гра стільці по 3 учасника з команди . Поки лунає музика ви танцюєте .Музика зупинилась вам потрібно якомога швидше сісти. Але все це потрібно зробити із зав'язаними очима.

Для хлопців

Скільки відсотків жінок ні коли не цілувалися в кінотеатрі (14 %)

Ведуча:І ми підходимо до перед останнього раунду наших змагань який має назву «**Портрет або два в одному.**»

Ведучий :Кожен артист хоче поєднати в своїй творчості хтось вокал та хореографію ,хтось харизму та працелюбність . І ми вирішили дещо об'єднати у фото шопі ,а саме дві фотографії зірок . Вам потрібно зрозуміти кого, ми об'єднали ,задзвеніти у дзвінок і дати відповідь

Ведуча: І фінальний раунд нашої програми має назву «**Чоловіки та жінки в ряд** «

Все дуже просто команди розставляють одна одну згідно певного критерія.

Ведучий :Команда чоловіків: ваша задача розставити жінок у послідовності зростання . На першому місці повинна стояти та у якої найраніше був перший поцілунок.

1 найраніше 7 найпізніше

Ведуча: Команда жінок: в якому віці у чоловіків були перші романтичні стосунки.

Художній номер

Ведучий А поки журі підводить підсумки наших змагань у нас буде змагання для наших вболівальників

Ведуча:Кожен із нас хоч раз в житті мріяв побувати в караоке. І сьогодні це бажання здійснилося. Співаючи пісні ти замислюєшся над тим чим я гірший Могилевської чи Козловського? А іноді приходим до розуміння того ,що я справжній талант шоу-бізнеса.

Ведучий :Це все звичайно жарти але все ж таки вам доведеться співати, але тільки голосні букви в кожному слові

Конкурс.» АОУКЕ» співають голосні

Ось і підійшла до завершення наша розважальна програма «хто зверху» Слово для оголошення переможців надається нашому журі.

Ведуча Видатний давньогрецький філософ Сократ зробив свого часу висновок: «Чим більше я знаю, тим більше я не знаю». Людина приходить у світ для того, щоб постійно вдосконалюватися, насамперед – себе, свій духовний світ, свої знання, уміння, навички, здібності.

Ведучий: Саме тому протягом, майже, всього життя людина наполегливо навчається. І не важливо чоловік ти чи жінка. Важливо лише те, що всі ми відчуваємо потребу в збагаченні знаннями, отриманні задоволення від інтелектуальної спроможності. Тож будьте розумними!

Ведуча До побачення!

Ведучий І до нових зустрічей!

Махова І.Ю.,

вихователь дитячого садка

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Пролісок»

смт. Котельва, Полтавська область, Україна

ВИХОВНИЙ ЗАХІД ДЛЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ «РІДНА МОВА»

Вихователь: - Доброго дня, любі діти! Сьогодні в нашому садочку свято. Діти, всі ми з вами – і дорослі, і малі – щирі українці, так? А чим ми відрізняємось від французів, від англійців? Тим, що у нас є своя держава, як вона називається? Правильно, Україна. А ще у нас є державні символи: свій прапор, герб, своя головна пісня країни, як вона називається? Правильно, гімн. Головне місто України, столиця – **(діти підказують)** Київ. А ще, діти, в нас є неповторна наша українська мова. 9 листопада – День української писемності. Сьогодні ми зібралися, щоб вшанувати нашу рідну мову, бо мова – дивний скарб.

1. Яка ж багата рідна мова!
Увесь чарівний світ у ній!
Вона барвиста і чудова,
І нищити її не смій!
2. То ж мову вчи і прислухайся
До того, як вона звучить.
І розмовляти так старайся,
Щоб всім її хотілось вчить.
3. Вона ж у нас така багата,
Така чарівна, як весна!
І нею можна все сказати,
І найрідніша нам вона.
4. Вона, як зоря пурпурова,
Що сяє з небесних висот,

І там, де звучить рідна мова,
Живе український народ.

5. Ми – українці – велика родина,
Мова і пісня у нас солов'їна.
Квітне в садочках червона калина,
Рідна земля для нас всіх Україна.

Вихователь: Для кожного народу дорога його мова, а нам, українцям, найближча до серця – українська. Вона співуча і багата.

6. Зі слова починається людина,
Із мови починається мій рід.
Ласкава, мамина, єдина
Щебече соловейком на весь світ.

Вихователь: І справді наша мова неначе спів солов'я (вмикається запис співу солов'я).

Світ мови оточує людину від народження. Ще дитина не вміє розмовляти, а вже уважно прислухається до голосу матері, засинає під колискову пісню. Любов до рідного краю, до мови, починається з материнської колисаночки. У ній – материнська ласка і любов, світ добра, краси, справедливості.

7. Рідна мова! Рідна мова!
Що в єдине нас злива,
Перші матері слова,
Перша пісня колискова!

8. Як я була ще маленька,
Колисала мене ненька,
Колисаночку гойдала
Й ніжну пісеньку співала.

(Діти співають колискову пісню).

Вихователь: Дітки, зараз ми знаємо всі говоримо своєю рідною мовою, але сьогодні ми повернемося у ті далекі часи, коли люди спілкувалися лише усно, коли вперше допитливий людський розум створив букви і знайшов спосіб записати ними слова.

Але спершу скажіть: а навіщо потрібні букви? Правильно, щоб складати їх у слова і записувати мову. Молодці.

А ви знаєте, де і як люди почали записувати буквами слова, складаючи їх у речення?

Ось послухайте уважно.

Це було дуже давно, люди спілкувалися за допомогою жестів і словами, жили вони невеликими племенами. Та минав час, люди ходили на полювання зустрічали інші племена, зустрічалися і ворожі, тож люди вигадали малюнки-схеми на камені чи дереві і швидко передавали один одному попереджаючи про небезпеку. Скажімо, поруч намальовані маленький ведмідь, стрілка та три палички. Це означало: до того місця, де мешкають ведмеді, треба йти три дні. **(Показує плакат з наскельним малюнком).**

Далі люди малюнок замінили знаками. Наприклад, хвиляста лінія означала «вода», а квадратик — «камінь». Такі знаки називалися ієрогліфами.

- Хочете спробувати скласти з ієрогліфів повідомлення для друзів?

Проводиться гра «Повідомлення»

Із значків: хвиляста ліні (вода)я, палички (кількість днів), ведмідь, стрілочки (йди, пересуватись), квадрат (камінь), трикутник(ліс) скласти повідомлення для друзів: 1) до того місця, де є вода, тобі потрібно йти три дні; 2) до того місця, де водяться ведмеді, потрібно іти два дні; 3) від каменя іди два дні і дійдеш до лісу.

Вам напевно цікаво знати, як же виникли наші літери і алфавіт?

Понад тисячу років тому їх створив один розумний чоловік - вчений, Кирило разом із своїм братом Мефодієм. Ось така історія виникнення нашого алфавіту. **(показ фото)**

Вихователь: Діти, як ви гадаєте, у тварин є своя мова? Так, є.

Тож спробуємо привітатися мовою деяких тварин.

Вправа «Добрий день!»

Добрий день, котики-муркотики! **(діти відповідають: м'яв)**

Добрий день, собачки! **(Гав-гав!)**

Добрий день, мишки-норушки! **(пі-пі-пі!)**

Добрий день, жабки! **(кВа-ква-ква!)**

Добрий день, півнику-братику! **(ку-ку-ріку!)** Молодці!

Вихователь: в кожного своя мова, і ми з вами можемо розмовляти на різних мовах. Але всі ми – українці! Живемо на Україні, любимо мову українську і вчимося розмовляти українською мовою.

Слово – могутнє! Яка в ньому сила!

Скажеш з любов'ю – і радість росте.

Слово хороше народжує крила,

Ви не забудьте ніколи про це.

Надзвичайно багата наша українська мова. А скільки у мові є чарівних слів, від яких тепліє на серці, коли їх чуєш і промовляєш сам.

9. Я слова чарівні знаю,

Вивчила охоче,

І в розмові їх вживаю

Зранку і до ночі.

– Доброго здоров'я, Галю!

– Добрий день, Оленко!

– Ти до мене, я до тебе

Звернемось гарненько!

10. І «спасибі» й «дуже прошу»,

«Вдячний Вам», «будь ласка»,

Словом радість вам приношу,

Світ стає, як казка.

11. «Всім привіт», «будьте здорові»,

«Дякую красенько».

Ось така чарівна мова
Радує серденько.

12. До побачення вам, люди,
Будьте всі здорові.
І слова чарівні всюди
Ви вживайте в мові.

Вихователь: Наше свято наближається до кінця. Ми були б раді та щасливі, якби від сьогоднішнього свята ви, дорогі діти, залишили у своєму серці хоча б одну краплину любові до рідної мови.

(Танок)

Янзюк Н.М.,
інструктор з фізкультури
Киселівський ясла-садок Білозерського району
Херсонська область, Україна

СПОРТИВНА РОЗВАГА «КАЗКОВІ ЕСТАФЕТИ»

Ведуча. Добрий день шановні гості, журі, вболівальники та учасники! Ми продовжуємо наші спортивні родинні змагання із серії дитинство, подорожі, казки. І наші сьогоднішні змагання називаються «Казкові естафети».

Спорт буде завжди, як гумор та веселість. Всім відомо, що почуття гумору допомагає в будь-якій скрутній ситуації і позитивно впливає на здоров'я. Недарма народна мудрість свідчить: «П'ять хвилин сміху зберігають один рік життя». Ласкаво просимо на наше свято. Гумор у спорті важливий — не сперечайтесь!

Ось і зараз почуття гумору допоможе нашим командам отримати перемогу. Одночасно ми перевіримо, чи не позабували наші шановні дорослі казки та їх героїв. Зустрічайте наші команди.

(Учасники заздалегідь придумують назву своєї команди та девіз).
«Одуванчики»

Девіз: «Держаться так, чтоб нас не сдуло».

«Гноми» Девіз: «Гномом стал, так не пищи, легкой жизни не ищи».

З командами ми познайомились, а тепер представимо наше журі.

Наше журі буде уважно слідкувати за виконанням естафет. Переможцям буде зараховано по 2 бали за перше місце, та по 1 — за друге.

Тож уважно слухайте завдання. У першому конкурсі ми перевіримо вашу гнучкість та спритність. Називається він

1. **«Коник-Горбоконик»** (виконують діти). Усі пригадали цього казкового персонажа? Ось і наші діти зараз перетворяться на таких чудових коників. Треба зігнути в поясі, взяти м'яч і покласти його на спину. Щоб м'яч не впав, його треба притримувати руками, залишаючись у напівзігнутому положенні. У цій естафеті доведеться і долати перешкоди (поставлені на лінії

естафети три кубики), потрібно буде піднятися на них, потім зіскочити. Все потрібно робити швидко, не втрачаючи при цьому «горб» — м'яч за спиною. Переможуть ті «коники-горбоконики», які виявилися спритнішими.

Вболівальників просимо гучніше підтримувати свої команди. Команди готові? Рахуємо разом: один, два, три! (Діти грають в естафету).

Молодці наші діти. Просимо наше журі визначити, яка команда була спритніша.

Поки діти відпочивають, ми запрошуємо наших мам та татусів на наступне завдання. (Батьки одягають атрибути казкових героїв). Подивіться на наших мам, на кого вони стали схожі? А татусі? А вдяглися вони так, тому що наступний конкурс називається

2. «Лисиця Аліса та Кіт Базиліо». (Виконують тата та мами).

Естафета парна: мама в парі — лисиця, тато — кіт. Лисиця Аліса згинає в коліні одну ногу і притримує її рукою, залишаючись, таким чином, на одній нозі. Котику Базиліо ми зав'яжемо очі. Лисиця кладе вільну руку на плече котові, і за сигналом ведучого ця парочка долає дистанцію, повертається і передає естафету наступній парі.

Зараз ми перевіримо, як гарно знають казки наші дорослі. Вам можуть допомогти ваші вихователі. Увага, запитання до вас. За кожну вірну відповідь будемо нараховувати по одному балу командам. Тож увага!

- У якій з казок сіра особа здійснює підступний план вбивства двох осіб, і лише завдяки своєчасному втручання громадськості все закінчується благополучно. (**«Червона Шапочка»**)

- Назвіть казку, мова в якій йде про якогось спортсмена, який відправляється на змагання по бігу з перешкодами. Хитрість і витримка дозволили йому підійти до фінішу, але фінал трагічний: проявивши злочинну самовпевненість, він загинув. (**«Колобок»**)

- У якій казці жінка замишляє викрадання дитини, використовуючи при цьому літальний апарат? (**«Гуси-Лебеді»**)

- Все життя боялася кішок. Ось і на цей раз прийшла, мурлице, шкребе — допоможи. А чим я, маленька, можу допомогти кішці? Але бачу — не обдурює. Вибігла в поле, дивлюся, дійсно, моя допомога потрібна. (Мишка, **«Ріпка»**)

- Я знав, що все так скінчиться. Аж надто старий я став, стільки років у полі стою. Мріяв, звичайно, щоб в мені хто-небудь поселився. Але їх поселилося так багато, що я просто не витримав і завалився. (**«Теремок»**)

- Ну і хвіст у цієї мишки. Не порівняти ні з яким кулаком дідуса, ні з кулаком бабусі. І треба було цій мишці вибігти в невідходящий момент. Зараз би мною всі милувалися. Лежало б я на найвиднішому місці. (**«Курочка Ряба»**, яйце)

- Ви думаєте, мені приємно жити з такою господинею? Моя біда (а може, і не біда) в тому, що я не можу брехати. Завжди їй всю правду розповідаю і через це мені дістається: то вона на мене накричить, то кине, то погрозить, що розіб'є. А ось коли їй приємно, що я їй кажу, вона погладжує

мою ручку і довго-довго дивиться в мене. (Дзеркало, «**Казка про сплячу царівну та сімох богатирів**»)

- Я, звичайно, готова була виконати будь-яке її бажання. Адже її чоловік врятував мені життя. Але врешті-решт я зрозуміла: чим більше людині даєш, тим більше їй хочеться. Ось і доводиться таким людям залишатися біля розбитого корита. («**Золота рибка**»)

- Я вирішив просто подорожувати по світу і не знав, що все так обернеться. Я думав, що всі такі ж добрі, як мої бабуся і дідусь. Але виявилось, що на цьому світі живуть злі, жорстокі і хитрі. («**Колобок**»)

- Для мене дуже шкідливо стільки знаходитися у воді. Дякувати цьому цікавому та неслухняному хлопчикові. Коли б не він та не черепаха, скільки б я ще пролежав на дні. (Золотий ключик, «**Буратіно**»)

- Чесно кажучи, неприємно, коли тебе одягають на ноги йому. Адже у нього кігті. Він пошкрябав і порвав всі устілки. Я, звичайно, розумію, що вся метушня ради господаря, але боляче. (Чоботи, «**Кіт в чоботях**»)

Мені дуже приємно, що наші батьки не забули казки. Давайте дамо слово нашому журі. Цікаво, яка команда попереду?

Наші батьки вже приготувалися до

3. наступного конкурсу, який називається «**Баба Яга**». (Виконують тата та мами). Давайте пригадаємо, на чому мандрує цей казковий персонаж? Так, на мітлі та у ступі. Але у нас замість ступи просте відро, а мітлу замінить швабра. Учасник однією ногою стає у відро, інша залишається на землі. Однією рукою він тримає відро за ручку, а в іншій руці тримає швабру. У такому положенні необхідно пройти всю дистанцію, і на фініші передати «ступу» і «мітлу» наступному гравцеві. Все зрозуміло? Тож рахуємо усі разом: 1, 2, 3!

Молодці наші дорослі, добре навчилися, а головне — швидко. Журі уважно слідкувало, чи ніхто з вас не порушував правила повітряного руху. А тепер дамо відпочити нашим дорослим. Наступний конкурс для наших дітей. Давайте всі пригадаємо, як Барон Мюнхгаузен літав на ядрі. Ось так і ми зараз навчимося.

4. Називається конкурс «**Ядро барона Мюнхгаузена**». (Виконують діти).

Ядром буде повітряна кулька, на якій збоку яскравою фарбою написано «ядро». Учасники повинні осідлати «ядро», затиснувши його між колінами і підтримуючи руками. У такому положенні їм доведеться пройти шлях до поворотного прапорця і назад. Потім «ядро» передається наступному гравцеві. Хто швидше освоїть «польоти на ядрі»? Не забувати про те, що «ядра» можуть «вибухати».

Підсумок журі.

Я гадаю, наші батьки відпочили. Зараз ми переконаємось, що наші татусі дуже сильні, діти спритні, а матусі уважні.

5. Наступна естафета називається «**Жаба-мандрівниця**».

Батьки кладуть гімнастичну палицю собі на плечі. Дитина чіпляється за палицю руками, а ноги відриває від землі, зображаючи таким чином «жабу-мандрівницю». Мама підстраховують. За сигналом ведучого усі починають рух по дистанції. «Жабі» забороняється зачіпати ногами землю. На фініші замість того, хто висів до палиці, чіпляється новий учасник. Мамам дозволяється підтримувати дітей.

Наше журі уважно рахує бали, і завдяки наступній естафеті ми подивимося, як наші діти допомагають вдома своїм мамам, чи навпаки — все розкидають.

6. Називається конкурс «**Попелюшка**». (Виконують мами та діти).

Для естафети потрібні відро, віник і совок, як у працелюбної Попелюшки,

а також по п'ять кубиків на кожную команду. Естафета зустрічна. Команда ділиться на дві половини. Учасники розташовуються на деякій відстані один від одного: з одного боку учасники будуть Попелюшками, а з іншого — злими мачухами. На дистанції (між Попелюшкою і мачухою) розкидано п'ять кубиків — сміття. У руках першої Попелюшки відро, віник і совок. Вона рухається вперед, збираючи по дорозі кубики у відро, але допомагати собі руками не можна: кожного разу треба поставити відро на землю, віником покласти кубик на совок, потім з совка — у відро. Коли всі кубики зібрані, Попелюшка передає відро з кубиками, віник і совок мачусі. Потім мачуха, рухаючись по дистанції у зворотному напрямі, розкидає кубики, а на фініші передає порожнє відро, віник і совок наступній Попелюшці.

Ми побачили, які хазяйновиті наші мами та діти.

Підсумки журі.

А зараз конкурс на кмітливість. Наші діти добре знають казки, а батьки? Ось таке незвичне завдання для дорослих.

7. Конкурс називається «**Рубрика незвичних об'яв**». Ви маєте вгадати їх автора, тобто, хто із казкових героїв їх написав. Допомога вихователів.

Оголошення.

1. Пришліть терміново пляшку соняшникової олії: відлежав бік. (**Колобок**)

2. Збираю колекцію пір'я золотих півників. Шукаю друга по обміну пір'їнками. Руку і серце не пропонувати. (**Шамаханська цариця**)

3. Терміново потрібна шкірка норки для поїздки на бал. Пропозиції надсилати на адресу: «Зелене болото». (**Царівна Жаба**)

4. Загублена вставна щелепа. За повернення озолочу. (**Коцій Безсмертний**)

5. Шукаю спонсора для участі в конкурсі плакси. (**Несміяна**)

6. Шукаю ефективний засіб від молі, оскільки апарат, що літає, вийшов з ладу. (**Старий Хоттабич**)

7. Самотній мрійник, зріст 12 метрів, вага 4 тонни, подарує полум'яну любов ніжній триголовій подрузі. (**Змій Горинич**)

8. Банк «Країна дурнів» приймає внески від населення. Гарантуємо мільйон відсотків у рік. (**Лисиця Аліса і Кіт Базиліо**)

9. Терміново потрібний дуже-дуже маленький хлопчик для постановки

казки. (**Хлопчик-мізинчик**)

8. Наступний конкурс нам підказав Кіт у чоботях. Він так і називається «**Кіт у чоботях**». (Виконують тата та діти).

Але чобіт у вас не буде. Ніжки дитини стають на ноги тата і таким чином ви проходите задану відстань.

Нехай наші діти відпочивають, а ми перевіримо кмітливість наших батьків.

9. Називається конкурс «**Змій Горинич**». (Виконують дорослі). Скільки голів у нього? Так, три. Значить нам потрібно троє учасників. Троє учасників стають поряд і кладуть руки на пояс або на плечі один одному. Ноги учасника, що стоїть у центрі, зв'язуються з ногами партнерів, що стоять з боків. За сигналом ведучого Горинич починає рух по дистанції, причому учасники, що стоять з боків, повинні виконувати рухи руками, що нагадують помах крил. (Ноги всім учасникам краще зв'язати до початку естафети).

Так, дуже важко знайти згоду між трьома головами, але наші дорослі гарно справилися з цим завданням. Поки наше журі підраховує бали, загадаємо загадки дітям. Ну, як ви гадаєте, хто краще знає казки — дорослі чи діти? Зараз перевіримо.

1. Бабуся онучку дуже любила.

Шапочку червону їй подарувала.

Дівча ім'я забуло сказати.

Ну, відгадали, як її звати?

(«Червона Шапочка»)

2. Що за хатка на узліссі.

Вся ворухиться, дрижить.

Де не взявсь — кабан біжить.

Тут і вовк іде, й ведмідь,

Й кожен в хатці хоче жити.

Так вже тісно їм усім —

Ось-ось-ось порветься дім.

Що за дім такий лежить

І ворухиться, й дрижить?

(«Рукавичка»)

3. На голову глечик лисиця наділа,

Мерщій до річки поспішила,

Скоріше глечика сварити,

У річці жартуна втопити.

І не подумала лисиця,

Що і сама може втопиться.

(«Лисиця та глечик»)

4. Сидить півник на печі,
їсть смачненькі калачі.
Тут лисичка прибігає,
Мерщій півника хапає.
Біжить котик рятувати,
В лисиці півника забрати.
(«Котик і півник»)
5. Знайшов Півник колосок,
Змолот борошна мішок.
Спик негайно у печі
Пиріжки та калачі.
Мишенят не пригощав,
Бо жоден з них не помагав.
(«Колосок»)
6. Я — бичок-третячок,
Смоляний в мене бочок.
Із соломи дід зробив.
Бік смолою засмолив.
(«Солом'яний бичок»)
7. Вигнав дід козу із хати,
Та й пішла вона блукати.
В зайця хатку відібрала,
Всі козу ту виганяли.
Рак козулю ущипнув —
Зайцю хатку повернув.
(«Коза-дереза»)
8. Виріс цей хлопчина з малої деревини.
У печі зміючку спик. Сам на дерево утік.
Його гусятко врятувало — На крилечка свої взяло.
Принесло до тата й мами Частуватись пирогами.
(«Івасик-Телесик»)
9. Що втекло від баби з дідом, — Не сиділось на вікні.
А зустрілось з зайченятком Й ну співать йому пісні.
(«Колобок»)
10. Він звирят усіх лікує, Від халеп різних рятує І зайчат, і мавпенят,
Бегемотів, тигренят. Вилікує він за мить Все, що в звірів так болить, Наш
добрий лікар...
(Айболить).
- Ну, а зараз наша наступна естафета. З раннього дитинства нам знайома
казка «Колобок». Давайте її сьогодні трішечки змінимо. Допоможемо нашому
Колобку обійти не тільки Зайця та Вовка, а й ще Лисицю.
- 10.«Колобок». (Виконують діти). У цій естафеті справжніх Зайця,
Ведмедя і Лисицю замінять іграшки, а хатинку Колобка — відро. Кожен
учасник — це казкар, який котитиме (штовхатиме ногами) свій «Колобок»

(футбольний м'яч) між іграшками. Підвівши м'яч до відра, учасникові необхідно, не удаючись до допомоги рук, закинути м'яч у відро, тобто, відправити «Колобка» до хатинки. Після того, як м'яч-Колобок все ж таки опиниться у відрі, учасник виймає його звідти руками, швидко біжить назад і передає естафету наступному, щоб той теж зміг розповісти свою казку — пройти зі своїм «Колобком» всі перешкоди.

11. «Рак-неборак» .А зараз наші діти перетворюються на маленьких раченят, які тікають від небезпеки «Рак, що рятується від небезпеки». (Виконують діти).

Діти стають на карачки лицем до команди. За сигналом ведучого дитина починає рух у такому положенні, добігає до повороту і повертається назад, щоб попередити наступного «рака» про небезпеку.

Молодці всі команди, а зараз заключне слово журі. Запрошуємо наші команди вишикуватися для нагородження.

Підсумки естафети, нагородження переможців.

Відомості про авторів

Акун Євгенія Анатоліївна, практичний психолог, Дошкільний навчальний заклад № 203, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Алексєєва Олена Анатоліївна, вихователь, КЗ «ДНЗ №255» Криворізької міської ради, Дніпропетровська область, Україна

Бариленко Олена Анатоліївна, завідувач, Дошкільний навчальний заклад №120, м.Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Берестова Наталія Іванівна, вихователь-методист, дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №89 «Віночок», м. Черкаси, Черкаська область, Україна

Білик Тетяна Анатоліївна, вихователь-методист, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Дніпряночка» с. Червона Слобода, Червонослобідської сільської ради, Черкаська область, Україна

Бурдюг Світлана Анатоліївна, вихователь-методист дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 9, м. Прилуки, Чернігівська область, Україна

Бушанова Тетяна Анатоліївна, завідувач, Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №10 «Малючок», м. Суми, Сумська область, Україна

Ваніфатьєва Вікторія Вікторівна, вчитель-логопед, Дошкільний навчальний заклад «Казка», м. Першотравенськ, Дніпропетровська область, Україна

Васільєва Лідія Павлівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) «Золотий ключик», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Вивірка Галина Богданівна, вихователь дитячого садка, заклад дошкільної освіти № 175, м. Львів, Львівська область, Україна

Вишнякова Анна Ігорівна, музичний керівник, Комунальний заклад Дошкільної освіти (ясла-садок) Комбінованого типу № 232, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Вірко Людмила Олександрівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 120, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Воронцова-Лісницька Ганна Олегівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №140, м. Одеса, Україна

Воротило Світлана Олександрівна, вихователь дитячого садка, Киселівський ясла-садок, Білозерський район, Херсонська область, Україна

Галицька Євгенія Анатоліївна, вихователь, Дошкільний навчальний заклад № 29, м. Луцьк, Волинська область, Україна

Герасименко Тетяна Василівна, вихователь дитячого садка, Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Пролісок», смт. Котельва, Полтавська область, Україна

Главацька Лариса Якимівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 4, м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Глушаченко Алла Михайлівна, вихователь, Киселівський ясла – садок, Білозерський район, Херсонська область, Україна

Гошовська Валентина Василівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад(ясла-садок) комбінованого типу № 4 «Вогник», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Григоренко Наталя Володимирівна, вихователь, Березанський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко», смт. Березанка, Миколаївська область, Україна

Гугля Марина Леонідівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №14, м. Ізюм, харківська область, Україна

Гулюк Тамара Павлівна, вихователь, Нетішинський комунальний дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №2 «Казка», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Данилюк Зоя Іванівна, вихователь, Дошкільний навчальний заклад №16 «Веселка» компенсуючого типу, м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

Дейнеко Валентина Анатоліївна, вихователь, Дошкільний навчальний заклад №16 «Веселка» компенсуючого типу, м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

Деникевич Цвітання Володимирівна, вчитель-логопед, Заклад дошкільної освіти №127, м. Львів, Україна

Драгунова Аліна Вікторівна, вихователь, Антонівський ясел-садок № 4 комбінованого типу з логопедичними групами, м. Херсон, Херсонська область, Україна

Дубинський Ігор Миколайович, музичний керівник, Киселівський ясла-садок, Херсонська область, Україна

Дубінова Марина Олександрівна, практичний психолог, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 4 «Вогник», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Думіна Ірина Володимирівна, вихователь-методист, комунального закладу, «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 29 комбінованого типу», м.Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Єремєєва Лариса Миколаївна, вихователь, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Дніпряночка» с. Червона Слобода, Червонослобідської сільської ради, Черкаська область, Україна

Єремейчук Лариса Анатоліївна, практичний психолог, Нетішинський комунальний дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 2 «Казка», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Животовська Ірина Миколаївна, вихователь дитячого садка, Заклад дошкільної освіти (ясла-садок «Пролісок»), смт. Котельва, Котелевський район, Полтавська область, Україна

Іванова Тетяна Вікторівна, практичний психолог дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 26, м. Сміла, Черкаська область, Україна

Ільчук Наталія Петрівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №24, м. Хмельницький, Хмельницька область, Україна

Кайко Інна Сергіївна, завідувач, Комунальний заклад дошкільної освіти (дитячий садок) компенсуючого типу №102, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Каліда Олена Миколаївна, вихователь логопедичної групи, Дошкільний навчальний заклад «Казка», м. Першотравенськ, Дніпропетровська область, Україна

Карп'юк Тетяна Миколаївна, практичний психолог дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №7 «Оленка», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Кмитюк Олена Володимирівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №2 «Казка» м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Ковальова Людмила Іванівна, вчитель-дефектолог, Комунальний заклад дошкільної освіти (дитячий садок) компенсуючого типу №102, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Ковальчук Світлана Василівна, вихователь-методист, Нетішинський комунальний дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №2 «Казка», м. Нетішин, Хмельницька область

Кондратюк Світлана Володимирівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №24, м. Хмельницький, Хмельницька область, Україна

Кордан Тетяна Леонідівна, вихователь-методист дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №7 «Оленка», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Коровякова Ірина Геннадіївна, вихователь – методист, Куп'янський заклад дошкільної освіти (центр розвитку дитини), Харківська область, Україна

Косяк Тетяна Вікторівна, вихователь-методист, Дошкільний навчальний заклад №16 «Веселка» компенсуючого типу, м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

Коткова Лідія Володимирівна, інструктор з фізкультури, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №4 «Вогник», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Крикуненко Тетяна Іванівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №203, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Круглова Олена Григорівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 95, м. Київ, Україна

Кузьменко Ольга Олександрівна, Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 294 Харківської міської ради», м. Харків, Україна

Кудря Валентина Володимирівна, вихователь, Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №10 «Малючок», м. Суми, Сумська область, Україна

Кузьменко Ірина Іванівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 2, м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Кучер Лариса Володимирівна, музичний керівник, Дошкільний навчальний заклад №16 «Веселка» компенсуючого типу, м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

Лакуста Ольга Вікторівна, вихователь, Киселівський ясла-садок, с. Киселівка, Білозерський район, Херсонська область, Україна

Левківська Ганна Степанівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №16 «Веселка» компенсуючого типу, м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

Матвєєва Тамара Миколаївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 7 «Оленка» м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Махова Інна Юріївна, вихователь дитячого садка, Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Пролісок», смт. Котельва, Полтавська область, Україна

Мельник Любов Вікторівна, вихователь дошкільного закладу, ЗДО ясла-садок комбінованого типу № 4 «Вогник», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Молодушкіна Інна Володимирівна, практичний психолог, Заклад дошкільної освіти (центр розвитку дитини), м. Куп'янськ, Харківська область, Україна

Мороз Ніна Анатоліївна, вихователь-методист, Дошкільний навчальний заклад № 29, м. Луцьк, Волинська область, Україна

Мухортова Олена Миколаївна, вчитель – логопед, Красноградський навчально-виховний комплекс (заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів – заклад дошкільної освіти) № 3, м. Красноград, Харківська область, Україна

Нікітіна Алла Іванівна, вихователь дитячого садка, Киселівський ясла-садок, Білозерський район, Херсонська область, Україна

Ніколаєнко Ірина Іванівна, вихователь дитячого садка, Заклад дошкільної освіти № 3, м. Прилуки, Чернігівська область, Україна

Осокіна Оксана Миколаївна, практичний психолог, Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 76», м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Остапчук Світлана Анатоліївна, вихователь, Дошкільний навчальний заклад № 4 «Вогник», місто Нетішин, Хмельницька область, Україна

Парамонова Марія Василівна, вихователь – методист, Дошкільний навчальний заклад № 121 «Космос», м. Запоріжжя, Україна

Пахомова Юлія Анатоліївна, вихователь, Антонівського ясел-садка № 4, комбінованого типу з логопедичними групами, Херсонської міської ради, м. Херсон, Україна

Перець Олена Іванівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №203, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Перч Оксана Василівна, вихователь дитячого садка, Нижньостановецький дошкільний навчальний заклад (ясла-сад), Чернівецька область, Україна

Пилипчук Тетяна Миколаївна, вихователь ДНЗ №16 «Веселка» компенсуючого типу, м. Новоград-Волинський, Житомирська область, Україна

Піка Наталія Василівна, вихователь дошкільного підрозділу, Навчально-виховний комплекс № 3, м. Красноград, Харківська область, Україна

Поліщук Інна Вікторівна, вихователь-методист, дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 4 «Вогник», м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Полякова Лариса Андріївна, музичний керівник, Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №81 комбінованого типу», м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Романова Надія Вікторівна, вихователь, заклад дошкільної освіти «Світлячок», м. Обухів, Київська область, Україна

Романова Ольга Миколаївна, інструктор з фізкультури, Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) Комбінованого Типу № 232, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Руда Любов Володимирівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №24, м. Хмельницький, Хмельницька область, Україна

Рудківська Надія Федорівна, вихователь, Киселівський ясла-садок, Білозерський район, Херсонська область, Україна

Семеніченко Марія Миколаївна, вихователь, Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №10 «Малючок», м. Суми, Сумська область, Україна

Симон Тетяна Василівна, вихователь-методист, Романівський дошкільний навчальний заклад №1 «Сонечко», смт. Романів, Житомирська область, Україна

Стельмах Валентина Миколаївна, вихователь дитячого садка, Слобожанський дошкільний навчальний заклад, Харківська область, Україна

Ткачук Катерина Миколаївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №24, м. Хмельницький, Хмельницька область, Україна

Тофан Тетяна Миколаївна, вихователь, Киселівський ясла-садок, с. Киселівка, Білозерський район, Херсонська область, Україна

Федірко Оксана Миколаївна, вихователь, Дошкільний навчальний заклад № 10, м. Прилуки, Чернігівська область, Україна

Халімончук Олена Миколаївна, інструктор з фізкультури, Дошкільний навчальний заклад № 42, м. Житомир, Житомирська область, Україна

Харченко Алла Іванівна, вчитель-логопед, Заклад дошкільної освіти № 16 «Сонечко», м. Суми, Сумська область, Україна

Цалко Тетяна Анатоліївна, директор, Антонівський ясла-садок № 4 комбінованого типу з логопедичними групами, м. Херсон, Україна

Цюра Віра Михайлівна, керівник музичний, закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Дніпряночка», села Червона Слобода, Черкаська область, Україна

Чаплінська Світлана Анатоліївна, вихователь, заклад дошкільної освіти «Світлячок», м. Обухів, Київська область, Україна

Чигрин Галина Іванівна, вихователь, Дошкільний навчальний заклад №10, м. Чорноморськ, Одеська область, Україна

Швиденко Вікторія Василівна, директор, Заклад дошкільної освіти №33 «Казка» м. Первомайськ, Миколаївська область, Україна

Янзюк Наталя Миколаївна, інструктор з фізкультури, Киселівський ясла-садок, Херсонська область, Україна

Яремчук Тетяна Олексіївна, вихователь закладу дошкільної освіти, НЗ- ЦРД №7, м. Бердичів, Житомирської область, Україна

Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції

«РОЗВИТОК ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В СИСТЕМІ РОБОТИ СУЧАСНИХ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

16 червня 2020 р.

Видавник: Центр прогресивної освіти «Генезум»

Електронна пошта: mail@genezum.org

сайт: genezum.org

tel: +38 (096) 277 14 16

Підписано до друку 17.06.2020 р. Здано до друку 18.06.2020 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 7,91.

Тираж 100 прим.